

ЛОРА ДЖО РОУЛАНД ШИНДЖУ

Част 1 от „Сано Ичиро“

Превод от английски: Людмила Левкова, 2000

chitanka.info

ПРОЛОГ

Конникът застина насред тясната пътека, водеща към брега на река Сумида, и се заслуша в нощта. Стъпки ли му се счуха нейде в тъмния лес наоколо? Дебнеше ли го някой? Спотаен страх разтуптя сърцето му.

Долавяха се единствено шумът от мразовития вятър, люлеещ голите зимни клони, и неспокойното пръхтене на кобилата под него. Високо над хоризонта последната пълна луна на Старата година обсипваше пътеката и леса с ледено сребристо сияние. Той се взря в сенките, но не видя никого.

После се усмихна мрачно — гузната съвест и въображението го бяха подвели. Дори през деня движението в северните покрайнини на Едо бе оскъдно. Сега, малко след полунощ, тук нямаше жива душа. Точно както бе предвидил.

Той пришпори кобилата през гъсталака. Клоните закачаха наметалото му и дългия обемист вързоп, метнат върху седлото зад него. Непривикнала на допълнителния товар, кобилата се запъна с тихо цвилене. Той се опита да я успокои, но тя отказа да продължи и започна да бие с копита. Вързопът се заклати застрашително. Конникът се пресегна рязко назад, за да го задържи, и се вледени от ужас. Ами ако падне? Колкото и да бе силен, никога нямаше да успее да го качи отново — не и тук. А и не можеше да го носи на гръб до реката. Пеша отиваше около час — а с товар, по-дълъг и по-тежък от самия него, бе просто немислимо. Опиташе ли се да го влачи, щеше да прокъса сламените татами, с които го бе овързал, и всичко щеше да се провали.

Кобилата за последен път заби копито в земята и после кротко продължи нататък по пътеката. Вързопът се закрепил. Страхът премина. От студа очите на конника се насълзиха, а лицето му се вдърви. Въпреки ръкавиците ръцете му, стиснали юздите, бяха премръзнали и не ги усещаше. Крепеше го единствено мисълта, че всяка мъчителна стъпка го приближава към края на мисията.

Гората оредя и пътеката се спусна по стръмен склон към реката. Той долови мириса на водата и лекия плисък при брега. Слезе от коня, върза юздите му за едно дърво и свърна встрани от пътеката.

Лодката бе на същото място, където я бе оставил предишния ден, скрита сред ниските клони на огромен бор. Издърпа я на пътеката до коня бавно и внимателно, да не би камъчетата по брега да повредят плоското ѝ дървено дъно. После развърза въжетата, които придържаха вързопа към гърба на животното. Когато и последният възел поддаде, товарът тупна шумно в лодката. Той я забута надолу обратно към водата. И макар че разстоянието не беше повече от четирийсет стъпки, придвижването никак не бе леко. Скоро се задъха. Накрая, след един последен тласък лодката се плъзна по водата с тих плясък. Той нагази в ледената вода и продължи да я дърпа, докато стигна дълбокото, където тръстиките не пречеха на движението. Тогава се качи. Лодката се заклати застрашително под тежестта му. Страничните ѝ стени едва се подаваха над водата заради двойния товар. За миг се ужаси, че ще се преобърне, но после лодката изведнъж се уравни. Той въздъхна с облекчение, взе греблото, застана на кърмата и започна да гребе в южна посока към града.

Реката пред него се точеше като безкрайна ивица лъскава черна коприна, нашарена тук-там с лунна светлина. Плясъкът на греблото ритмично накъсваше воя на пронизващия вятър. На отсамния бряг по хълмовете примигваха огнени точки — фенери и факли, осветяващи парковете на Йошивара и градините около храма Асакуса. На далечния бряг мочурливият Хонджо тънеше в мрак. Нямаше ги увеселителните лодки, които оживяваха пейзажа през лятото.

Тази вечер реката сякаш бе само негова, а пустотата и призрачната нощ го изпълваха с наслада. Но скоро ръцете му се умориха. Едва си поемаше дъх. Целият плувна в пот. Дрехите му бяха мокри и не можеха да го предпазят от пронизващия вятър. Копнееше да отпусне веслата — нека течението на реката го отнесе към морския залив. Но трябваше да бърза, да продължи, защото до зазоряване оставаха само няколко часа, а за мисията му бе нужно прикритието на нощния мрак. Ех, да можеше да извърши този преход по суша, на кон! Но многобройните охранявани порти на Едо се затваряха преди полунощ и единственият възможен път оставаше реката.

Не след дълго въздъхна с безкрайно облекчение — пред него започнаха да се различават познатите картини от града. Най-напред видя павилионите на *даймио*^[1], могъщи владетели от провинцията, притежаващи обширни земи по горното течение на реката, а също и собственици на по-голямата част от територията на Япония. После зърна и варосаните стени на градските оризови складове. От двете му страни се заредиха многобройните кейове и завързаните за тях лодки, потънали в мръсотия и тежък мирис на риба. Лъхна го вонята от отпадъците, които всеки ден се изхвърляха в реката. Най-подир над главата му се изви арката на моста Рьогоку. Колоните и подпорите на дървената конструкция рисуваха сложна плетеница на фона на нощното небе.

Изтощен, спря в края на отдалечен пристан надолу по течението. Беше подминал моста, но все още го различаваше в тъмното. Остави греблото и върза лодката за една от дървените колони на кея. Страхът отново го връхлетя, този път по-силно. Едо се простираше оттатък бледите фасади на складовете и му се струваше, че онези един милион души, които живееха там, не спяха, а го наблюдаваха. Той потисна паниката си и клекна пред вързопа. Внимателно разви прстегнатите рогозки. Хвърли бърз поглед към небето — луната отдавна бе залязла и хоризонтът на изток розовееше от зората. На отсрещния бряг вече ясно се очертаваше силуетът на пристанището при складовете за дървен материал във Фукагава.

Обузда порива си да дръпне нервно последната рогозка, вместо да я разгъне внимателно.

Двете тела, свързани с въжета през китките и глезените, лежах с лице едно към друго, а главите им бяха положени така, че страните им се опираха. Мъжът бе облечен в късо кимоно и памучни панталони — сигурен белег, че няма благородно потекло. Ниско подстриганите му коси ограждаха грубоватото примитивно лице. Подпухналите очи и чувствените устни говореха за разгулен живот, за похот и алчност. Той заслужаваше смъртта си! И колко лесно успя да го подмами към гибел с обещания за богатства! Но жената...

Нейното невинно девиче лице светеше с прозирна белота под тънкия слой грим от оризово брашно. Изрисуваните с изящни тъмни линии обръснати вежди заслоняваха дългите ресници на притворените клепачи. Устните ѝ бяха леко раздалечени и разкриваха два безупречни

предни зъба. Потъмнени с туш според модата за дами от знатен произход, те проблясваха като черни перли. Дълги гарванови коси се спускаха почти до нозете ѝ, а крехкото ѝ тяло бе обгърнато от фино копринено кимоно.

С въздишка си повтори наум, че нейната смърт бе не по-малко необходима от тази на мъжа. Но при вида на красотата ѝ мъчителна болка прониза сърцето му...

Стресна се от рязко потракване. Приближаваше ли някой? Ето пак — отчетливо потракване: две дълги, последвани от едно късо. Той си отдъхна. Някъде там часовой от нощната стража биеше дървеното си клепало, за да извести часа.

Извади изпод наметалото си малка лакирана кутийка и я мушна в пояса на жената. После подхвана двете тела и ги повдигна. Те се претърколиха през борда на лодката и водата ги погълна с приглушен плясък. Преди да успеят да потънат, той хвана края на въжето, с което бяха овързани китките им, омота го около дървената колона и го втъкна в една пукнатина. Хвърли последен поглед към труповете, които сега се държаха точно под повърхността на водата, замрежени от разпилените коси на жената, после извърна очи към моста и поклати доволен глава. Когато ги открият — а това сигурно ще е съвсем скоро, — всички ще си помислят, че са скочили заедно от моста и течението ги е понесло надолу, докато накрая са се закачили на колоната. А писмото в непромокаемата лакирана кутийка окончателно ще затвърди това впечатление.

Огледа въжето, за да се увери, че е добре затегнато. После отвърза лодката си и пое обратно в студа по дългия път нагоре по реката.

[1] *даймио* (яп.) — феодален владетел в средновековна Япония ↑

ПЪРВА ГЛАВА

Едо^[1]

Период Генроку^[2], година I, месец XII
(тоест Токио, януари 1689 г.)

Йорики^[3] Сано Ичиро^[4], началник от силите на реда в Едо, яздеше бавно по моста Нихонбаши. Въпреки ранния час около него се носеше непрестанен поток от хора: градинари с кошници зеленчуци на път за пазара; продавачи на вода, нарамили кобилици с пълни ведра; купувачи и търговци, понесли огромни вързопи. Дъските ехтяха под стъпките на дървените обуца; въздухът трептеше от подвиквания и смях. Навалицата пречеше на Сано да си пробива път и дори отличителните му знаци на самурай не помагаха. Дорестата кобила, която яздеше, просто го издигаше над полюшващото се море от глави наоколо. Носеше два меча: единият — дълъг и извит, а другият — покъс, подобен на кинжал. Видът им предизвикваше само някое и друго смотолевено „Хиляди извинения, почитаеми господарю!“ и нищо повече.

Но Сано се наслаждаваше на прекрасното утро и на безгрижието си. Разходката му бе малко бягство от сивотата и еднообразието, които изпълваха дните му, откакто преди месец бе назначен за йорики. Твърде скоро Сано установи, че изпитва далеч по-малко удовлетворение да ръководи отдел в полицията, отколкото да обучава младежи или да изследва древни текстове, каквито бяха предишните му професии. Сега тези занимания му липсваха. А и нямаше как да упражнява любимото си хоби: да проучва разни неизвестни или необясними неща. И макар че по-скоро обстоятелствата и връзките, отколкото желанието или способностите го бяха запратили при блюстителите на закона, той възнамеряваше максимално да се възползва от положението. Затова днес реши да проучи поверения му район по-обстойно, да го опознае отблизо, а не да си седи в кабинета и

да заверява отчетите на подчинените си. Сано отпрати пълен с въодушевление взор към разкриващата се от моста панорама на Едо.

Широкият канал, очертан от двете страни с варосаните стени на складовете, гъмжеше от баржи и рибарски лодки. Дим от мангали и пещи се виеше над ниските керемидени и сламени покриви. Отвъд равнината се мержелееше замъкът Едо, кацнал на хълма в края на канала. Точно там Йеясу, първият шогун от клана Токугава, преди седемдесет и четири години бе обявил военна диктатура — петнайсет години след победата му в битката при Секигахара^[5]. Именно след тази битка настъпи мир, най-дългият, който Япония помнеше през последните пет века. Заради извитите нагоре стрехи на многоетажните покриви поетите обикновено сравняваха замъка на шогуна с пирамида от бели птици, готови да полетят. Отвъд Едо се простираха многобройни хълмове, а зад тях се извисяваше далечният, винаги покрит със сняг конус на връх Фуджи.

В другия край на моста Сано мина покрай шумния зловонен рибен пазар. Промъкваше се с коня си през тесните криволичещи улички на търговския квартал Нихонбаши. От открити дървени сергии продавачи на саке подканяха минувачите; мъже се трудеха над димящи каци пред работилници за боядисване на платове. Смесица от кал и смет жвакаше под копитата на конете. Сано зави зад поредния ъгъл и се озова на мястото, където предната вечер пожар бе превърнал в пепелище къщите на цяла махала. Земята наоколо чернееше от овъглените останки на петдесетина къщи. Въздухът бе пропит с тръпчивия мирис на изгоряло кипарисово дърво. Отчаяните обитатели на изгорелите домове се щураха из бъркотията с надежда да открият оцелели вещи или покъщнина.

Сано въздъхна и поклати глава. Преди трийсет и две години — две години преди той да се роди — огромен пожар бе опустошил по-голямата част от града и бе погубил над сто хиляди души. И въпреки предпазните мерки „цветовете на Едо“, както наричаха пожарите, „разцъфтяваха“ почти всяка седмица в бедняшките квартали. Затова щом зърнеха огнени езици от своите паянтови кули над покривите, наблюдателите незабавно биеха набат. Жителите на Едо спяха неспокойно, ослушвайки се за тревожния камбанен звън. Повечето пожари възникваха случайно, поради невнимание — някоя лампа

например, оставена твърде близо до хартиена преграда, — но се случваха и палежи.

Сано пристигна тук да разбере дали снощният пожар е бил умишлен. Един поглед към останките му бе достатъчен да разбере, че не може да се надява на улики. Значи ще трябва да се задоволи с историите на очевидците! Той слезе от коня и се приближи към възрастен мъж, нарамил обемиста метална кутия.

— Видя ли как започна пожарът? — попита го Сано.

Така и не чу отговора, защото в този миг зад гърба му изтрополиха бягащи нозе и се разнесоха викове:

— Спри, стой!

Сано се обърна. Подмина го тичешком мършав човек, облечен в дрипи. По петите го следваха няколко освирепели мъже, вдигнали заплашително тояги. Босите нозе на беглеца се подхлъзнаха в калта и той се просна на земята на десетина крачки от Сано. Тутакси преследвачите се нахвърлиха върху него и го заудряха с тоягите си.

— Ще платиш с живота си за това, жалка твар! — извика един от тях.

Риданията на дрипавия преминаха в писъци от болка и ужас. Той безпомощно се бранеше с ръце от сипещите се върху му удари.

Сано се втурна натам и сграбчи за ръката единия от нападателите.

— Спрете, ще го убиете! Какво си мислите, че правите?

— Кой пита? — гласът беше груб и предизвикателен.

Сано се обърна и видя до себе си мрачен здравеняк с малки зли очи. Непознатият носеше късо кимоно и памучни панталони. Ниско подстриганите му коси и късият меч, окачен на кръста му, говореха, че е самурай с нисък ранг. После Сано забеляза в дясната му ръка масивен стоманен прът с две извити остриета над дръжката — за прехващане на вражеския меч. Това беше *джите*^[6], отбранително оръжие, отличителен знак за всеки *дошин*^[7] — онези блюстителни на закона, които патрулираха из града и поддържаха обществения ред.

Тутакси Сано разбра. Този човек бе един от стотината му подчинени, един от дългата редица сведени глави, покрай които бе дефилирал на официалната церемония по въвеждане в длъжност. А другите бабаити, които междувременно спряха да налагат дрипавия, бяха цивилните помощници на *дошина*. Те именно вършеха мръсната

работа, когато трябваше да се издири и да се залови някой престъпник. *Дошинът* ги наемаше лично и те се подчиняваха единствено нему. Сега трима от тях заплашително пристъпиха към Сано.

— Кой си ти? — попита отново *дошинът*.

— Аз съм *йорики* Сано Ичиро. А сега докладвай защо хората ти бият този гражданин.

Макар че гласът му звучеше властно и строго, сърцето му биеше учестено. До този момент Сано не бе упражнявал новопридобитата си власт.

Дошинът се сепна, изгледа го смутено и неловко прокара ръка по увисналата си челюст. После се поклони раболепно.

— *Йорики* Сано сан^[8] — смотолеви той. — Не ви познах — и с рязко кимване даде знак на помощниците си, които бързо застанаха в редица и се поклониха дълбоко. — Моите най-искрени извинения — прибави *дошинът*.

Мрачният му тон не съответстваше на почтителните думи. Сано усети прикритата му злоба. Малките подли очи се присвиха още повече, докато обхождаха прясно обръснатото теме на Сано и лъщящата му коса, стегната в кок на тила. *Дошинът* явно го презираше заради скъпите дрехи — новото зимно палто *хаори*^[9] на черни и кафяви райета и черните *хакама*, широките панталони, с които се бе издокарал. Сано настръхна при тази открита неприязън. Донякъде го разбираше — в днешно време *йорики* беше синоним на суетност. Той самият твърде малко се вълнуваше от модата, но началникът му — съдията Огиу, няколко пъти бе подчертал, че държи подчинените му *йорики* да са с изискано облекло и изряден външен вид.

— Извиненията ти са приети — каза Сано, решил да уреди проблема на място, вместо да пише дълги изложения за поведението на своя подчинен. — Сега отговори на въпроса ми — какво е сторил този човек, та да бъде наказан?

Сано видя как по лицето на *дошина* се изписа смущение. Рядко се случваше *йорики* да обикаля по улиците. Те предпочитаха да стоят далеч от черната полицейска работа и се появяваха само при много сериозни инциденти, и то в пълни бойни одежди, с шлем и пика. Сано бе сигурен, че едва ли някога друг *йорики* лично е разследвал най-обикновен пожар.

— Той е причинил пожара — отвърна *дошинът*, като посочи към развалините. — Виновен е за смъртта на петнайсет души! — изплю се върху мъжа, който все още лежеше по очи в калта и сподавяше риданията си.

— Как разбра?

Долната челюст на *дошина* изскърца от гняв и негодувание:

— Гражданите са видели някакъв тип да тича по улицата веднага след избухването на пожара. И този тук си призна.

Сано подмина помощниците на *дошина* и се спря пред падналия.

— Всичко е наред — каза той благо. — Хайде сега стани.

Мъжът се надигна неловко и застана на колене.

Избърса калта от лицето си и за огромна изненада на Сано устата му се разтегна в широка беззъба усмивка.

— Да, господарю.

Главата му се поклащаше, а очите му светеха странно. Въпреки многото бръчки по страните и челото му изглеждаше невинен като дете.

— Как се казваш? — попита Сано.

— Да, господарю.

Сано повтори въпроса си. След като получи същия отговор, пробва с друг:

— Къде живееш?

— Да, господарю.

— Ти ли причини пожара? — попита Сано, започвайки да разбира.

— Да, господарю, да, господарю! — после, щом видя, че Сано се смръщи, усмивката му угасна и лицето му придоби озадачен вид. Изправи се на крака, но тутакси се строполи обратно в калта, тъй като помощниците на *дошина* отново го заобиколиха. — Не бой, господарю, не бой! — проплака той.

— Никой няма да ти стори зло — Сано се извърна към *дошина*. — Този човек е умопомрачен. Не разбира какво му се говори, не разбира дори собствените си думи. Не можеш да се осланяш на признанието му.

Лицето на *дошина* пламна. *Джите* в стиснатия му юмрук трепна.

— Попитах го дали той е подпалил пожара, и той ми отвърна „да“. Откъде да знам, че е идиот?

От тълпата наоколо се разнесе глас:

— Ако си беше направил труда да поговориш с него, щеше да разбереш!

Някой друг извика:

— Той е просто един безобиден просяк!

Тълпата зашумя утвърдително.

— Млъкнете! — *дошинът* се извърна към тълпата и възгласите стихнаха. После отново погледна към Сано. — Палежът е сериозно престъпление — заяви той докачено. — Някой трябва да плати.

За момент Сано почувства такова отвращение, че не можа да каже нито дума. Този пазител на реда, а и много негови колеги, както сочеха слуховете, повече се вълнуваше да намери изкупителна жертва, отколкото да разкрие истината. Прииска му се да го скастри за това, че претупва задълженията си. После видя как със свободната си ръка *дошинът* посяга към късия меч. Даваше си сметка, че единствено рангът му го възпира да го нападне — защото го бе унижил пред помощниците му и пред гражданите. Още с встъпването си в длъжност си бе спечелил враг. В името на мира Сано се задоволи да приключи с думите:

— В такъв случай трябва да открием истинския подпалвач. Ти, твоите хора и аз ще разпитаме свидетелите.

Сано проследи с поглед как *дошинът* и помощниците му се отдалечиха и се смесиха с тълпата. Обзе го странно въодушевление. Бе поправил явна несправедливост и вероятно бе спасил човешки живот. За първи път си даде сметка, че постът на *йорики* предлага много възможности за дирене на истината и духовно удовлетворение в случай на успех. Дори повече, отколкото работата му като учен, потънал в размисъл над древни документи. Само че колко ли още врагове щеше да си спечели...

Беше ранен следобед, когато Сано се завърна в административния район, разположен в Хибия, на югоизток от замъка Едо. Това бе представителният квартал — там живееха и работеха висшите служители на града. Куриери, стиснали навити на руло документи, задминаваха Сано, докато яздеше по тесните улички между кирпичените зидове, ограждащи просторните къщи с керемидени покриви. Сановници в ярки пищни копринени одежди се движеха по

двойки или на групи и обсъждаха държавните дела или последните слухове от политическия живот. Забързани слуги се щураха с подноси, отрупани с лъскави кутии за обяд. Уханието от тези пълни с деликатеси кутии накара Сано да си спомни с погнуса мазното фиде, което бе изял при един павилион на връщане. Но разследването на палежа отне повече време, отколкото бе предполагал, и бързият, макар и неприятен обяд бе единственият начин да се върне в канцеларията си, без да закъснява повече. На входа на полицейското управление го пресрещна запъхтян куриер и сведе глава в припрян поклон:

— *Йорики Сано сан*. Моля ви, господарю, съдията Огиу би искал да ви види незабавно. В съдилището, господарю — и отпрати към Сано въпросителен поглед в очакване на отговор.

— Добре. Свободен си.

Повикване от съдията не търпеше отлагане. Сано смени посоката.

Къщата на магистрат Огиу бе една от най-големите в околността. При портала Сано се представи на двамината стражи, остави им коня си, влезе в двора и се промъкна сред събралата се неголяма тълпа граждани. Някои бяха дошли, за да потърсят справедливост от съдията; други, придружавани от *дошини* и с вързани ръце, очевидно очакваха присъда.

Сано се спря пред главния вход на дългата ниска постройка. Прозорците бяха обезопасени с дървени решетки. Стрехите хвърляха дълбоки сенки върху верандата. Мрачният зловещ вид на сградата съответстваше на често безмилостните присъди, произнасяни вътре. Градината с угасени фенери и подобни на скелети оголели от зимата дървета му напомняше гробище. Сано тръсна глава, за да отпъди въображаемата картина, и отвори масивната, украсена с дърворезба врата.

— Ковач Горо — сухият глас на съдията Огиу отекна в дългата зала точно когато Сано влизаше. — Разгледах всички представени показания и улики за престъплението, в което си обвинен.

Сано отиде да изчака в дъното на помещението при самураите, които охраняваха съдебната зала. В отсрещния край съдията Огиу коленичи на подиума. Слаб и възрастен, с увиснали рамене, той сякаш се губеше в пищните червено-черни копринени поли на тогата си. Лампите от двете страни на писалището му го осветяваха, сякаш бе

актьор на театрална сцена. Останалата част на помещението тънеше в сумрак. Точно пред подиума се намираше *ширасу*^[10], част от пода, покрита с бял пясък, символ на истината. Там коленичеше обвиняемият с вързани китки и глезени. От двете страни на *ширасу* коленичеха двама *дошини*. Оскъдната публика — очевидците, семейството на обвиняемия и старейшината на неговата махала — стояха в редица към дъното на залата.

— Всичко доказва, че ти си убиецът на своя тъст — продължи Огиу.

— Не! — изтръгна се вик от обвиняемия. Той се сгърчи на рогозката и опъна въжетата, с които бе овързан.

Присъстващите зашумяха. Някаква жена рухна на пода, обляна в сълзи.

Огиу извиси глас над гълчавата и произнесе:

— Осъждам те на смърт. И за да сподели твоя позор, семейството ти ще бъде прогонено от тази провинция — той кимна към двамата *дошини*, които скочиха на крака и изнесоха крещящия затворник през задната врата. Разсилните избързаха напред и проводиха зрителите вън от помещението. Тогава Огиу извика:

— Сано Ичиро, елате тук.

Сано се приближи и коленичи зад *ширасу* леко обезпокоен. Огиу току-що бе осъдил един човек на смърт, бе прокудил семейството му и въпреки това изглеждаше невъзмутим. Съдията бе служил на правосъдието близо трийсет години — толкова много дела бяха минали през ръцете му, че едва ли вече нещо можеше да го разстрои.

Сано се поклони и попита:

— С какво мога да ви услужа, ваша светлост?

Огиу въртеше из бледите си паякоподобни пръсти четириъгълния магистратски печат, на който бяха означени рангът и инициалите му. Съсухреното му лице с увиснали клепачи изглеждаше болезнено жълтеникаво на мъждукащата светлина на лампата, а голото му теме, осеяно със старчески петна, приличаше на пъпчив пъпеш.

— Палещт е сериозно престъпление — тихо проговори Огиу, загледан в печата. Замълча за миг и после добави: — Но и твърде обикновено.

— Да, ваша светлост — отвърна Сано, като се чудеше защо ли го бе повикал Огиу. Едва ли само да си разменят банални истини.

Но Огиу явно спазваше обичая в средите на аристокрацията да не се пристъпва направо към въпроса. Коленичил в съдебната зала, Сано се почувства така, сякаш на съд бе подложен самият той — или по-скоро способността му да схваща бързо дори от недомлъвки.

— Добре ще е такива важни, но примитивни проблеми да бъдат оставени на по-нисшите класи. Защото за нещастие действията на един човек имат способността да оказват неблагоприятно въздействие върху други... — Огиу извърна глава и отправи поглед към северните прозорци в посока към замъка.

И тогава Сано разбра. Едо гъмжеше от шпиони и информатори — огромна разузнавателна мрежа, която помагаше на *шогуна* да държи народа в непрекословно подчинение. Несъмнено някой бе започнал да докладва на Огиу за Сано още от мига, в който бе встъпил в длъжността на йорики. Този някой трябва да е бил сред тълпата на мястото на пожара. И Огиу току-що му бе намекнал, че човек от неговия ранг, принизил се да върши работата на обикновен *дошин*, петни цялото управление, като пренебрегва установената йерархия. Да противоречиш на вишестоящия, бе голямо провинение, но Сано се почувства длъжен да се защити:

— Ваша светлост, ако не се бях намесил, *дошинът* и хората му щяха да арестуват невинен човек — възрази той. — След като разпитахме очевидците, получихме описание на истинския подпалвач и...

Огиу вдигна пръст, давайки знак на Сано да замълчи. Жестът бе равносителен на открито порицание. Но вместо да продължи да говори за разследването, Огиу смени темата:

— Вчера имах честта да пия чай с Кацурагава Шундай.

Съдията едва забележимо наблегна върху името. Сано се дръпна като ужилен. Всякакви по-нататъшни възражения застинаха на устните му. Кацурагава бе неговият покровител, човекът, който му бе ходатайствал за този пост.

Преди повече от век, през гражданската война, пращадото на Сано, васал на служба при владетеля Кии, бе спасил живота на друг воин — глава на фамилията Кацурагава. По-късно състоянието на Кацурагава се умножило, а родът на Сано рязко обеднял, но въпреки това семействата им останали свързани. Сега Сано си спомни как наскоро баща му бе решил да се възползва от този стар дълг...

Заведе го на среща с Кацурагава в градската хазна. Коленичиха в разкошния му кабинет и получица по купичка чай.

— Не ми остава още много живот, Кацурагава сан — промълви баща му. — Затова искам да ви помоля за помощ. Отнася се за сина ми. Нямам състояние, което да му оставя, а той е обикновен преподавател без особени перспективи и таланти. Не се и съмнявам обаче, че при вашето влияние...

Кацурагава не отговори веднага на неизречения въпрос. Запали лулата си и хвърли изпитателен поглед към Сано. Накрая заяви:

— Ще видя какво мога да направя.

През цялото време Сано стоя с поглед, прикован в своята купичка чай. Надяваше се Кацурагава да не направи нищо, защото знаеше, че синовният дълг повелява да приеме каквото му се предложи, а той не искаше да изостави любимата си професия. От друга страна, идеята за някаква облага от покровителството на Кацурагава не му изглеждаше чак толкова непоносима. В мирно време самураите не можеха да се издържат само с меча си. Шансът му за материално обезпечение зависеше от възможността да получи пост в държавната администрация, а за това трябваша не само способности, но и здрави връзки.

Гласът на Огиу върна Сано към действителността:

— Вярвам, че се разбираме.

— Да, ваша светлост — отвърна Сано с усилие.

Огиу му бе припомнил, че има дълг към баща си и към Кацурагава. За да изпълни това свое задължение, той се бе съгласил да служи като старши началник в силите за сигурност на Едо. И сега нямаше право на възражения, непокорство или своеволия. Дълг, лоялност и синовна почит бяха главните принципи на *Бушидо*^[11] — Пътя на война — строгия кодекс, който определяше поведението на самурая. Честта на самурая, неговата най-висша и най-важна добродетел, изискваше стриктно спазване на този кодекс. Пък и в настоящата служба на Сано подчинението и покорството се ценяха повече, отколкото истината и справедливостта. Длъжен бе да се съобразява с желанията на вишестоящите за сметка на своите собствени.

Сано се почувства жестоко унижен от порицанието на Огиу. Никога повече нямаше да дръзне да напусне административния район,

за да разследва лично делата, които се озоваваха на бюрото му. Отсега нататък тези дела щяха да си останат безлични думи и излишна хартия. Той се поклони отново в очакване Огиу да го освободи.

Но Огиу поде нова тема:

— Вниманието ми бе привлечено от един малък проблем, който трябва да бъде разрешен с най-голяма дискретност. Ще изпълниш точно каквото ти кажа.

Непривичната му прямота заинтригува Сано.

— Тази сутрин някакъв рибар извадил от реката два трупа — на мъж и жена — съдията сви тънките си устни в израз на отвращение. — Шинджу^[12].

Любопитството на Сано нарасна. Двойни самоубийства от любов се случваха по-често дори от палезите, които Огиу току-що го бе посъветвал да остави на дошините. Разделени от кастови предразсъдъци любовници нерядко избираха позора публично да умрат заедно заради надеждата, че ще останат неразделни в будисткия рай. Защо сега Огиу искаше от него да се занимава с някакво си презряно шинджу?

Огиу отговори на неизказания въпрос:

— Ето какво бе намерено в дрехите на жената.

Той извади едно сгънато писмо от бюрото си и го подаде на Сано.

Сано се изправи, прекрачи през ширасу и пое писмото. Тънката оризова хартия изшумоля в ръцете му, когато го разгърна. Очите му пробягаха по думите, изписани с туш и изискан женски почерк:

Сбогом на белия свят и на черната нощ, сбогом.

Тръгваме ний към желаната смърт,
която прилича на... Ах, на какво ли?

На тънкия скреж по пътя за гробищата,
топящ се под моите отчаяни стъпки.

Ах, колко е скръбен тоз сън за съня!

Норийоши (художник)

Ниу Юкико

Сано разпозна този пасаж от нашумяла пиеса в театър Кабуки^[13], която разказваше за трагичната връзка на двама млади, обречени в своята невъзможна любов. Цитатът бе от песента им преди общата смърт. Сега вече знаеше защо Огиу искаше пълна дискретност при разнищването на този случай. Мъжът — Норийоши, бе селянин, както ставаше ясно от липсата на фамилно име и от добавената професия. Просто никой. А Юкико бе дъщеря на Ниу Масамуне, могъщия владетел на провинциите Сацума и Осуми и един от най-богатите *даймио*.

— Виждам, че оценяваш деликатността на положението — каза Огиу. — Тъй като причината за смъртта е очевидна, постарай се да приключиш със случая колкото се може по-бързо и без излишен шум. Погрижи се тялото на Юкико да бъде върнато на семейството ѝ. Предупреди подчинените си, че най-сурово наказание чака всеки, който си позволи да огласи името или обстоятелствата около смъртта ѝ. Колкото до този Норийоши... — Огиу взе една четка и топна връхчето ѝ в мастилницата. — Норийоши ще бъде третиран според закона. Това е всичко, *йорики* Сано.

Сано бе обзет от противоречиви чувства. Огиу искаше от него да приключи този случай без всякакво разследване. Да запази в тайна самоличността на Юкико, но да опозори семейството на Норийоши, като изложи трупа му на показ — обичайна процедура при самоубийствата от любов. От друга страна, фактът, че Огиу така настоятелно изисква дискретност, събуди подозрението му. Интуицията му подсказваше, че трябва да се опита да разкрие истината, да проучи по-внимателно този случай на *шинджу*^[14].

— Да, ваша светлост — отвърна той с поклон. — Както заповядате.

Управлението на пазителите на реда се намиреше в най-южната част на административния район, далеч от сградите на представителните институции и на възможно най-голямо разстояние от замъка. Според догмите на *шинтоизма* всяко съприкосновение със смъртта бе равнозначно на ритуално оскверняване и духовно замърсяване. Дори само косвената — изцяло административна — връзка на органите на реда с езекуциите караше другите длъжностни лица да ги избягват. Външният вид на управлението им отразяваше

тази изолация: бе заобиколено отвсякъде с толкова високи зидове, че скриваха от погледа на минувачите дори комините на сградата.

Сано мина покрай стражите на портала и остави коня си при конярите. Прекоси двора, ограден от вътрешната страна с бараките на *дошините*, и влезе в главното здание. В приемната цареше хаос. Четирима чиновници, седнали зад бюрата си в центъра на помещението, приемаха жалбите на чакащите. *Дошините* поемаха или предаваха дежурство или се редяха на опашка да връчат докладите си. През страничните изходи непрестанно влизаха и излизаха слуги с подноси за чай за вътрешните стаи, където бяха разположени личните кабинети на *йорики*. Оскъдната светлина от прозорците се смесваше с пелената от тютюневия дим на многобройните лули. Шумът в помещението обикновено не стихваше, но днес Сано завари приемната потънала в тишина. Единствените присъстващи бяха двама мъже, облечени по последна мода — копринени *хакама*, панталони на дипли и подплатени в раменете *кимона*, пристегнати в кръста с широки пояси. Косите им бяха безупречно сресани и намазани с масло от *гаултерия*. Двамината бяха олицетворение на гордите, притежаващи собствен стил *йорики*.

— Ямага сан, Хаяши сан — поклони се Сано. — Добър ден.

Ямага, по-високият и по-възрастен, кимна само леко в знак на неприкрита враждебност. Хаяши, който изглеждаше на възрастта на Сано, изкриви устни в саркастична усмивка:

— Добър да е, новако. Дано ти потръгне в работата. Или поне дотолкова, доколкото може да се очаква от човек, за когото този пост е придобит, а не полагащ се по рождение.

Присмехът, с който бяха изречени тези привидно загрижени думи, ги превърна в обида. Натъжен, Сано проследи с поглед двамата *йорики*, които бавно напуснаха помещението. Беше разбрал веднага, че няма лесно да се сприятели с тях или с когото и да е от останалите четирийсет и седем колеги. За разлика от него тези мъже бяха истински *йорики*, наследили постовете от своите бащи. Самият факт, че един външен човек може така лесно да се промъкне в редиците им, бе оскърбление за родовата и професионалната им гордост.

Хладното им неодобрение продължи да го измъчва, докато вървеше по дългия коридор към кабинета си. Когато отвори вратата, се натъкна на поредния кутсуз през днешния ден. Хамада Цунехико,

шестнайсетгодишният му личен секретар, се излежаваше на рогозката до мангала с дървени въглища, отопляващ помещението, и разлистваше книжка с картинки. Докладите, които Сано му бе оставил да обработи, лежаха разхвърляни на бюрото. Пълното му тяло изпъваше по шевовете черното памучно кимоно на бели спирали и червени карета. С обръснатата си глава Цунехико приличаше по-скоро на огромно бебе, отколкото на самурай. Като видя Сано, на кръглото му пухкаво лице се изписа почти комично изражение на ужас:

— Йорики Сано сан! — извика той. — Вие се върнахте! — припряно коленичи и сведе глава в поклон. — Очаквам нарежданията ви!

Сано беше хем ядосан, хем развеселен от поведението на Цунехико. Старият Хамада — бащата на невръстния му секретар, държеше на всяка цена ленивото му и не дотам умно синче да си намери сигурно препитание. Явно бе използвал влиянието си, за да издейства сегашното му назначение. Съдията Огиу от своя страна си изми ръцете, като го прикрепил към канцеларията на Сано. Досега младежът се проявяваше като безкрайно мързелив и некадърен. Освен това дишаше тежко и шумно заради хроничната си хрема, с което допълнително предизвикваше раздразнение. И въпреки това Сано не можеше да се държи строго с Цунехико. Момчето бе ведро, добросърдечно и също като Сано изобщо не се чувстваше на мястото си.

— Добре, Цунехико — каза Сано. — Трябва да напишем един доклад.

Той коленичи замислен пред писалището си, докато Цунехико приготвяше всичко необходимо за писане. Когато младежът го погледна в очакване, Сано започна да диктува: „Ден XVI, месец XII, година 2 от Генроку. Нов ред. По въпроса за самоубийството на художника Норийоши и госпожица Ниу Юкико...“

В този миг Цунехико се втрени притеснен в двата йероглифа, които бе изписал, и после смачка листа. Бе сгрешил. Явно уменията му по калиграфия и писане под диктовка бяха твърде ограничени. Сано предпочиташе сам да си пише докладите, но трябваше да се подчинява на правилата и на възприетия ред — дори когато това означаваше да се примирява с неграмотния си секретар само защото му бе натрапен от началството. При това бе длъжен да изготви доклада в съответствие с

изискванията на Огиу, макар че противоречаха на собствените му възгледи. От друга страна, не искаше да наскърби момчето. Изчака го да вземе нов лист хартия. После двамата бавно и мудро завършиха доклада под съпровода на Цунехиковото ритмично сумтене. Сано изчете текста страница по страница, за да се увери, че няма правописни грешки, и с облекчение постави печата си.

— Отнеси това на началника на канцеларията и изчакай разпорежданията му — нареди той на Цунехико.

— Да, йорики Сано сан! — Цунехико взе доклада, нави го на руло и го завърза с копринена панделка. После се изправи, дишайки тежко, и отвори вратата.

В коридора отвън прозвуча смях и миг след това покрай тях забързани минаха Ямага и Хаяши.

— Довечера ще прескочим до Йошивара — говореше Ямага. — Момичетата там ще ни обслужват до зори.

— Хайде да не губим време — отвърна Хаяши.

Разхилиха се отново и отминаха. До Сано продължиха да достигат фрази от сластолюбивия им разговор — „пищна плът“, „нежни слабини“... В съзнанието му проблесна картина на бъдещето, което го очакваше. Видя какво щеше да се случи, ако следва изискванията на Огиу: Ще потъпква един след друг всичките си принципи, докато накрая стане като Ямага и Хаяши, за които модата и плътските наслади струваха повече, отколкото истината и справедливостта. Ще прехвърли задълженията си на „презрените“ понисши класи, за да си тръгва рано и да се отдава на безсмислени „кастови“ занимания и съмнителни „светски“ удоволствия. Ще жертва честта си заради сигурността, а себеуважението — в името на удобството.

— Чакай! — нареди той на Цунехико. Грабна доклада от ръцете му и го скъса на две. Бързо написа нов, в който определи смъртта на Норийоши и Юкико като будеща подозрение и изискваща понататъшно разследване. После го връчи на секретаря си и напусна помещението. Не искаше да се отдава на безметежен живот или да дебелее от охолство — възнаграждението за непрекословно подчинение. Предпочиташе да чувства приятната тръпка от диренето на истината — както бе постъпвал още като учен. Би дал всичко, за да изпита същото вълнение както при разследването на палежа, би

жертвал бъдещето си заради въодушевлението от съзнанието, че върши добро.

Но някак си трябваше да помири личното си желание с повелите на *Бушидо* и на свещения дълг към семейството и господаря.

[1] Септември 1688 — март 1704 г. През периода процъфтяват културата и изкуствата. бел.ред. ↑

[2] Старото име на Токио. Столица на Япония от 794 до 1868 г. е Киото (Хеянкио). бел.ред. ↑

[3] *йорики* (яп.) — началник-отдел в силите на реда ↑

[4] В японския език фамилията предхожда малкото име — бел.ред. ↑

[5] Токугава Йеясу (1542–1616) разгромява феодалите от западните провинции при Секигахара на 21.10.1600 г. Императорът го обявява за шогун през 1603 г. През 1615 г. Токугава превзема централата на Регентския съвет в Осака, премества в Едо седалището на бакуфу, военнофеодалното правителство, и става абсолютен върховен владетел на цяла Япония. Династията Токугава управлява 250 години. — Бел.ред. ↑

[6] *джите* (яп.) — отбранително оръжие на полицейските патрули с извит връх за прехващане на противниковия меч ↑

[7] *дошин* (яп.) — низш чиновник от силите на реда, полицейски патрул ↑

[8] При учтиво обръщение и като израз на почитание в японския след фамилното име се прибавя думата сан, която означава господин, госпожа, госпожица — бел.прев. ↑

[9] *хаори* (яп.) — връхна зимна дреха ↑

[10] *ширасу* (яп.) — част от пода в съдебната зала, покрит с бял пясък като символ на истината ↑

[11] *Бушидо* (яп.) — Пътят на воина, моралният кодекс на самураите ↑

[12] Ритуално двойно самоубийство поради нещастна, невъзможна любов — Бел.прев. ↑

[13] Популярна японска драма с пищни костюми и стилизирана игра, в която всички роли се изпълняват от мъже — бел.прев. ↑

[14] *шинджу* (яп.) — ритуално двойно самоубийство поради невъзможна любов ↑

ВТОРА ГЛАВА

Затворът на Едо бе място зловещо и скверно и никой не отиваше там доброволно. На Сано не му се нравеше перспективата за подобно посещение, но разследването го налагаше, тъй като телата на Норийоши и Юкико бяха отнесени в затворническата морга. Сега, когато пристигна тук, заглежда сградата със смесица от любопитство и безпокойство.

Мрачното здание бе опасно от тесен канал със застояла вода. Над страховитите каменни зидове се извисяваха стражевите кули. През специални отвори в основата на стените изтичаха и се вливаха в канала отходните води от килиите. Крещящите признаци на мизерия и запуснатост безмълвно доказваха отвращението на градската управа към затвора и към обитателите му — между камъните свободно се стелеха плевели и мъх, от покрива липсваха керемиди, а мазилката се лющеше на едри късове. Паянтов дървен мост прехвърляше канала и свършваше пред входната стражница с масивни, обковани с желязо порти. Покрай затвора криволичеха потъналите в мръсотия улички на Кодемачо. Достатъчно отдалечено от замъка и от представителните административни райони, в най-северната част на Нихонбаши, бедняшкото предградие Кодемачо представляваше идеалното място за затвор.

Пронизителните крясъци на дрипавите деца, които играеха пред затвора, и вонята на гранясала запръжка откъм задните дворове на копторите изглеждаха приятно примамливи на фона на звуците и миризмите, идващи от затвора. Сано бе чувал толкова ужасяващи истории за онова, което ставаше вътре, че сега, като си спомни за тях, тръпки го побиха.

Пристигането му предизвика суматоха сред стражите. Когато слезе от коня си и го завърза за един кол, трима пазачи се втурнаха един през друг да го посрещнат. Той усети смутените им погледи.

— На вашите услуги, господарю — нисък поклон съпроводи угодническият им тон.

Неугледната им външност, късо подстриганите коси, многократно кърпените кожени одежди и гамаша и единственият меч, който всеки от тях носеше, издаваха потеклото им — хора от простолюдието, вероятно бивши дребни престъпници, на които бе позволено да носят оръжие само за да не се налага самураи да изпълняват такава унижителна служба.

— Аз съм *йорики* Сано Ичиро — рече той. — Искам да разговарям с тези, които са докарали тази сутрин труповете от двойното самоубийство.

Стражите го гледаха втренчено. Сигурно не са и сънували, че ще видят жив *йорики*, осъзна Сано, какво остава да им дойде на крака. Можеше да се обзаложи, че на колегите му не им е и хрумвало да стъпят на такова място. Единият от стражите неволно се изкиска, а здравенякът до него, очевидно главният сред тях, го зашлеви с опакото на ръката си:

— Какво чакаш? — изръмжа той. — Веднага го заведи при управителя.

Пазачът избута назад тежките дървени греди, които препречваха входа. Сано пристъпи напред, готов за най-лошото.

Първото му впечатление бе успокоително. В малък двор, застлан с пръст, стояха на пост още петима стражи. Въздухът тежеше от миризмата на урина. Трийсетина крачки по-нататък се издигаше паянтова барака с дебели решетки на прозорците. Когато мина през дъсчената врата, попадна в една стая, която спокойно можеше да бъде канцелария в административния район, ако не беше охлузеният вид на мебелите. Пазачът го поведе нататък по външния коридор и почука на една врата.

— Влез!

Ниско приведен в поклон, стражникът каза:

— Почитаеми управителю, водя ви личен гост — и пристъпи напред, за да освободи място за Сано.

Управителят, седнал зад отрупано с документи писалище, посрещна молбата на Сано с явно недоумение. После сви рамене и нареди на пазача:

— Доведи *ета*^[1] — след което поясни на Сано с извинителен тон: — Трябва да ви помоля да изчакате навън, *йорики*. На *ета* е забранено да влизат в тази сграда^[2].

Сано последва пазача обратно в малкия двор, като разсъждаваше над тази част от затворническия протокол. *Ета* бяха най-низшите окаяници, дъното на обществото. Хората ги смятаха за духовно скверни, защото по наследство вършеха всякакви свързани със смъртта дейности. Всички ги отбягваха и *ета* живееха изолирани от останалото население в покрайнините на града. Не можеха да сключват брак извън рамките на собствената си прослойка, нито пък по какъвто и да било начин да избягат от нея. Възлагаха им най-мръсната и презряна работа — изпразваха помийни ями, събираха отпадъци, отнасяха трупове след наводнения, пожари или земетресения и служеха като персонал в затвора и моргата. Сано знаеше, че тук с трупове се занимават точно *ета*, но нямаше представа, че дори и в затвора достъпът до определени места им е забранен.

— Моля, изчакайте тук, господарю.

Пазачът изчезна зад ъгъла на постройката. След малко се върна, придружен от трима *ета* в еднакви къси кимона от неизбелено платно. Единият от тях беше прехвърлил петдесетте, а другите едва ли имаха и двайсет години. В очите им се четеше страх, а по лицата им беше изписан ужасът на хванати в капан животни. И тримата едновременно паднаха на колене с прострени напред ръце и опрени в земята чела. Двамата младежи трепереха и Сано знаеше защо: стига да поискаше, един самурай можеше да ги убие заради случайна своя приумица — да изпробва нов меч например, при това без да го заплашва каквото и да било законово наказание. Но веднага в съзнанието му изплуваха всички ужасяващи истории за изтезания на затворници, които бе чувал. Мъчителите, тъмничарите и палачите винаги бяха *ета*. В този миг Сано изпитваше към тримата *ета* едновременно съчувствие и погнуса.

— Вие ли сте обработили двата трупа от *шинджу*, докарани тези сутрин?

Последва мълчание. По-възрастният се претраши и отвърна:

— Да, господарю.

Другите двама само кимнаха в знак на потвърждение.

— Да сте видели някакви белези, които да подсказват, че не е самоубийство? Някакви рани? Синини?

— Не, господарю — едва чуто промълви по-възрастният.

Другите, които вече трепереха неудържимо, този път останаха безмълвни.

— Не се страхувайте. Мислете. Спомнете си как изглеждаха телата.

— Съжалявам, господарю. Не знам.

След още няколко опита Сано си даде сметка, че едва ли ще получи полезна информация от стъписаните и онемели от страх *ета*.

— Добре, свободни сте — каза той разочаровано.

Двамата младежи припряно се отдръпнаха, все така на колене, после станаха и тичешком изчезнаха. Но възрастният не помръдна от мястото си:

— Простете нахалството, почитаеми господарю. Позволете ми да се опитам да ви помогна — каза той.

Надеждата на Сано се възроди.

— Стани — нареди той в желанието си да огледа по-добре този *ета*, който имаше самочувствието да отстоява себе си. — Какво имаш да ми кажеш?

Мъжът стана. Беше сивокос, с интелигентни очи и широко сурово лице с благородно излъчване.

— Аз самият не мога да ви кажа нищо, господарю — каза той, като гледаше Сано право в очите. — Но мога да ви отведа при човек, който знае всичко.

Заинтригуван, Сано отвърна:

— Добре.

Той последва *ета* по една пътека, която зави зад постройката и ги отведе в друг двор. Там видя огромна, измазана с хоросан сграда със солидни каменни основи — самият затвор. Малките прозорци високо над земята му придаваха вид на крепост. Петима други пазачи ги посрещнаха пред масивната и здрава врата и ги въведоха вътре.

Страховити шумове и миризми връхлетяха изтънчените сетива на Сано. Иззад вратите от двете страни на коридора долитаха ужасяващи стонове и сърцераздирателни хлипове. Подминаха ги двама тъмничари. Единият от тях блъскаше по всяка врата, усилвайки врявата:

— Всичко виждаме, вонливи копелета! — викаше той. — Внимавайте как се държите!

Другият буташе през процепите в долния край на всяка врата по един поднос с прогнили зеленчуци и вкиснал ориз. Наоколо бръмчаха мухи и се стелеше тежката миризма на пикоч, изпражнения и повръщано. Мръсни вади се точеха от килиите и криволичеха по каменния под. Сано се слиса, когато огромен тлъст плъх пресече пътя му. *Ета* бързо го преведе зад ъгъла и нататък по друг коридор. Тук шумът намаля, но не и вонята, която го блъскаше в ноздрите при всяко вдишване. В този момент една врата се отвори рязко. Двама тъмничари бързо извлякоха в коридора гол, изпаднал в несвяст мъж. От носа му течеше кръв; тялото му бе покрито с току-що нанесени рани. Тъмничарите отвориха една килия и захвърлиха тялото вътре. Докато минаваше покрай вратата ѝ, Сано мярна в тясното пространство петима мършави затворници, потънали в мръсотия. Той отмести поглед ужасен. Възможно ли бе някой да се е провинил толкова, че да е заслужил подобно отношение? Не можеше ли управляващите да държат в подчинение народа, без да налагат изтезания и глад дори за най-дребните нарушения на закона? Пък и това бяха сравнително леки присъди, като се има предвид, че повечето затворници се екзекутираха веднага след съда. Съзнанието, че служи на същата тази власт, го ужасяваше. Опита се да не мисли за това.

Сякаш отгатнал мислите му, *ета* го изведе навън — в друг двор, заобиколен с висока бамбукова ограда. Сано въздъхна с благодарност.

— Моргата, господарю — *ета* отвори вратата на една постройка със сламен покрив и с жест го прикани да влезе.

Сано се поколеба. Страхуваше се, че онова, което предстоеше да види в моргата, ще е по-ужасно от всичко видяно до този момент. Плахо пристъпи в чисто помещение с дъсчен под и прясно измазани стени, покрай които бяха наредени сандъци и каменни корита. В средата на стаята бяха разположени две маси с леко извити нагоре краища. При отворения прозорец стоеше човек и четеше книга на гаснещата следобедна светлина. Носеше дълга тъмносиня роба — обичайното за лекаря облекло, — а раменете му бяха загърнати в сиво одеяло, за да се предпази от просмукващата влага. Обърна се. Беше около седемдесетте, с високо изпъкнало чело и издадени скули. Дълбоки бръчки се спускаха отвесно от двете страни на дългия му аскетичен нос и стигаха до тънките очертания на устните му. Имаше късо подстригани бели коси, малко оредели при слепоочията, но иначе

все още буйни. Проницателните му очи се впиха в Сано за миг, после мъжът сведе поглед към книгата си, сякаш раздражен, че му прекъсват четенето. Сано също се взря в книгата. Приблужи се и видя рисунка на човешко тяло, върху която бяха изписани думи с непознати букви на чужд език.

Лекарската униформа, книгата, чертите на това лице... Сано си спомни как преди десетина години този човек бе публично опозорен — стражите го влачеха по улиците на Едо, подлагаха го на всякакви унижения, разлепяха лика му по табелите в града и крещяха името му.

— Д-р Ито! Ито Генбоку! — възкликна слисан Сано. — Но аз смятах, че... — той млъкна, защото се страхуваше да не обиди лекаря.

Преди петдесет години властта бе наложила политика на строга изолация от външния свят. Йемицу, третият шогун от клана Токугава, трябваше да укрепил страната след дълги години гражданска война. Поради страха, че чуждо оръжие и военна помощ ще позволят на някои *даймиота* да съборят режима му, той бе прогонил от Япония португалските търговци и мисионери, както и всички останали чужденци, за да прочисти страната от чуждо влияние. Единствено холандците получиха височайшето позволение за търговия, и то само на остров Дешима в залива Нагасаки. Там те бяха под денонощна охрана, а да контактуват с тях, имаха право само най-доверените васали на *шогуна*. И до ден-днешен чуждестранните книги бяха забранени — всеки, заловен да практикува чужда наука, се наказваше жестоко.

Сано знаеше, че сред интелектуалците бе възникнало нелегално движение. *Рангакуша* — японски учени от холандската школа — си осигуряваха по нелегални канали чуждестранна литература — книги по медицина, астрономия, математика, физика, ботаника, география и военни науки. Те скришом се домогваха до забраненото познание. Ето че сега новоназначеният *йорики* стоеше пред най-известния *рангакуша*^[3]. В юношеството си Сано тайно се бе възхищавал от смелостта на този мъж. Д-р Ито Генбоку, някогашен лекар на императорското семейство, бе заточен на остров Еношима заради практикуването на холандска медицина и провеждането на чуждоземски научни експерименти. Какво правеше сега тук?

— Да, аз съм Ито Генбоку, но не съм и стъпвал в Еношима — каза д-р Ито, сякаш в отговор на мислите на Сано. Имаше дрезгав, но

приятен глас. В тона му прозвуча горчива самоирония, когато добави: — Всъщност доста хора смятат, че да си управител на моргата в Едо, е много по-лошо, отколкото изгнание и Еношима. Или поне поддръжниците на Токугава смятаха така, когато смениха наказанието ми. Само че това предлага своите предимства — той вдигна книгата. — Тук мога спокойно да си чета. Никой не го е грижа, щом в моргата цари ред — после запита рязко. — Кой сте вие и какво искате?

Когато се представи и обясни защо е дошъл, Сано си даде сметка, че не бе поздравил подобаващо д-р Ито. Нещо в него правеше формалностите излишни. Може би прякостта му или пък фактът, че като лекар стои извън строгата класова система, която налагаше определен тип поведение при взаимоотношенията между хората.

— *Ета* не можаха да ми кажат това, което ме интересува, затова този ме доведе при вас — обясни Сано. — Искан да узная дали по дрехите или телата на *шинсу* — самоубийците е имало нещо, което да навежда на мисълта за насилствена смърт?

— Не съм виждал телата. За съжаление бях зает със загиналите от пожара предната нощ — д-р Ито отправи предизвикателен поглед към Сано. — Не съм убеден, че ще предпочетете да споделите моите методи за определяне характера на смъртта, вместо да разчитате на собствените си умения за наблюдение, още повече че Ниу Юкико вече е изпратена на семейството да я погребете.

Значи в крайна сметка съдията Огиу не му се бе доверил напълно, помисли си Сано. Бе дал лично нареждане за връщане на трупа, без да оставя възможност за грешка или небрежност.

— Затова пък тялото на Норийоши все още е тук — продължи Ито. — Ако искате, можем да го огледаме заедно?

Сано се почувства хванат в капан. *Шинтоистката* традиция, в която бе възпитан, учеше, че всякакъв допир със смъртта е причина за духовно оскверняване. Но щеше да умре от срам, ако трябваше да признае страха си пред този човек.

— Да, Ито *сан* — отвърна глухо.

Д-р Ито се обърна към ета.

— Мура *сан* — каза той, използвайки почтителната форма на обръщение, както би постъпил с всеки друг човек, — донесете тялото на Норийоши.

Мура излезе. Не след дълго се върна, придружен от двама *ета*. Мура носеше безформен платнен вързоп, а другите двама мъкнеха нещо дълго, загърнато в бяло платно. Оставиха го на една от масите и започнаха да го развиват. Д-р Ито посочи към вързопа в ръцете на Мура и кимна на Сано:

— Вещите на Норийоши. Можете да ги разгледате.

Сано бавно подреди съдържанието на другата маса, само и само да отложи мига, в който щеше да се наложи да погледне към голото тяло, което вече се показва изпод покрова. Намери сламен сандал, увит в сини панталони, и кимоно.

— Бил е беден — отбеляза Сано, заблуден от евтиния плат на кимоното. Сандалят, доста износен от вътрешната страна на петата, би могъл да принадлежи на когото и да било от простолюдието. Семейство Ниу би се противопоставило на брак между него и Юкико дори само по тази причина. Нима съвсем напразно бе рискувал да си навлече гнева на Огиу и бе предизвикал ужас в затвора? Той въздъхна: — Може пък наистина да е самоубийство поради нещастна любов и нищо повече.

— Да видим какво ще ни каже по този въпрос самият Норийоши — д-р Ито остави настрана книгата си и пристъпи към трупа. Макар че позата му бе гордо изправена и властна, той се движеше предпазливо. Лицето му се сгърчи от болка. — Сега можете да си тръгвате — каза той на двамата *ета*, които бяха донесли трупа. — Мура *сан*, бих искал да останете.

Лишен от възможността да отлага повече, Сано предпазливо надзърна към масата. Първото му чувство бе облекчение. Вдървеността, която бе сковала крайниците на Норийоши и от която палците му бяха щръкнали към тавана, а устата зееше, му придаваше вид на гротескна кукла, а не на човек, който доскоро бе живял и дишал. По нищо не приличаше на малтретираните при публична екзекуция, нито на подпухналите трупове, които вадеха от каналите след наводнение. По голата му плът и по слабините бяха полепнали водорасли и мръсотия, но нямаше кръв или признаци на разлагане. Заинтригуван, Сано се приближи до масата за по-подробен оглед. Вниманието му бе привлечено от моравите петна около китките и глезените на Норийоши.

— Ожулено от възетата, с които е бил вързан към Юкико — поясни д-р Ито.

Иначе по тялото му нямаше други подозрителни белези. Стомахът му бе подут, а лицето — подпухнало, но крайниците му бяха тънки и повечето от зъбите му си бяха на място. Преди кончината си очевидно се е радвал поне на прилично здраве за мъж около четирийсетте. В случай че смъртта му бе причинена не от удавяне, а от нещо друго, видими признаци за това липсваха.

— Видях достатъчно — рече Сано. — Благодаря за...

Но д-р Ито не го чу. Гледайки навъсено трупа на Норийоши, той каза:

— Мура сан, обърнете го.

Ета покорно претърколи тялото на една страна. Д-р Ито се надвеси над него и внимателно огледа главата и врата.

Сано се приближи още и тогава долови миризмата на трупа — сладникава, неприятна, като в месарски магазин, примесена с едва доловим мирис на риба от реката. Той отстъпи към отворения прозорец. Ито махна на *ета* да обърне Норийоши по очи.

— Какво е причинило това? — попита Сано, сочейки огромна червеникава синина, която покриваше гърба, задните части и крайниците на Норийоши.

— Отлагането на кръвта след настъпването на смъртта.

Ито извади парче плат от джоба на престилката си и уви ръката си с него. После заопипва главата на Норийоши. Явно въпреки прогресивните си схващания все още не бе преодолял собственото си отвращение от труповете.

— Мура сан, нож и бръснач — нареди Ито. После се обърна към Сано. — Тук в основата на черепа има хлътване. Сега ще го огледаме по-внимателно.

Сано се взря, но не видя нищо. Нямаше никакво желание лично да опипа главата. Изчака, докато Мура отрязва част от косите и обръсна скалпа там, където му бе посочил лекарят. После забеляза моравото петно, вдигна очи и впери настоятелен поглед в Ито.

— От какво е? От удар, който го е убил, преди да е бил хвърлен във водата? — попита с едвам сдържано вълнение в гласа.

— Може да е от камък или издатина, в която се е блъснал, падайки в реката — д-р Ито наблегна на последните думи. — Или пък

е получено през първия час след настъпването на смъртта, когато един удар все още може да причини синина. Не знам точно. Но има сигурен начин да разберем дали се е удавил.

Пулсът на Сано заби учестено. Интуицията му подсказваше, че раната на Норийоши е нанесена от убиец. Трябваше непременно да разбере.

— Как? — попита нетърпеливо.

— Ако се е удавил, във вътрешностите му ще има вода — отвърна Ито. — А за да проверим, трябва да го срежем.

Сано погледна Ито с нескрита погнуса. Дисекцията на човешко тяло, както и всяка друга процедура, макар и косвено свързана с чуждоземска наука, бяха също толкова незаконни днес, колкото и по времето, когато бяха арестували доктора. Може би властите вече не се интересуваха дали Ито нарушава закона, но пък дали щяха да нехаят така и за Сано? Ако за станалото узнаеха неподходящи хора, той щеше не само да загуби поста си, но и да бъде прокуден и опозорен, без право да види отново нито дома, нито семейството си.

Сано понечи да възрази, но д-р Ито вплете поглед в неговия и го накара да замръзне. *Аз рискувах всичко в търсене на забранени истини, сякаш казваха проницателните очи. А ти самият докъде си готов да стигнеш?* Съзнанието на Сано се сгърчи от неизказаното предизвикателство. Той отчаяно се опита да извика образа на баща си и на съдията Огиу. Повтори си, че има задължения към тях. Но вместо това пред очите му изникнаха помощниците на *дошина*, които ритаха нещастния умопомрачен просяк. Отново почувства възторга от момента, в който бе предотвратил една несправедливост и бе върнал разследването на пътя към истината.

— Добре — отвърна накрая. Бе направил първата стъпка и нямаше право на отстъпление.

Д-р Ито кимна и Мура отиде до шкафа. От там извади дървен поднос със стоманени триони, дълги бръсначи, набор от ножове и куп други инструменти, които Сано не беше виждал никога през живота си.

Вероятно бяха холандски. Мура остави подноса на масата до трупа, отново се върна при шкафа и извади парче бяло платно, което завърза като маска върху долната част на лицето си.

Отработените му движения подсказаха на Сано, че това не е първата аутопсия, която се извършваше тук. Както и бамбуковата тръба, която тръгваше от една дупка в масата и стигаше до канала на пода. Помещението бе специално пригодно за експериментите на д-р Ито.

Мура обърна трупа на Норийоши по гръб. После избра един тънък нож и го поднесе към гърдите му. Очевидно той, а не Ито щеше да извърши фактическото срязване. Въпреки своите оригинални възгледи според установената традиция Ито щеше да остави *ета* да извърши манипулациите с трупа.

Сано наблюдаваше с ужас и възхита как острието чисто се вряза в плътта на Норийоши и се плъзна от основата на гръдната кост на долу към пъпа.

— Никаква кръв? — изненада се той и вътрешно изпита облекчение.

— Мъртвците не кървят — отвърна кратко д-р Ито.

Сега Мура направи няколко среза, перпендикулярни на първия. После нагласи в един от тях инструмент с плоско острие.

Изпръхналите розови ръбове на срязаната плът представляваха ужасна гледка. Сърцето на Сано заблъска в гърдите му. Ръцете му изстинаха и плувнаха в лепкава пот. Той се взря в искрящата червена тъкан, която се появи, след като Мура свали кожата от гръдния кош на Норийоши. Преглътна с мъка. Стомахът му се преобърна. Пот се стичаше по лицето му въпреки студения въздух, който влизаше през прозореца. Целият настръхна. Усещаше, че му прилява, но се мъчеше да го превъзмогне, като се съсредоточи върху нещо различно. Не можеше да изложи публично трупа на Норийоши. Следите от аутопсията щяха да личат. Щом се върнеше в кабинета си, щеше да издаде заповед за кремация. Но усилията му се оказаха напразни. Без да желае да става свидетел на нещо подобно и въпреки това неспособен да откъсне поглед от масата, той наблюдаваше как една по една се показва вътрешностите. Бледите ребра с техните еднакви розово-сиви порести лобове и червеният месест орган отдолу. Завитите тръби на червата, които се появиха при долния ръб на разреза. Като заклано животно, помисли си той замаяно. А миризмата, която се разнасяше от зейналата кухня, бе същата — сладникава, натрапчива и противна.

Както повечето свои връстници, Сано не бе ходил на война. Знаеше за жестокостите на бойното поле — обезглавяване с единствен замах на меча или разстрел с оръжия, купени от варвари, откъснати крайници, насечени на парчета тела. Чел бе описания в исторически текстове и бе слушал разкази, предавани от поколение на поколение. Но сеч в битка е нещо благородно и необходимо — част от съдбата на самурая. А това тук е хладнокръвно и безчестно осакатяване на човешко тяло! Оскверняване в най-потресаващата му форма. Сано чувстваше как мръсотията полепва по кожата му, прониква в ноздрите му, обгръща очните му ябълки. Стомахът му се сви на топка. Дори потта му бе омърсена и се гнусеше да я избърше. Стисна здраво устни, за да ѝ попречи да нахлуе в устата му.

— Мура сан, двете последни ребра вдясно — безстрастно посочи Ито.

Сано наблюдаваше как Мура хваща едното ребро с клещите. Стисна очи при противния звук от счупване на кост — веднъж, два пъти. Когато ги отвори отново, разбра защо Мура бе покрил лицето си. Парченца розова тъкан бяха полепнали по белия плат точно над устата му.

— Добре — кимна Ито. — Сега срежи... там — той дръпна черта във въздуха точно над мястото, където допреди малко се намираха ребрата, над откритата вече пореста заобленост. После се обърна към Сано и поясни: — Ако има вода, тя ще е в дихателните органи.

Сано кимна бързо от страх, че може да повърне, ако се опита да каже нещо. Той наблюдаваше как тънкият нож срязва тъканта, и се напрегна в очакване отвътре да избие течност.

Вода обаче нямаше. Мехът просто се сви леко, като пукнат плавателен мехур на риба и нищо повече.

— Никаква вода! — мрачно задоволство се изписа по лицето на д-р Ито. — Този човек не се е удавил. Умрял е преди да се озове във водата. Бил е убит и хвърлен в реката.

Сано усети, че му причернява. Коленете му омекнаха. После не можа да се сдържи и повърна.

— Йорики Сано сан, призля ли ви?

Сано понечи да отговори, но жлъчка опърли гърлото му. Без да се сбогува, изхвърча от стаята. По-бързо. Да излезе навън. Веднага.

Коридорите на затвора сякаш не свършваха демоничните си криволици; виковете на затворниците кънтяха като от ада. Някак си успя да се добере до вратата. С последни сили се метна на коня и препусна по моста. Едва достигнал средата, усети нов спазъм в стомаха. Скочи и повърна в канала. Чак тогава усети облекчение. Чувстваше се ужасно омърсен от преживяното. Бе обзет единствено от желанието да се махне колкото се може по-надалеч. Затова пришпори коня и го остави да се носи без посока в бесен галоп.

После, като божия благодат, пред него изникна сграда със спуснатата отпред тъмносиня завеса и огромен красив йероглиф „ю“ — гореща вода. Баня! Сано дръпна юздите и се свлече от коня. Втурна се вътре и хвърли няколко монети на гишето.

— Господарю, цената е само осем зени^[4]! — извика обслужващият и се пресегна да му върне рестото.

Сано го подмина. Грабна от пазача торбичка оризов сапун и хвърли меча си в ръцете му да го пази. Миг по-късно, залитайки, се озова в къпалнята. В замъгленото, изпълнено с пара помещение мъже с препаски върху слабините и жени с тънки роби се киснеха, плакнеха или сапунисваха в дълбокото корито. Без да обръща внимание на любопитните им погледи, съблече дрехите си и ги захвърли на пода в безразборна купчина. Търка кожата си със сапун, докато усети болка. Плисна кофа вода отгоре си. После се гмурна в басейна, като няколко пъти се потопи целият. Водата беше гореща и лепкава от сапунената утайка, но Сано задържа очите и устата си няколко мига отворени, за да може да се измие както отвън, така и отвътре.

Накрая се успокои. Вече не се чувстваше мръсен. Задъхан, излезе от басейна и отиде да седне на пейка в сауната. Затвори очи и изстена, когато съзнанието му се изясни.

Норийоши бе убит. Логиката му подсказваше, че такава е съдбата и на Юкико. Само че не можеше да спомене пред никого за незаконната аутопсия и затова трябваше да намери друг начин да докаже онова, което бе открил.

[1] *ета* (яп.) — най-низщата прослойка в социалната йерархия; презряна класа ↑

[2] Японското феодално общество се дели на четири касти — самураи, селяни, занаятчии и търговци. Ета съставляват отделна, пета

прослойка — бел.ред. ↑

[3] *рангакуша* (яп.) — японски учен от холандската школа ↑

[4] *зени* (яп.) — дребна японска монета ↑

ТРЕТА ГЛАВА

Сано се събуди от стъпки пред спалнята му в общежитието за *йорики*. Размърда се под дебелите завивки и повдигна глава. Процепът светлина се разшири, когато вратата се плъзна встрани, прислужничката влезе на колене и донесе кофа нажежени въглени.

— Добро утро, *йорики* — поздрави тя ведро, докато се навеждаше да сложи няколко въглена в мангала близо до неговия фютон.

През тънките стени проникваха разнообразните звуци на утрото. Верандата, която минаваше покрай неговата врата и още десетина апартамента в съседство, проскърцваше изпод забързани нозе. Колегите на Сано си подвикваха за поздрав. Беше му отнело известно време да свикне с шума, толкова различен от тишината на бащиния дом, където бе живял само със своите родители и единствената им прислужничка. С гримаса заради трясъка от другата страна на стената, той се надигна предпазливо.

За негово облекчение гаденето след аутопсията, което го торможеше чак докато заспа предната вечер, бе изчезнало. Чувстваше се отпочинал, гладен и даже убеден, че може да открие кой е убил Норийоши и Юкико. Само страхът, че пренебрегва заповедите на съдията Огиу и тревогата за собствената му репутация помрачаваха мислите му.

Бързо навлече дебелия си зимен халат и се обу. Потръпвайки от пронизващия хлад на сивото утро, излезе на верандата и се отправи към тоалетните, прилепени до постройката. Не видя никого от колегите си и остана доволен. Тях ги свързваха не само колегиални, но и приятелски чувства, а той не се вписваше в техния свят.

Когато се върна в стаята си, прислужникът му помогна да се измие и да се облече в чиста долна роба, черни *хакама*^[1], тъмносиньо кимоно на черни квадрати и широк черен колан. Слугинята бе прибрала спалното му бельо в шкафа, бе отнесла дрехите от предния ден за пране и бе събрала рогозките. Докато прислужникът

намазняваше и разресваше косите му, Сано откри, че всъщност положението му си има своите предимства. Това жилище в полицейското общежитие бе по-голямо и по-хубаво, отколкото някога бе мечтал. В спалнята можеше да се събере цяло семейство. Всекидневната (също толкова голяма) имаше писалище с ниша и вградени рафтове — като в къщите на богатите. Доходът му бе двеста коку^[2] на година — изразено в натура, това значеше достатъчно ориз за двеста души. Дори след като се приспаднаше за жилище, храна, постоянни такси и плата за прислугата, сега печелеше много повече, отколкото като преподавател.

Сано освободи прислужника и се отправи към трапезарията. Жалко, че не можеше да се храни на спокойствие, защото колегите му бяха всичко друго, но не и приятни сътрапезници. Макар че бе закъснял, все още имаше шестима колеги, които довършваха закуската си — Ямага, Хаяши и още четирима, до един безупречно сресани и издокарани, с изрядно поддържан маникюр. Когато Сано се появи на прага, всички извърнаха глава към него. Разговорът секна. Хачия Акира, старшият *йорики*, як мъж около петдесетте, каза:

— Мислехме, че няма да дойдеш — отпи глътка чай и продължи: — Искрено сме ти признателни, че ни удостои с присъствието си.

Останалите с приглушени реплики потвърдиха явното неодобрение в тона на Хачия.

— Приемете моите извинения — отвърна Сано, докато заемаше мястото си до Хаяши. Макар да не го приемаха радушно, бе длъжен да се явява в трапезарията в часовете за хранене. Иначе би предпочел да се храни в собствения си апартамент и да прекарва свободното си време с книга или с приятели. Но сега трябваше да изтърпи поредната порция пренебрежение, заяждане и подмятания.

— Много добре — Хачия го остави, обърна се към другите и възобнови секналия разговор, който, както обикновено, бе на политическа тема. — Каквото и да е мнението ви за строгата ръка на единовластието — каза той, — това е начинът да се поддържа ред в държавата. Откакто преди петдесет години бе потушено селското въстание в Шимабара, не са възниквали сериозни размирици. Именно защото военната мощ на Токугава далеч надхвърля силата на който и да е клан на *даймио*, комуто би могло да хрумне да посегне на *шогуна*. Вече не ни грози война.

Но в миналото непрекъснато е имало достатъчно силни и могъщи мъже, готови на безумства, за да завземат властта, помисли си Сано. Преди петстотин години Минамото Йоритомо се опълчил срещу управляващия режим, разгромил имперските сили и станал *шогун*. Столетие по-късно — пак с насилие и жестокост — кланът Ашикага изместил династията Минамото. В по-новата история велики военачалници са водили почти стогодишна гражданска война в стремежа си да наложат своето господство. Независимо от прехвалената устойчивост и непревземаемост на върховната власт никой режим не е вечен. Доказваше го самият факт, че първа грижа на всички управляващи е да предотвратят и да потушат всяко инакомислие още в зародиш. Днес обаче повечето *самураи* смятаха Токугава за неуживим и подобни мерки за съвсем излишни.

— И все пак трябва да призная, че нещата доста се промениха след убийството на великия старейшина Хота Масатоши — продължи Хачия. — Без неговите напътствия славният ни *шогун* Токугава Цунайоши вероятно щеше да загуби вкус към властта. Спомняте ли си преди осем години оня случай с корупцията в Таката? Тамошният *даймио* бе лишен от феодалното му владение, заместникът му бе принуден да си направи сепуку^[3], а останалите метежници бяха пратени в изгнание. Сега Цунайоши е помъдрял. Поставил си е други цели: изнася лекции върху китайската философия и античната култура, възражда старите *шинтоистки* фестивали, изявява се като покровител на театъра и прави дарения за *конфуцианските* училища.

Равният тон на Хачия не оставяше впечатление за недоволство. При толкова шпиони навсякъде никой не смееше открито да критикува *шогуна*. Но Сано бе схванал посланието и знаеше, че същото се отнася и за другите. Токугава имаше своите критици и хулители не само тук, в тази стая, но и във всички обществени прослойки.

Тънките ноздри на Ямага потръпваха от неприязън, когато заяви:
— Негово превъзходителство дворцовият управител, умният и обаятелен Янагисава сега разполага с огромна власт... — той остави купичката си за чай. После продължи по-ведро, сякаш за да смени темата. — На мода излязоха някои по-особени физически практики. Последствията вече са очевидни. *Шогунът*... и някои, хм, определени личности... хазната... — думите му увиснаха във въздуха.

— Аха — съгласиха се уклончиво останалите, кимнаха и сведоха очи.

Сано спотаи усмивката си и пое от прислужничката полагаемия му се *озен*^[4] — специален поднос с ориз, риба и мариновани репички. Дарбата на Ямага за предаване на скрити послания можеше да съперничи на тази на съдията Огиу. Току-що бе казал на всички, макар и завоалирано, че според слуховете дворецовият управител Янагисава предпочита мъже пред жени и има любовна връзка с *шогуна*, чието протеже бе от най-ранна възраст. Оттам произтичаше и огромната власт на Янагисава. Говореше се също, че апетитът на *шогуна* към мъжете не се засищал само с Янагисава и Токугава използвал средства от държавната хазна, за да прави разточителни подаръци на многобройните си любовници, включително на цял харем момчета. Васалите на *шогуна* и някои от великите *даймио* негодуваха, но не заради разхищението на хазната или сексуалните предпочитания на своя владетел — много самураи практикуваха любов с мъж и смятаха това за проявление на Пътя на война. Те по-скоро роптаеха срещу несправедливото фаворизиране от страна на *шогуна*.

Разговорът се насочи към други въпроси. Говоренето по време на хранене се смяташе за невъзпитано, но останалите *йорики* се бяха нахранили и очевидно не виждаха нищо нередно да си разменят по някоя клюка. Сано продължаваше да яде мълчешком. Изолиран както всяка сутрин, той мислено се оттегли встрани, за да огледа себе си и своята компания. Колко различни бяха те от древните воители! Вместо да се събират, за да обсъждат стратегията на боя преди поредната битка, си хапваха на спокойствие, бърбеха за политика и предъвкваха женски клюки. Хачия, който в този миг се оплакваше от бюрократизма на някакъв служител от хазната, трудно можеше да се възприеме като генерал Ходжо Масамура, успешно защитил страната от нашествието на монголите преди четиристотин години. Макар че благославяше мира, донесъл разцвет и стабилност на страната, Сано изпитваше носталгия по великите идеали на онези безвъзвратно отминали дни.

Пътят на война бе претърпял редица промени, породени от новите времена. Самураите все още отстояваха честта, смелостта и лоялността като най-висши добродетели. Продължаваха да носят мечове и според изискванията трябваше да поддържат бойните си умения в случай на война. Но освен клетвата за вяност към местния

владетел полагаха клетва и пред *шогуна* и императора, както и пред цял куп висшестоящи, съюзници и покровители, което често означаваше, че дължат преданост на взаимно изключващи се или противостоящи авторитети. Повечето самураи изучаваха бойни изкуства в академии като тази, ръководена от бащата на Сано, но много от тях редовно пропускаха воинските упражнения. Също като Ямага и Хаяши, постепенно се размякваха и се отдаваха на светски удоволствия. Наистина, разпоредбите на Токугава Йеясу призоваваха самураите да се обучават не само на военно майсторство, но и на изискани маниери, защото в мирно време енергията им трябваше да се приспособява към цивилния живот. Още повече че намаляващите им заплати ги превръщаха във вечни кандидати за работа в държавните учреждения. Но Сано не можеше да се отърси от мисълта, че самураите ще се обезличат като съсловие, ако се простят с прословутата си стоманена твърдост и изконната готовност да изживеят живота си в битки за защита на господаря. Ето сега — той самият е бил обучаван за самураи и няма никакъв опит в разследването на насилствена смърт и в разкриването на убийци. Как да постъпи, какво да направи, за да се справи успешно с новото си амплуа?

В хода на тези мисли Сано осъзна, че Хаяши го пита нещо с нервен тон, който недвусмислено сочеше, че въпросът не прозвучава за първи път.

— Съжалявам, Хаяши сан. Бях се замислил. Какво казахте?

С високомерен поглед Хаяши повтори натъртено:

— Стигнахме до извода, че тези, които обучават, го правят, защото не притежават други умения. Но тъй като управлението на страната ни е толкова добре организирано, на практика няма значение, как се раздават постове, нито каква е квалификацията на хората, които ги получават. Вие съгласен ли сте?

Думите увиснаха заплашително във въздуха. Настъпи мълчание, в което другите с нетърпение очакваха реакцията му. Сано усети как се изчервява. Край него крадешком се разменяха многозначителни погледи и спотаени усмивки. Досега мълчаливо бе понасял обидите и подмятанията на колегите си, защото споделяше мнението на Хаяши, че му липсва нужната квалификация. Сега обаче усети, че го залива внезапен гняв. Униинето и униженията от последния месец преляха чашата и към устата му се устреми хаплив отговор. Но мисълта, че

подобно открито спречкване с Хаяши ще му навлече ново порицание от Огиу, го накара да стисне устни. Огиу изискваше работите в полицията да вървят гладко и безпроблемно.

— Изводът ви за преподавателите може и да е погрешен — наложи си да отговори спокойно Сано. — Сигурен съм, че има хора, които са на различно мнение.

Язвителната усмивка на Хаяши го ядоса още повече. И от гнева избликна вдъхновението: независимо какво си мислят за мен, рече си той, един преподавател и историк притежава куп полезни умения, които му помагат да се справи с всяка задача — дори и с разследване на убийство. Учителят винаги знае къде да намери необходимата му информация за дадено събитие или личност, умее да използва различни източници, в това число човешки ресурси. Само че, разсъждаваше Сано, сега не разполагам с очевидци на убийствата. Но пък мога да разговарям с близките на Юкико и Норийоши. Възможно е те да ме насочат към мотива или самоличността на убиеца.

Той пусна пръчиците си, стана и се сбогува с поклон към останалите. Хаяши се намръщи:

— Напускате ни толкова рано?

— Да — Сано изгледа последователно шестимата, вдигнали към него лице. Враждебността в погледите им го натъжи и обезпокои. Неумението му да се сприятели с колегите вещаеше опасно бъдеще. Но отношението им към него в крайна сметка не бе по-важно от разкриването и осъждането на един убиец. — Трябва да отида в канцеларията си и да оставя нареждания за подчинените си. После ще почета семействата на покойниците.

Яшики — огромните, укрепени имоти на *даймио* — се простираха на север и на изток от замъка Едо. Във всеки от тях десетки по-малки постройки приютяваха няколкохилядната свита от васали, слуги и приближени на владетеля. Между отделните *яшики* бяха прокарани равни и прави пътища, достатъчно широки да премине военно шествие. Измазаните с бял хоросан и украсени с черни керамични плочки зидове през равни интервали бяха накъсани от усилено охранявани порти. Сано оглеждаше всяка порта за герба на клана Ниу. Под мишница носеше задължителния при погребение подарък — кутия скъпи сладки, увити в бяла хартия и завързани с

бяло-черен ширит. Спря за момент и се огледа. Замъкът Едо, укрепленията наоколо и въоръжените мъже по стражниците натрапчиво сочеха, че този град е преди всичко военна база. Хилядите граждани, живеещи в останалите земи от тук до реката, само обслужваха интересите ѝ. Едо принадлежеше на *шогуна* и на местния *даймио*.

Подобаващо на неговото богатство и власт Ниу Масамуне притежаваше имот в непосредствена близост до замъка. Да, ето го герба на клана Ниу — водно конче върху оцветен в червено кръг на бял флаг. Сано си помисли, че водното конче — символ на победата, е доста неподходящ знак за фамилията Ниу, особено след поражението им от хората на *шогуна* в битката при Секигахара. Тогава родът Ниу и останалите победени феодали според традицията са били лишени от наследствените им владения, но Токугава Йеясу мъдро прозрял, че е по-добре да омиротвори и да благоразположи васалите си, вместо да ги превръща в свои закleti врагове. Затова ги дарил с други имоти — в Сацума, далеч от традиционните им владения. За сметка на това ги принудил да положат клетва за вярност пред клана Токугава и ежегодно да плащат цяло състояние във вид на данъци, но все пак им оставил правото да управляват самостоятелно провинциите си.

Сано спря на няколко крачки от входа към фамиленото имение. Никога не бе допуснал, че ще посети дома на даймио по каквато и да било причина. Сега се питаше как да насочи разговора към подробностите от живота на Юкико, след като е дошъл да изкаже съболезнования като служебно лице. Но все по-нарастващата вътрешна потребност да разкрие истината и да намери убиеца на Юкико му вдъхна смелост да приближи стражницата. Представи се на пазачите и обясни:

— Дошъл съм да изкажа съболезнования на семейството... И да уточня някои въпроси, свързани със смъртта на госпожица Юкико.

Стражът само изрече:

— Моля, изчакайте.

После отвори портите, каза нещо на някого вътре и отново ги затвори. За разлика от пазачите в затвора на Едо нито показва изненада, нито се държа раболепно. Без съмнение бе посрещал далеч по-знатни гости от един *йорики*.

— Изчакайте — повтори той към Сано.

Сано зачака. Студът и влагата го пронизваха до кости и той започна да крачи напред-назад. Когато вече си мислеше, че изобщо няма да го пуснат вътре, портата се отвори. На прага стоеше друг страж, който се поклони и заяви:

— Господарят Ниу не е в града. Но господарката Ниу ще ви приеме.

Сано не се изненада, че владетелят Ниу отсъстваше, а съпругата му си беше у дома. Според закона всички *даймио* трябваше да прекарват четири месеца от годината в столицата, а останалата част от времето — в провинциалните имения. Освен това *шогунът* ги принуждаваше да оставят своите съпруги и семейства в Едо като заложенници. Нещо повече — васалите бяха разделени на две групи, едната от които бе в Едо, когато другата пребиваваше в провинцията. Тези ограничения жестоко обиждаха гордите *даймио*, но особено резултатно предотвратяваха всякакви кроежи, заговори и бунтове. Грижата да поддържат две жилища изразходваше голямата част от богатството им и не позволяваше да заделят средства за военни цели. Мирът в страната се охраняваше строго и *даймио* плащаха със собствените си пари, с гордостта и свободата си^[5]. И все пак Сано не очакваше господарката Ниу да го приеме. Повечето съпруги прекарваха дните си в покоите си и оставяха васалите на *даймио* да се занимават с домакинството и поминъка на семейството. Рядко приемаха непознати от противоположния пол. Любопитство и неувереност изпълниха сърцето на Сано.

Когато влезе, веднага забеляза, че *яшики* е организирано като военен лагер — постройките за воините и слугите бяха подредени в кръг. Разделяше ги просторен двор, кръстосван от десетки самураи, които охраняваха най-вътрешната част на имението — фамилната къща на Ниу. Други самураи подрънкваха оръжие в стражниците или просто седяха и бездействаха. Жилищата на висшите командващи — по-просторни и по-удобни, отколкото на прислугата, образуваха вътрешна стена. Застлана с чакъл пътека изведе Сано и пазача му до строго симетрично подредена градина. Зад нея се намираше представителната къща на имението — голяма постройка с измамно семпъл вид. Сано знаеше, че обикновено тези сгради представляваха комплекс от голям брой по-малки жилища, лабиринт от коридори, пресичащи се покриви, двойни стени и всякакви архитектурни

изненади. Съзнанието му за пълната незначителност на собствената му личност отслаби доскорошната решителност. Как смее да безпокои с присъствието и с глупавите си въпроси такава богата и могъща фамилия?

Точно пред къщата под кокетен навес стояха няколко богато украсени и лакирани паланкина^[6]. Двамата с пазача минаха покрай навеса и влязоха в просторното преддверие, където събуха обувките си и нахлузиха по чифт чехли. Сано остави меча си встрани при купчината други мечове, лъкове и копия. Етикетът изискваше самураите да влизат в частен дом невъоръжени. После стражникът го поведе в самата къща — първо прекосиха просторна приемна с голям подиум в отсрещния край, където при официални церемонии седеше самият *даймио*. Една слугиня тъкмо отваряше прозорците да проветри и Сано видя отвън издигната сцена за домашни представления на пиеси от театър Но^[7]. Друг коридор ги отведе във втора приемна, откъдето се долавяха приглушени гласове. Когато двамата влязоха, стражникът коленичи и сведе глава в поклон.

— Йорики Сано Ичиро от канцеларията на магистрат Огиу — обяви той, изправи се и застана при вратата.

Сано също коленичи и се поклони. Когато вдигна глава, очите му срещнаха погледа на жената в центъра на подиума — очевидно най-знатната сред всички присъстващи.

Господарката Ниу бе впечатляваща фигура в яркото си кимоно на синьо-зелени пейзажи: тялото ѝ бе снажно като на мъж; бялата шия, която се показваше от дълбокото деколте, можеше да съперничи на солидна антична колона, но лицето ѝ притежаваше класическа красота — овално, с гладка кожа, тънък нос, бадемови очи и деликатни малки устни, покрити с алено багрило. Черните ѝ коси бяха сресани назад и събрани в изящен кок. Сред тях нямаше нито един сив косъм. Изправената ѝ стойка излъчваше увереност и зрялост. Само ръцете ѝ — малки и фини, опровергаваха аурата на сила и власт. Господарката Ниу бе невероятно съчетание на противоположности — притежаваше женствена красота, но и почти мъжка физическа сила, беше покорната съпруга на най-могъщия владетел, но не позволяваше условностите да я изолират от света и от властта. На Сано му се прииска да узнае повече за нея. Повторно покланяйки се, той рече:

— Поднасям ви този скромен израз на моето уважение — и протегна към нея кутията със сладките. При съболезнователни посещения обичаят не допускаше пряко споменаване на смъртта. Темата можеше да бъде засегната едва след края на официалния ритуал.

— Вашият дар се приема с благодарност — гласът на господарката Ниу бе дрезгав, но мелодичен. Скръбта ѝ за Юкико бе скрита с добре премерени жестове. Тя наклони глава. После се обърна наляво: — Еиичан?

Едва сега Сано забеляза другите в помещението. Обръщението на господарката Ниу не бе към някое дете, както предполагаше умалителното „чан“^[8] а към едър мъж с месесто лице. Безстрастното му изражение първоначално бе заблудило Сано, че е просто слабоумен слуга, покровителстван по сантиментални причини, но пищната му черна копринена роба и скъпите мечове недвусмислено сочеха, че Еиичан е висш васал на даймио. Освен това Сано забеляза изключителна интелигентност в малките му изпитателни очи. Еиичан безмълвно протегна малък поднос, за да поеме дара на Сано и да му предложи традиционния отведен дар — украсена кутийка кибрит. После отнесе подноса на масичката до вратата и все така мълчешком се върна при господарката си.

— Дъщерите на владетеля Ниу — каза неговата съпруга и кимна към декоративната преграда в ъгъла на стаята.

През гъстата решетка Сано едва различи две неясни фигури. Всъщност не видя момичетата, а само краищата на две червени кимона на пода до преградата. Щом впери поглед в тях, една ръка дръпна полите и те изчезнаха. Той отбеляза наум, че господарката бе казала „дъщерите на владетеля Ниу“, а не „моите“. Значи са деца на някоя от наложниците.

— Разбирам, че сте дошли служебно, във връзка с Юкико — рече господарката Ниу.

— Да — Сано въздъхна с облекчение, че тя първа повдигна въпроса. — За съжаление трябва да ви обезпокоя с няколко въпроса.

Господарката Ниу сведе очи в знак на неохотно съгласие. Изражението ѝ бе благо, но все така властно. Сано дълго бе обмислял въпросите си. В никакъв случай не биваше да издаде, че разследва убийство, а освен това трябваше много да се пази да не обиди

фамилията Ниу. В същото време съзнаваше, че зад преградата дъщерите са наострили уши от любопитство.

— Бяхте ли изненадани от начина, по който госпожица Юкико напусна този свят? — попита Сано тихо и предпазливо.

— Да, разбира се — отвърна госпожа Ниу. После замълча за момент. — Но като поглеждам назад, трябва да призная с тъга, че е напълно в унисон с характера ѝ.

Изад преградата някой ахна — толкова тихо, че Сано едва долови познатия звук. Очевидно господарката Ниу го бе пропуснала.

— Много млади момичета се влияят от театъра, *йорики* Сано — продължи тя. — Както може би сте видели от бележката, която ви е показал съдията Огиу. Вие сте нов в силите на реда, нали?

— Да...

Репликата ѝ го свари неподготвен. Сано смяташе, че само колегите му се интересуват от новостите и промените в органите на реда. Дори за миг не бе допускал, че господарката Ниу може да е така добре осведомена. Повечето жени не проявяваха интерес към държавните дела. Отново се запита кое всъщност правеше господарката Ниу по-различна.

Точно в този миг встрани се плъзна една врата и в залата на колене влезе слугиня с посуда за чай и чиния с оризови сладки. Тя се приближи и постави подноса пред Сано. Посегна да сипе чая, но ръцете ѝ така трепереха, че го разля. Лицето ѝ бе напрегнато и бледо, а очите — зачервени и подпухнали.

— Охиса! Веднага отнеси този поднос и донеси друг! — гласът на господарката Ниу бе рязък от неприкритото раздражение.

Слугинята избухна в сълзи. Риданията ѝ разкъсаха тишината. Тя взе подноса, но треперещите ѝ ръце го наклониха и оризовите сладки се разпиляха по пода. Сано се пресегна да ѝ помогне, озадачен от болезнената реакция, която предизвика упрека на господарката ѝ. Или имаше друга причина — може би скръб по Юкико?

— Еиичан, погрижи се за нея — нареди господарката Ниу.

Въпреки едрия си ръст Еиичан се движеше неочаквано бързо и гъвкаво — прекоси стаята, събра сладките, сложи ги на подноса, взе го и изведе ридаещата слугиня за ръката, при това свърши всичко сякаш с едно-единствено движение. После все така плавно и безшумно зае мястото си до господарката, а цялото му лице бе замръзнало в

безстрастна театрална маска. Еиичан приличаше на слабоумен, но бе енергичен, всеотдаен и умен — повече, отколкото някой можеше да допусне за него.

— Съжалявам за неудобството, което ви причини непохватната ми слугиня — каза господарката Ниу. После наклони глава и се намръщи, сякаш бе чула нещо, което не ѝ хареса.

Сано също долови нещо — приглушени ридания иззад преградата, отделяща дъщерите. И те ли плачеха за Юкико? Цялата къща трептеше от странни, прикрити емоции и особени взаимоотношения. Какво цареше тук? Страх? Скръб? Отчаяние? Или просто така му се бе сторило заради съмнението, че Юкико е жертва на убийство?

— Мидори, Кейко, излезте от стаята!

Тихата заповед на господарката Ниу сложи край на риданията. Последваха шумолене, стъпки, някаква невидима врата се отвори и затвори отново. Дъщерите бяха изчезнали, без Сано да успее да ги види.

— Най-добре да не обсъждаме повече този въпрос в присъствието на невръстните девойки — заяви господарката Ниу. — Какво друго искате да знаете?

Точно тогава вратата, през която се бе появила Охиса, се отвори отново. Сано мислено благослови откритата се възможност да събере мислите си. На прага бе застанал младеж:

— Извини ме за прекъсването, майко — рече той, — но свещеникът иска да разговаря с теб за формалностите около погребението на Юкико.

За първи път господарката Ниу изгуби властния си вид и доби по-човешко изражение. Ръцете ѝ се вдигнаха в недовършен жест — сякаш искаше да избута младия мъж от стаята. После неловко ги отпусна в скута си и каза сковано:

— Йорики Сано, позволете да ви представя сина си Масахито — най-малкия син на владетеля Ниу.

Сано кимна. Беше удивен от приликата между двамата — имаха еднаква хубост и сходно телосложение. Торсът на младия господар издаваше усилен тренировка — широки рамене и ясно изразени мускули на шията, ръцете и гърдите. Но докато майката изглеждаше висока дори коленичила, Масахито бе доста нисък за възрастта си.

Сано бе чувал да наричат владетеля Ниу Масамуне „дребосъка даймио“. Синът му явно приличаше на него.

— Масахито, би могъл да ме отмениш в разговора със свещеника? — гласът на господарката Ниу криеше едва доловима предупредителна нотка.

Но младият господар сякаш не я чу. Прекоси стаята и коленичи до подиума с лице към Сано. Походката му беше малко скована и му се наложи да си помогне с ръце, за да коленичи.

— Йорики Сано е тук заради административните подробности около смъртта на Юкико. Това едва ли представлява интерес за теб — натъртено каза господарката Ниу на сина си.

— Напротив, майко. Едва ли има нещо, което да ме интересува повече — и младият господар махна властно към Сано. — Продължете, моля.

Присъствието на младежа разтревожи Сано. Синът очевидно влияеше на отзивчивостта на майка си. Но пък даваше възможност на гостенина да се запознае с още един член от семейството на убитата.

— Какво представляваше госпожица Юкико? Как се разбираше с другите? — предпазливо попита Сано, а подтекстът гласеше: „Имаше ли врагове?“

Господарката Ниу отговори припряно, сякаш за да превари сина си:

— Юкико беше потайна и своенравна. И все пак бе изключително момиче — деликатно, образовано... Всички ѝ се възхищаваха...

— Всички ли, майко? — намеси се младият господар, подчертавайки първата дума.

Той, изглежда, изпитваше удоволствие да я дразни, но тя се задоволи да му отвърне само с бегъл умотителен поглед. Очевидно глезеше сина си и мълчаливо търпеше непростимите му обиди. Сано реши, че в края на краищата присъствието му ще е от полза за разговора. Масахито имаше различно мнение от майка си и можеше да предостави ценна информация.

— Кой правеше изключение? — обърна се открито Сано към младия господар.

Господарката Ниу отклони въпроса:

— Масахито се шегува. Нямахме човек, който да не хранеше към нея най-искрена почит.

Този път младежът замълча. Само погледна към Сано и в ъгълчетата на устните му трепна почти незабележима усмивка.

Сано смени темата — искаше да узнае как убиецът на Юкико я е издебнал, как е успял да я примами навън:

— Често ли се случваше госпожица Юкико да излиза сама от къщи? — въпросът на Сано криеше леко предизвикателство — почтените семейства не позволяваха на дъщерите си да излизат нощем на любовни срещи.

— Това е голяма къща, йорики Сано — отвърна господарката Ниу. — Тук живеят много хора и е трудно да държиш всички под око. Едва днес открихме, че Юкико е подкупила един от стражите, за да я пуска навън след здрач. Погрижихме се да бъде уволнен.

Сано се заинтригува:

— Как? Значи той я е оставил да излезе? Знаел ли е къде отива? Друг някой видял ли я е? Искам да кажа, вечерта, когато е умряла?

— Не — господарката въздъхна. — За съжаление всички бяхме поканени на музикално представление в съседното имение, на *даймио* Курода. Юкико не беше с нас. Представлението свърши доста късно и...

Младият господар Ниу се изсмя рязко:

— „Доста късно“? Меко казано, майко — после се обърна към Сано и добави: — Легнахме си почти на разсъмване. Странно как никой не си направи труда да провери кой къде е, когато се прибрахме. Нали?

— Да — Сано вече губеше надежда. Дотук не бе открил нищо, което да съобщи на съдията Огиу като доказателство за извършено убийство. Освен това беше изчерпал въпросите си.

Младият господар се наведе към него с многозначителен поглед:

— От въпросите ви човек би си помислил, че Юкико е убита и се опитвате да установите мотива, вероятния извършител и заподозрените лица. Да или не?

Сано замълча обезпокоен. Масахито толкова лесно бе успял да прозре какво се крие зад въпросите му! Наложил си да издържи втренчения поглед на младежа. С крайчеца на окото си видя как господарката Ниу помръдва неспокойно на мястото си.

— Но Юкико се е самоубила — продължи младежът с широка усмивка, — тъй че няма нужда от повече въпроси, нали? — от тона му ставаше ясно, че разговорът е приключен.

Сано нямаше друг изход, освен да се сбогува и да последва стражника обратно по коридора през главната гостна навън. В преддверието, докато се обуваше и препасваше меча си, изпита разочарование. Посещението му не даде очаквания резултат — господарката Ниу и нейният син вярваха, че Юкико се е самоубила. Защо бяха така категорични? Без да се усъмнят дори за миг? Трябваше да обуздае въображението си. Да, понякога ревност или съперничество ставаха причина за убийства дори в най-високопоставени семейства, но Сано нямаше основание да смята, че за смъртта на Юкико е виновен някой от роднините ѝ. Напрежението в дома на даймио Ниу вероятно нямаше нищо общо със случая, може би разтрепераната слугиня, плачещите дъщери и намеците на Масахито за евентуални недоброжелатели на Юкико са предизвикани от нещо съвсем различно.

Навън стражникът срещна друг пазач и спря да разговаря с него. Сано изчака на няколко крачки от тях, потънал в мисли, как ли ще протече срещата му със семейството на Норийоши. В този момент тихо подсвирване го накара да обърне глава. Беше такт от класическа мелодия. Сано се огледа. Освен него и двамата пазачи в градината нямаше никой друг. Закритите с капаци прозорци на околните самурайски постройките се взираха в него като слепци.

— *Йорики!* — долови той напрегнат шепот. — *Йорики Сано!*

Тогава забеляза, че някой наднича през страничната врата на къщата — момиче с дълги прави, сресани на среден път коси.

— Трябва да ви кажа нещо. Елате с мен. Бързо! — прошепна тя и протегна ръка, за да го подкани.

Сано зърна кимоното ѝ — червено, като онези дипли, които бе видял да се показват иззад декоративната решетка. После лицето, ръката и кимоното потънаха във вътрешността на къщата. Сано се поколеба. Какво ще се случи, ако я последва? Понижение, осакатяване или изгнание чакаше всеки, дръзнал да се отнася непочтено с дъщеря на владетел. Хвърли поглед към двамата стражници — бяха се отдалечили нататък по пътеката с гръб към него. Реши да рискува.

Прекрачи прага и се озова в дълъг тъмен коридор. Тръгна по него, без да вижда изобщо накъде върви, но се ориентира по

долитащите от вътрешността на къщата гласове. После проhodът зави наляво и внезапно свърши пред отворена врата. Сано предпазливо надзърна. Безшумно мина през нея и се озова в малка вътрешна градина, заслонена от преплетените клони на висока пиния. В средата на градината се кипреше миниатюрно езеро, посипано с борови иглички и сухи листа, а на брега му имаше няколко големи, обрасли с мъх камъка.

Момичето изскочи иззад най-големия камък така внезапно, че Сано извика от изненада.

— Шшшт! — сложи пръст на устните си тя, озъртайки се към верандата от другата страна на градината.

Сано откри, че тя бе на не повече от дванайсет-тринайсет години, с пухкави страни, меки устни и обла брадичка. Очите ѝ го гледаха сериозно.

— Мога ли да ви имам доверие? — попита тя.

Изненадан от нетипичната за момиче смелост, Сано ѝ отвърна така, както някога отговаряше на учениците си:

— Не мога да ви посоча на кого да се доверявате и на кого — не... госпожице Мидори.

Очевидно искреността му я задоволи, освен това бе отгатнал името ѝ. Тя кимна, хвърли пореден поглед към верандата и прошепна:

— Юкико не се е самоубила!

— Майка ви мисли другояче. Както и брат ви. — *И съдията Огцу, и всички останали без мен и д-р Ито.*

Мидори тропна с крак, стиснала малки юмручета:

— Тя не ми е майка! Не смейте да я наричате така! — гласът ѝ се извиси и тя затисна уста с ръка. После продължи шепнешком: — Тя е втората жена на баща ми. Майка ми... Майка ни — моята и на Юкико — е била негова наложница. Починала е отдавна. И не ме интересува какво мислят другите. Юкико никога не би се самоубила. Особено пък по такъв начин, с мъж. Тя не познаваше никакви мъже. Поне не... — девойката се изчерви и сведе глава, така че дългите коси да скрият лицето ѝ.

Поне не като любовник, помисли си Сано, довършвайки изречението на Мидори.

— Откъде знаете? — попита той. Знаеше, че тя е само едно дете, нежелаещо да приеме най-лошото за своята любима по-голяма сестра,

но въпреки това...

Нещо от недоверието му вероятно бе проличало в интонацията му, защото тя рязко вдигна глава с искрящи очи и извика:

— Зная! Мога да го докажа! — и го дръпна за ръкава толкова силно, че почти раздра плата на кимоното му.

— Някой е убил Юкико. Повярвайте ми! Трябва да...

— Мидори! Какво смяташ, че правиш?

Сано подскочи от резкия глас на господарката Ниу, прозвучал откъм отворената врата зад него. Обърна се и видя, че красивото ѝ лице бе изкривено от гняв. Мидори изстена. За миг тримата замръзнаха в ледено мълчание. После господарката Ниу каза:

— Мидори, марш в стаята си! Веднага! — мъртвешко спокойствие бе заменило гнева в гласа ѝ, но изражението ѝ остана същото.

Без да поглежда към Сано, Мидори се отдалечи с наведена глава.

— А вие, *йорики* Сано — продължи господарката Ниу, — вие трябва да си тръгнете незабавно. И повече да не се връщате.

Сано чу стъпки — появи се стражникът, обзет от възмущение и гняв.

— Проводи го — нареди господарката Ниу.

Сано последва пазача. Въздъхна с облекчение, че му се е разминало толкова леко — без малко да съсипе кариерата си заради прищевките на едно капризно дете! На улицата вече съжаляваше, че не бе успял да чуе докрай историята на Мидори. Може пък да рискува да я разпита повторно, след срещата със семейството на Норийоши.

[1] *хакама* (яп.) — широки надиплени панталони ↑

[2] *коку* (яп.) — паричното изражение на количеството ориз, достатъчно да нахрани един човек за една година ↑

[3] Ритуално самоубийство, при което коремът се разпаря с кинжал. Привилегия на кастата на воините след опозоряване или при смъртна присъда — бел.прев. ↑

[4] *озен* (яп.) — индивидуален поднос с ориз, риба и мариновани репички ↑

[5] Според издадения от Токугава Йеясу през 1615 г. Закон за военно феодалните владетели, „независимите“ феодали даймио нямат право също да участват в политически съюзи, да секат монети, да се

женят без съгласието на шогуна, да строят кораби, да влизат в пряк контакт с императора или да общуват с чужденци — бел.ред. ↑

[6] Закрита носилка за знатни особи в Далечния изток — бел.прев. ↑

[7] Традиционна японска драма с музика и танци, изградена върху религиозни сюжети или легенди — бел.прев. ↑

[8] В японския суфиксът „чан“ се добавя след личното име „ча“ образуване на умалителни и гальовни имена — бел.ред. ↑

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Мидори прекоси тичешком вътрешната градина, качи се по стълбите и се озова пред вратата на женското крило. Но вместо да тръгне към своята стая, спря, събу обувките си, вдигна ги за каишките и хукна по верандата покрай редицата врати. Една от тях беше отворена и отвътре долиташе бърбенето на слугините. Когато зави зад ъгъла, през тънките хартиени прозорци долови още женски гласове — наложниците на баща ѝ разговаряха с прислугата си. Изплака бебе. Някой засвири на *шамисен*^[1], но тутакси рязко спря.

— Не, не! — прозвуча гласът на учителя по музика на по-малките ѝ сестри. Твърде бързо е!

Мелодията зазвуча отново, този път по-бавно. Мидори се промъкна покрай стаята по музика, благодарна, че децата бяха заети и нямаше да ходят по петите ѝ.

Накрая стигна до целта си — вратата в северния край на женското крило. Плъзна я встрани и се огледа. Вмъкна се вътре, прекоси тичешком едно помещение, мина през друга врата точно отсреща и се озова в спалнята на Юкико. Господарката Ниу изрично бе забранила да се влиза тук.

Мидори затвори вратата зад себе си и се огледа. Прозорците бяха затъмнени и единствената светлина идеше откъм коридора. Мангалите не бяха разпалени и в спалнята бе леденостудено. Момичето усети, че го побиват тръпки, но не само от студ. Личните вещи на Юкико — завивките, възглавничките, писалището, калиграфските пособия, тоалетните принадлежности, — всичко бе изнесено. Рогозките бяха събрани, а шкафовете с дрехите — затворени. Нищо в голата стая не подсказваше, че Юкико някога бе живяла там. В гърлото на Мидори се надигна ридание. Безличната пустота наоколо я накара болезнено да осъзнае, че Юкико наистина вече я няма. Дори увитото в покров тяло на девойката, положено в семейния параклис сред дима на кадилниците, нямаше такова въздействие. Сълзи рукнаха по страните

й, когато си даде сметка, че смъртта на Юкико е истинска, а не кошмар, от който скоро ще се събуди.

Мидори пусна обувките си и избърса сълзите си с ръкав. По-късно ще оплаква сестра си, сега я чака нещо по-важно. Бързо отиде до шкафовете и започна да отваря вратичките. Тласкана от страха да не я завари някой, започна трескаво да рови по рафтовете. Още първият допир до дрехите на Юкико бе достатъчен, за да рухне цялата ѝ решимост. Очите на Мидори се замъглиха и върху кимоната се отрони една сълза. Трябваше обаче да продължи. На пода между рафтовете имаше голям скрин и там под летните кимона девойката намери онова, което търсеше — няколко свитъка кремава черничева хартия, завързани с черен копринен ширит.

Дневниците на Юкико.

Мидори грабна горния свитък. Вдигна го към светлината и го отвори с туптящо сърце. Сега щеше... или поне се надяваше, че ще разбере защо бе умряла Юкико. Въпреки дръзкото и изявление пред хубавия *йорики* тя съвсем не беше толкова сигурна, че сестра ѝ не се е самоубила. През последните дни от живота си лъчезарната и спокойна Юкико много се бе променила — бе станала мрачна и затворена в себе си. Мидори знаеше със сигурност, че си има дневник и старателно записва в него мислите и заниманията си през деня. Този дневник можеше да разкрие дали Юкико наистина е имала любовник и дали заради него е посегнала на живота си... или нещо друго я е тласнало към смъртта. Мидори нетърпеливо прехвърли меките листи в търсене на последните записки. Някъде по средата на свитъка един пасаж привлече погледа ѝ:

Вчера ходихме да ловим светулки в яшикито на даймио Курода в Уено. Тичахме по тъмните поля и гонехме тайнствените мигащи светлинки. От земята се издигаше сладък аромат на пръст и прясно окосена трева. Щурци припяваха в призрачната вечер и се смесваха с несекващите ни викове и смях. Хвацахме светулките и ги слагяхме в малки ракитови кошнички, а те продължаваха да мигат и мигат — същински живи фенери!

Въпреки скръбта си Мидори се усмихна. Думите на Юкико възродиха очарованието на онази вечер. Докато четеше, имаше чувството, че сестра ѝ е тук и седи до нея.

На път за вкъщи Мидори и Кейко в прилив на добро настроение хукнаха да тичат — смееха се и се бутаха. После неволно изпуснаха и стъпкаха едни от кошничките със светулки на Курода. Домъчня ми да ги гледам такива тъжни и кахърни и затова ги посъветвах да си признаят какво са направили и да се извинят на господарката Курода. Те и сами осъзнаха, че трябва да постъпят точно така и не ми се разсърдиха.

Никой не беше способен да се сърди на Юкико, помисли си Мидори. Като най-голяма от всички дъщери тя бе възпитавала Мидори и останалите седем момичета строго, но с такава любов и нежност, че те доброволно ѝ се подчиняваха само за да ѝ доставят удоволствие.

В коридора се чува тихи стъпки — стъпки на нозе по чорапи, под които дървеният под леко проскърца. Мидори стреснато вдигна глава. Бързо затвори дневника и се огледа къде да го скрие. Не трябваше да я сварват тук, чакаше я сурово наказание. Стъпките отминаха. Мидори отвори дневника на друга страница, близо до края. Зачете се пак, този път, без да се поддава на емоциите, твърдо решена да намери някаква следа. Попадна на пасаж, който я разочарова — описваше събития преди шест години и значи не можеше да има връзка със смъртта на Юкико. Тонът беше тревожен, а разказът — разпокъсан, сякаш писан с неохота или несигурност:

Седмият ден от месец единайсети. Мрачен, дъждовен ден. Тогава брат ми Масахито премина церемонията за посвещаване в мъжественост. Там, в главната приемна баща ни му даде ново име — на зрял мъж, и му подари специална шапка. На ритуала фундоши ивай присъстваше цялото семейство. Много гости и всички васали на баща ми... Всичко беше официално и тържествено. Горяха

фенери... Толкова се гордеех с Масахито, толкова бях щастлива да видя как получава своята нова преписка... Сега си спомням този миг и ридая... Как да се гордея днес с два̀сет и една годишния мъж, както се гордеех тогава с петнайсетгодишния младеж?

Мидори бе озадачена. Юкико и Масахито бяха доста близки за брат и сестра само по баща, но напоследък тя бе забелязала известна студенина в отношенията им. Обърна страницата с надеждата да научи причината за отчуждаването им. Но пасажът не продължаваше. Вместо това попадна на списък за покупки: конци за бродирание, фиби за коса, пудра... Няма време за губене, рече си Мидори, и бързо прелисти останалите страници, търсейки специално името на Норийоши. Изсмя се тържествуващо. Точно както си мислеше — Юкико изобщо не познаваше този мъж. После прелисти страниците до последния текст, писан точно преди смъртта на Юкико.

Крайно време е да взема решение. Само че не зная какво да правя. Да действам — значи да съсия не един човешки живот. Но да бездействам, е много по-страшно. Проговоря ли, е предателство. Замълча ли — грях.

Мидори прочете пасажа отново. Прокара пръст по йероглифите, изписани с несигурен и неравен почерк, за разлика от калиграфската изящност на предишните текстове. Съсипване... предателство... грях. Мидори вече бе сигурна, че в тези думи се крие доказателство за убийство — някой бе отнел живота на сестра ѝ заради нещо, което е знаела. Но какво? Беше ли взела някакво решение в крайна сметка? Мидори се върна на предишната страница. Зачете с растящо недоумение и интерес. Толкова бе погълната, че не усети как вратата зад нея се плъзна встрани. Стресна се едва когато чу изщракването. Тя извика и изпусна дневника. Обърна се. Стъписването ѝ премина в ужас, защото на прага видя силуета на мащехата си. Светлината откъм коридора падаше така, че лицето на господарката Ниу тънеше в сянка.

Зад нея се очертаваше огромният Еиичан. Мидори би го разпознала навсякъде — мълчанието и грозотата му винаги я плашеха до смърт.

Огледа стаята с трескав поглед, търсейки скривалище. Шкафът? Скринът? Но вече беше твърде късно. Господарката Ниу пристъпи към нея. Мидори застина. Очакваше мащехата ѝ да избухне в крясъци, да се нахвърли върху ѝ с неизбежните си парещи плесници... Но господарката Ниу спря на няколко крачки от момичето. Строгийт ѝ поглед се задържа върху Мидори, после се премести върху дневника на пода и от там към разхвърляните шкафове.

— Влязла си тук въпреки забраната ми? — макар че не викаше както в градината, приглушеният ѝ тон звучеше още по-заплашително. — Разговаряла си със служител на полицията без мое разрешение и без съмнение си му надрънкала куп глупави лъжи за семейството ни. А сега си се погаврила с паметта на сестра си и си осквернила вещите ѝ.

Мидори се разтрепери. Устните ѝ помръднаха в беззвучна молба:

— Умолявам ви... не...

Тя почувства, че предстои нещо много по-страшно от бой. Отстъпи назад и усети как лакътят ѝ пробива хартиения прозорец.

— Трябва да си получиш наказанието за всичко това — продължи господарката Ниу и прекрасните ѝ очи се присвиха.

Мидори знаеше, че мислено прехвърля възможностите: да я лиши от игра, от компания, от храна или любими вещи в продължение на няколко дни? Но всичко вече бе прилагано. Накрая господарката кимна, очевидно достигнала до решение:

— Прибери се в стаята си, докато се разпоредя! — после се обърна към Еиичан и рече: — Погрижи се госпожица Мидори да се озове в стаята си... и да не мърда от там.

Мидори безпомощно тръгна пред Еиичан. Страхът от това, което я очакваше, бе заличил от съзнанието ѝ мисълта за прочетеното в дневника на Юкико. В този миг рязък звук от раздиране на нещо я накара да хвърли поглед през рамо към мащехата си. Гледката изтръгна от гърдите ѝ вик на отчаяние. Господарката Ниу бе вдигнала дневника на Юкико — късаше листовете на малки парченца и ги пускаше в мангала с дървени въглища.

[1] Японска двуструнна китара — бел.прев. ↑

ПЕТА ГЛАВА

Щом се върна в кабинета си, Сано завари Цунехико необичайно мрачен. Младият секретар изломоти нещо в отговор на поздрава му и едва вдигна поглед от писалището си.

— Какво се е случило, Цунехико? — попита Сано.

— Нищо — отвърна момъкът нацупен.

Сано въздъхна и коленичи до своя секретар. Явно нещо го тормозеше. Имаше достатъчно опит с младежи и не му беше трудно да разпознае признаците. Цунехико нервно подръпваше краищата на яркосиния пояс на кимоното си. При всяко поемане на дъх гърдите му изхриптяваха. След малко момъкът промърмори като обидено дете:

— Другите *йорики* вземат секретарите със себе си, когато отиват по работа. А вие не ме водите никъде. Вчера ми заръчахте да свърша куп неща и излязохте. Днес — същата работа. Татко рече, че при вас трябва да овладее занаят. Да, ама как, когато вие изобщо не ме обучавате? — и вдигна към Сано сериозното си поруменяло лице.

От мрачното му настроение очите му изглеждаха кривоогледи и младежът доби комично, слисано изражение. Сано потисна напирещата усмивка, а Цунехико продължи да нарежда печално:

— Освен това почвам да се чувствам самотен. Тук нямам приятели. Никой не ме харесва.

Сано всеки миг щеше да избухне в смях, но си даде сметка, че тирадата на Цунехико е напълно оправдана — до този момент той бе лош учител за своя секретар: лишаваше го от напътствия и проявяваше прекалена търпимост към леността и грешките му. Засрами се и рече:

— Отсега нататък ще работим заедно, Цунехико. Ще те науча на всичко, което зная, обещавам.

Цунехико вдигна глава и на лицето му трепна плаха усмивка. Сано също се усмихна. Помисли си каква картинка представляват — *йорики* неудачник и секретар ревльо — едно абсурдно съдружие. После смени темата и попита:

— Намери ли адресите, за които те бях помолил?

Тази сутрин, преди да тръгне за *яшикито* на фамилията Ниу, бе заръчал на Цунехико да направи справка в жилищните регистри за домашния адрес на Норийоши, а от гилдията на художниците да разбере къде е ателието му. Искрено се надяваше, че Цунехико е успял да се справи с тази проста задача.

— Да, *йорики* Сано *сан*. — засия Цунехико, възвърнал обичайното си лъчезарие. Грабна един лист от писалището и тържествуващо го представи на Сано. На него с едър непохватен почерк бяха изписани думите:

Норийоши, художник
Фирма за изящни изкуства „Окубата“
ул. „Галерия“
Йошивара, Едо
Йошивара.

Сано се замисли за миг. Това бе кварталът на удоволствията близо до реката в северните покрайнини на Едо. Зад високите му огради проституцията се приемаше за законна, по улиците предлагаха всякакви кулинарни деликатеси, пиене и безброй забавления — театър, музика, хазарт... Изобщо — развлечения за хората с много пари. Районът първоначално се наричаше „Тръстиковата равнина“ заради местността, в която бе разположен. После някой находчив клиент бе променил йероглифите в името на „Равнината на щастието“. Така или иначе, кварталът спокойно можеше да носи още едно име — „град без нощ“. Йошивара никога не спеше.

— Норийоши живее и работи на едно място — поясни Цунехико. — И от двата регистъра ми дадоха все този адрес. *Окубата* му е бил работодател.

— Ясно — за да спази правилата на традиционните взаимоотношения учител — ученик, Сано не биваше да хвали Цунехико за добре свършената работа, а да му предложи възнаграждение. В този момент секретарят му би се радвал най-много, ако Сано склонеше да го вземе със себе си в Йошивара. *Непохватният младеж само ще ми пречи*, помисли си той, *но един йорики винаги*

трябва да спазва обещанията си. Затова рече: — Какво ще кажеш да дойдеш с мен в Йошивара и да ми помогнеш в разследването?

— О, да, с удоволствие! Благодаря ви, *йорики* Сано сан. — Цунехико скочи припряно на крака и в радостта си преобърна писалището, разпиля книжата и четките, натрупани отгоре, и разсипа туш по пода.

Малко по-късно двамата плаваха нагоре по реката към Йошивара в поклащащата се лодка, която обслужваше маршрута от центъра до квартала на удоволствията. Лятно време откритата ладия бе винаги препълнена, но сега Сано и Цунехико бяха единствените пасажери. Въпреки плътните си наметала и широкополите си сламени шапки те се гушеха под плющящото чергило, за да се подслонят от студения и влажен вятър. Двамата мускулести лодкари припяваха в ритъма на веслата, пошляпващи в тинестата вода на река Сумида.

Цунехико отвори кутията с обяда, предвидливо приготвен за двучасовото пътуване.

— Би трябвало да препускаме към Йошивара на кон — каза той. — Така е модерно сега. И предрешени, та да не разберат, че сме самураи — после с голяма охота се зае да похапва оризови кюфтета, мариновани зеленчуци и осолена риба.

Сано се усмихна. По закон на самураите бе забранено да посещават квартала на удоволствията, но законите рядко се спазваха толкова строго и принадлежащите към тяхното съсловие се изсипваха там на тълпи. Маскировката бе излишна, освен ако не искаха да добавят тайнственост към забавлението.

— Тръгнали сме по работа, Цунехико — меко каза той.

— Да де, по работа — съгласи се момъкът и се ухили с пълна уста.

Сано бе избрал да пътуват с лодка, жертвайки бързината срещу възможността да проучи онази част на реката, която бе изхвърлила телата на Норийоши и Юкико. Сега се вираше в оризовите складове от лявата му страна. Двамата можеха да бъдат хвърлени отвсякъде — от някой пристан, от моста Рьогоку и даже от мочурищата на отсрещния бряг. Ако не откриеше нищо в Йошивара, щеше да му се наложи да търси очевидци, а това можеше да отнеме месеци.

Най-накрая пристигнаха. Сано плати на лодкарите и двамата с Цунехико слязоха на кея и се заизкачваха по стълбите, които извеждаха горе на пътя. Поеха покрай крайбрежните дюкяни и гостилници и скоро стигнаха до рова и високия пръстен зид, който ограждаше Йошивара. На входа стояха двама самураи с шлемове и ризници — дневната стража на денонощно охранявания квартал. Докато разпитваше пазачите, Сано отново съжали, че разследването му е неофициално. За разлика от стражите в затвора охраната на Йошивара се подчиняваше пряко на Токугава Цунайоши. На униформите им бе избродиран гербът му — трилистна ружа. Затова се държаха доста надменно.

— Да, познавам Норийоши — отвърна единият. — Но не си спомням дали съм го виждал точно в деня на смъртта му? Пък и нали е мъртъв, какво значение има?

Без да разполага с готов отговор, Сано попита:

— Някой да е излизал от тук с голям вързоп преди две нощи?

„Достатъчно голям, за да побере труп“, прииска му се да добави, но зад него Цунехико попиваше всяка дума. Сигурно си мислеше, че така се учи как един йорики си върши работата.

Другият пазач изсумтя:

— Възможно е — отвърна и добави: — Само че ние сме твърде заети, за да следим всички носачи.

Но имате време да дебнете някоя жена да не избяга, помисли си Сано. Често се случваше юджо — куртизанки — да бъдат продадени за проститутки в Йошивара като наказание за извършени престъпления. Някои от тях успяваха — радваха се на добри условия и благосклонни клиенти, но други попадаха на жестоки господари, които ги измъчваха до смърт или ги захвърляха в мизерия. Много от тях често се опитваха да избягат през портала, предрешени като слуги или младежи. Собствениците им плащаха скъпо на този, който успееше да ги върне, затова пазачите следяха повече за нови или непознати лица и не обръщаха внимание на познатите.

— Благодаря за помощта — каза Сано и двамата с Цунехико поеха по Наканочо, главната улица.

В детството и юношеството си Сано бе посещавал Йошивара с родителите си, за да гледат прочутите летни шествия на юджо. Покъсно, като студент идваше тук с приятели да зяпат и задирят

момичетата. Но оттогава изминаха доста години. Сега установи, че доста неща не съответстват на спомените му. От двете страни на улицата се редяха приканващите входни табели на чайни, в които се сервираше не чай, а саке, дюкяни, гостилници, публични домове и къщи за удоволствия. Въздухът бе пропит с добре познатия мирис на прокиснало вино, но кварталът се бе разраснал до неузнаваемост.

— Не е ли страотно? — възторгна се Цунехико, взирайки се в табелите. — Не разбирам защо Йошивара трябва да е изолирана чак тук, в тази пустош. Ако не беше толкова далеч, можехме да идваме всеки ден.

— Властите държат да бъде извън града, за да се запази общественият морал — отвърна Сано. — Освен това за полицията е по-лесно да контролира какво става в един обособен квартал, отколкото в различни разпръснати райони. Така се ограничава и броят на малолетните, отвлечени и продадени на сводници или публични домове...

Щеше да добави, че според *мецук*^[1] — шпионите на *шогуна*, Йошивара е твърде удобно местенце за следене и компрометиране на съмнителни граждани, но Цунехико не слушаше. Беше се шмугнал зад завесата при входа на отсрещната чайна, където табела с тлъсти йероглифи обявяваше: „Само тук! Жени сумо! Не пропускайте схватките между най-големите сумистки Хващачката на топки, Големите цици, Дълбокия процеп и Къде живее мидата!“ Отдолу с подробен шрифт пишеше: „Гвоздеят на вечерта — сумистки срещу самураи!“ Чайната ехтеше от гърлени викове и радостни възгласи, които показваха, че мачовете, незаконни другаде в града, вече бяха започнали.

Сано поклати глава. Сглупих, че взех и Цунехико, сега само ще ми изгуби времето, каза си той, а гласно рече:

— Хайде, Цунехико, не се заплесвай, трябва да открием улица „Галерия“.

— Но аз я знам. Сега ще ви заведе — ухилен отвърна секретарят и посочи с ръка: — Натам.

Двамата се гмурнаха в лабиринт от тесни улички, неугледни постройките, залостени врати и препълнени кофи за боклук. Бездомни кучета риеха във вонящите остатъци. След миг излязоха отново на просторна чиста и светла улица.

— Пристигнахме — обяви Цунехико гордо. — Виждате ли?

Сано се огледа. Откритите витрини на магазините от двете страни на улицата преливаха от рафтове и стелажи с живопис и дървени гравюри. Минувачите ги разглеждаха с любопитство и страх, защото законът заклеяваше притежаването им като неморално. Галерия „Окубата“ се намиреше някъде в средата на улицата. Но как да се освободи от Цунехико, за да проведе разпита на четири очи... За щастие секретарят сам хлътна в едно от магазинчетата и се зарови в огромен куп картини. Сано се усмихна и се отправи към магазина на Окубата. Щом прекрачи прага, собственикът го заговори:

— Добър ден, господине. Търсите хубави картини на най-добрите цени? Е, дошли сте на точното място...

Беше рядко грозен и уродлив — с огромен червен белег на устните и брадичката, сякаш току-що бе натъпкал в устата си шепа презрели вишни. От ноздрите му стърчаха косми, а лицето му бе издълбано от белези от едра шарка. Имаше изпъкнали очи — като насекомо, като огромна богомолка, увиснали рамене и провлачена походка.

— Влезте, влезте — подкани го той.

Сано стъпи на повдигнатия дървен под и мина зад завесата, която отделяше магазина от улицата. Цялото помещение бе претъпкано от стойки и рафтове, отрупани с гравюри, но нямаше пукнат клиент или поне зяпач.

— Какво да ви покажа? — попита грозникът. — Някои красиви пейзажи?

Той посочи към поредица картини на връх Фуджи през различните сезони. Сано проумя защо в магазина нямаше клиенти — гравюрите бяха ужасно грозни, нескопосани, в крещящи цветове и с размазани образи. Чудно как магазинът все пак се е задържал в занаята.

— Вие ли сте Окубата? — попита той.

— Да, аз съм. Но всички тук ми викат Любителя на вишни — с ироничен смях собственикът докосна моравия белег на устата си. После измъкна една гравюра от най-близкия рафт: — Може би предпочитате нещо по-класическо, господарю?

Сано хвърли бърз поглед към картината и трепна от възмущение: гравюрата шаржираше известната древна рисунка Ха гасен (Бой с

оръжия), но вместо в схватка двамата самураи бяха изрисувани как се облекчават взаимно с разгопени задници. При това неизвестният художник бе съсредоточил майсторството си върху хиперболизирането на „оръжията“ им.

— Искрена почит към героичните ви предци — подсказа Любителя на вишни.

— Не, благодаря — Сано хвърли изпитателен поглед към собственика, за да открие някаква сянка от ирония или преднамерена злоба, но срещна само угодническото му изражение. — Всъщност дошъл съм да разговаряме за вашия работник Норийоши...

Сано се канеше да се представи, но Любителя на вишни възкликна:

— Аааа! Защо не ми казахте? — и кимайки съзаклятнически, го отведе към рафтовете в дъното на магазина. — За съжаление наскоро великият Норийоши си отиде от този свят. Ето това е последната му работа. Най-доброто му произведение, наистина. Харесва ли ви? Да?

Щом зърна гравюрата, Сано тутакси разбра как фирмата на Окубата си изкарваше парите. Продаваше *шунга*^[2] — еротични картини, на избрани клиенти. Пейзажите на Фуджи бяха просто за параван. Картината на Норийоши изобразяваше двойка любовници във всевъзможни пози. До нея Сано зърна друга гравюра — този път прислужник помагаше на любовниците. Норийоши бе рисувал костюми, обстановка и гениталии с най-големи подробности. Една по-голяма *шунга* изобразяваше впечатляващо надарен самурай с разтворени поли на кимоното и гола девойка до него, галеща слабините му. Отстрани имаше надпис:

Сърца, отдадени взаимно, споделят ложето любовно. Чие лице девиче не би поруменяло и дъх не би се учестил, когато с ръка докосне парещата му възбуда?

Гравюрите бяха значително по-добри като рисунок от изложените в предната част на магазина. Цветовете бяха чисти и хармонични, изображението — изкусно. При това притежаваха особена чувственост, която обикновено липсваше в типичните *шунга*. Сано почувства, че се възбужда против волята си.

— Очевидно картините на Норийоши ще ви бъдат от полза в интимни мигове — заяви Любителя на вишни.

Този удар върху мъжествеността му го изтръгна от унеса. Собственикът бе или голям шегаджия или достатъчно глупав да не разбере, че подобни реплики може да засегнат клиентите му.

— Това не е ваша работа. — отсече Сано. — Не съм дошъл да купувам.

Представи се с името и титлата си и с искрено задоволство забеляза как лицето на Окубата преbledня и белегът му изпъкна още повече. Собственикът хвърли поглед към картините — отсъствието на червен цензорски печат върху тях недвусмислено определяше продажбата или притежаването им като нарушение на закона.

— Не се безпокойте за стоката си — побърза да поясни Сано. — Искам само да ми отговорите на няколко въпроса за Норийоши.

Окубата възвърна цвета на лицето си:

— Стига да мога, господине. Питайте каквото пожелаете.

За да го накара да се отпусне и да приспи подозренията му, Сано започна със съвсем невинен въпрос:

— Колко време работи за вас Норийоши?

— О, недостатъчно дълго.

Сано предупредително смръщи вежди. Любителя на вишни се сепна и почна да брой на пръсти:

— Норийоши беше с мен шест... не, седем години.

Достатъчно дълго, за да се опознаят добре, помисли си Сано.

— А що за човек беше?

— Обикновен. С две очи, един нос...

Раздразнението на Сано нарастваше. Той втренчи поглед в Любителя на вишни и заплашително докосна меча си. Собственикът опули очи и усмивката му изчезна. Явно осъзна, че е отишъл твърде далеч и побърза да се поправи:

— Норийоши бе изключително способен художник. И плодовит. Работите му се харчиха като топъл хляб. Ще ми липсва.

Сано поясни търпеливо:

— Всъщност имах предвид какво представляваше като човек. Общителен? Популярен?

Любителя на вишни се ухили:

— А, не особено популярен. Но... наистина имаше много приятели. Из целия квартал.

— Кажете ми имената им — Сано се зарадва, че нещата вървяха по-добре, отколкото бе очаквал.

Любителя на вишни спомена няколко мъже, все художници в чайните или гостилниците на Йошивара. Сано направи усилие да ги запомни.

— А жени? — попита той.

— Не, господине, поне доколкото знам. Освен младата дама, която умря с него...

Едва доловимо движение привлече погледа на Сано. Изражението на Любителя на вишни остана непроменено, но той неловко пристъпи от крак на крак. Това, както и неочаквано бързият отговор подсказаха на Сано, че търговецът лъже. Тялото и маниерите му го издадоха. За да притъпи бдителността му, Сано смени темата:

— Норийоши имаше ли роднини в града?

Нозете престанаха да се движат:

— Не, господине. Само в света на духовете. Беше ми споменал, че всички са загинали в Големия пожар.

— А кои бяха враговете му?

— Нямахте врагове, йорики — отвърна вежливо Любителя на вишни. — Всички го харесваха.

Сано погледна към нозете на търговеца, който отново запристъпя от крак на крак.

— По-добре ми кажете — настоя той. — Иначе ще го разбера от другиго и тогава... Нима мислите, че приятелите му — и той изброи имената, които Любителя на вишни му беше казал — няма да се разприказват?

— Хиляди извинения, господарю, но не разбирам за какво говорите — скръц-скръц — дъсченият под заскърца под нозете му.

— Коя е приятелката на Норийоши?

Любителя на вишни скръсти ръце пред хлътналите си гърди.

— Не искам да демонстрирам неуважение, йорики, но вие ме обвинявате в лъжа — очевидно решението му да блъфира го бе успокоило и сега краката му не помръдваха. — Или ме арестувайте и ме изправете пред съда, или — моля, напуснете магазина!

Сано затвори очи. Заля го негодувание към самия него. Каквото бе неопитен, опропасти разговора. Сега вече Любителя на вишни нямаше да каже и дума. Не можеше да арестува Окубата само защото

отказва да отговаря на въпросите му за човек, който официално се смяташе за самоубиец. Не можеше да го задържи дори за продажба на незаконни *шунга*, защото съдията Огиу недвусмислено бе заявил, че не желае подчинените му *йорики* да вършат работата на *дошини*. Освен това не биваше да рискува началникът му да научи, че разследва смъртта на Норийоши и Юкико без сигурни доказателства, че става дума за убийство.

— Не съм имал намерение да ви обиждам — отвори очи Сано с беглата надежда, че отново ще предразположи Любителя на вишни поне толкова, че да му покаже къде е живял Норийоши. — Не съм дошъл да ви арестувам или унижавам. Вие сте наистина изключително отзивчив и ви моля за една последна услуга. Може ли да видя къде е живял Норийоши?

— Разбира се — Любителя на вишни изглеждаше доволен, че вече има извинение да не говори за жените или враговете на Норийоши. Той плъзна встрани една част от стената, зад която се откри тъмен коридор. — Оттук.

Сано го последва по коридора към малък мръсен двор с паянтова барака и тясна веранда. В дъното стърчеше тоалетната, оградена с куп дърва и няколко керамични делви. Острият мирис на туш преобладаваше над познатите миризми на канал и стърготини. Любителя на вишни го преведе покрай бараката. През отворените врати Сано видя три еднакви стаички. Във всяка от тях по един художник стоеше надвесен над дървена маса. Единият дълбаеше с длето парче дърво. Другият мажеше с туш готов калъп и го притискаше върху бял лист хартия. Третият оцветяваше вече готова гравюра. Любителя на вишни спря пред затворената врата на четвърта стаичка:

— На Норийоши е — каза той и плъзна вратата встрани.

Сано влезе и бавно огледа ниския таван. Стаята бе съвсем малка — работната маса край една от стените заемаше по-голямата част от пространството и оставяше място за спане само на един човек. До масата на пода имаше отворено сандъче с инструменти — различни по размер ножове и длета. До него лежеше скица с туш — очевидно последното занимание на Норийоши. Сано хвърли поглед към скицата и се слиса. Пак беше *шунга*, но изобразяваше група пируващи мъже.

— Специално издание за специален клиент, ха-ха — Любителя на вишни се завъртя край лакътя на Сано, ухили се и потри ръце. — Самураите често проявяват интерес към тези неща, нали?

Сано не отвърна. Той самият никога не бе опитвал любов с мъж, нито пък имаше такова желание, но приемаше, че всичко, което хората правят в интимните си отношения, е приемливо, стига да не засяга някой друг.

Погледна към единствения шкаф до стената точно срещу масата — кърпени дрехи, протъркани завивки, нацърбени съдове, набор от мастилници, четки, въглен и скици, — нищо, което можеше да му помогне да разбере повече за Норийоши, освен че е бил художник с ограничен талант и доходи. Сано прокара ръка по няколкото памучни кимона в шкафа и в този миг ръката му докосна нещо твърдо. Бръкна и извади малка, затегната с връв кесия. Беше твърде тежка за размерите си. Отвори я и не повярва на очите си — вътре имаше над трийсетина златни кобана^[3] — с толкова пари спокойно можеше да се издържа многодетно семейство цяла година. Откъде един беден художник притежаваше такова имане? Или не беше негово? Или бе спечелено по нечестен начин?

— Знаете ли откъде са парите? — обърна се Сано към Любителя на вишни.

С удивителна бързина търговецът протегна ръка и грабна кесията. Тикна я в джоба си и побърза да обясни:

— Мои са. Норийоши понякога събираше парите от клиенти вместо мен.

Сано отмести поглед от невинното лице на собственика към нозете му, които усилено потропваха — Любителя на вишни пак лъжеше. Сано потисна порива си да изтръгне със сила истината. Интуицията му подсказа да има търпение и да потърси друг начин. Ако не успееше, винаги можеше да се върне в магазина.

— Е, радвам се, че си ги намерихте — каза. — А дали ще може да поговоря с другите ви работници?

След разговора с колегите на Норийоши Сано бе по-разочарован от всякога. Тримата художници не познаваха добре покойника. Оказа се, че са доста по-млади от него и работят за Окубата едва от тази година. Не знаеха къде е ходил и с кого е общувал през свободното си време. Ако всички приятели на Норийоши лъжеха колкото Любителя

на вишни, едва ли щеше скоро да напредне в разследването. А може би Цунехико има по-добра идея, помисли си Сано и тутакси се запита къде ли е момчето. Побърза да се върне в магазина. Завари Любителя на вишни да говори със слаб плешив мъж отвън на улицата. Мъжът носеше дълга тояга в едната ръка и дървена свирка в другата. Гласовете им бяха тихи и потайни. Щом зърна Сано, Любителя на вишни млъкна и каза на мъжа:

— Сега тръгвай. Ще говорим по-късно.

Но мъжът протегна ръка към Сано:

— Господарю самурай! Аз съм Целебни ръце, най-добрият масажист в Едо! Ако имате болезки или оплаквания, мигом ще ви освободя от тях. Уменията на незрящия слуга пред вас са прочути навред, а цената ми — направо скромна.

Сано го изгледа изненадан — мътните безцветни очи на масажиста приличаха на очите на умряла риба. Как тогава бе разбрал, че е самурай? Вероятно Любителя на вишни му бе казал или пък Целебни ръце бе усетил мириса на маслото, с което бяха намазани косите му. Слепите имаха силно обоняние.

— Мога да ви занимавам с любопитни истории, докато работя, господарю. Искате ли да чуете нещо за пример? — и без да чака подкана, той се впусна да разказва с напевен глас: — Шогунът куче. Токугава Цунайoshi, макар способен владетел и велик мъж, досега не е успял да се сдобие с наследник. Неговата майка, господарката Кейшо помолила за съвет будисткия свещеник Рюко. Той й казал, че за да се сдобие със син, Цунайoshi първо трябва да изкупи греховете на предците си. И тъй като прославеният ни *шогун* е роден в годината на Кучето, той ще постигне изкупление само ако покровителства кучетата. Затова сега бездомните песове са неприкосновени, защитени с държавен декрет. Хората са длъжни да ги хранят и да се грижат за тях. Ако се сбият, да ги разделят не с удари, а с ведро студена вода. Който нарани куче, отива в затвора; убие ли го, чака го смърт. Трябва дълбоко да тачим всички кучета, да се отнасяме към четириногите ни братя с уважение. Ето така! — Целебни ръце приближи към едно куче, което се мотаеше пред магазина. Вероятно бе усетил миризмата му или бе чул драскането на ноктите му. После се поклони ниско и извика: — Добър ден, *Ину сан*, почитаемо куче! — после масажистът се обърна

към Сано и каза: — Знам и други приказки, господарю. Можете да ги чуete, докато се наслаждавате на моите целебни терапии?

Сано се усмихна. Дали масажите на Целебни ръце бяха по-добри от историите му? Тази за *шогуна* куче бе стара работа; всички я знаеха още отпреди две години, когато Токугава Цунайоши издаде първия си декрет за защита на кучетата. Първоначалната реакция на негодувание и недоумение бързо отстъпи място на скрит протест заради парите, пропилены по кучетата, и заради възмутителните наказания на хора, упражнили някакво насилие върху тях.

— Днес няма да се възползвам от услугите ви — отвърна той. После, тласкан от внезапен порив, попита: — Познавахте ли Норийоши?

Любителя на вишни се намеси, за да предотврати отговора на Целебни ръце.

— *Йорики*, Целебни ръце след малко има важна среща — после се обърна към масажиста: — Не се бави, трябва да побързаш! — и пак почна да пристъпва от крак на крак, което подсказа на Сано, че просто се опитва на всяка цена да отпрати приятеля си.

Целебни ръце не обърна внимание на намека:

— О, да, господарю — отвърна той. — Норийоши беше добър човек. Пращаше ми много клиенти. Познаваше всички... нали разбирате, всички известни владетели и богати търговци.

— Коя му беше приятелка? — попита Сано с възродена надежда.

— Как коя? Глициния! Дето работи в Двореца на небесната градина, на Наканочо. Тя...

— Млъкни, глупако! Стига си дрънкар и веднага се пръждосвай, че иначе ще кажа на *дошина* да те хвърли в тъмницата!

Гневният изблик на Любителя на вишни стресна масажиста и той млъкна. След кратка неловка пауза Целебни ръце се обърна с извинителен жест към Сано:

— Трябва да тръгвам, господарю — обърна се и тръгна надолу по улицата, свирейки на дървената си флейта, за да привлече клиенти.

Сано се сбогува с Любителя на вишни и забърза след Целебни ръце. Настигна го и го заразитва за враговете на Норийоши, дали е чул някакви слухове за смъртта му, дали някой е искал да го убие, но Целебни ръце явно бе изплашен от заканата на Окубата.

— Идете при Глициния — бе всичко, което каза.

Сано се втрени в отдалечаващия се масажист. Това пътуване, макар и пълно с разочарования, все пак не бе съвсем напразно. Вече знаеше повече за Норийоши, разполагаше с името на приятелката му, с потвърждение, че художникът наистина е имал врагове и че по някакъв загадъчен начин се е сдобил с голяма сума пари. Всеки от тези факти би могъл да го отведе при убиеца. Значи ще трябва с Цунехико да останат в Йошивара до падането на нощта, когато отваряха Двореца на божествената градина и останалите публични домове. Можеха да хванат късната лодка обратно за Едо.

И тогава Сано се сети, че тази вечер му предстои ритуалното първо посещение при семейството му, откакто го бе напуснал. Не биваше да отлага разследването си, точно когато резултатите изглеждаха най-обещаващи. Но не можеше да разочарова родителите си — особено баща си. Това би било непросливо пренебрегване на синовния дълг.

С въздишка той пое надолу по улицата да търси Цунехико и да му каже, че е време да се връщат в града.

[1] *мецук* (яп.) — шпионин на шогуната ↑

[2] *шунга* (яп.) — еротична гравюра ↑

[3] Старинна японска златна монета — бел. прев. ↑

ШЕСТА ГЛАВА

Малко преди часа за вечеря Сано пристигна в квартала, където живееха родителите му — обособена част до моста Нихонбаши, заселена предимно със самурайски семейства.

Той подкара коня си по улицата, която водеше към тяхната къща. Мина покрай градинаря, книжаря, покрай няколкото сергии за хранителни продукти и спря на ъгъла пред Академията за бойни изкуства „Сано“ — дълга ниска дървена постройка на едно равнище с улицата. Слезе от коня, върза юздите за парапета на тясната веранда и влезе, въздъхвайки с носталгия.

В тренировъчната зала окачени на стените газени лампи разпръсваха зимния мрак. Две редици млади мъже, облечени в широки памучни панталони, стояха един срещу друг, имитирайки битка. Юношите в едната редица държаха дървени летви вместо стоманени мечове, а тези от другата редица парираха ударите им с най-разнообразни оръжия — тояги, вериги, копия, железни ветрила. Сано вдъхна познатата смесица от миризми — пот, масло за коса, влажен хоросан и старо дърво — и изведнъж го обзе смесено усещане за уют и дълбока печал. Откакто се помнеше, това място неизменно бе негов втори дом. Като момче усвояваше бойни умения под строгото ръководство на баща си. Започна да тренира още щом порасна достатъчно, за да държи детски меч. По-късно тук бе обучавал собствени ученици. Мечтаеше някой ден лично да оглави школата, както би постъпил всеки добър син — да поеме занаята на баща си след неговото оттегляне.

Но дейността в школата замря. Самураите вече не си правеха труда да усъвършенстват бойните си умения, нито държаха синовете им да тренират. Пък и школата не принадлежеше към никой по-голям клан, не получаваше финансова издръжка и баща му трябваше сам да плаща на властите за разрешение да упражнява тази дейност. Поради липсата на богати покровители, отдалеченото и непrestижно място и отсъствието на нашумяло име сред преподавателите, от година на

година академията привличаше все по-малко ученици. Бройката отдавна не стигаше, за да осигури печалба на баща му. Сано преподаваше, за да подпомага семейството си, но наскоро баща му реши след смъртта си да завещае училището на *сенсей*^[1] Аоки Коемон — учителят, който сега водеше всички занятия. Няколко дни по-късно заведе Сано на срещата с Кацурагава Шундай, за да му издейства държавна работа.

— Сано *сан!* — възкликна Коемон и се отправи към него усмихнат. Поклони се ниско и поздрави: — Добър вечер.

Сано също се усмихна. С Коемон бяха отраснали заедно, но след ритуала *фундоши ивай*^[2] за посвещаването им в мъжество приятелят му неизменно се обръщаше към него с уважението, полагащо се на сина на учителя.

— Какво ще кажеш? — попита Коемон с жест към групата.

Сано познаваше повечето от учениците, но видя доста непознати лица и нови оръжия.

— Времената са се променили — каза той.

Двамата с Коемон много пъти бяха увещавали стария Сано да включи и някои нетрадиционни оръжия в програмата на школата. Баща му обаче държеше на своето — само боят с мечове е достоен за истинския самурай.

— В днешно време трябва да си готов да посрещнеш врага си с всякакви оръжия и освен това как ще привлечем нови ученици, ако не предлагаме нищо ново? — рече Коемон и остави оръжието си настрана.

— Ти преподаваш изкуството на *джите!* — възкликна Сано.

Коемон сви рамене:

— Само най-основното. Не съм специалист.

— Хайде да опитаме заедно — Сано смъкна наметалото и шапката си и запретна ръкави.

Коемон започна съвсем бавно да показва на Сано как да отклони острието на насочения срещу него меч, как да нанесе контраудар, как да парира и да блокира атаките на противника.

Сано напредваше бързо — скоро майсторски завъртя оръжието и манкира с тънкото му острие удар под рамото. После блокира още един и светкавично мушна тъпия край във врата на приятеля си.

— А ако приложиш достатъчно сила... — замахна отново Коемон, — можеш дори да счупиш меча на противника си.

После си размениха оръжията и не след дълго Сано вече беше сгорещен и потен, изпълнен с енергия от приятните физически усилия. Беше му хубаво, че отново се е върнал в познатата тренировъчна зала. Когато свършиха, Коемон се обърна към класа и повиши глас заради врявата:

— Това е всичко за днес.

Учениците се поклониха на съперниците си и на Сано, после на своя *сенсей* и се втурнаха към вратата на съблекалнята.

— А къде е баща ми? — попита Сано, когато двамата с Коемон останаха сами. — Някъде навън по работа?

Коемон се поколеба:

— Днес не е идвал...

Безпокойството на Сано нарасна. Баща му не бе пропускал нито един работен ден.

— Какво има? — попита той.

— Не зная — Коемон избягваше погледа му, което означаваше, че е наясно какво не е наред, но не иска или не може да му каже.

Сано припряно се сбогува с приятеля си. Изведнъж промяната в програмата на школата придоби зловеща значимост. Защо накрая баща му бе отстъпил? Със свит на топка стомах Сано поведе коня си зад ъгъла надолу по тясната странична уличка. Стигна до къщата на родителите си и вкара коня в конюшнията. Другата клетка бе празна и това още повече засили тревогата му. Баща му от години предричаше собствената си смърт. Но фактът, че не бе събрал сили да замени коня си, починал преди няколко месеца, бе най-красноречивото потвърждение, че животът му е към своя край.

Сано се събу в преддверието, остави меча си и влезе вътре. В кухнята възрастната прислужничка Хана приготвяше вечерята — на печката вреше супа, а до нея къкреше гърне с ориз. На дървената маса имаше нарязани зеленчуци и два черни лакирани *озена* — вече наредени с купи, пръчици и чинии. Сано кимна на Хана в отговор на поклона ѝ. Тя работеше за семейството още отпреди раждането му. В този миг от стаята се разнесе дълбока лаеща кашлица. Сано плъзна вратата встрани и я отвори.

Баща му лежеше сгушен под дебели завивки. Майка му стоеше до постелята и придържаше кърпата, с която той затулваше кашлицата си. Едвам си поемеше дъх, хриптеше и стенеше от болка. Майка му тихо редеше успокоителни думи и придърпваше края на завивките над мангала, за да сгрее болника. Газената лампа отпечатваше сенките им на стената.

— Отосан^[3]! — извика отчаяно Сано. От много време насам баща му бе с разклатено здраве, но без видими признаци на влошаване. Сега Сано се стъписа, като видя колко зле изглеждаше баща му, откакто се разделиха миналия месец. — Отосан, защо не ми каза, че си болен? — Сано се приближи и коленичи до баща си.

Старецът поклати глава. Една измършавяла ръка се показва изпод завивката и немощно махна в отговор на въпроса му. Майка му отговори вместо съпруга си:

— Не искаше да те тревожи, Ичирочан. А и всъщност днес вече е много по-добре. Скоро ще се оправи — гласът и усмивката ѝ бяха ведри, но угриженото ѝ лице казваше истината. Майка му сведе поглед към кърпата и щом видя кървавите петна по нея, бързо я скри в скута си.

— Идва ли лекар? — попита Сано, огорчен, че майка му се опитва да го залъже. Тя винаги бе отричала съществуването на проблемите, защото искрено вярваше, че така ще накара грижите да отминат.

— Никакъв лекар — изхриптя баща му и се закашля отново. После добави: — Става късно. Сега ще вечеряме — обърна се към съпругата си и рече: — Хайде, донеси яденето. Няма да оставим гладен сина ни, нали.

Майка му стана покорно и излезе от стаята.

Със свито сърце Сано забеляза още една злокобна промяна у баща си — старецът никога преди не бе говорил за болестите си, въпреки че с охота ходеше по лекари, по гадатели, врачки, шинтоистки и будистки свещеници. Сега явно се бе примирил с болестта и я приемаше със стоическа безропотност. В очите на Сано пареха едва сдържани сълзи. Не искаше родителите му да ги видят, затова сведе глава над влажната кърпа, която донесе майка му. Нямаше сили да срещне погледа ѝ, когато тя ласкаво докосна ръката му.

Хана постави по един пълен с храна озен пред Сано и баща му. Започнаха да ядат, без да продумат, спазвайки обичая, но Сано не можеше да не забележи колко бавно и мъчително се храни баща му, как скришом си почива между хапките. Твърдо реши, че след вечерята отново ще постави въпроса за лекарите, но когато приключиха и озен бяха прибрани, баща му заговори първи:

— Намерил съм ти съпруга, Ичиро — каза той. — Икеда Акико, деветнайсетгодишна, със зестра от четиристотин *рьо*^[4].

Сано замълча с безстрастно изражение. Баща му непрестанно отправяше към по-богатите самураи предложения за сватосване и затова Сано все още — вече трийсетгодишен — не бе задомен. Не искаше да противоречи на баща си, но знаеше, че това щеше да е поредното му унижение, защото най-вероятно предложението му щеше да бъде отхвърлено.

— Семейство Икеда ни превъзхождат значително, *отосан*^[5]. Едва ли ще ме искат за зет.

— Глупости! — избликът на баща му причини нов пристъп на кашлица. — Наел съм посредник да прати подаръци и да уреди *миай*^[6]. Сигурен съм, че ще се съгласят. Нали вече си *йорики*.

Йорики или не, фамилията Икеда никога нямаше да се съгласи на *миай* — официална среща между младите в присъствието на родителите им. Вероятно щяха да върнат подаръците по куриер.

— Да, *отосан* — отвърна той със страх, че баща му ще се закашля пак, ако му противоречи.

Доволен, баща му смени темата:

— Добре ли върви работата ти, Ичирочан?

Сано реши да не казва нищо за упрека на съдията Огиу и за незаконното разследване на убийството. Вместо това описа кабинета, задълженията и жилището си и представи всичко във възможно най-благоприятна светлина. Не спомена нищо за враждебността на колегите му и за собствената си потиснатост.

В очите на баща му грейна гордост. Старецът се поизправи:

— Продължавай да служиш прилежно и вярно — напомни му той — и никога няма да останеш без господар. Не бива да допускаш да ставаш *ронин*^[7]...

Гласът на стареца трепна. Самият той бе станал *ронин* — самурай без господар, — когато преди четирийсет години третият

шогун от клана Токугава — Йемицу, конфискувал земята на владетеля Кии. Тогава семейството на Сано и другите васали на Кии трябвало сами да се грижат за себе си. Достойнството на баща му бе накърнено завинаги — бе загубил своя господар, поминък и наследствен пост, стигнал до него през много поколения. Но за разлика от другите *ронини*, той не стана разбойник или бунтовник. Основа своя школа и води мирен живот, понасяйки гордо срама и мъката си. За пръв път като дете Сано чу историята за Голямата конспирация на четиристотинте *ронини*, решили да завземат властта. Тогава не повярва, но когато порасна, много пъти бе имал възможност да се убеди, че под повърхността на привидното спокойствие в държавата съществува скрито недоволство и че точно затова *шогуните* от клана Токугава полагат такива усилия да разкрият навреме заговорите и да потушат незабавно бунтовете, които неминуемо се разпалват сред честолюбивите безстопанствени самураи. Някога Сано наивно вярваше, че всички *ронини* са почтени люде, които спазват закона досущ като баща му, и основната им грижа е да осигурят на децата си достоен живот, какъвто самите те не са имали. А ето че сега той самият се оказа един неблагодарен син, готов с един замах да зачеркне дългогодишните усилия на баща си; глупав достатъчно, за да рискува да бъде опозорен за цял живот, като го уволнят заради неподчинение към господаря! В същото време сърцето му негодуваше — та нали баща му бе поощрявал вечно търсещото, непримиримо начало в душата му; нали той бе го пратил в храмовото училище да учи литература, математика, право, история, политическа теория и китайска класика като добавка към бойните умения, усвоени у дома? Монасите го образоваха много над равнището на един обикновен самурай, обучиха го да мисли, а не да се подчинява сляпо на заповеди, както бе принуден да прави на сегашния си пост.

— Сега, когато си на пътя към славата, вече мога да напусна този свят със спокойна душа!

Думите на стареца прекъснаха развихрилите се мисли в главата му. Ядът угасна. Сано си даде сметка, че баща му се бе съпротивявал на болестта само колкото да успее да го види уреден. Сега старецът се предаваше.

Баща ми никога няма да ми прости, ако пропиляя усилията му да осигури бъдещето ми, помисли си Сано. Разследването на онова

убийство не си струваше; истината и справедливостта нямаше да върнат Юкико и Норийоши сред живите. Но оставаше бремето на синовния дълг, завещан от собственото име.

Ичиро — първороден син.

И единствено дете.

[1] *сенсей* (яп.) — учител ↑

[2] *фундоши ивай* (яп.) — ритуал за посвещаване в мъжественост

↑

[3] Татко (яп.) — бел.прев. ↑

[4] Стара японска златна монета — бел.прев. ↑

[5] *отосан* (яп.) — татко ↑

[6] *миай* (яп.) — официална среща между младите в присъствието на родителите им при сватосване; сгледа ↑

[7] *ронин* (яп.) — опозорен самурай, самурай без господар ↑

СЕДМА ГЛАВА

„Ден осемнайсети от дванайсетия месец на първата година от Генроку — издиктува Сано. — Отчет за хода на полицейското разследване през днешния ден — и той започна да обобщава резултатите, предоставени му от всички дошини под негово подчинение: — Общ брой на арестуваните — трийсет и седем. Седемнайсет — за нарушаване на реда, дванайсет — за кражба, осем — за малтретиране или убийство на кучета, шест — за нападение и физическо насилие, трима — за прелюбодеяние, и един — за проституция извън определения за целта район. Двама самураи — един за нарушаване на реда и един за нападение — са сложени под домашен арест. Нарушителите от простолоудието са изпратени в затвора. Главите на тримата прелюбодейци са обръснати, а на съпругите им е даден развод.“

Цунехико му връчи приключения отчет и Сано го подпечата със собствения си печат:

— Отнеси го на съдията Огиу. После можеш да си ходиш у дома. Това е всичко за днес.

Той потисна една прозявка. Очите му смъдяха от недоспиване. Предната вечер не се върна в общежитието. Остана в къщата на родителите си, до леглото на баща си. Стоя буден през цялото време — бършеше лицето на стареца, даваше му чай или просто стоеше заслушан в хриптенето и кашлянето на болния.

Цунехико се повъртя неловко на прага.

— Йорики Сано сан, днес не сме провеждали никакво разследване — каза той. — Ами утре?

— Опасявам се, че повече няма да се занимаваме с това, Цунехико. Нито утре, нито когато и да било.

Изражението на Цунехико отрази неудовлетворението, което изпитваше и самият Сано.

— Защо? Беше толкова забавно!

След като бе прекарал цялата нощ в самоубеждаване, че най-правилно е да изостави разследването, Сано не искаше повече да мисли или да говори за това. Затова само каза:

— Дългът и задълженията налагат друго!

След като момъкът си отиде, той подреди писалището си и се отправи към общежитията. Времето бе станало по-топло и обещаваше скорошна пролет. Слънцето клонеше към залез и сигурно в Йошивара вече се готвеха за среднощните веселия. Вероятно изисканите, красиви и безумно скъпи *юджо* в този миг заемаха местата си по прозорците на публичните домове, за да приканват клиентите. А една от тях, Глициния от Двореца на божествената градина, държеше ключа към убийствата на Норийоши и Юкико...

Сано решително прогони тази мисъл от съзнанието си. Трябва веднага да си легне, без дори да вечеря. Когато влезе в стаята си обаче, се поколеба пред шкафа със завивките. Колкото и да бе изморен, знаеше, че сънят няма да го споходи, докато не спре да мисли за Глициния. Бавно отвори раклата и извади футона и завивките, но не ги разстла. Напомни си всички причини, поради които не биваше да ходи в Йошивара. Баща му. Бъдещето. Дългът, честта. Но жаждата му да научи истината само се засилваше, докато в един момент вече не можеше да се сдържа. Врълетян от внезапен пристъп на безразсъдство, пусна завивките и измъкна от шкафа с дрехите дълга сива роба и широкопола сламена шапка, която да закрие лицето му. Събра всичките си пари (прекарването в Йошивара можеше да излезе солено, а и често се налагаше да плащаш за нужната информация) и се отправи към конюшните за коня. Този път няма да губи време с бавната лодка, а ще поеме по най-бързия път.

Метна се на коня и си даде сметка, че независимо от всичко нито за миг не се бе отказвал от намеренията си да продължи разследването.

— Един последен разговор няма да навреди — рече той на глас, предизвиквайки недоумението на конярите. — После спирам.

Въпреки това не можеше да се отърси от съзнанието за вина и от предчувствието за надвиснала опасност.

Нощна Йошивара се оказа много по-пищна, отколкото я бе запазил в спомените си. Под гаснещия пурпурен залез Наканочо искреше от живот и глъч. По стрехите проблясваха фенери. Гостилниците, разтворили широко врати, пръскаха апетитни аромати,

за да изкушават минувачите. Дрезгав смях се носеше откъм чайните; всеки прозорец ограждаше жива картина на гуляещи мъже, които хвърляха през рамо чаши саке. *Юджо* в ярки кимона изпълваха витрините на публичните домове като сбирка екзотични пеперуди, а покрай тях непрестанно се точеха мъже с хищни погледи. Жените флиртуваха, а от осветените стаи зад тях звучеше музика на *шамисен*.

Сано с лекота откри Двореца на божествената градина — най-големия публичен дом. Над входа между два блестящи дракона бе опънат червен надпис със златни букви — името на заведението. Сано се промъкна през тълпата пред прозорците и се обърна с полагаемото се уважение към най-близката *юджо* — съвсем младо момиче в червено кимоно на бели знаци:

— Къде мога да намеря Глициния?

Червеното кимоно се нацупи леко:

— Глициния ли, господарю? Какво може да ви предложи тя, за разлика от мен? — превзетият ѝ официален стил бе същият, който всички *юджо* в *Йошивара* използваша към своите клиенти. — Несъмнено воин, така мъжествен и личен като вас, би предпочел нежна девойка, току-що разцъфнала в пламенните багри на своята женственост.

Тя разлюля ветрило, свенливо скривайки лице зад него с отработен, професионален жест. Другите жени се изкискаха в очакване на отговора на Сано. Той отвърна:

— Не исках да ви засегна, уважаема, но трябва да говоря с Глициния.

Независимо от безсмислието на ласкателствата, отправяни от куртизанките, или от безсрамието на поканите им, мъжът винаги отговаряше галантно, като на дама от благороден произход. Всяко друго поведение противоречеше на традициите в *Йошивара* и предизвикваше гнева на собствениците, които гонеха грубите клиенти.

— Да говорите? Че кой идва тук да разговаря!

Нов изблик на смях.

Сано реши, че е най-добре да се представи:

— Аз съм *йорики* Сано Ичиро и трябва да разговарям с Глициния по работа. Можете ли да ѝ пратите съобщение, че съм тук?

Червено кимоно не бе особено впечатлена, а напротив — раздражена, че е пропиляла усилията си за някой, който не

възнамерява да ѝ стане клиент. Изоставяйки прелъстителния си маниер, тя каза:

— Други трябва да ви се подчиняват, *йорики*. Но аз не съм ваш слуга — останалите жени се изкискаха. — Освен ако... — презрителният ѝ поглед се плъзна по него, преценявайки дрехите му. Високомерна усмивка изкриви тъглчетата на устата ѝ. — Освен ако имате достатъчно пари да си платите, а доколкото виждам, нямате.

— Моля ви — повтори Сано. — Много е важно. Трябва да разговарям с нея за Норийоши.

Щом спомена името на Норийоши, усмивката на Червеното кимоно в миг угасна. Тя кимна рязко, извърна се и направи някому знак. Появи се една слугиня и тя ѝ прошепна нещо. Миг по-късно вратата се отвори и момичето се поклони на Сано.

— Вървете с нея — каза Червеното кимоно.

Сано прекрачи прага и се озова в преддверието на Двореца на божествената градина, където събу обувките си и остави мечовете си на рафта. В големия салон жените и клиентите им се бяха излегнали на разхвърляни по пода ярки копринени възглавници, бърбеха и се смееха. Встрани музикант изпълняваше на *шамисен* популярна любовна песен. Слугини обикаляха с подноси, отрупани с деликатеси, и сипваха *саке*. Сано прекоси това помещение, мина през една плъзгаща се врата и се озова на закрыта веранда с изглед към вътрешна градина. Слугинята посочи една врата в левия ъгъл в дъното.

— Там, господарю.

Сано продължи по верандата и почука на указаната врата. Изчака. След дълга пауза се чу женски глас, който се насилваше да звучи ведро — това личеше дори в единствената изречена дума:

— Влезте.

Сано пристъпи вътре и се поклони. Жената бе коленичила пред лакирана тоалетна масичка.

— Добър вечер, Глициния.

Тя се бе извърнала с приканваща усмивка, която при вида му мигом се стопи.

— Очаквах друго — каза тя. — Кой сте вие? — за разлика от Червеното кимоно Глициния си служеше с типичното за Едо просторечие, може би защото я бе изненадал.

Сано се поклони отново и се представи, като я изучаваше крадешком. Тя не отговаряше на представите му за приятелката на Норийоши. Бе смятал, че е жена, прехвърлила разцвета си, но Глициния се оказа на не повече от двайсет години. При това очевидно бе юджо от най-висок ранг — носеше пищно кимоно от копринен брокат на бели и черни карета с лавандулови цветове и бледозелени листа, които се разсипваха диагонално от лявото ѝ рамо на долу до подгъва. Личеше си, че е много скъпо. Очите ѝ, необичайно кръгли, придаваха екзотичен, предизвикателен вид на красивото ѝ лице. Обитаваше голяма просторна стая — знак, че е преуспяваща, а обзавеждането беше елегантно и изящно: *футон* и завивки от коприна, лакирани шкафове, скринове с дърворезба, цветни фенери. В ритуалната ниша имаше сухи зимни боровинки в светла сиво-зеленикава ваза — очевидно дело на майстор грънчар, както и свитък с класическа китайска поезия, изписана с неповторимата ръка на най-известния калиграф от Киото.

— Тук съм заради вашия приятел Норийоши — каза Сано, спря да оглежда стаята и впери поглед в лицето ѝ.

Очите ѝ, влажни и блестящи, сякаш помръкнаха. Тя се извърна рязко към огледалото на тоалетката си, грабна един гребен и започна да подрежда косите си, като събираше дългите лъскави черни потоци в сложен кок на тила. Движенията ѝ притежаваха ленива чувственост, което Сано намираше за невероятно еротично и възбуждащо.

— Отказвам да обсъждам Норийоши. И очаквам гост — гласът ѝ затрептя. — Затова си тръгвайте. Незабавно.

Тъгата и отсъствието на живец в гласа ѝ му подсказаха, че не гняв, а печал бе предизвикала грубата ѝ подкана да си върви. Той се поколеба, защото не желаше да ѝ причинява болка. Но пък и не възнамеряваше да си тръгне, без да научи онова, което тя знаеше.

Глициния хвърли гребена си на пода и се изправи срещу него.

— Е? Какво чакате? — в очите ѝ заблестяха сълзи. — Ако сте тук, за да ми кажете, че Норийоши се е самоубил от любов по някаква превзета гъска и че тялото му ще бъде изложено на реката, за да го поругаят... това вече го знам. Всеки го знае. Тъй че тръгвайте. Оставете ме на мира.

Сано реши да ѝ каже истината, доколкото беше възможно.

— Норийоши не се е самоубил. Убили са го.

Тя се втренчи в него. На лицето ѝ първо се изписа изумление, после — плаха надежда.

— Убит? — гласът ѝ премина в шепот: — Истина ли е? Откъде разбрахте?

— Не мога да ви кажа — отвърна Сано. Не знаеше дали може да ѝ се довери, а и не искаше историята с аутопсията да плъзне из цяла Йошивара. — Но е истина — той коленичи до нея. — Искам да открива защо е бил убит и от кого. Ще ми помогнете ли?

— Как?

— Разкажете ми всичко, което знаете за Норийоши: произход, семейство, що за човек е бил. Кои са били враговете му и защо някой от тях е пожелал да го убие.

Глициния зарея поглед из стаята и прокара пръсти през косите си. Може би жестът бе нервна привичка, но всичко в нея събуждаше само една асоциация — секс. Луксозната стая с готовото легло, ефирният аромат на цветя, розовите ѝ устни, слабите ѝ меки ръце, които Сано неволно си представи как гаят тялото му... Той помръдна сконфузен.

— Всички смятаха, че Норийоши е сметкаджия, егоист и сребролюбец — каза тя. — Само споменете името му и ще чуете това — тя се усмихна лукаво и се престори, че въображаема ръка отброява пари в дланта ѝ. Простоватият жест изглеждаше нелеп за едно толкова елегантно момиче, но помогна на Сано да си представи как е изглеждал Норийоши в очите на другите. — Но с мен той беше различен... — тя замълча за момент и после продължи със снишен глас: — Дойдох в Едо от провинция Дева, когато бях на десет години. Баща ми ме продаде на един сводник, защото реколтата беше оскъдна и не можеше да си позволи да ме храни заедно с майка ми и четиримата ми братя. Започнах като слугиня в Божествената градина. Знаете ли какво означава това?

Сано кимна. Младите момичета, освен ако не се окажеха многообещаващи, бяха използвани в публичните домове буквално като робини — работеха най-изнурителната работа само срещу оскъдна храна и подслон. Повечето умираха, преди да достигнат зряла възраст; оцелелите можеха само да мечтаят да се издигнат до слугини или второкласни проститутки. Много рядко някои от тях ставаха

знаменити първокласни *юджо*, а само единици успяваха да получат независимостта си от мъжа, който ги притежаваше.

— Запознах се с Норийоши година по-късно, когато дойде да остави няколко *шунга*, които дамите да показват на своите клиенти. Отби се в кухнята за чаша чай, а аз бях там и белех зеленчуци — при този спомен усмивка докосна устните на Глициния. — Той ме попита как се казвам и откъде съм. Вероятно е знаел, че съм гладна — бях толкова слаба, че ребрата ми се брояха... — тя докосна гладката сочна плът при ключиците си. — И косата ми бе почнала да окапва. От този ден нататък редовно ми носеше храна, когато никой не гледаше. Страхувах се, че ще престане, но той не спря. Скоро възвърнах силите си и се възстанових. Косата ми израсна отново. И Норийоши започна да ме придружава, когато излизах да изпълня някоя поръчка. Разсмиваше ме с шегите си. Учеше ме как да вървя, как да се усмихвам, как да разговарям с мъжете. Сигурно съм си учила уроците добре, защото един ден моят собственик каза, че вече не е необходимо да работя в кухнята. Нареди на слугините да ме облекат в хубави дрехи. И оттогава... — тя направи жест към стаята и себе си: — Останалата част от историята ви е известна.

— Да — отвърна Сано.

Можеше да си представи как Норийоши с окото си на художник е забелязал скритите заложиби у Глициния. Беше я спасил от жестока съдба. Но не безкористно: без съмнение е очаквал тя да му е задължена, за да може да се възползва от услугите ѝ. Сано сведе поглед към деколтето на кимоното ѝ, откъдето започваше нежната извивка на гърдите ѝ. Кръвта нахлу в слабините му. За момент почти завидя на мъртвия.

Острият поглед на Глициния бе изпълнен с упрек.

— Знам какво си мислите — възкликна тя. — Само че не беше така. Норийоши никога не ми е бил любовник. Той предпочиташе мъже, ако искате да знаете.

Това обяснява рисунката на писалището му, помисли си Сано.

— Когато чух за *шинджу*, се ядосах — каза Глициния тъжно. — Не защото се е влюбил в онова момиче, или защото тя го е накарала да я желае така, както никога не бе пожелавал мен. А защото не ми беше казал нито дума. Изобщо не бе споделил, както правеше за всичко

останало. И сега, като ми казвате, че е бил убит... — тя преглътна, — се срамувам от гнева си...

Сано тактично отмести поглед, докато тя се бореше да сдържи сълзите си. Тъкмо бе попитал кои са враговете на Норийоши, когато някой похлопа на вратата.

Глициния скочи на крака:

— Бързо! Бързо! — тя отвори вратата на шкафа и с жест подкани Сано да влезе вътре. — Това е клиентът ми. Не бива да ви вижда тук.

От вътрешността на шкафа Сано чу как тя отвори вратата. Долови приглушен мъжки глас и извиненията на Глициния:

— Съжалявам... неразположена... Може би утре вечер... Много благодаря.

Шумолене на коприна, докато се прегръщаха. Как ли би се чувствала в неговите обятия? Въздъхна с облекчение, когато вратата се затвори и прекъсна фантазиите му. Измъкна се от шкафа и видя как Глициния безцеремонно захвърли на тоалетката подаръка от клиента — копринено ветрило.

— Враговете на Норийоши? — повтори тя в отговор на въпроса му, след като двамата седнаха отново. — За кои искате да знаете? За всички или само за най-лошите?

— Започнете с най-лошите.

Глициния се намръщи, сякаш се мъчеше да реши кой да заеме челно място в списъка ѝ.

— Кикуноджо — каза тя най-накрая.

— Кикуноджо? — повтори Сано сащисан. — Актьорът от Кабуки? Защо му е да убива Норийоши?

Тя сви рамене:

— Норийоши понякога... приемаше... пари от хората... срещу това, че пазеше тайните им.

Изнудване. Неизречената грозна дума увисна между тях. Сано видя как Глициния се изчерви. Съжали я, че ѝ се налага да говори за несъвършенствата на приятеля ѝ. Но руменината и учестеното ѝ дишане засилиха собственото му вълнение. За да прикрие неудобството си, Сано попита припряно:

— Значи Норийоши е получавал пари, за да мълчи. Само от Кикуноджо ли?

— Не, има и друг. Един сумист, но не му знам името.

— Норийоши получи ли някакви пари малко преди да умре? — попита Сано, докато си мислеше за златото, което бе намерил в стаята на художника. Очите на Глициния се замъглиха:

— Може и да е получил. Беше ми казал, че скоро ще има достатъчно пари, за да изплати дълга ми към Божествената градина и да отвори собствена галерия... Обеща, че ще я управляваме заедно. Даже беше избрал и постройката... Със стаи отзад, където да живеем... Не знам дали наистина бе успял да събере парите...

Сано реши да не ѝ казва за златото, което Любителя на вишни си бе присвоил. Само щеше да ѝ стане болно, пък и сумата действително бе значителна, но съвсем недостатъчна за подобно начинание. Излиза, че Норийоши е очаквал много повече. От кого ли? Дали Кикуноджо го бе убил, за да не му плати?

— Да, възможно е Кикуноджо да е убил Норийоши — каза Глициния, сякаш прочела мислите му. — Няколко пъти го е заплашвал. А колкото до другите му врагове... — тя припряно изброи няколко имена на самураи и на хора от простолудието, които Норийоши бе изнудвал, обиждал или мамил, — мисля, че никой от тях не би спечелил кой знае какво от смъртта му.

Най-накрая някаква информация, която можеше да отнесе на съдията Огиу. Сано се поклони и рече:

— Моите искрени благодарности, госпожице Глициния. Ще направя всичко, което е по силите ми, убиецът на Норийоши да бъде изправен пред съда.

Той стана да си върви. Само че просто нямаше сили да откъсне очи от нея. Лицето ѝ го притегляше като с магнит, тялото ѝ го омайваше и изпълваше с копнеж, присъствието ѝ разливаше по вените му сладка нега. Той спря безпомощен и смутен.

— Почакайте — Глициния го хвана за ръкава. — Не ме оставяйте сама. Останете с мен тази нощ.

При мисълта да прекара цялата нощ с нея тялото му изтръпна от неистовото желание да я притежава. Той се извърна, за да скрие възбудата си. Осъзна, че през цялото време, откакто бе прекрачил прага на стаята ѝ, тя го бе прелъстявала — деликатно и съвсем преднамерено. Но сигурно цената ѝ съвсем не беше по джоба му.

— Съжалявам — успя да изрече. — Моля ви... не ме карайте да се унижавам с признанието, че съм твърде беден, за да ви имам...

Тя се усмихна едвам и бавно го погали по ръката:

— Но... аз не искам нищо... — другата ѝ ръка пропъзля по гърдите му. — Нищо, освен... вас.

— Но как?... Защо? — Сано не можеше да повярва, че *юджо* от нейния ранг, пред която коленичат най-богатите и могъщи мъже в Едо, ще пожелае точно него. Стига си питал, крещеше тялото му, настръхнало от допира ѝ.

— Защото с вас не съм принудена да крия мъката си.

Тя отстъпи назад и с грациозен жест развърза колана си. Кимоното се свлече по тялото ѝ. Остана пред него в зашеметяващата хубост на голотата си — изящно изваяни ръце и нозе, безукорно гладка кожа, обръснат *пубис* според изискванията за всички *юджо*. Парфюмът ѝ хармонично допълваше естествения ѝ мирис — завладяващ и опияняващ. Тя взе ръцете му и ги положи върху гърдите си. Щом пръстите му докоснаха зърната ѝ, от гърлото му се изтръгна стенание. В следващия миг тя впи устни в неговите и той се дръпна изненадан; никога досега не бе опитвал *сепун*^[1], целуване — екзотична практика, донесена в Япония от прогонените чужденци варвари.

— Няма да боли — прошепна тя и той усети топлия ѝ дъх върху устните си. В гласа ѝ трепна стаен смях.

В началото *сепун* му се стори отблъскващо. После желанието му се разгоря и той отвори уста, за да пусне нейния изучаващ език. Кой би предположил, че тази възмутителна размяна на дъх и слюнка може да бъде толкова възбуждаща? Той се отдръпна само колкото да захвърли дрехите си, и после отново прилепи устни до нейните, а ръцете му възобновиха пътешествието си по гърдите и ханша ѝ. Свлякоха се заедно на футона и тя притисна тяло в неговото с пламенност, която го учуди. Сано прекрасно знаеше какви майсторки са *юджо* — вещи в разговорите с клиента, обучени за всякакви случаи и особености, ненадминати в сложни изпълнения с костюми, афродизиаци и играчки, артистки в любовното изкуство, обиграни за най-ласкателни викове на върховен екстаз. Но сега — сигурен бе — нейните въздишки и извивки на тялото не бяха просто сценично майсторство. Или бе изпаднал в крайна заблуда? Не, това не бе само безстрастна техника! Тя галеше гърдите и слабините му с изконното желание на жената за мъж. Не бе възможно да изиграе онази разпалена страст, която ръцете му усетиха в твърдите зърна на гърдите ѝ, във влажната бездна между бедрата ѝ. За

момент се запита защо тя се различаваше от останалите *юджо*. Това ли бе тайната на успеха ѝ, специалната ѝ дарба — умението да изпитва страст към мъжете, с които се любеше? Или просто в този миг се опитваше да погребее мъката си по Норийоши, отдавайки се на някого, когото не бе длъжна да забавлява. Причините няхаха значение. Пламенното ѝ желание го отведе пред вратите на върховния екстаз и почти в несвоят той потъна в нея. И изобщо престана да мисли.

Не помнеше кога е заспал. Сега трепна и се събуди от тихи ридания. Седна на *футона* и отметна завивките. Отправи поглед към ъгъла, където пламъкът на свещта образуваше светло петно.

Загърнатата в бяла роба, Глициния бе коленичила пред ниска масичка, отрупана с плодове, цветя и топящи се свещи. Между тях имаше и някакви други неща и тя бе свела глава точно над тях. Устните ѝ безмълвно потрепваха, а по лицето ѝ се търкаляха сълзи. Сано изпъзля от *футона* и се приближи до нея. Видя памучна лента за коса, лула и колода карти за игра. Картите, всяка с миниатюрна *шунга* на гърба, никак не подхождаха за будисткия ѝ олтар, но Сано се досети, че бяха рисувани от Норийоши. Сигурно лентата и лулата също бяха негови. Глициния, в своите бели траурни одежди, се молеше за духа на Норийоши.

И двамата трепнаха. Смутен, Сано се опита да каже нещо. Не беше свикнал да вижда така открито изживявана мъка; повечето хора криеха чувствата си дори на погребение. Може би трябваше да я остави насаме. Но не можеше да си тръгне, без да ѝ благодари за случилото се между тях. За миг той сложи ръка на рамото ѝ.

— Иди си в мир в своя нов дом, Норийоши — изрече едва чуто Глициния. После се извърна към Сано. Кръглите ѝ очи бяха извор на скръб, носът и устните ѝ бяха подпухнали от плач.

Сано усети как мъката ѝ отекна в собствените му гърди.

— Съжалявам — каза той неловко. Опита се да я притегли в обятията си, но щом я докосна, тя се дръпна рязко.

— Единственият ми истински приятел е мъртъв — извика тя, а в думите ѝ заискри внезапно бликнал гняв. — И как го почетох аз? Прибрах в леглото си първия срещнат *йорики* — задави я разтърсващо ридание. — Вие, дете хич не ви е грижа за хорската болка! Идвате тук, задавате въпроси и се правите на много загрижен. Но никога не

търсите справедливост за простите хора, за онези, които не могат да си платят или да повлияят на управниците. Ще се върнете на писалището си и ще напишете едно сбито изложение как е умрял селякът Норийоши. *Шинджу*. Просто и ясно. Без разследване, без усложнения, без да обезпокоите и богаташкия род на онова момиче... После ще опозорите трупа на Норийоши и край! А убиецът му ще се разхожда безнаказано!

— Напротив — прекъсна я Сано. — Не възнамерявам да оставя убиеца на Норийоши да се измъкне. Ще има справедливост... — докато говореше, мисълта за съдията Огиу, за Кацурагава Шундай и за баща му го накара да трепне вътрешно.

Глициния зарови лице в шепите си.

— Оставете ме — прошепна тя.

Сано се облече и тихо си тръгна. В Двореца на божествената градина забавленията продължаваха, навън Наканочо кипеше от живот с несекващи тълпи и веселие под нощното небе. Но главната порта бе затворена. Посещението у Глициния явно е било много по-дълго, отколкото му се бе сторило, и сега, заедно с всички останали в Йошивара, Сано бе заключен се вътре за през нощта.

Той се отправи унило към по-бедната част на квартала да търси някоя странноприемница, където да дочака утрото. Час по-късно, докато лежеше на сламеника, заслушан в пиянското хъркане на другите деветима мъже, с които делеше стаята, го обзе силен смут. Чувстваше се виновен, задето се бе възползвал от покрусата и скръбта на една самотна жена. Какво обезщетение би могъл да й предложи за болката, която ѝ бе причинил?

Какво друго, освен всичките си усилия, за да изправи пред съда убиеца на Норийоши?

[1] *сенун* (яп.) — целуване ↑

ОСМА ГЛАВА

Този път разговорът на Сано със съдията Огиу се състоя не в съда, а в личния кабинет на магистрата. Утринното слънце струеше в стаята. Възрастният слуга на Огиу се суетеше около тях, докато сервираше чая. Те бяха коленичили върху копринени възглавнички, но въпреки ведрата атмосфера Сано продължаваше да се чувства като на съд.

— Ваша светлост, с цялото си уважение моля да ми позволите да продължа разследването на смъртта на Ниу Юкико и Норийоши — изрече пламенно той.

Сано дълго се колеба дали да се обърне към Огиу днес или да изчака, докато събере повече факти, подкрепящи тезата му. Накрая реши, че е по-добре да не отлага — откровеността бе най-малкото, което дължеше на своя началник.

Огиу не отвърна нищо. Продължи да стиска купичката с чай в двете си съсухрени ръце и да вдишва парата, която се издигаше от нея. Днес съдията бе облечен официално — черно *хаори* с широки подплатени рамене върху черно кимоно, щамповано с кръглия фамилен герб. Строгите одежди подчертаваха колко бледа и суха бе кожата му. На фона на цветния стенен пейзаж той изглеждаше като черно-бял портрет на свой древен предшественик.

— Радвам се, че ме посетихте — обади се накрая Огиу. — Изглежда, имаме доста неща за обсъждане.

Сано се опита да почерпи надежда от безстрастния тон на началника си:

— Да, ваша светлост.

— Първо по въпроса за краткия отчет, който сте написали — Огиу сведе поглед към свитъка на писалището пред себе си.

Сано разпозна собствения си почерк и печат. Това бе отчетът, с който определяше двата смъртни случая като „подозрителни“.

— Опасявам се, че този документ не отразява споразумението, което постигнахме при последната ни среща — напевно продължи

Огиу.

Сано изтръпна. Докладът бе предизвикал раздразнението на Огиу и сега началникът му трудно щеше да приеме каквито и да било предложения.

— Освен това сте разпоредили Норийоши да бъде кремиран в разрез със закона, според който трупите от *шинджу* трябва да бъдат изложени на показ и обругани. Какво ще кажете в своя защита, йорики Сано?

— Огиу *сама*^[1], позволете да обясня — отвърна Сано. Имаше чувството, че всеки момент подът под нозете му ще се продъни. — Обстоятелствата около това *шинджу* ме накараха да си помисля, че изисква по-обстойно разследване. Затова написах този доклад — Огиу свъси вежди и Сано побърза да продължи. Тайно се надяваше, че Огиу ще пропусне да зададе отново въпроса за кремацията. — Простете глупавата ми самонадеяност, не биваше да престъпвам нарежданията ви. Но... вече поразпитах тук-там и смятам, че наистина Юкико и Норийоши са били убити. Моля за вашето разрешение да довърша разследването си, да открия убиеца им и да го изправа пред съда.

Бръчките по челото на Огиу станаха още по-дълбоки, но Сано не можеше да прецени дали са от изненада или от раздразнение.

— И как... го разбрахте? — попита съдията.

Сано отпи глътка чай, за да се успокои и да спечели малко време:

— Научих, че Норийоши не е харесвал жени и значи едва ли се е самоубил от любов по някоя. Освен това е имал доста врагове и... един от тях го е мразел достатъчно, за да го убие.

— И кой е този враг? — Огиу сръбна от чая си и кимна към слугата да им напълни отново купичките.

— Кикуноджо, актьорът от театър Кабуки.

— А как научихте за този... враг?

— Разговарях с близка приятелка на Норийоши, една жена на име Глициния — отвърна Сано и си помисли: „Само дано не ми се наложи да обяснявам как Глициния си изкарва прехраната.“

Но очевидно Огиу знаеше. Въпреки възрастта си той все още посещаваше публичните домове в Йошивара. Сега въздъхна и цитира една стара поговорка:

— Две неща са голяма рядкост — квадратни яйца и искрена *юджо*.

— Сигурен съм, че казва истината — опита се да се защити Сано. Неволно си спомни предната нощ — мъката на Глициния, молбите ѝ да арестува Кикуноджо, язвителните думи при раздялата...

Огиу поклати глава:

— *Йорики* Сано! Нима сте толкова лековерен? И как смееете да ми пилеете времето с такива глупости?

— Ваша светлост, когато отидох в моргата, видях голяма синина на главата на Норийоши, сякаш някой го бе ударил — каза Сано с нарастващо отчаяние. — И той... не изглеждаше като удавник — изведнъж се сепна. Това бе опасен терен. Ами ако Огиу поиска да разбере повече за посещението в моргата?

За щастие изискаността на Огиу не допускаше обсъждане на трупове и с гримаса на неприязън той рече:

— Не говорете тук за подобни неща.

Сано сведе глава. Вече бе представил най-сериозните си аргументи. Огиу бе отхвърлил два от тях, а останалите отказа да обсъжда. Каква надежда имаше за успех тогава?

Огиу се изкашля и даде знак за поредно доливане на чай. Сано се подготви да чуе завоалиран укор, споменаване на Кацурагава Шундай и намек за синовния му дълг. Но сложната мисъл на съдията го поведе по съвсем различна пътека:

— Има много уроци, които можем да научим от царството на животните — подхвана Огиу. — Когато тигърът отиде на потока, елените изчакват той да се напие до насита и да си тръгне и едва тогава се отправят на водопой. Извие ли се ястреб в небето, полските мишки се изпокриват.

Сано кимна в очакване съдията да стигне до главното.

— Когато водното конче разпери великолепни криле, другите насекоми се отдръпват, за да не предизвикат гнева му — завърши Огиу. Той направи пауза, за да предостави възможност на Сано да осмисли казаното. Примерът с водното конче нямаше нищо общо с природата.

— Вие сте чули за посещението ми у даймио Ниу — възкликна Сано, стреснат от прозрачния намек за герба на фамилията Ниу.

Огиу трепна при тази откровеност.

— *Йорики* Сано, нужно ли е да ви напомням какви опасности грозят дръзналия да засегне семейството на един велик *даймио*? Господарката Ниу лично се отби при мен, за да се оплаче от

нахалството ви — гласът му се извиси до най-гневния си тон. — Каква глупост, какво безразсъдство може да ви тласне да се натрапите у семейство Ниу в толкова скръбен момент? — Огиу присви очи, а по хлътналите му страни изби болезнена червенина.

Сано замълча стоически, макар че съдията отправяше обиди към самурайската му чест. Лицето му гореше от срам, че бе вбесил началника си. Обзе го унизителен страх. Какво ли ще измисли Огиу, за да го накаже? После някъде дълбоко в съзнанието му се загнезди въпросът: Защо Огиу е толкова загрижен да прекрати разследването и да угоди на фамилията Ниу? Това му даде кураж да се оправдае:

— Семейството ме прие с възможно най-голямо благоразположение. Господарката изобщо не изглеждаше обидена. И защо да бъде? Аз зададох няколко безобидни въпроса, тя и младият господар ми отговориха с охота и нищо повече. Освен това, ако Ниу Юкико е била убита, семейство Ниу не би трябвало да възразяват срещу едно разследване. Напротив, биха съдействали, за да може убиецът да бъде разкрит и наказан. Нима не биха настоявали за справедливост... отмъщение... защита на семейната чест?

— Ако Юкико е била убита, *йорики* Сано, „ако“!

Тонът на съдията го накара да се запита дали пък Ниу нямаха някаква причина да се боят от разследването? Нима началникът му им помага да скрият истината? И защо? Сано се опита да отпъди всичките си въпроси. Може би просто семейство Ниу и съдията Огиу се стремят да избегнат скандала, ако се разчуе, че Юкико е участница в *шинджу*. Нищо повече. Но подозрението остана в душата му.

— Само че Юкико и Норийоши са се самоубили — натърти Огиу и продължи с нехарактерна прямота, сякаш не искаше да рискува Сано отново да схване нещо погрешно. — Този въпрос повече няма да се обсъжда. А сега чакам обещанието ви, че повече няма да безпокоите семейство Ниу, нито да си губите времето с разни фантазии.

Сано събра смелост за един последен опит:

— Съдия Огиу, сигурен съм, че Юкико и Норийоши са убити. Дори имам заподозрян. Умолявам ви, позволете ми да продължа разследването и да обясня на семейство Ниу причините за това. Убиецът е на свобода. Мой дълг като *йорики* е да го открия и да го арестувам. А ваш — като съдия — да постановите присъда за деянията му.

Сано млъкна и зачака отговора на Огиу. Магистратът, също самурай, не можеше да не откликне на призива на дълга. Само че Огиу най-неочаквано смени темата:

— Чух, че баща ви не е в добро здраве, за което искрено съжалявам. Човек на неговата възраст заслужава спокойни старини и уважение от най-близките. Би било жалко, ако болестта му се влоши заради опетнена семейна чест...

Огиу заплашваше да го уволни! Заради баща си Сано не биваше да допуска това.

— Съдия Огиу — започна той.

Огиу получи още чай от слугата си, но този път не предложи на Сано — знак, че разговорът е приключил. Сано стана и се поклони.

— *Йорики* Сано, да очаквам ли окончателния ви доклад за *шинджу* още тази сутрин? — попита Огиу меко. — Следобед ще видя господарката Ниу на погребението на Юкико и бих искал да я успокоя, че въпросът е приключен.

Сано се поклони отново и излезе навън, оставяйки Огиу да тълкува мълчанието му, както намери за добре.

[1] Господар (яп.) — учтиво обръщение към висшестоящ — бел.ред. ↑

ДЕВЕТА ГЛАВА

Вперил поглед право пред себе си, Сано крачеше бързо по улицата към полицейското управление. Само че подмина канцеларията си, не се отби и в жилището си, а потърси усамотение в задната градина. Нужно му бе спокойствие, за да обмисли следващия си ход.

Разбираше добре, че Огиу не може да оправдае, а още по-малко да поощри едно разследване, когато всички факти сочат самоубийство. Да, беше грешка, че се обърна към началника си с толкова неубедителни доказателства. Трябваше бързо да открие безспорни доказателства за убийствата, доказателства, които нито Огиу, нито Ниу ще могат да отхвърлят.

Сано въздъхна печално. За да се сдобие с подобни доказателства, трябваше отново да пренебрегне нарежданията на Огиу. Дори и да попадне на някакви улики, перспективите са доста отчайващи предвид на опасностите, които грозят него и семейството му. Но по някакъв начин синовният и йерархичният дълг в съзнанието му бяха заглушени от дълга към Глициния и д-р Ито. Ако сега се откажеше, щеше да обезсмисли стореното от тях. Слисан, си даде сметка, че е готов да рискува всичко, за да удовлетвори желанието си да разкрие истината.

Стана и се отправи към конюшните. Разговорът с Кикуноджо няма как да стигне до ушите на съдията или на господарката Ниу. Значи нищо не го заплашва.

Скоро Сано стигна в театралния район „Сарууакачо“ в квартал „Гинза“. Ярки надписи по стените на четирите главни театъра обявяваха програмата и пиесите, които се играеха на сцените им. Хора от всички прослойки и възрасти изпълваха широките улици и се редяха на опашки пред касите. Сано знаеше, че някои от тях бяха чакали цяла нощ, за да си купят хубаво място, откъдето да гледат любимите си актьори.

— Къде играе Кикуноджо? — попита той най-близкия минувач.

Мъжът посочи към най-големия театър и рече:

— В „Накамура“.

Сано се промъкна през блъсканицата. На фасадата на театър „Накамура“ висеше красив надпис: „Днес представяме «Наруками» с великия Кикуноджо в главната роля!“ Пред касата нямаше опашка, значи представлението беше започнало.

— Може ли все още да вляза? — обърна се той към продавача на билети без особена надежда. „Наруками“^[1] — пиеса за принцесата, която спасява Япония от лудия монах, спрял дъждовете с магия — винаги привличаше многобройна публика, а Кикуноджо неизменно пълнеше залите, каквото и да играеше.

Но продавачът кимна и му подаде билет с думите:

— Има свободни места отляво, господине. Пиесата се върти от два месеца и почти всички са я гледали.

Сано влезе в театъра и спря за момент да се ориентира. Залата тънеше в плътен мрак, тъй като противопожарните наредби забраняваха използването на вътрешно осветление. Само на сцената горяха фенери и Сано видя, че пиесата е към края си. Пред декор от изрисувани планини актьорът, който играеше лудия монах Наруками, пееше за опустошението, което ще докара на страната, като спре дъждовете. Удебелените черни вежди и бакенбарди му придаваха демоничен вид. Произнасяше думите си с дълбок, резониращ глас, като в същото време крачеше напред-назад и жестикулираше усилено. Музикантите в левия край на сцената какофонично съпровождаха заканите му. Арията свърши и в настъпилата тишина се чу шепот:

— Ето го! Идва!

Сано почувства как през публиката премина вълна от напрежение и очакване.

Една жена вървеше бавно и тържествено по пътеката от дъното на театъра до сцената. Принцеса Таема — в изящно кимоно от лилав сатен на бели хризантеми — пристигаше да освободи дъждовете и да спаси Япония. Лицето ѝ бе поразително красиво с призрачно бял грим и алени устни. Дългите ѝ черни коси се спускаха чак до кръста.

— Кикуноджо! Кикуноджо! — името отекна из залата и публиката избухна в аплодисменти.

Принцеса Таема стигна до сцената. Зрителите утихнаха и тя започна да пее. Сано седеше вкаменен. Знаеше, че Кикуноджо е най-изтъкнатият *онагата*^[2] в Едо — специалист в изпълнението на женски роли, — и въпреки това не можеше да повярва, че фигурата на сцената

всъщност е мъж. Гласът, походката, стойката, изражението и движенията му бяха възплащени на женствеността. Сано наблюдаваше очарован как принцеса Таема започна да прелъстява Наруками. Всеки мъж може да се облече в женски дрехи, но геният на Кикуноджо се изразяваше в уменията му да внушава чувства. Сано почти физически усещаше сексуалното излъчване на принцеса Таема и бе сигурен, че публиката също му е подвластна. Нима Наруками ще устои? Не. С много пеене и жестикулираме накрая той се предаде. Принцеса Таема срязва вълшебното въже, което задържаше дъжда. Музикантите имитираха звуци от падаща вода. Япония бе спасена сред възторжени възгласи и аплодисменти.

Сано остана на мястото си, докато зрителите напуснаха театъра. После се отправи зад сцената, където Кикуноджо важничеше сред група страстни почитателки.

Онагата бе по-едър, отколкото изглеждаше на сцената. Когато се приближи, Сано забеляза и други белези на истинския му пол — дългите грациозни ръце бяха с масивни кокалчета и китки, чертите му, макар и фини, не притежаваха мекотата на женското лице. Хитрините, които използваше, за да прикрива мъжките си черти, бяха очевидни — дългите увиснали краища на специалния пояс го правеха по-нисък и фин, а сведената към гърдите брадичка прикриваше адамовата ябълка. Но всичко това изобщо не смуцаваше почитателките му. Те се кикотеха поруменели, докато се приближаваха една по една, за да му поднесат своите почитания — красиво увито пакетче или неумело изречен комплимент. Кикуноджо се усмихваше с грациозен поклон и оставяше подаръците на малка масичка встрани.

Сано изчака и последната почитателка и после се представи.

— Кикуноджо *сан*, може ли да поговоря с вас насаме?

Кикуноджо извади копринено ветрило от диплите на кимоното си. Закри долната част на лицето си и рече приглушено:

— Уважаеми... моите ангажименти са толкова много... Предстои ми още едно представление днес... Хиляди извинения, но не разполагам с никакво време... Може би друг ден...

Жестовете, тънкият тих глас и провлачената реч имитираха безупречно говора на благородните дами. Изпълнението бе впечатляващо, но Сано не възнамеряваше да го остави да се измъкне.

— Отнася се за Норийоши — каза той. — Ако искате, ще говорим тук, пред хората. Или предпочитате друго място?

За миг очите на Кикуноджо се разшириха. Той кимна смирено и рече иззад ветрилото:

— Елате с мен.

Сано последва величествената му фигура по сумрачния коридор към гримьорната. Събуха се пред завесата на входа и Сано забеляза развеселен, че обувките на Кикуноджо са по-големи от неговите. В стаичката имаше няколко закачалки с ярки кимона, перуки на дървени глави, ветрила, украшения за коса, обувки и сгънато бельо. Тоалетката бе отрупана с четки, пухчета за пудра и бурканчета с грим. На една маса имаше пакетчета, подобни на онези, които Сано току-що видя да му поднасят — подаръци от други обожателки. Дали Юкико е била една от тях? Предсмъртното ѝ писмо предполагаше връзка с театъра Кабуки, а господарката Ниу бе отбелязала лошото влияние на театъра върху младите момичета.

Кикуноджо коленичи пред тоалетката. Сано също, но с известно притеснение — истинските *онагата* никога не се разделяха с изпълнявания женски персонаж, дори и извън сцената. Твърдяха, че така успяват по-убедително да представят ролите си. Трябваше ли сега Сано да се включи в маскарада и да се обръща към Кикуноджо като към жена? Как да забрави, че актьорът е мъж? За негово облекчение *онагата* изостави ролята си — явно не виждаше смисъл да хаби усилията си за един обикновен йорики.

— Казвайте, каквото ще ми казвате, и моля, побързайте — подкани го актьорът и хвърли настрана ветрилото си. Изпъна по мъжки раменете си, но гласът му остана тънък като на момиче. — Чака ме важна среща преди следващото представление.

— Да платите на някого като Норийоши, за да пази тайните ви? — попита Сано с надеждата да хване актьора неподготвен.

— Не отричам, че ме изнудваше — спокойно отвърна Кикуноджо. — Надявам се, няма да възразите, ако се преобличам? Нямам много време.

— Ни най-малко — Сано наблюдаваше заинтригуван как Кикуноджо махна перуката и откри бръснатото си теме. После взе парче плат, топна го в бурканче с масло и изтърка грима от лицето си.

В слисваща метаморфоза ослепителната принцеса Таема се превърна в прехвърлил трийсетте мъж с доста невзрачни черти.

— Норийоши вече няма да ме тормози — заговори Кикуноджо. — Нито мен, нито когото и да било. И ще ви кажа, че смъртта му изобщо не ме трогва. Жалък хитрец!

Човек не би изразил така открито чувствата си, ако знае, че е заподозрян в убийство, помисли си Сано.

— За какво ви изнудваше? — попита.

Кикуноджо развърза пояса си и съблече две кимона — върхното и другото, под него. Тялото му беше слабо, но добре поддържано. Беше си сложил подплънки на гърдите и ханша. Сано реши, че притежава достатъчно сила, за да убие Норийоши и Юкико и да ги хвърли в реката.

— Носят се странни слухове — каза Кикуноджо, за да избегне отговора. — Разправят, че Норийоши не се е самоубил, а някой му е помогнал. Вие чухте ли за това?

— Може и да съм — отвърна Сано и тайно се възхити на хитрината му. Актьорът явно бе достатъчно интелигентен, за да планира и да извърши сложно убийство. — Та за какво ви изнудваше?

Кикуноджо се облече в семпло мъжко кимоно от черна коприна и се препаса с най-обикновен черен пояс.

— Това не е ваша работа.

— Моя е, защото Норийоши наистина е бил убит.

Кикуноджо въздъхна с раздражение:

— Не съм го убил аз, ако затова сте тук — понеже Сано не отговори, продължи: — Е, добре. Норийоши знаеше, че се срещам с омъжена жена. Съпругът ѝ би ни убил, ако знаеше.

Онагата имаха лоша слава, защото привличаха както жени, които намираха превъплъщенията им за безумно възбуждащи, така и мъже, които просто харесваха мъже.

— *Шогунът* може да прави каквото си иска... даже с дъщерите или синовете на министрите си — продължи Кикуноджо. — Но обикновените прелюбодейци жестоко се наказват — или от гневните съпрузи, или от властите. Правилно ли е това, *йорики*?

Сано прозря, че Кикуноджо отново се опитва да отклони разговора:

— Рангът определя привилегиите, Кикуноджо сан. Кажете сега за Норийоши.

Кикуноджо го погледна с неволно уважение:

— Норийоши искаше все повече и повече пари. Изстиска ме до капка. Накрая, преди около месец, започнах да си мисля: „Какво толкова? Ако проговори, кой ще му повярва? Моята дума срещу неговата. Аз съм известен и уважаван, а той е никой.“ И реших да рискувам. Казах му, че няма да плащам повече — Кикуноджо взе бяло дамско кимono, сложи го върху квадратна червена кърпа заедно с чисти чорапи, перука и набор грим. — Трябваше да постъпя така много отдавна. Защото Норийоши изобщо не проговори, нито ми поиска повече пари.

Ако Кикуноджо наистина бе престанал да плаща, откъде бяха парите в стаята на художника, запита се Сано.

— Имате ли алиби за нощта на убийството?

Кикуноджо се засмя, докато връзваше краищата на кърпата:

— Дори и да исках да убия Норийоши, нямаше да разполагам с нужното време. Вечерта, когато е умрял, имах репетиция до късно след полунощ. От утре започваме нова пиеса. А след това... — усмивката му по странен начин възроди принцеса Таема. — След това бях при дамата на сърцето си.

— Тя ще потвърди ли?

Онагата сведе съжалителен поглед към Сано:

— Разбира се, че не. Нали ви казах, че е омъжена? И не си правете труда да ме питате за името ѝ, няма да ви го кажа.

Сано стисна зъби раздразнен. Получаването на сведения в неофициално разследване наистина се оказваше трудна работа.

— Други въпроси? — попита Кикуноджо.

— Само един. Познавате ли Юкико, дъщерята на владетеля Ниу? — Сано впи поглед в лицето на Кикуноджо, за да открие поне сянка на смут, но видя само недоумение от този страничен и несъществен въпрос.

— Юкико... — актьорът присви очи, напрягайки мисълта си. — Да, сещам се. Виждал съм я. Цялото семейство често идва на театър.

Ако Кикуноджо е убиецът на Норийоши и Юкико, признанието му можеше да е находчив начин да покаже, че няма какво да крие. Пък и Сано лесно би открил, че семейство Ниу са почитатели на Кабуки, и

една лъжа би събудила подозрението му. Може би Кикуноджо е убил Юкико, защото е видяла насилствената смърт на изнудвача Норийоши?

— Извинете ме, но трябва да тръгвам — прекъсна мислите му Кикуноджо. — Вече съвсем закъснях. Всъщност, ако търсите убиеца на Норийоши сред жертвите му, по-добре поговорете с Райден, бореца по сумо.

За пореден път Сано се възхити на Кикуноджо — все пак най-добрият начин да отклониш подозрението от себе си е като го насочиш към някого другиго!

— А защо го е изнудвал?

Кикуноджо сви рамене:

— Питайте самия Райден — той плъзна встрани вратата на гримьорната.

— Смятах, че навън също се движите в женски дрехи.

— Понякога ми се налага да жертвам изкуството в името на дискретността — поясни Кикуноджо. — Хората ще ме познаят в сценичния ми костюм, някои от тях даже ще си позволят да ме последват. Не мога да допусна това, защото... трябва да се погрижа за един много личен въпрос. Ще се наложи да се преоблека, когато стигна там — и той метна вързопа на рамо.

Значи Кикуноджо отиваше при „дамата на сърцето си“, осъзна Сано, но не пожела да си отговори защо актьорът трябва да си взема и женското кимоно.

Онагата се усмихна, сякаш прочел мислите му:

— Сайонара^[3], *йорики* — и се поклони ниско за сбогуване. После великият Кикуноджо се обърна и пое по улицата — един безличен човек сред многоликата тълпа.

Сано го последва. Кикуноджо имаше мотив да убие Норийоши. Познаваше семейство Ниу. Освен това притежаваше интелигентността да планира и силата да осъществи убийствата. В мъжки одежди се придвижваше свободно, без да привлича вниманието. Присъствието му на репетицията сигурно щеше да бъде потвърдено от другите актьори, но дали наистина бе прекарал нощта с жена? Трябваше да открие коя е. Сега *онагата* може да го отведе право там.

[1] Една от осемнайсетте класически пиеси на театър Кабуки — писана е около 1684 г. — бел.ред. ↑

[2] *онагата* (яп.) — актьор специалист в изпълнението на женски роли ↑

[3] *сайонара* (яп.) — сбогом ↑

ДЕСЕТА ГЛАВА

Оказа се, че никак не е трудно да следи Кикуноджо — *онагата* вървеше бързо, ловко си проправяше път по улицата, но високият му ръст се виждаше отдалеч. Сано се движеше двајсетина крачки по-назад, готов незабавно да се скрие, ако Кикуноджо се обърне или хвърли поглед през рамо. Но актьорът не подозираше, че Сано го следи. Освен това нямаше опасност внезапно да се метне на кон и да му се изплъзне, защото липсата на благородническа титла го лишаваше и от правото да язди. Сано усети, че тайното преследване го забавлява. И точно тогава вратата на отсрещния театър се отвори и навън се изсипа тълпа от зрители. Кикуноджо се изгуби сред тях. Сано се втурна напред, като отчаяно се мъчеше да го открие. Но навалицата му пречеше и хората го повлякоха в друга посока. След миг от Кикуноджо нямаше и следа. Беше изчезнал. После видя три двойки носачи на паланкини, които тъкмо наместваха на рамо прътовете и потегляха. Реши, че *онагата* е зад завесите на някоя от тях. Но на коя? Сано избра една напосоки. Последва я по тихата улица наблизо и проследи с поглед как носачите спряха и оставиха паланкина пред една от портите. Тук ли живееше дамата на Кикуноджо? Завесите на паланкина се вдигнаха. Пътникът, който слезе, не беше Кикуноджо, а някакъв възрастен мъж. Сано изруга късмета си. Детективската работа му доставяше удоволствие, но засега не носеше резултати. Тогава се сети какво бе казал Кикуноджо за другия изнудван от Норийоши и си спомни, че Глициния също бе споменала за някакъв сумист. Значи трябваше да открие Райден.

Запъти се към района за евтини развлечения недалеч от моста Нихонбаши, където се събираше простолудието. Собственикът на една от чайните му даде подробни указания, как да намери залата на Разказвача на небивалици, където Райден обикновено прекарвал времето си. На указаното място имаше шумна тълпа, но хората съвсем не слушаха историите на възрастния човек. Бяха погълнати от нещо в средата на сборището — крещяха, окуражаваха невидими участници,

обзалагаха се кой ще спечели. Сано върза коня си пред една от чайните и си проби път през тълпата да види какво става.

Вместо с бали оризова слама, както обикновено ограждаха ринга на борците, импровизираният тепих бе очертан с обли камъни; дрипаво момче блъскаше с пръчка по дървена паница вместо по гонг. Единият от биещите се на ринга мъж можеше да бъде само и единствено Райден.

Борецът бе приблизително връстник на Сано, но с това приликите помежду им се изчерпваха. Носеше яркожълто кимоно с щампован ребус на гърба — вишнев клон, меч и гребло, които, произнесени на глас, звучаха като: „Аз обичам битки.“ Разгърдената дреха откриваше огромно увиснало шкембе и черна препаска през слабините. Стоеше приведен срещу противника си, с ръце на кръста. След миг се наклони на една страна, повдигна крака си високо и после го стовари върху земята с тътен и облаци прахоляк. Повтори и с другия крак — с този ритуал сумистите демонстрираха сила и прогонваха злите духове. Публиката се дереше:

— Рай-ден! Рай-ден!

От скандирането името му звучеше като „Гръмотевицата и светкавицата“. Въодушевените привърженици на Райден явно очакваха от него цялата мощ на една свирепа буря.

— Рай-ден! Рай-ден!

Няколко мъже хвърлиха монети в краката на своя любимец.

— Голямо състезание, няма що! — отбеляза мъжът до Сано.

Сано хвърли поглед към съперника на Райден и кимна в знак на съгласие. Мъжът от другата страна на ринга бе дебел като Райден, но явно непрофесионален борец. Скъпите дрехи и липсата на меч говореха, че е търговец. Той непохватно повтори мощното тропане на Райден. Лицето му изразяваше смущение и едновременно с това доволство, сякаш не му беше много ясно как се бе замесил в това, но се забавляваше от собствената си дързост. Няколко негови приятели го подкрепяха с окуражителни възгласи.

Райден извади от кимоното си кесия. Изсипа нещо бяло в шепата си. По-голямата част разпръсна по ринга, а останалото облиза с език от дланта си. Сол — според древната традиция прочистваше себе си и терена от зли духове. После свали кимоното си и го метна към момчето с дървения барабан.

Двамата състезатели застанаха един срещу друг, приклекли от двете страни на ринга. С юмруци, отпуснати към земята, те се втренчиха един в друг. Публиката утихна. Напрежението растеше. Сърцето на Сано заби учестено. Инстинктивно той направи крачка назад и отстъпи от кръга. Това зрелище тук нямаше нищо общо със старинния шинтоистки ритуал за плодородие, останал отпреди хиляда и четиристотин години, в който борци от съседни села се състезавали за благословията на боговете в сезона за сеитба на ориз. Нито с легендарната борба от петстотин години по-късно, изходът от която определял кой от принцовете да наследи трона на императора. Не приличаше и на днешните внушителни турнири, където професионалистите — васали на даймио — се бореа в класически стил пред многохилядна публика и в най-големите храмове в Едо. Беше си най-долнопробно улично сумо — диво, мръсно и непредсказуемо. Всичко можеше да се случи. Сано се чудеше дали не трябва да спре мача. Но в този миг от другата страна на ринга видя двама *дошини*. Значи мачът имаше и мълчаливото одобрение на властта.

С рев Райден и съперникът му се хвърлиха един срещу друг. Туловищата им се сблъскаха със силен плясък. От удара двамата залитнаха и се отгласнаха един от друг. Зрителите отново наскочаха и се разкрещяха:

— Убий го! Убий го! — отекна в ушите на Сано.

Райден се втурна към търговеца с неподозирана за габаритите си бързина. Приложи цупари — серия бързи удари по гърдите, гърлото и лицето на противника си. Търговецът изгрухтя — по-скоро от объркване, колкото от болка. Опита се да отвърне, но Райден настъпи и го притисна към ръба на ринга. Точно когато изглеждаше, че мачът ще завърши с победа на Райден, борецът отстъпи. Той се ухили и с жест прикани търговеца да го нападне. Сано разбра, че Райден не иска лесна победа и дава на противника си още един шанс — така щеше да спечели повече зрители и повече пари.

Търговецът чевръсто се хвърли срещу него. Двамата се вкопчиха един в друг. Райден стоеше стабилен почти без усилие, докато търговецът пръхтеше и залиташе. Райден разкъса хватката му. После внезапно отстъпи две крачки назад.

— Ето това е! — изкрещяха приятелите на търговеца.

Окуражен от подкрепата им, той се хвърли в нова атака. В последния миг Райден отстъпи встрани, сграбчи пояса на своя противник от двете страни и използва собствената му инерция, за да го изхвърли от ринга: нокаут — една от четирийсет и осемте азбучни хватки в сумо.

Търговецът връхлетя върху тълпата. Поддръжниците на Райден ликуваха, после изведнъж виковете преминаха в стъписан ропот. Изведнъж Сано проумя защо е този ропот и изтръпна. Подигравателната усмивка на бореца бе преминала в свирепа гримаса. Лицето му стана мораво от странна ярост. Без предупреждение той се нахвърли върху падналия си противник и го заблъска с юмруци. През цялото време ревеше като побесняла стръвница.

— Престани! — закрещя търговецът. Кръв бликна от носа му. — Ти победи! Предавам се!

Приятелите му се опитаха да отблъснат Райден, но той се нахвърли и върху тях. Изведнъж тълпата се превърна в блъсканица от юмруци, ритници и премазани тела. Ругатни, писъци и стенания допълваха хаоса.

— Спрете! — изкрещя Сано. Врявата удави вика му. Той се опита да извади меча си, но блъсканицата му пречеше. Само ако беше спрял този мац, докато все още бе имал възможност! Подобни улични боеве често пораждаха неконтролируеми изблици на насилие, което бързо можеше да прерасне в касапница. Сега вече зрителите хукнаха да се спасяват. За щастие двамата *дошини* си спомниха задълженията си и се намесиха:

— Разотивайте се! Всички по домовете! Забавлението свърши!

Разпръснаха тълпата и единият извика помощниците си да приберат ранените. Сано се прислони до вратата на отсрещната чайна, за да не бъде пометен от тълпата, и оттам видя как другият отиде при Райден, който продължаваше да стои в средата на ринга. Необяснимата ярост на бореца, изглежда, бе преминала също така внезапно, както бе избликнала. Сега по лицето му бе изписано единствено недоумение. *Дошинът* протегна ръка с дланта нагоре. Райден въздъхна, наведе се да събере монетите от ринга и отброи половината в шепата на униформения. Значи Райден си плащаше за разрешението да се бори и за гарантирането на реда и сигурността! Сано поклати глава при мисълта, че пак трябва да мъмри подчинените си при следващия

рапорт. После предпазливо се приближи до Райден, който сега стоеше сам на ринга, съзерцаваше монетите в едната си ръка, а с другата се чешеше по слабините. В този момент борецът изглеждаше безобиден, но дали яростта му нямаше да избликне отново?

— Не стигат и за манджа — оплака се Райден. — Защо винаги ми разтурят мачовете в най-интересния миг?

Нима не помнеше, че току-що бе нападнал беззащитен човек и че бе предизвикал размирици? Сано все пак реши да се възползва от положението.

— Нека ти купя нещо за ядене — каза той.

Райден може би щеше да е по-отзивчив към него, ако преди това похапнеше добре.

Недоволната гримаса на Райден се разтопи в слънчева усмивка.

— Става — съгласи се с готовност, която подсказа на Сано, че е свикнал да приема подаяния от непознати. Вероятно живееше от тях. Фактът, че се подвизаваше на улицата, говореше, че си няма даймио, който да го издържа, или някакъв друг източник на постоянен доход.

Сано изчака, докато Райден надене кимоното, обуцата, наметалото и мечовете си. После двамата поеха надолу по улицата и влязоха в малка гостилница за ястия с юфка.

— Два специалитета на заведението и много саке — поръча Райден. Явно бе редовен посетител. — Жалко, че велик борец като мен трябва да се бие за зени на улицата, не мислиш ли? Да живея ден за ден като просяк! Но невинаги е било така за славния Райден...

Сано не можеше да откъсне поглед от ръцете му — толкова меки и безволеви. Чудно как притежаваха силата, необходима за сумо. Или за убийство на двама души и пренасянето им до реката.

— Преди две пролети аз бях най-добрият борец в свитата на *даймио* Торий. Имах си хубаво жилище в неговия имот, десет помощници да ме обслужват, ядене на корем и всички жени, които пожелаех. Биех се с най-добрите и ги побеждавах. Самият шогун похвали уменията ми...

Без съмнения хвалби. Ако Райден е бил сред най-добрите борци, Сано щеше да го е чувал. Пък и господарят Торий бе от най-низшите *даймио*. Богатството му едва ли стигаше за поддържане на отбрани сумисти. Освен това интересите на *шогуна* клоняха към конфуцианство и изкуства, а не към популярни спортове.

— Велик живот, не мислите ли? — попита Райден. Някаква тъга в гласа му подсказа на Сано, че борецът се хвали, за да направи впечатление. Сано можеше да го съжали, макар че не бе забравил изблика на жестокост към търговеца.

Райден омете порцията си и направи знак на собственика да му донесе друга. Сано бръкна в кесията си за още пари.

— Господарят Торий ме изгони, защото едва не убих управителя на *яшики*. Не е честно... Все пак не го убих, нали? Пък и не съм искал да го направя. Откакто преди време контузих главата си в един мач, сякаш в мен се всели някакъв демон, който ме кара да върша ужасни неща — той докосна слепоочието си и рече тъжно: — Така и получих името си — „Гръмотевица и светкавица“. Удрям неочаквано, незнайно къде и кога и тогава е по-добре всички да се вардят.

Райден не спираше да говори за себе си, без да прояви и най-малък интерес към Сано. Като се изключи обичайното му „Не мислиш ли?“, той не му зададе никакви други въпроси. Това бе добре дошло за Сано, защото, представеше ли се, само щеше да пресече непринудения изблик на доверчивост у събеседника си, а така успя да научи доста важни неща. Вече бе ясно, че борецът е зле с парите и притежава непостоянен нрав. Тези две качества го правеха твърде лесна плячка за изпечен изнудвач като Норийоши. Сано внимателно насочи разговора към интересувашата го тема.

— Чу ли за художника, който извършил *шинджу*? — попита. — Май че се казваше Норийоши.

Райден спря да яде, колкото да отпрати към Сано предпазлив поглед.

— Може би — отвърна, всмукна парченце юфка и обърса устни с ръкава си. Но внезапното трепване при споменаването на Норийоши поставяше под съмнение безразличието му.

— Ти познаваше ли го? — подтикна го Сано.

— Може би — тонът на Райден остана небрежен, но той започна да дъвче яростно.

— Не го ли харесваше?

Райден не отвърна. Сано изчака. Смяташе, че бърбивият борец няма да издържи дълго в мълчание. И се оказа прав. Райден запрати празната купа през вратата и изкрещя:

— Противна помия!

Тялото му се напрегна, ръцете му се свиха в пестници. Лицето му потъмня точно както преди да се нахвърли върху търговеца. Сано зърна с крайчеца на окото си, че другите клиенти тревожно ги наблюдават. Няколко скочиха на крака и избягаха от гостилницата. Скришом посягайки към меча си, той рече на висок глас:

— Спокойно, всичко е наред.

После за негово учудване напрежението напусна тялото на Райден и лицето му замръзна. Той премигна, тръсна глава да проясни мисълта си и зяпна Сано, сякаш не можеше да го познае.

— Съжалявам — неуверено рече той. — Разговаряхме ли? Ти питаше ли ме нещо? — сведе поглед. — Къде ми е купата?

Сано си отдъхна.

— Говорехме за Норийоши — каза, като се надяваше името да не предизвика нов пристъп. — Ти защо си го мразел?

Райден се смръщи озадачен.

— Защото той направи така, че да ме изхвърлят от конюшната на господаря Торий. Управителят нямаше да се унижи да признае пред господаря, че едва не съм го убил. Но Норийоши дойде там същия ден, доставяше някакви картини. Видя всичко и ми каза, че ако не му плащам по хиляда зени на седмица, ще ме издаде. Аз нямах толкова пари. И той ме предаде. Господарят ме изхвърли. Ужасно, не мислиш ли?

Мотивът на Райден никак не удовлетвори Сано. Борецът очевидно не можеше да контролира своя демон. Бе способен да убие съвсем импулсивно, но не притежаваше ума да организира двойно убийство, което да изглежда като самоубийство.

И двамата с Кикуноджо си признаха, че са били жертва на изнудване. Но докато връзката на актьора с Юкико Ниу изглеждаше слаба, при Райден тя просто липсваше. Жените на самураите от аристокрацията никога не посещаваха публични турнири на сумисти, какво остава за улични борби. Възможно бе все пак някога Юкико да се е срещала със семейство Торий, но, така или иначе, Райден бе изгонен от тяхното имение преди близо две години. Какви обстоятелства биха могли да свържат Норийоши, Юкико и Райден в нощта на убийството? Интуицията подсказваше на Сано, че вероятно съществува друга, пряка връзка между Норийоши и клана Ниу и именно тя крие мотива за убийствата. Каква ли би могла да бъде?

— Някога участвал ли си в мач срещу хората на владетеля Ниу?
— попита той.

Собственикът донесе на Райден трета порция юфка, без да го молят — вероятно за да предотврати следващ изблик на ярост.

— Разбира се — отвърна Райден, докато ровеше в купата си. — Преди три години на турнира в Муенджи.

Храмът на беззащитните до гробището на жертвите от Големия пожар в Муенджи бе популярно място за публични зрелища.

— Познаваш ли дъщерите му? По-специално най-голямата... Юкико?

— У-ха! — Райден смушка Сано с огромния си лакът. — Знам какво си мислиш. Ама няма такова нещо. Един *даймио* никога не допуска борците да доближават жените му. Няма ни доверие. Жалко, защото някои от тях... — той захвана да описва достойнствата на богаташките жени.

Сано повярва, че борецът говори истината. Райден не притежаваше интелигентността на Кикуноджо или неговия актьорски талант, който да му помогне да лъже с лекота и убедителност. Пък и очевидно имаше голяма уста и твърде слаб инстинкт за самосъхранение. Даже не си направи труда да разбере кой е Сано и защо му задава такива въпроси.

Сано прекъсна празното му бръцоловене.

— Радваш ли се, че Норийоши е мъртъв? — попита. Райден глътна последното саке в чашата си.

— Не съжалявам. Но има един човек, който съжалява по-малко и от мен. Норийоши изнудваше не само мен, а както чувам, от другия е измъквал доста повечко пари.

— Имаш предвид Кикуноджо, актьора от театър Кабуки? — попита Сано.

Борецът го изгледа слисан.

— И него ли? Не знаех. Не, говорех за друг.

— За кого?

— Родственик на много могъщ клан — отвърна Райден. — Не зная кой точно, но... — той се наведе и нарисува нещо в прахта с пръчицата си. Картината му бе доста непохватна, но Сано лесно разпозна изображението.

Представляваше герб с водно конче, отличителния знак на клана Ниу.

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

За момент господарката Ниу се поколеба пред вратата на сина си. Държеше поднос, върху който имаше лакирана дървена кутия, клечки, няколко дълги пръчици и свещ от восъчна мирта. Нетърпелива да види Масахито, но в същото време изпълнена с ужас от предстоящата среща, тя подпря подноса на кръста си и почука. Никакъв отговор. Долови само далечното пеене на будистките свещеници в семейния параклис, които извършваха бдение над мъртвото тяло на Юкико. Тя плъзна вратата встрани, отвори я и влезе.

Врълхлетя я леден вятър и тя ахна слисана.

Масахито бе коленичил с гръб към нея и с лице към отворения прозорец. В стаята бе почти толкова студено, колкото и в градината отвън, а той носеше само тънко бяло копринено кимоно. Нозете му бяха боси. Когато прекоси помещението и застана пред него, господарката Ниу видя на лицето му унесеното изражение на дълбока медитация — с полузатворени очи и леко раздалечени устни. Изглеждаше безчувствен към собственото си треперещо тяло и подпухналите си от студа ръце. Стаята му отразяваше онази суровост и липса на удобства, които Масахито предпочиташе като обстановка. Стените бяха покрити с обикновен бял хоросан, а подът бе застлан с оръфани татами. Синът на господарката Ниу въпреки богатството на своя баща живееше като монах — спеше на твърд *футон* и използваше мангала само в най-студеното време, сякаш за да провери колко страдание може да понесе. Притеснена за здравето му, майка му отиде до прозореца и го затвори.

— Майко!

Гласът му я стресна и тя замалко да изпусне подноса.

— Масахито, дойдох да направим процедурата с мокса^[1]. Трябва да побързаме, скоро ще стане време за погребението на Юкико. И не оставяй прозореца отворен, ще настинеш.

Той я изгледа с поглед, студен като стаята.

— Казах ти никога да не влизаш тук без мое позволение, майко!

Упрекът му прониза сърцето ѝ. Масахито — нейният безценен единствен син, роден след години на надежди и молитви за мъжка рожба! Толкова го обичаше, обсипваше го с подаръци и внимание, а той ѝ отвърщаше единствено с враждебност. Веднъж чу слугите да си шушнат, че го е разглезила, защото бил роден куц, а ето че сега и душата му също бе станала хрома. А как другояче можеше да го възмезди за това, че е най-малкият, единственият син, дете на втората съпруга на даймио, но изключен по рождение от списъка на наследниците и лишен от благосклонността на баща си заради своя недъг? Да, тя бе братовчедка на шогуна и една от фамилията Фудживара — потомствените владетели на имперския съд, но дори и това не можеше да осигури на сина ѝ положението, което му се полагаше. Прииска ѝ се да го погали и да го загърне в топли дрехи. Но само би предизвикала още по-резки слова. Затова попита предпазливо:

— Извинявай. Боли ли те кракът?

В мига, в който думите се отрониха от устните ѝ, съжали за тях. Естествено, че го болеше. Нали веднага забеляза невидимите за останалите издайнически признаци на свирепата болка — свитите ъгълчета на устата му, прозрачните сенки под очите му! Дори вкочаняващият студ в стаята бе достатъчно показателен! Тя си спомни как той като дете често протягаше ръка опасно близо до пламъка на свещта. Веднъж го бе попитала защо върши подобна глупост, а той ѝ отвърна: „Така забравям болката в крака.“

— Добре съм, майко — хладно отвърна Масахито и изпъна крак пред себе си, подготвяйки се за лечението. Тя знаеше, че усилието му причинява болка, но въпреки това изражението му не се промени. С нищо не издаваше колко страда. Мъчеше се да върви, без да куца и без да използва бастун, дори когато смяташе, че е сам. Сега придърпа кимоното към слабините си. Левият крак бе силен и мускулист, плътта му — гладка и стегната. Десният изглеждаше някак немощен, съсухрен, нашарен с белези от стари рани.

Както обикновено, видът на болния му крак извика у нея състрадание и нежност. Прииска ѝ се да го погали, да облекчи страданията му с майчина ласка, но реакцията на Масахито бе непредсказуема. В детството си той понякога отвърщаше на прегръдките ѝ, но по-често я удряше и риташе, защото ненавиждаше да го съжаляват и успокояват. Затова сега тя коленичи безмълвно,

отвори лакираната кутийка и започна да вади единайсетте малки сиви конусчета от мокса. Напљунчи основата на всяко и после ги нареди по бедрото на Масахито, като внимаваше да избягва незарасналите рани от минали лечения. Запали свещ от мирта и с дървена пръчица пренесе пламъка върху конусчетата. Скоро от тях се изви тънка струя дим и стаята се изпълни с тръпчивия мирис на пелин. Някъде отвън монотонното припяване на свещениците напомняше за предстоящата погребална церемония. Пушекът все повече се сгъстяваше. Най-накрая лицето на Масахито се отпусна, но майка му не знаеше дали защото моксата облекчаваше болката или защото паренето отвличаше вниманието му.

— Това е критично време за нашето семейство, Масахито — предпазливо каза тя. — И всички ние трябва да сме много внимателни. Да правим някои жертви...

Тя въздъхна с надеждата, че няма да ѝ се налага да продължи. Той я изгледа безмълвен. Едва доловима зла усмивка заигра на устните му.

— Може би... ще е добре, ако... за известно време... се въздържаш от някои дейности — рече тя, запъвайки се.

Усмивката на Масахито стана по-широка. Той поклати глава и рече подигравателно:

— Защо поне веднъж в живота си не изречеш онова, което се крие в мислите ти? Тук сме сами, няма кой да ни чуе. Хайде, кажи! Какво искаш да направя? — той скръсти ръце в демонстративно очакване. — Е?

Още от малък Масахито винаги говореше грубо и нападателно. Неизменно успяваше да разплаче или да вбеси хората около себе си. Внезапен спомен изплува в съзнанието на господарката Ниу — как деветгодишният ѝ син насъсква по-големите си братя и сестри и децата на бащините си васали едно срещу друго в люта битка, представяща историческите събития преди петстотин години — онези събития, в резултат на които в страната бе наложена военна диктатура и императорът бе отстъпил цялото държавно управление на *шогуна*. Играта приключи с многобройни рани, сръдни, викове и потрошена покъщнина. Тогава единствено Юкико се противопостави на брат си в опит да спре погрома. Господарката Ниу си спомни също как откри

своя малък генерал пред горящите останки на летния павилион. Синът ѝ злорадстваше над своите окървавени хлипащи воители.

— Защо, Масахито? — бе възкликнала тогава тя. — Защо?

Той я бе погледнал ликуващ право в очите:

— Искан да променя историята, майко. И успях! Кажете на татко, че днес кланът Тайра разгроми клана Минамото.

„Кажете на татко“ — ето това бе истинската причина за деянието му. Нейният жесток, гневен син изобщо не се вълнуваше от историята. Да! Баща му странеше от него, пренебрегваше го заради физическия му недъг и сега детето търсеше наказанието, защото то бе по-добро от липсата на каквото и да било внимание.

Господарката Ниу преглътна мъката си и го изпрати да живее със съпруга ѝ в провинциалното имение. Надяваше се, че там двамата ще заживеят като баща и син. Но скоро доверен слуга ѝ проводи вест, че Ниу Масамуне просто е заключил Масахито в изолирана стая — като животно в клетка — сам, неумит, хранен с отпадъци. Смазана от чувство за вина, господарката Ниу нареди да го върнат в Едо и сама поведе битка за обуздаване на буйния му нрав. И успя донякъде, често на възмутителна цена.

Сега прошепна:

— Моля те, Масахито! — цялата ѝ любов, пари и хитрост нямаше да го спасят този път, ако той сам не си помогнеше.

— Майко! Ти искаш от мен да пожертвам малките си удоволствия само защото Юкико е мъртва и някакъв *йорики* слухти наоколо. Но аз не съм убил когото и да било...

— Масахито...

Саркастичният му глас я шибна безмилостно:

— Искан от мен да не се мяркам в лятната вила в Уено. Искан да...

— Престани! — изкрещя господарката Ниу. Затисна устата си с ръка, за да спре другите викове, които напиреха. Как го мразеше в такива моменти! И как го обичаше! В злобното си непокорство лицето му изглеждаше дори по-красиво, отколкото в редките му състояния на благодат. Щеше ѝ се любовта към него да не бе така всепоглъщаща, да владееше чувствата си, за да можеше да го подчини на силната си воля и да го спаси...

Постигнал желаната реакция, Масахито омекна. Погали я с опакото на ръката си и каза нежно:

— Майко, излишно се тревожиш. Не се страхувай. Полицията ще намери достатъчно други подозрителни личности в живота на Юкико. Онзи актьор... Отхвърлените кандидат-женихи... Норийоши е мъртъв, опасността отмина. Всъщност скоро всичко ще си дойде на мястото. Повярвай ми.

Господарката Ниу взе ръката му в своята и я стисна:

— Посещението на онзи *йорики* ме обезпокои. Той е интелигентен и упорит, при това не робува на условностите. Не биваше да му говориш по този начин. Само възбуди интереса му...

Масахито освободи ръката си и се изсмя презрително. Високомерното му безразсъдство я плашеше най-много. Не си даваше сметка, колко е уязвим.

— Вече съм предприела стъпки натрапникът да бъде отстранен — продължи тя. — Съдията Огиу се съгласи да ограничи намесата му.

Масахито въздъхна:

— Стига си се опитвала да ме предпазиш. Зная какво върша и сам мога да се грижа за себе си. Ако *йорики* Сано продължава да си вре носа...

Той взе една горяща свещичка от мокса и я смачка между пръстите си.

[1] Пихтиеста каша от листа на японски пелин с лековити свойства при изгарянето ѝ върху кожата — бел.ред. ↑

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

Погребалната процесия на Юкико мина бавно по улиците на Едо и се отправя към реката. Предвождаха я облечени в черно самураи с бели фенери на дълги прътове. Следваха монаси с лотосови цветове и върховният свещеник в своя паланкин. Около тях други свещеници димяха кадилници, дрънкаха звънци, биеха барабани и разпръсваха розови листенца по земята. След тях вдървено крачеше владетелят Ниу с погребалната табела. После идваше ред на ковчега — малка преносима къща с керемиден покрив. Носеха я васалите на Ниу в черни официални одежди. Следваха още самураи, носачи на бамбукови клетки с чуруликащи птици и други свещеници, монотонно припяващи сутри. Зад тях пристъпваха членовете на семейството, низшите васали и прислужниците. Най-отзад, подредени според ранга си, вървяха останалите опечалени, дошли да почетат дъщерята на един силен владетел.

Сано крачеше в края на колоната. След като остави Райден, той се върна в общежитията, за да си облече тържествените одежди — бяла копринена роба, черно кимоно с фамилния герб — четири преплетени летящи жерава, извезани със златно на гърба, гърдите и подгъва, широки черни панталони и черно хаори с подплънки на раменете. Уви мечовете си в черен креп като жест на уважение към покойната. Тайно се надяваше, че костюмът ще му помогне да се слее с опечалените и господарката Ниу няма да го разпознае.

След порицанието от Огиу мисълта да доближи семейство Ниу го изпълваше с ужас. Но откакто научи за връзката на Норийоши с тях, знаеше, че трябва отново да се срещне с Мидори — сестрата на Юкико. Вероятно „доказателството“, с което тя твърдеше, че разполага, щеше да го отведе до изнудваната жертва и убиеца. От практиката си на преподавател знаеше, че децата и младежите често си измислят разни истории. И все пак възможността Мидори да държи ключа към убийствата бе твърде голяма, за да я пренебрегне.

Имаше и друга причина, заради която бе готов да рискува и да открадне няколко мига с Мидори — обещанието към Глициния. В същото време Сано допускаше, че семейство Ниу наистина е замесено в убийствата и използва влиянието си върху нищо неподозиращия съдия, за да прикрие престъплението. Колкото и да не харесваше Огиу, Сано бе възпитаван в готовност да жертва живота си, за да защити своя господар. Ако кланът Ниу се опитва да замеси съдията Огиу в съмнителна сделка или скандал, то той трябва да им попречи! Този път личните му желания и професионалните му задължения съвпадаха. Сано се взря в редиците на опечалените пред него, опитвайки се да открие Мидори.

Вече бе забелязал младия господар Ниу и съдията Огиу сред мъжете в предната част на процесията. Веднага разпозна господарката Ниу, която предвождаше колоната на жените, но всички останали фигури изглеждаха еднакви в траурните кимона. Как да открие Мидори? И как да разговаря с нея насаме?

Процесията спря досами реката пред огромна яма, пълна с дърва. Опечалените се наредиха около ямата. Сано се възползва от общото разместване, за да се промъкне напред към жените от семейство Ниу. Носачите оставиха клетките на земята и ги отвориха. С пърхане и чуруликане птиците се устремиха към небето — полетът им символизираше освобождаването на душата от тленното. Сано зърна едно момиче, което му заприлича на Мидори. Опита се да срещне погледа ѝ, но тълпата отново се размести и той се озова почти до лакътя на съдията Огиу. Бързо отстъпи назад. Притиснат от мъжете около себе си, предпазливо се надигна на пръсти и крадешком огледа жените. Откри момичето, което бе взел за Мидори, но не бе тя. След повече от час погребални церемонии, песнопения и благовония владетелят Ниу пристъпи напред с факла в ръка. Запали я и я хвърли върху кладата. Дървото пламна със стон. Бумтящ огън погълна ковчега и от него се издигна черен дим. Покровът изгоря и разкри голото тяло на Юкико — малко, крехко, с обръсната глава. Пламъците обгориха и потъмниха плътта ѝ. Лицето ѝ се превърна в гротескна черна маска, докато чертите ѝ се разпадаха върху черепа. Телесни течности съскаха и пращяха, докато пламъците ги изпаряваха. Въздухът се изпълни с миризма на горяща плът и към реката се понесоха сажди. В душата на

Сано се надигнаха протест и чувство за дълг към духа на мъртвото момиче. Ще намеря твоя убиец, даде той безмълвен обет на Юкико.

Докато чакаше пламъците да погълнат тялото, Сано скришом наблюдаваше лицата на опечалените — търсеше сянка на вина, скрито злорадство или просто нещо, което да му посочи убиеца. Но остана разочарован. Никой не изразяваше и най-бегла емоция. Спокойствието на господарката Ниу изглеждаше като част от дрехите ѝ. Внезапен трясък в кладата накара опечалените да се отдръпнат. Сано се възползва и се измъкна от навалищата. Озова се точно зад редицата на жените от фамилията Ниу. Все още не можеше да открие Мидори. Забеляза, че е застанал до позната фигура — в просто памучно кимоно, което сочеше, че е слугиня. Лицето ѝ бе невзрачно, с плосък нос и червени, подпухнали от плач очи. Сано веднага си спомни: Охиса, ридаещата прислужница от имението на Ниу.

— Охиса! — прошепна той и докосна ръкава ѝ. — Къде е госпожица Мидори?

Прислужницата го изгледа озадачено. Някъде отпред обезпокояващо близо се виждаше гърбът на господарката Ниу.

— Срецнахме се преди два дни в яшики — обясни той припряно. — Аз съм йорики Сано, помниш ли? Трябва да говоря с госпожица Мидори. Много е важно. Знаеш ли къде е?

Лицето на Охиса трепна. Значи го позна. Очите и устата ѝ се окръглиха от ужас.

— Не... много съжалявам... Аз...

Тя се дръпна, готова да побегне. Сано ѝ препречи пътя.

— Моля те! — настоя той.

Охиса се гмурна в тълпата. Хората се раздвижиха с ропот на изненада и раздразнение. Сано не повярва на очите си каква суматоха остави след себе си слугинята — жените изтупваха прахоляка от полите си, двама — трима изохкаха настъпени или смушкани, някакъв старец се строполи на земята. Запита се дали господарката Ниу или съдията Огиу не са го видели. Поколеба се какво да предприеме, но в този момент върху рамото му се стовари тежка ръка. Сано се извърна и видя грозното лице на Еиичан.

— Какво става тук? — господарката Ниу приближаваше царствена и гневна.

Съпровождаха я трима от васалите на съпруга ѝ — строги и враждебни в черните си одежди. Тълпата се раздели, за да им стори път. Всичко замлъкна. Чуваше се единствено пукотът на огъня.

Сано изтръпна. Хвърли поглед към опечалените и видя съдията Огиу да се извърща към него. Сано не само бе нарушил забраната му, но и бе осквернил погребалната церемония на Юкико. Господарката Ниу спря пред него и съвсем тихо изрече:

— Предупредих ви веднъж и няма да го правя втори път — прекрасните ѝ очи пламтяха от гняв и странно — от страх. После се обърна към слугата си: — Еиичан, проводи този мъж до изхода.

Еиичан го сграбчи за ръката, изви я зад гърба и я натисна нагоре. Остра болка прониза Сано и само самурайската школовка му помогна да потисне вика. Сведе глава от срам и унижение. Бегло долови как господарката Ниу поднася своите извинения на опечалените и подканя свещениците да възстановят службата.

Щом се отдалечиха достатъчно, Сано реши да се съпротивява. Настъпи силно Еиичан и заби свободния си лакът в стомаха му. Еиичан нито реагира, нито издаде звук. Остана невъзмутим като издялан от камък. Няма ли беше или просто бе лишен от чувство за болка? Слугата понечи да нанесе ответен удар.

— Чакай, Еиичан — прозвуча мъжки глас зад тях.

Еиичан спря и се обърна, без да пуска ръката на Сано. Пред тях стоеше младият господар.

— Не можете да стоите настрана ли, *йорики* Сано? — каза той. — Както виждате, намесата в нашите дела може да доведе до много неприятни последствия, нали?

Сано не успя да отговори от болка. Младият господар се усмихна злорадо и рече:

— Да, Еиичан, вече можеш да го пуснеш.

Еиичан освободи Сано и той плахо размърда ръката си. Изглежда, нямаше счупено. В гърдите му избухна гняв към Масахито, който можеше бързо да прекрати унижението, но, напротив, съзнателно го бе удължил. Сано искаше да извика в лицето на младия господар: „Някой от вашата къща е убил Норийоши и сестра ти и аз ще го докажа!“, но се овладя и си припомни думите на Токугава Йеясу: „Гневът е твой враг!“

— И какво искате от нас този път? — попита господарят Ниу.

Сано си наложи да излъже вежливо:

— Искях да изразя уважение към семейството ви.

Господарят Ниу избухна в презрителен смях:

— Нима твърдите, че сте прекратили абсурдното си ровене в личната ни трагедия?

Сано не можа да се сдържи и отвърна:

— А може би не е толкова абсурдно и, рано или късно, ще намеря доказателства.

За момент младият господар свъси чело — от смущение или просто от раздражение?

— Няма такива доказателства. От къде на къде?

Сано си помисли, че би могъл да провокира сина на даймио към неволно откровение.

— Норийоши е имал връзки и с друг член на семейството ви, освен с Юкико — каза той.

Но господарят Ниу вече се бе съвзел. Вместо да реагира на въпроса, той каза на Еиичан:

— Върни се на погребението. Йорики Сано може да си отиде и сам.

Еиичан мълчаливо се отдалечи. Младият Ниу се обърна към Сано:

— Ако се доближите отново до фамилното *яшики* или до някого от живеещите в него, не мога да гарантирам за безопасността ви — той изрече думите небрежно, но с явна заплаха. — Виждам, че добре ме разбирате. Може би не сте толкова глупав, колкото изглеждате. Вярвам, че поне сте способен да си научите урока — презрителна усмивка изкриви устните му, когато погледът му се сплете с този на Сано. — Сайонара, *йорики*. Няма да се видим никога вече — той се обърна и бавно се отдалечи. Вървеше с високо вдигната глава и сковано тяло.

Грешиш, каза си Сано. Посегна към мечата си и стисна дръжката му с цялата мощ на скрития си гняв. В този миг младият Ниу се обърна:

— Между другото — извика, — на ваше място не бих си правил труда да търся Мидори. Майка ми я прати в манастира Канон в Хаконе — довърши той и се изсмя гръмко.

Сано проследи с поглед как Ниу се сля с опечалените при погребалната клада. Пламъците бяха угаснали, макар че от тлеещите

въглени продължаваше да се извива дим. Обзе го опияняващо въодушевление. Решението му да отиде на погребението го бе изложило на опасност, но си струваше. Мидори бе в Хаконе, което означаваше, че му предстои дълго, изнурително пътуване на запад, към Киото. Това бе лоша новина, но поне знаеше къде да я намери. Нямахше да е лесно да оправдае пред съдията Огиу петдневното си отсъствие, но пък въвн от областта на Огиу щеше да разполага с по-голяма свобода за действие.

Настойчивата съпротива на клана Ниу срещу разследването потвърждаваше факта, че имат изгода убийствата на Норийоши и Юкико да останат неразкрити. Внезапното отстраняване на Мидори от Едо означаваше, че тя наистина би могла да му каже каква е причината.

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Сано потегли от моста Нихонбаши по пътя Токайдо призори. Облечен бе със зимните си дрехи за пътуване — широкопола сламена шапка, плътно кимоно, дебели панталони, топли обувки и чорапи и пелерина с качулка. Беше изпълнен с оптимизъм. На смрачаване приближаваше Шинагава, втората от всичките петдесет и три спирки по дългия път към Хаконе. Когато стигне там, Мидори ще му предостави доказателство, че Норийоши и Юкико са убити и може би ще му съобщи кой е убиецът им.

— Чакайте, *йорики* Сано сан! Трябва да спра!

Викът идеше дващестина стъпки зад него. Сано дръпна юздите на коня си и хвърли поглед през рамо. Проследи как ухиленият и хриптящ Цунехико препускаше на големия си черен кон. Унесен в мисли, напълно бе забравил за своя спътник. Цунехико се смъкна от коня си.

— Няма да се бавя, обещавам — и избърза към канавката, като повдигаше наметалото си.

Сано поклати глава и се наведе да хване юздите на коня му. Искрено съжаляваше, че не пътува сам, но нямаше как иначе. Вчера веднага след погребението на Юкико той отиде в имението на съдията Огиу да поиска отпуск. Съдията се появи чак по здрач. Сано го поздрави и с огромно облекчение разбра, че началникът му не го бе забелязал на погребението.

— Ваша светлост — плахо рече Сано, — смирено ви моля да ми позволите петдневен отпуск. Както знаете, баща ми не е добре. Неговият лекар ме посъветва да отида на поклонение в Мишима и да се помоля за оздравяването му в тамошния храм.

Нуждата от достатъчно основателен повод го бе изправила пред морална дилема. Мразеше лъжите, но през последните няколко дни постоянно си служеше с тях. Помъчи се да открие оправдание за престъпването на принципите си в тезата, че дребните истини трябва да се жертват в името на по-значимата. Предложи историята за поклонението, защото бе най-правдоподобна и вярна. Семейният лекар

действително му бе препоръчал поклонението, пък и Мишима бе спирката веднага след Хаконе. Щеше да отиде дотам и ако шпионите по проверочните пунктове докладват на Огиу, поне привидно няма да има нищо нередно.

Огиу разтърка брадичка многозначително.

— Какъв великолепен пример на синовна всеотдайност! Разбира се, можете да ползвате отпуска, *йорики* Сано. Кога възнамерявате да тръгнете?

— Благодаря, ваша светлост. Утре сутрин, ако е възможно — Сано се учуди, че съдията се съгласи толкова лесно. Нима повярва на историята му? Или искаше да се отърве от него поне за известно време? Дали Огиу знаеше за Мидори? Ако знаеше, значи нямаше нищо против Сано да продължи разследването?

— Разбира се, ще вземете и секретаря си — рече Огиу и тонът му недвусмислено показва, че това е не просто заповед, но и условие за заминаването.

Сано замлъкна слисан. Цунехико! Какво ужасно бреме! Как ще си позволи да го храни пет дни? Да плаща за квартира, конюшня и за петте проверочни пункта между Едо и Хаконе.

— Оценявам съвета ви, ваша светлост — заекна Сано, — но няма да имам нужда от секретар.

Огиу отхвърли възраженията му с поклащане на глава:

— Човек във вашето положение се нуждае от спътник. Не се тревожете за цената. Ей сега ще напиша два официални пропуска и ще ви предоставя средства да покриете разходите на секретаря си. След това идете у тях и го предупредете да се подготви за пътуването.

Тогава Сано разбра. Огиу пращаше Цунехико да го шпионира. Подозренията му за мотивите на съдията се възродиха.

И ето сега Цунехико трмаво се качваше на черния си кон, хриптеше и мърмореше:

— О, *йорики* Сано саң, толкова ожаднявам от язденето. И огладнявам. Но съм ви благодарен, че ме взехте със себе си.

Сано спотаи усмивката си и двамата продължиха пътуването си. С приближаването на Шинагава се заредиха крайпътните страноприемници, чайни и гостилници с примамващи апетитни миризми на различни ястия.

— Моля ви, нека влезем да похапнем, *йорики* — повтаряше Цунехико пред всяка от тях.

— По-късно — отвърщаше Сано. Искаше да изминат възможно най-голямо разстояние преди да се мръкне. Той се отправи към пропускателния пункт — ниска, измазана с хоросан къщичка, пред която се виеше опашка за регистриране на пътуващите и за проверяване на документите им.

Служителите старателно проверяваха всяка жена, да не би случайно някой *даймио* да изведе тайно съпругата или дъщерите си извън Едо. Сано се запита как ли семейство Ниу бяха осигурили пропуск за Мидори толкова бързо. Тези ценни документи изискваха много подписи и понякога се подготвяха месеци наред. Вероятно бяха платили цяло състояние за подкуп, което безспорно означаваше, че имат твърде сериозна причина да държат Мидори далеч от Едо.

Минаха проверката и тъкмо се готвеха отново да потеглят, когато Сано изведнъж изтръпна. Някой го наблюдаваше. Беше сигурен в това. Почувства съвсем ясно как чифт зловни очи пронизаха гърба му.

Той се престори, че проверява дисагите си и се обърна рязко. Нищо. Хората на опашката отвърнаха на погледа му с обичаен интерес, но нищо повече. Не забеляза познати лица. Сигурно е някой *мецуке*, правителствен шпионин, предрешен така, че да се слее с тълпата, който е избрал този момент, за да го огледа. Нищо повече.

Но безпокойството остана. Като приближиха следващия пункт при Кавазаки, той се улови, че поглежда зад себе си все по-често. Пътят криволичеше през рядка гора. Цунехико пак спря, за да се облекчи. Докато го чакаше, Сано се взря в боровете. Идеално място за скривалище на злосторници, помисли си той. Всяка година безброй пътници биваха ограбвани и убивани по Токайдо.

Внезапно зад Сано се разнесе тропот на конски копита. Той надникна обратно към завоя в очакване на ездача. Но тропотът внезапно секна. Тишината придоби зловец оттенък. Явно конникът се бе спотаил и ги дебнеше. Сано посегна към меча. Дали да извика „Кой е там?“ или да обходи завоя и да погледне? Не му се щеше да се откъсва от целта си.

— Побързай, Цунехико! — извика той.

Отдъхна си, когато излязоха от гората и се озоваха на открито. Но напразно — чакаше ги ново препятствие за бързо бягство — река

Тама. Няколко плувци превеждаха конете през водата, а гребците помагаха на пътниците да се качат в дървените лодки. Кланът Токугава и тяхната резултатна опазваща мира тактика! За да ограничат придвижването на войски по Токайдо, те бяха разрушили повечето мостове.

Сано не си направи труда да се пазари за таксата с лодкарите. Плати скъпо, само и само по-скоро да го преведат на отсрещния бряг. Двамата с Цунехико разтовариха конете, хвърлиха дисагите си в една от лодките и бързо се качиха в нея. Лодкарите загребаха с влудяваща мудност, а двамата плувци внимателно превеждаха конете между скритите подводни скали. Как ли издържаха в тази ледена вода!

Сано присви очи и огледа отдалечаващия се бряг. Не видя никой да се мярка сред дърветата, но чувството му за надвиснала опасност не отслабна.

От своето скривалище наблюдателят оглеждаше реката, където една от лодките отнасяше *йорики* Сано на отсрещния бряг. Той постоянно се обръщаше и се взираше в гората. Очевидно знаеше, че е следен. Може и да се бе досетил още там, при пропускателния пункт, но със сигурност — когато преследвачът, аха, да се натъкне на него в гората.

Сега наблюдателят остана невъзмутим. По смутения поглед на Сано, който се местеше от човек на човек там на опашката, бе разбрал, че *йорики* не знае кой го дебне и откъде. Знаеше, че е превъзходен шпионин. Имаше богат опит в маскировката и криенето. Знаеше как да остане незабележим сред другите пътници, как да се слее с пейзажа, как да прикрива мислите и намеренията си. Не се вълнуваше особено, че *йорики* Сано е нащрек. Тревожността щеше да го изтощи, да го обезсили, а в това време преследвачът щеше да е готов за своя ход.

И все пак, имаше си грижа. Не заради приликата с онази нощ, когато бе хвърлил двата трупа в реката, а заради младия самурай, който пътуваше със Сано. Очакваше *йорики* да е сам, но, от друга страна, присъствието на момчето си имаше и предимства — без него Сано щеше да се движи по-бързо, пък и двама души се следят по-лесно, отколкото един. А и момчето сигурно ще отвлича Сано, ще притъпява бдителността му.

Лодката докосна отсрещния бряг. Сано и спътникът му слязоха и започнаха да разтоварват багажа. Конете им също се измъкнаха на

брега. Преследвачът изчака, докато жертвите му изсушиха, натовариха и яхнаха конете си и изчезнаха отвъд гористия хълм зад реката. После свирна тихо на коня си. Животното стоеше послушно по-надолу по пътя и сега се устреми към него в тръс. Двамата се спуснаха по склона към реката, където лодкарите и плувците чакаха да ги превозят на отсрещния бряг.

Разполагаше с достатъчно време да избере своя миг. Приближаващата нощ предлагаше много възможности.

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Сано и Цунехико стигнаха до малко селце на име Тоцука. Макар че Тоцука бе шестият проверочен пост и обичайната спирка за пътници, тръгнали от Едо рано сутринта, Сано се бе надявал да продължат нататък. Искаше да се отърват от все така невидимия преследвач, ако съществуваше такъв. Но нощта настъпваше бързо, а двамата с Цунехико бяха премръзнали, уморени и гладни. Конете също имаха нужда от подслон, храна и почивка.

— Ще прекараме нощта тук — каза Сано, след като минаха през проверочния пост и влязоха в Тоцука.

Цунехико, който бе станал мрачен и мълчалив от умора, сега се усмихна отново и каза с въздишка на облекчение:

— Хубаво, *йорики* Сано сан.

Двамата поеха нагоре по улицата да потърсят подслон за през нощта. Подминаха внушителни, подобни на храмове постройки, запазени за отсядане на *даймио* и благородници от двора. Близо до центъра намериха скромна странноприемница, обявяваща ниски цени за храна и квартира. Два фенера осветяваха надпис с името й — „Рьокан Горобей“. Изглеждаше спретната и в добро състояние. Навсякъде бе чисто, а в задната част се кипреше малък олтар на Джизо, бога покровител на пътници и деца.

Преди да влязат в странноприемницата, Сано отново хвърли поглед през рамо. Дали преследвачът ги бе изгубил? Зърна познати лица на пътници, които бяха срещнали, докато се движеха насам, но никой, с когото би могъл да свърже това злокобно присъствие. Опитвайки да се отърси от тревогата, си каза, че скоро двамата с Цунехико ще са в безопасност между четирите стени на стаята.

— Добре дошли в „Рьокан Горобей“! — посрещна ги усмихнатият собственик. Поклони се и рече: — Благодаря ви, че избрахте моята скромна странноприемница. Аз съм Горобей и ще направя всичко, което е по силите ми, за да ви осигуря приятен престой.

Той им донесе регистъра да се запишат, после извика момчето от конюшната да се погрижи за конете. Взе една лампа и поведе Сано и Цунехико към стаята за багаж. Те оставиха там дисагите си и задържаха само онова, което щеше да им потрябва за вечерта. Цунехико овеси меча си на стойката наред с оръжията на другите гости, но Сано се поколеба. Ами ако преследвачът се появи тази нощ?

— Не се притеснявайте да оставите оръжията си, господарю — каза собственикът. — Ръокан Горобей има собствени нощни стражи.

— Не искам да ви обидя, но предпочитам да задържа мечовете си — каза Сано.

Горобей ги преведе през малка кокетна градина и от там — в крилото за гости. Изкачи се по стълбите на тясна веранда и отвори вратата на стаята им. Тя бе голяма точно колкото в нея да легнат двама души, а цялото ѝ обзавеждане се състоеше от мангал с дървени въглища, стенен шкаф за завивките и два *футона*. Горобей запали мангала и лампите. После се усмихна с поклон.

— Скромно, но уютно. Банята и тоалетната са ето там. Моля, уведомете ме, ако имате нужда от нещо — с още един поклон той побърза назад към входа, откъдето се чуваха гласовете на други пристигнали пътници.

След като се изкъпа и преоблече в удобна роба, Сано седна в малката топла и светла стая и почувства как напрежението му се стапя. Заради чисто физическото усещане за удобство всички заплахи започнаха да изглеждат някак далечни и нереални.

— Умирам от глад! — обяви Цунехико. — Кога ще ядем?

Вместо отговор вратата на стаята се плъзна встрани. Влезе спретнатата прислужничка, поклони се и им връчи два подноса с щедри порции риба, ориз, зеленчуци и гореща супа. Изтощен от това да се вира във всяко лице, Сано бе доволен, че странноприемниците нямат трапезарии и гостите се хранят по стаите си.

Прислужничката наля чая и сакето и се оттегли.

— Вкусно — изломоти Цунехико с пълна уста.

Сано кимна утвърдително. Оризът бе ароматен, зеленчуците и супата — пикантни и апетитни. Ръокан Горобей предлагаше добро обслужване за цените си.

Не трябваше да забравя да остави щедър бакшиш. Топката в стомаха му се поотпусна и освободи място за остър глад. Той изяде

почти всичко от порцията си.

Отвън се чуха смях и песни. Цунехико плъзна назад панела на прозореца и се надвеси любопитно.

— Недей... — Сано протегна ръка да го спре.

Цунехико се огледа изненадан.

— Защо?

Сано пусна ръката си.

— Няма значение — рече. Не искаше да издават местонахождението си, но не можеше да се сдържи да не погледне навън. Може би този път ще зърне преследвача?

Плъзна поглед към другите стаи за гости в отсрещния край на градината. През отворения прозорец на една от тях различи група самураи. Жена в ярко кимоно бе коленичила сред тях и свиреше на *шамисен*. Единият от самураите запя с фалшив глас. Другите избухнаха в смях. В съседната стая двама свещеници пееха сутри. Дали преследвачът е сред неясните силуети, които се очертаваха по прозрачната хартията на някой от отсрещните прозорци? Или е отседнал в друга странноприемница, готов да поеме по следите им на следващото утро? Може би се спотайва в мрака извън селото? Заслушан в обичайните шумове и успокоен от уютата на стаичката, Сано почти повярва, че преследвачът вече не ги застрашава. Почти.

Цунехико се прозя:

— Толкова съм уморен.

Сано също се прозя. Тялото му се нуждаеше от сън въпреки желанието на съзнанието му да остане нащрек. Прислужничката се върна да прибере подносите и той я помоли да им оправи постелите. После сложи наметалото си и взе мечовете си.

— Излизам малко на чист въздух — каза той на Цунехико. Искаше да огледа за последен път и да се увери, че са в безопасност.

Обиколи утихналия двор, хвърли поглед навън към пустата улица и поздрави нощния стражник — явно син на Горобей. Вече не чувстваше враждебното присъствие на преследвача. Дали умората не притъпяваше сетивата му?

Когато се върна в стаята, заключи прозорците и вратите. Смръщи се заради паянтовите дървени ключалки, предназначени да осигурят по-скоро уединение, отколкото сигурност. Цунехико вече спеше, скрит под завивките от глава до пети. Хриповете бяха преминали в тихо

похъркване. Сано свали наметалото и мечовете и угаси лампите. Легна на своя футон и се зави. Докато се унасяше, долови клепалото на нощната стража. Ръката му инстинктивно се измъкна изпод завивките и се протегна към оръжията до него. С последно съзнателно усилие той сграбчи дръжката на дългия си меч и го измъкна от ножницата.

И потъна в сън.

В градината на Ръокан Горобей преследвачът се спотайваше зад един кичест бор. Приближаваше полунощ и лампите постепенно гаснеха в крилото за гости. Странноприемницата тънеше в мрак. По застланите с чакъл пътеки се полюшваха черните сенки на храсти и постройки. Само неспирният вятър оживяваше нощта с шумоленето на угасналите хартиени фенери и проскърцването на голите клони.

По пътеката изхрущяха стъпки. Появи се нощният пазач, стиснал клепало и фенер. Минаваше на своята поредна обиколка. Вървеше покрай постройките и спираше до всяка врата.

На светлината на фенера преследвачът можеше да различи кръглото жизнерадостно лице и да види облачето от дъха му в студения въздух. Задържа собственото си дишане, за да се слее с дървото, зад което се спотайваше. Засега не се страхуваше, че могат да го открият. Знаеше от продължително наблюдение, че пазачът навлиза в градината на всяка трета обиколка, а изобщо не я доближава при останалите. Издиша чак когато младежът се обърна и мина през портата, която извеждаше на улицата. Миг по-късно стъпките прозвучаха отново, светлината мина покрай него и целият маршрут се повтори.

Преследвачът притихна в безсилен гняв. Как да проникне в стаята на Сано — и да се измъкне от там, — без този окаян глупак да го види? Ще успее да стигне до вратата, докато пазачът е на улицата, но ако не успее да я отвори достатъчно бързо, онзи ще бие тревога с клепалото си и цялото село ще връхлети в двора като рояк демони. Дали пък да не изчака друга възможност — утре по пътя или при следващата нощувка? Но желанието да приключи с този проблем сега, още тази нощ, го задържа на мястото му. Този път, когато пазачът свърши огледа на градината и се обърна към портата, той излезе иззад дървото. Ръцете му се ключиха около врата на пазача. Стисна здраво меката топла плът. Младежът извика задавено. Скова се и изпусна

фенера и клепалото. Сгърчи тяло, заблъска с крака. Хриптеше и се давеше, борейки се за въздух. Заби пръсти в ръцете на нападателя в опит да разхлаби хватката им.

Преследвачът стисна здраво, скърцайки със зъби от усилие. Не почувства болка, когато ноктите на другия се впиха в кокалчетата му. Скоро съпротивата на пазача отслабна. Хриповете му престанаха, ръцете увиснаха. Той потръпна един-два пъти и се отпусна. Преследвачът положи безжизненото тяло на земята и го придърпа в храстите. Духна пламъчето на падналия фенер. Сега вече никой не се изпречваше на пътя му.

Пое през градината към стаята на Сано.

Писъци и стенания отекваха в ушите на Сано, докато крачеше отново през вонящите коридори на затвора в Едо. Този път водач бе не Мура, а съдията Огиу, чиито церемониални черни одежди метяха мръсния под.

Огиу спря в края на коридора и рязко отвори една врата.

— Влизай, *йорики* Сано — извика, — ела да видиш съдбата на онези, които не се подчиняват на заповеди и не изпълняват дълга си!

Сано не искаше да върви. Не искаше да узнае какво се крие зад онази врата. Но невидима сила го тласкаше нататък по коридора. Почти ридаещ от ужас, се свлече на колене и се вкопчи в робата на съдията.

— Моля ви... недейте...

Огиу се изкиска.

— А къде остана самурайската ти смелост, *йорики* Сано? — присмя му се той.

С мощен ритник запрати Сано вътре в стаята. Сано изкрещя стъписан от гледката пред очите си. Мура и д-р Ито бяха застанали от двете страни на масата за аутопсия. *Ета* държеше дълъг бръснач, а долната част на лицето му бе превързана с бяло парче плат. Д-р Ито го привика с ръка и Сано забеляза нещо, от което му призля. Масата беше празна. Готова. За него.

— Не! — изкрещя Сано.

Преследвачът крадешком изкачи стъпалата на верандата пред вратата на Сано. Сламените му подметки притъпяваха всеки шум. Той

натисна вратата. Заключена. Извади кинжала от ножницата си. Втъкна го между вратата и рамката и повдигна езичето. То поддаде с изщракване, което го стресна така, че за малко да изпусне ножа. Замръзна, целият в слух. От стаята се носеше само приглушено хъркане. Спяха. Бавно и предпазливо плъзна вратата встрани. С кинжал в ръка, той се взря в мрака на стаята. Едва различаваше двете спящи фигури.

Сега...

Сано се събуди от силен гърлен звук. Съдията Огиу, Мура и д-р Ито мигом изчезнаха. През лепкавата мъгла на съня видя нечия сянка, която се движеше към него. Извика от ужас и инстинктивно замахна с меч си. Фигурата отскочи назад, обърна се и изчезна. Острието на Сано проряза въздуха. Тичащи нозе разтърсиха пода и после заглъхнаха в далечината.

Сано отхвърли завивките и скочи на крака с готов меч. Вече съвсем разбуден, се озърна и си спомни къде се намира. Сърцето му продължаваше да бие до пръсване — зловещите образи на моргата от съня и на неочаквания натрапник в тясната стаичка все още го преследваха. Страхът му се поуталожил и все пак той знаеше, че нещо не е наред. Тялото му трептеше от тревога.

В стаята бе странно студено. Силен метален мирис накара ноздрите му да потръпват. Още един по-слаб мирис, особен и тежък — като от сушени билки, прониза гърлото му и го накара да кихне. Освен това нещо липсваше.

Хъркането на Цунехико. Никакъв звук не идеше от тялото до него.

— Цунехико? — извика той.

Надвеси се над своя секретар и го докосна. В следващия миг ахна и дръпна ръката си. Напила нещо топло и мокро. Изпълнен с ужас, пусна меч и пипнешком затърси лампата и кибрита. Едва на третия път успя да запали фитила. Лампата изпука и светна. Сано погледна Цунехико. Ужас смрази сърцето му, викът застина на устните му, а дробовете му всмукаха въздуха с рязко свистене.

Цунехико лежеше по гръб, юрганът бе отметнат и откриваше шията и раменете. Жестока рана зееше на гърлото му и от нея неспирно бликаше кръв. Безжизнените му очи бяха втренчени в тавана.

ПЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

— Не! — изкрещя Сано. Той изстена и се свлече на колене до Цунехико. Сега проумя какво означаваха тъмната фигура, странното гъргорене и отдалечаващите се стъпки. Те не бяха част от съня му. Бе чул вика на Цунехико, докато са му прерязвали гърлото, и после бе оставил убиецът да се измъкне.

— Не!

В гърдите му избухна необузdana ярост. Без да си прави труда да се облича, грабна меча. Забеляза отворената врата и разбитото резе миг преди да се втурне навън. Убиецът — дали това бе тайнственият преследвач? — бе влязъл без никакво затруднение. Но сега нямаше да се измъкне! Чудовищен копнеж за мъст изригна в Сано. Искаше кръв за кръв. Втурна се в мразовития мрак на градината. Въртеше се сяло из крилото за гости с вдигнат меч.

— Убиец! — изкрещя той.

В отговор се разнесе бърз тропот на копита, който се отдалечи и заглъхна в нощта.

— Спрете убиеца! — викаше Сано като обезумял. Прозорците на странноприемницата светваха един по един, гостите се размърдваха по стаите.

Но къде бе нощният пазач? След като бе допуснал натрапника, сега би трябвало да бие тревожно с клепалото си и да събира стражите от проверочния пост и селската полиция.

Сано хукна през градината, но се препъна в нещо. Политна напред и дъхът му секна, когато тялото му се строполи върху нещо топло и меко. Някой се втурна към тях с фенер и се развика. Сано се надигна и видя възрастна жена, която се бе надвесила над него, а на лицето ѝ бе изписан ужас.

— Джихей! — изпищя тя. — Сине! — и избухна в ридания.

Сано погледна в какво се бе препънал и разбра защо пазачът не бе вдигнал тревога. Синът на Горобей лежеше неподвижно по гръб. Очите му бяха изцъкдени, от езика, щръкнал между стиснатите зъби,

капеше кръв. По шията му имаше синини. Беше удушен — вероятно от убиеца на Цунехико. Сано стисна очи. Когато погледна отново, видя, че около него се е събрала тълпа.

— Останете с нея — нареди той на двамата свещеници, сочейки към обезумялата от скръб жена. После се обърна към сънените самураи: — А вие елате с мен. Трябва да хванем убиеца!

Без да чака отговор, хукна към конюшните. Самураите, натежали от лесен живот и от тазвечерното пиене, все пак поеха след него. Сано и помощниците му претърсиха цялото село и пътя в двете посоки, но не намериха никого. Убиецът просто се бе стопил в нощта.

Часовете до утрото преминаха като в мъгла. Сано мобилизира докрай стоицизма и умението си да се владее. Призори докладва за убийствата на стражите, които свикаха селската полиция, старейшините и кмета. Всички се струпяха при странноприемницата на Горобей да видят труповете. Смъртта на пътник от столичната аристокрация означаваше доста неприятности и разходи за един постови град. Предстояха изпращане на рапорт до централната пътна администрация в Едо, водене на следствие, уведомяване на най-близките, уреждане кремирането на тялото и връщането му у дома.

— Не е било убийство заради грабеж — обади се един от старейшините, докато отваряше шкафа и преглеждаше съдържанието му. — Вижте, парите са си тук — той вдигна кесиите на Цунехико и Сано.

Сано бе съобразил, че не е изключено служителите да заподозрат него за убийствата. Затова каза:

— Вижте ми оръжията — по тях няма кръв. Дори и да съм искал да убия спътника си, не бих го направил в собствената си стая. А и да бях, щях да се измъкна, вместо да вдигам тревога. Нямах да е необходимо да убивам нощния пазач или да насилвам вратата. Ако подновим диренето, сигурно ще открием истинския убиец...

Но старейшините и техният предводител не се съгласиха. Бездруго имаше доста работи за уреждане — да се издиктуват показанията, да се изпишат цял куп документи, да се организира следствието, да се уреди кремацията на тялото на Цунехико. Сано обеща, че щом се върне от пътуването, ще предаде пепелта на близките на момчето.

Накрая оставиха Сано сам. Макар че в стаята бе топло, целият трепереше. Стисна зъби и стегна мускули. Мина цяла вечност, докато успя да се овладее. Тялото му бе изтощено и немошно, но мисълта — кристално ясна.

Знаеше със сигурност, че убиецът на Цунехико и на сина на Горобей е един и същ — преследвачът. Защо Цунехико? Защо? Отговорът дойде тихо, сякаш от дебрите на съзнанието му. Той, а не Цунехико бе набелязаната жертва и само бързите му рефлексии го бяха спасили от смъртта. Убиецът не е могъл да ги различи в тъмното и за да се подsigури, е решил да убие и двамата. А причината е ясна — приближаването до истината за убийствата на Норийоши и Юкико бе неизгодно за някого и този някой искаше да го спре. Кой? Младият господар или някой от безбройните васали на Ниу Масамуне, готови да убиват по негова заповед? Кикунодждо с неговата интелигентност и талант за превъплъщения? Райден с огромната му сила и склонност към буйство? Или шпионинът, докладвал за действията му на съдията Огиу и на господарката Ниу?

Сано въздъхна. Търсеше улика, че Норийоши и Юкико са убити, а какво по-красноречиво доказателство от това покушение срещу него? Но защо трябваше да го получи на такава цена?

Не биваше да излага момъка на опасност. Поне трябваше да му каже истинската цел на пътуването. Длъжен бе да предугади заплахата, да предупреди Цунехико, да го предпази... И изобщо не биваше да предприема това пътуване. Не можеше да вини Огиу, че бе пратил Цунехико с него. Кръвта на момчето тежеше на собствената му съвест.

По-рано диреше истината, готов да плати с цената на собственото си опозоряване, но беше ли готов сега да продължи? С цената на още жертви?

Желанието да изправи на съд убиеца отново взе връх. Връхлетя го предишната стръв за отмъщение. Не можеше да остави безнаказан убиецът на Цунехико. Честта му изискваше удовлетворение, духът му — облекчение от бремето на вината.

Сано посегна към ножницата. Извади дългия меч и го стисна с две ръце пред себе си.

ШЕСТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Фуджисава, Хирацука, Ойсо, Одавара. Имената на проверочните постове се нижеха едно след друго, редяха се градове, гори, хълмове, равнини, реки и храмове. Два дни след смъртта на Цунехико Сано наближи Хаконе.

Тук теренът ставаше планински, пътят се стесняваше до стръмна неравна пътека, криволичеца през вековни кедри. Сано слезе от коня и продължи пеша, като го водеше за юздите. Скоро се задъха от усилията да се катери и плувна в пот въпреки пронизващия студ. От височината му сезави свят. Всяка глътка въздух сякаш бе пропита с тръпчивия аромат на кедрова смола.

Рядко срещаше жива душа по пътя. Поклонниците се стичаха към Хаконе само през лятото заради лечебните свойства на чистия въздух и на горещите извори. През зимата районът опустяваше и из него кръстосваха само разбойници и обирджии.

Сано вече не усещаше присъствието на преследвача, но непрестанно се оглеждаше и вървеше с изваден меч.

Най-накрая забеляза Хаконе в далечината пред себе си — състоеше се от стотина къщи, струпани около югоизточния бряг на езерото Аши. Сано почувства неимоверно облекчение. Бе стигнал до своята цел. Скоро щеше да си почине в уютна странноприемница с храна и гореща вода. На пропускателния пост се натъкна на нова пречка — специалните стражи на *шогуна*. Хаконе представляваше стратегическа точка по Токайдо и Токугава бе разпоредил да се охранява изключително строго.

— Елате с мен — каза му един от пазачите.

В малка гола стая в стражницата Сано прекара час, отговаряйки на всякакви въпроси: как се казва, от коя фамилия е, откъде е, накъде е тръгнал и каква е целта на пътуването му, с какво се занимава, кой е господарят му и кой е прекият му началник?

— Сано Ичиро... Син на Сано Шотаро — преди на служба при владетеля Кии в провинция Такамацу, а сега инструктор по бойни

изкуства... От Едо... Тръгнал съм на поклонение в Мишима... *йорики* под надзора на Огиу Банзан, северния магистрат на Едо... — отговаряше Сано.

— *Йорики* Сано Ичиро от Едо? — попита началникът. — Нали вие бяхте замесен с убийствата в Тоцука онзи ден?

Сано се удиви колко бързо шпионската мрежа предаваше новините по Токайдо. След повече от два часа изнурителни разпити най-после се добра до една странноприемница. Остави там коня и багажа си и пое към храма пеша. Стръмната пътека криволичеше между дърветата, на места беше хлъзгава и заледена.

Храмът се издигаше величествен и древен. Входът представляваше огромна порта с двоен керемиден покрив, крепен от осем здрави колони. Сано мина през нея, после през още една и се озова в малък двор с каменни фенери. Вдясно се издигаше главната постройка, вляво оставаше пагодата с камбаните на храма. Няколко каменни плочи представляваха гробището. Храмът изглеждаше безлюден, сякаш потънал в безвремие.

Сано се изкачи по стълбите към главното помещение. Бутна масивната врата и тя се отвори със скърцане. Спря в преддверието, събу обувките си и влезе в залата. Отсреща върху трон от лотосов цвят седеше огромен Буда. Сано пусна монета в кутията за приношения до олтара. Затвори очи и сведе глава над сключените си ръце, изричайки безмълвни молитви за здравето на баща си, за духа на Цунехико, за безутешната Глициния и за успеха на мисията си.

Тихо шумолене го изтръгна от молитвите му. Той се обърна и видя висока слаба монахиня в дълго черно расо. Би могла да бъде на всяка възраст между трийсет и шейсет години. Имаше бледи строги черти и високо чело. Дългите ѝ пръсти премятаха молитвена броеница.

— Добре дошъл, поклоннико — рече тя, свеждайки глава. — Аз съм игуменката на храма Канон и с радост ще ви разкажа за историята на този храм. Построен през периода Хейан^[1], преди около осемстотин години. Сега е обител на двайсетина монахини, отрекли се от светския живот в търсене на духовно просветление. Ако ме придружите, ще ви разкажа за изображенията, които виждате...

Сано се поклони.

— Простете, но аз не съм дошъл на поклонение. Бих искал да видя една от вашите монахини, госпожица Ниу Мидори — той се

представи и продължи: — Наистина е наложително.

— Опасявам се, че желанието ви е неизпълнимо — тонът на игуменката стана хладен. — Както вече ви казах, нашите монахини са се отrekli от света и от неговите грижи. Отбягват контакт с външния свят. Особено новодошлите. Те живеят в най-строгото уединение. Не можете да се срещнете с Мидори нито сега, нито когато и да било. Съжалявам, че напразно сте били целия този път.

Това бе отпращане, и то окончателно. Сано бе на ръба на отчаянието.

— Моля ви! — простена той. — Няма да оставам дълго с нея или да разколебавам вярата.

Дали бе получила нареждане от господарката Ниу да крие Мидори от всички посетители или само от него?

— Просто искам да разговарям с нея насаме за няколко минути. Нищо повече... Готов съм да направя малко дарение за храма... — надяваше се, че така ще я омилостиви.

Вместо да отговори, игуменката се обърна и плесна два пъти с ръце. Тукатси се отвори една врата и се появиха двама високи мускулести мъже с дълги извити копия.

— Приятен ден — каза игуменката. — Дано Буда ви отреди безопасно пътуване до дома.

Сано нямаше друг избор, освен да остави монасите да го изведат навън. Опита се да ги подкупи, за да го пуснат при Мидори, но те останаха с каменни лица, безмълвни и глухи за молбите му. Проводиха го до портата, а после проследиха с поглед как се спуска надолу по пътеката.

Веднъж излязъл от полезрението им, Сано седна под едно дърво да събере мислите си. Пътуването се бе оказало ненужно. Цунехико бе умрял напразно. Откакто бе напуснал Едо, не бе направил и крачка към разкриване на убийствата. Как щеше да живее с мисълта за провала? Как щеше да компенсира трагичните последици от действията си?

Звук от тичащи нозе откъм храма го принуди рязко да извърне глава.

— Йорики, чакайте!

Сано видя дребна женска фигурка, която се препъваше надолу по пътеката към него. Втренчи се в нея слисан. Беше Мидори, макар че едва я позна. Вместо ярко копринено кимоно тя носеше груба конопена

роба. Изпод полите се подаваха боси нозе. Изглеждаше отслабнала, лицето ѝ бе бледо, с напукани устни, главата ѝ бе обръсната. Едва си поемаше дъх:

— Видях ви от спалнята на монахините... прескочих през прозореца... не можех да ви оставя да си... идете, без да ви разкажа...

— Успокойте се, всичко е наред — каза Сано. Дръпна я встрани от пътеката и я настани на един дънер. Смъкна наметалото си и я загърна с него. После я изчака с нарастващо напрежение да си поеме дъх.

Тя заговори, но не за сестра си или за Норийоши:

— Мразя това място! — възкликна тя. — Мразя го! Готвене, търкане на пода и молитви от зори до здрач. Кратък сън, докато онази ужасна камбана ме събуди, и целият кошмар започва отначало — в очите ѝ блеснаха сълзи. — Ако остана тук, ще умра. Моля ви, отведете ме със себе си!

Сано поклати глава:

— Не мога...

Мидори въздъхна.

— Зная, че не можете — каза тъжно. — Хората на баща ми ще ни издирят. Вас ще обезглавят, а мен ще ме върнат тук. Не трябваше да ви моля. Простете ми.

— Можете ли да ми разкажете какво се случи, та ви изпратиха чак тук? — попита Сано. Не искаше да причинява нов изблик, като заговори веднага за смъртта на сестра ѝ.

— Доведената ми майка ме наказва — сега очите на Мидори заискриха от гняв. — Мразя я! Само да я видя отново, ще я убия! Ще намеря меч и ще я посека. Ето така! — и стиснала въображаемото оръжие, тя замахна с него във въздуха. — Не желая да бъда монахиня! Искам да живея в Едо, да ходя на празненства, на театър. Искам си сестрите, красивите дрехи, куклите... — тя избухна в отчаяни ридания, заровила лице в шепите си.

— Баща ви няма ли думата по въпроса? — попита Сано. Знаеше, че мъжете не се интересуват от дъщерите си, но все пак владетелят Ниу би спечелил повече, ако омъжеше Мидори за сина на някой друг изтъкнат клан, вместо да плаща издръжка на храма.

Мидори вдигна глава и избърса очи с опакото на ръката си.

— Рядко виждам баща си. Оставил е доведената ми майка да води домакинството, както намери за добре, а по-големите ми братя — да управляват владенията. Слугите шушукат, че не бил с всички си. И от ден на ден ставало все по-зле.

Сано внезапно си спомни какво бе чувал за „дребосъка даймио“ — че устройвал разюздани веселби, след които го хващали бесовете, препускал с коня си из замъка и околностите му и посичал с меч си всеки, който имал нещастieto да му се изпречи на пътя. Сано се запита дали някой друг в семейството не притежава същата склонност към буйства. Може би младият Масахито? Но убийствата на Юкико, Норийоши и Цунехико издаваха друга нагласа на мисълта — разумна и пресметлива.

— И за какво ви наказва? — подтикна той Мидори.

— Не се подчиних на заповедите на мащехата си и си позволих да вляза в стаята на Юкико. Също и защото говорих с вас... и за да е сигурно, че повече няма да го сторя...

Значи предположенията му се бяха оказали верни.

— Тя не иска да казвам на никого какво съм прочела в дневника на Юкико — продължи Мидори.

Сано се приведе към нея нетърпеливо.

— И какво пишеше там? — попита с умишлено безразличен тон, за да не изплаши Мидори.

Момичето се загърна по-плътно с плаща му.

— Ами... пишеше как ловяхме светулки. И за церемонията по възмъжаването на брат ни Масахито... — тя се впусна да разказва с безкрайни подробности, очевидно наслаждавайки се на вниманието, с което я слушаше Сано. Той я остави да говори, макар да си даваше сметка, че все повече застудява и денят бързо гасне. Знаеше, че тези, които умеят да слушат, най-неочаквано може да се сдобият с безценна информация. — Не видях никъде в дневника името на онзи мъж... Норийоши — каза Мидори. — Нито веднъж! А и знам, че Юкико изобщо не бързаше да се омъжва; вярваше, че едно момиче трябва да умее да чака, докато ѝ намерят най-подходящата партия. Пък и как би могла и да се запознае с онзи човек? Тя никога не излизаше без придружител, още по-малко през нощта — внезапно свъси чело. — Освен...

Сега Сано се зарадва, че я бе оставил да говори.

— Излязла е в нощта на смъртта си? В дневника споменахаше ли се къде е отишла и защо?

Отговорът на Мидори го разочарова.

— Не, не тогава. Беше миналия месец, когато имаше пълнолуние. Не я видях да тръгва, а да се прибира, призори. Но нямах време да прочета тази част от дневника... мащехата ми ме спря. Тъй че не знам къде е ходила.

Миналия месец. Съвсем друго време. Сано загуби интерес, но все пак опита за последно:

— Когато разговаряхме в Едо, споменахте, че разполагате с доказателство за убийството на Юкико. Ще ми го покажете ли?

Мидори го изгледа втренчено.

— Не мога — отвърна тя. — Мащехата ми го накъса. Целия дневник. А и защо ви е? Току-що ви казах, че Юкико не е познавала онзи мъж, личеше си от написаното. Значи не може да е извършила шинджу заедно с него. Това е достатъчно. Сега нали ще откриете убиеца ѝ?

Сано отстъпи назад, за да не види Мидори колко е съкрушен. Какво безсмислено пътуване! Научи единствено, че Юкико не е споменавала Норийоши в дневника си, който вече не съществуваше.

— В дневника пишеше ли нещо друго? — тихо попита той.

За пръв път Мидори излъга. Сви рамене, сведе поглед и измърмори:

— Не. Нищо.

Значи имаше и друго. Щеше му се да възкликне: „Какво си спомни? Кажете ми!“, но само коленичи до нея.

— Дори нещо, което изглежда маловажно, може да се окаже полезно. Ако искате да открия убиеца, трябва да ми кажете...

Никакъв отговор.

— Погледнете ме, Мидори.

Тя въздъхна и го погледна предизвикателно.

— Но то... нямаше нищо общо със смъртта на Юкико. Отнасяше се за нашето семейство.

Очевидно не ѝ беше хрумнало, че някой от собствените ѝ роднини може да е отнел живота на Юкико. Сега Сано видя как на лицето ѝ се изписа разбиране. Тя се сви и се отдръпна назад.

— Не е изключено някой от близките ви да е виновен за смъртта на Юкико — рече той колкото се може по-внимателно.

Мидори прехапа напуканите си устни. Накрая заговори глухо:

— В деня, преди да умре, Юкико бе написала, че не може да реши дали да каже нещо, което знае за някого. „*Проговоря ли, е предателство. Замълча ли — грях.*“ След като го прочетох, се върнах назад, за да разбера за кого се отнася — Мидори направи пауза. — Беше за брат ни Масахито.

Младият господар Ниу. И той ли беше жертва на изнудвачеството на Норийоши? И дали неговата високоморална сестра — единствената, способна да му се опре — го бе притискала да си признае някакво деяние, както бе постъпила с момиченцата, счупили къщурката за светулки? Той бе достатъчно хитър да планира привидно *шинджу*, разполагаше с предостатъчно верни помощници. Но дали би имал търпението да го реализира?

— Какво е знаела Юкико за Масахито, Мидори?

Девојката поклати глава:

— Не зная. Беше написала, само че... — тя се смръщи в усилие да си спомни. — Масахито бил сторил нещо, което се наказва с екзекуция... Не само за него, а и за цялото семейство... такъв бил законът. Юкико пишеше, че мисълта за смъртта изпълва сърцето ѝ с ужас, но предпочита да умре, вместо да живее в срам и безчестие, защото това е дългът на всяка жена от семейство на самурай. А според нея дългът е по-важен, отколкото верността към семейството... Дори и да ни обрече на най-жестоката съдба заедно с Масахито, ако го издаде... Точно тогава мащехата ми влезе и не успях да прочета по-нататък — завърши Мидори. — Не зная какво е сторил Масахито, но трябва да е нещо много лошо.

Сано прехвърли наум вариантите какво може да е извършил младият господар, та да заслужи такова сурово наказание. Самураите обикновено имаха привилегията да си направят сепуку, вместо да бъдат екзекутирани. Само за много сериозни нарушения на закона, като опозоряване на честта, палеж, държавна измяна или тежко убийство, ги лишаваха от тази привилегия и ги третираха като простолюдието.

— Той я е убил, нали? — прекъсна мислите му Мидори. — За да не го издаде?

В желанието си да ѝ спести болката Сано рече:

— Може и да не е така. В края на краищата това са само думи на Юкико. Може да не е разбрала добре или да не е написала истината в дневника си...

В очите на Мидори блесна надежда. После поклати глава:

— Не, Юкико не би излъгала. Била е сигурна. Знам, че беше много разстроена, преди да умре.

Мидори обгърна коленете си с ръце и ги опря в гърдите си.

— Съжалявам — рече Сано.

Мидори не отговори. Внезапният звън на камбаната в храма разкъса тишината и накара двамата да подскочат. Момичето хвърли напрегнат поглед нагоре към хълма.

— По-добре да се връщам, преди някой да ме е потърсил — каза тя. — Когато ме уловят в неподчинение, ме лишават от вечеря — с неохота се надигна и подаде на Сано плаща, с който се бе загърнала. — Сбогом, *йорики* сан — направи няколко крачки, обърна се и каза с глас, някак си поновому зрял и сериозен: — Искам отмъщение за смъртта на Юкико. Искам наказание за нейния убиец. Ако е Масахито... — Мидори преглътна с мъка, но продължи смело, — значи така е било писано.

Сано проследи с поглед дребната самотна фигурка, която се заизкачва по пътеката към храма. После пое надолу по склона. Тази вечер ще си почине, но утре отново го чака дълъг път. Обратно към Едо, където му предстои тежката задача да уведоми родителите на Цунехико за смъртта на сина им и да докаже, че младият господар Ниу е виновен за три убийства.

[1] 794–1185 г. — период на асимилиране на китайското влияние и възприемане на будизма в Япония — бел.ред. ↑

СЕДЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

Съдията Огиу се наведе да огледа каменната пейка пред къщичката за чайна церемония. Прокара пръст по повърхността ѝ, после го поднесе към очите и се намръщи.

— Веднага почисти тази пейка! — нареди той на слугата, който се въртеше около него. — Господарката Ниу ще пристигне всеки момент. Всичко трябва да е безупречно.

— Да, господарю.

Слугата започна да мете пейката с малка метличка, а Огиу се обърна да огледа градината. Увери се, че сухите клони са прибрани и листата по повърхността на изкуственото езерото са подредени в красива картина. Скръсти ръце и в пояса му нещо изшумоля. Той извади писмото на господарката Ниу, получено предишния ден. Прочете го, вероятно за двайсети път, като прескочи официалните поздрави и премина направо към същността:

С оглед на някои събития напоследък по мое мнение е крайно наложително да се срещнем и да планираме стратегията си за преодоляване на предизвиканите от тях последствия.

„Събитията“, които тя споменаваше, явно се отнасяха за посещението на Сано Ичиро в храма Канон и за убийството на секретаря Цунехико. Шпионите на Огиу му бяха докладвали и за двете. Чудеше се защо Сано му пробута тази прозрачна лъжа за Мишима. Независимо от причините това бе въпрос между висшестоящ и негов подчинен и трябваше да се уреди насаме. Смъртта на Цунехико бе печална, но съвсем обичайна за пътуване по Токайдо. Тогава какво общо имаха тези инциденти с господарката Ниу?

Огиу толкова се мъчеше да се сети, че не спа цялата нощ. Стомахът му се разстрои и продължаваше да го боли въпреки чая от

бамбукова пепел, който бе пил. Към притесненията му се добави и тревожната вест, донесена му едва тази сутрин от негов информатор в Едо: Сано не е прекратил разследването на *шинджу* — в деня, преди да тръгне, е разпитвал актьора Кикуноджо и някакъв сумист. Огиу знаеше, че господарката Ниу едва ли бе разбрала за това — все пак неговите шпиони бяха най-добрите след тези на *шогуна*. Но сигурно скоро щеше да научи. От мисълта за недоволството ѝ му призля. Остра пареща жлъчка се надигна в гърлото му. Да, решише ли, тя можеше да го съсипе. Проклет да е Сано Ичиро, този глупак, тъй упорит и непокорен! Хич да не го беше срещал!

Огиу мушна писмото обратно в пояса си. Ще се справи с господарката Ниу. Просто ще приложи уменията, които бе усвоил до съвършенство през годините — вещина във въздействието, изкусна словесност, съзиране на предимството и светкавична способност да се възползва от него, преди противникът да се е усетил. Можеше да улесни триумфа си, като подсигури най-подходящата обстановка. Къщичката за чайна церемония!

Малката постройка изглеждаше като селска колиба — пълна противоположност на градската натруфеност и помпозност. Огиу бе постигнал ефекта на типична за селото простота, без да пести средства, и това му доставяше искрено удоволствие. *Парите, разсъждаваше той, могат да купят дори покой и ведрина.*

Но днес безпокойството не му позволяваше да погледне на къщурката с обичайното задоволство. Без зеленина градината изглеждаше гола и неприветлива, древните каменни фенери — някак нечисти и износени. Беше си играл с часове да направи стъпалата, които артистично криволичеха към къщурката. Сега внезапно му се прииска да ги пренареди. И видът на къщурката вече не му харесваше. Входът, през който се влизаше на колене, му се струваше твърде висок, а прозорците — твърде малки. И изведнъж видя колибата такава, каквато си беше — нелепо творение на дилетант, който се мисли за майстор в чайната церемония.

Заля го безсилна ярост към господарката Ниу и Сано, които така сериозно смуцаваха покоя му. Затова потърси отдушник в поредния гневен изблик.

— Ей, ти, ела! — изкрещя на слугата си. — Виж колко е мръсно тук! Веднага да го излъскаш!

— Да, господарю. Веднага, господарю!

Страхът в очите на слугата възвърна чувството му за власт. Представи си как излиза победоносно от стълкновението си с господарката Ниу. Усмихна се и се заизкачва по стъпалата към колибата. Събу се и плъзна встрани входната врата, повдигната на височина на бедрата, с цел да внушава смирение у гостите на чайната церемония. Обикновено влизаше през задния, кухненския вход, но сега искаше да погледне колибата през очите на господарката Ниу. Щом се качи и се озова вътре коленичил, усмивката му стана по-широка — господарката Ниу трябваше да застане на колене, за да стигне до него, а при всяка друга ситуация това би било немислимо. Началното предимство ще е негово!

Той отиде в кухничката и взе от шкафа тел за разбиване, купа, кутия най-качествен зелен чай на прах, черпак, салфетки, буркан за разреждане и съд за вода. Напълни самовара и го внесе в стаята. Другите прибори нареди на поднос от лакирано дърво върху рогозката за сервиране. После застана на колене и зачака господарката Ниу. Мислите му го отнесоха в детството, в селския дом на богатите му родители. По рождение се казваше Асашио Банзан, син на дребен васал на Токугава. Живееха в провинция, опустошена от гражданската война. Като осемгодишен бе спечелил благоразположението на своя учител в самурайското училище, с което привлече вниманието на самия господар и за награда получи работа като паж в замъка Едо. Там бързо се ориентира в слабостите и щенията на дворецовите служители и започна да търгува с тях срещу защита и покровителство. Заемаше им пари, уреждаше им срещи с жени, осигуряваше им пиене и наркотици, прикриваше грешките и провиненията им. В замяна другите пажове го отменяха в черната работа, а аристократите му даваха допълнителни възнаграждения и отбрани поръчки. Предоставяше им приятелството си за информация, която да използва срещу враговете си. Така усъвършенства политическите си умения, с които сега бе така известен. С годините бързо се издигна до главен паж, после до чиновник, секретар, администратор. Но човек с ниско потекло като неговото не можеше да продължи по-нагоре.

Напредна по друг начин — чрез брака си с единствената дъщеря на главния васал на шогуна. Успя да се ожени за нея отчасти чрез ласкателства към бъдещия тъст, отчасти чрез инсцениране на

компромат срещу съперниците си. Прие фамилното име на съпругата си — Огиу, и стана абсолютен наследник на своя тъст. Издигна се до ранг съветник. Когато тъстът му почина, фамилното богатство премина у Огиу заедно с поста на стареца — северен магистрат на Едо.

Огиу Банзан управлява града в продължение на трийсет години с помощта на перфектна шпионска мрежа. Наложил железен контрол, старателно скрит под маската на елегантна небрежност. Около него никога не възникнал скандал, винаги успявал да скрие дребните провали и корупцията. Но наскоро в миг на слабост и алчност изпадна в зависимост от господарката Ниу.

Преди две години *шогунът* издаде първия указ за защита на кучетата и нарушителите бяха изправяни пред съда. Повечето бяха бедни селяни, но един ден в залата се явил изискан, добре облечен мъж.

— Съдия Огиу, аз съм син на Кухейджи, търговеца на масла — каза мъжът с поклон, докато коленичеше на пода в кабинета на Огиу. — Баща ми бе арестуван за убийство на куче. Утре трябва да произнесете присъдата му. Готов съм да ви дам голяма сума, за да го освободите.

Огиу огледа изпитателно сина на търговеца и забелязал признаци на страх, които деловите маниери не можеха да скрият — помръдваше неспокойно и кършеше ръце.

— И какво ви кара да смятате, че бих приел подобно предложение? — попита той. И по-рано бе вземал подкупи, но само когато нарушението бе дребно и вината на извършителя стоеше под въпрос. *Шогунът* лично го бе уведомирал, че указът за защита на кучетата трябва да бъде прилаган безкомпромисно, без изключения. В противен случай Огиу можеше да загуби поста и дори живота си.

— Не исках да ви засегна, ваша светлост — синът на търговеца видимо трепереше. — Просто ви моля за живота и свободата на моя баща. Ето, давам ви триста кобана и се заклевам в живота си, че няма да кажа никому.

Огиу вдигнал ръка, за да го отпрати, но се втренчил в жълтиците, които мъжът изсипал от кесията си, и ръката му замръзна във въздуха. С толкова пари можеше да си построи лятна вила в планината. Но тежко му, ако шогунът разбереше за сделката. После си помислил: „И как негова светлост ще научи?“ Блясъкът на монетите неумолимо го привличал. Кучето и без това вече беше мъртво — наказанието на

търговеца нямаше да го съживи. Едно малко нарушение на закона едва ли щеше да застраши способността на Токугава Цунайoshi да създаде наследник.

— Много добре — каза Огиу и прибра жълтиците.

Освободи търговеца, построи си вилата и почти забрави за случката. Миналата пролет при едно гостуване у владетеля Ниу на изпроводяк господарката го причака в коридора и каза:

— Хубавото олио прави храната много по-вкусна. Дори кучетата, които шогунът тъй строго брани, биха се съгласили. Не бихте ли платили триста кобана за най-доброто олио, което може да ви предложи един търговец?

За всеки друг тези думи биха прозвучали абсурдно. Но Огиу осъзна с ужас смисъла им — господарката Ниу му показваше, че знае за подкупа. Оттогава живееше в страх. И този страх сега му пречеше да се наслади на постиженията си. Непрестанно се страхуваше, че всеки миг може да се сгромоляса от високия си пост. Дали господарката Ниу е решила вече да се възползва от опасната му тайна?

Гласове отвън прекъснаха мислите му. Господарката Ниу бе пристигнала и слугата я въвеждаше в чайната градина.

С пресъхнали от тревога устни Огиу се запъти да я посрещне. Поздрави я според етикета и се поклони:

— Добре дошли в моето скромно жилище. Голяма чест е за мен, че приехте поканата ми.

Господарката Ниу също се поклони, макар че като съпруга на даймио стоеше по-високо в йерархията от него:

— Напротив, Огиу сан, вашето гостоприемство е чест за мен. Чайната церемония ни предлага убежище от светските грижи. Но убежищата често са временни и дори илюзорни. Нали? — устните ѝ се изкривиха в усмивка. Заради почернените ѝ според модата зъби устата ѝ изглеждаше като извор на смъртта.

Огиу се засмя притеснено. Остави господарката Ниу при входа на колибата и заобиколи, за да влезе през задната врата. С нарастващо вълнение мина през кухнята и коленичи на своето място до огнището. Чу плисък на вода, докато господарката Ниу измиваше ръцете и устата си над умивалника отвън. Последва шумолене на коприна — когато се събуваше. Миг по-късно вратата се плъзна встрани и тя влезе на

колене. Коленичилото положение ни най-малко не я унижаваше, както се бе надявал Огиу.

— „Планини и равнини, потънали в снега, и нищо не остава“ — прочете тя изписаното на стената хайку. Поклони се пред ритуалната ниша и зае почетното място пред нея. — Ах, подобна поезия ме освежава. Обзема ме такъв покой, че не ми се иска да се връщам обратно към светската суматоха — тя подпъхна полите на кимоното си под себе си за удобство, сякаш наистина се готвеше да поостане.

Целта на чайната церемония е в пречистването на тялото и на съзнанието и в единението на човека с природата. Но Огиу преследваше друга цел — надяваше се, че строгите ограничения на церемонията ще лишат господарката Ниу от възможността за атака, неприятни въпроси и шантаж. Не и в колибата за чай, която се смяташе за свята. Сега той си даде сметка, че тя е открила как да използва церемонията за своите цели. Вече бе успяла да спечели предимство, давайки му да разбере, че планът му се обръща срещу самия него. Хванат в собствения му капан, нямаше как да се отърве от нея, освен ако не претупа церемонията, проявявайки се като невежлив домакин.

Ръцете на Огиу трепереха, докато бършеше със салфетка вътрешността на купата за чай.

— Много проникателно наблюдение — каза той глухо. Дано се случи нещо, което да сложи край на този фарс! Обикновено бършеше купата бавно, без да бърза, наслаждавайки се на формата и изработката ѝ, а сега я бърсна няколко пъти като в несвяст. Дано земетресение срути покрива!

Покривът обаче не се срути. Вместо това господарката Ниу каза:

— Това хайку ми напомни сцена от една пиеса с най-добрия *онагата* на Едо в главната роля — тя направи пауза, оставяйки го да осмисли думите ѝ. — В пиесата имаше и стих за гръмотевицата и светкавицата. Вероятно я знаете? Ако не, сигурна съм, че някой ваш служител я е гледал.

„Онагата“ — Кикуноджо. „Гръмотевица и светкавица“ — Райден. „Ваш служител“ — Сано Ичиро. Огиу усети как отмалява, докато си превеждаше неясните слова на господарката Ниу. Тя го уведомяваше, че Сано съвсем не се е отказал от разследването на *шинджу* и че ѝ е известно кои хора е разпитал.

Огиу наля в купата вода от кипящия самовар. Питаше се как, за Бога, шпионите ѝ са успели да се домогнат до тази информация. Трябваше да я предразположи, и то бързо.

— Моля, приемоте най-искрените ми извинения за... — започна той. За какво? На практика тя не го обвиняваше в нищо. Не можеше да ѝ каже открито: „За това, че не успях да спра Сано, както ме помолихте.“ Пък и господарката Ниу се държеше така, сякаш това е най-обикновена чайна церемония. Огиу не може току-така да наруши условностите и да заговори открито. — Моите извинения за окаяното ми представяне като домакин — довърши той с надеждата, че тя ще разбере.

Господарката Ниу не прие особено радушно извинението му. Остана загледана в струята вода, която се изсипваше в купата.

— Хубавата вода е от първостепенна важност за приготвянето на хубав чай — отбеляза тя. — Вашата от изворите на Хаконе ли я получавате?

— Не, не... от връх Хией — заекна Огиу. Случайно ли спомена мястото, към което се бе отправил Сано? Усети как от притеснение плувна в пот и дрехите полепнаха по тялото му. Взе дървената бъркалка и започна да разбива чая с водата, докато се получи зеленикава пяна.

— Заварената ми дъщеря Мидори наскоро влезе в метоха към храма Канон в Хаконе — продължи господарката Ниу. После поклати глава, свъсила вежди. — Простете. Разбира се, вие... или поне един от вашите служители... вече знае за това — тя направи дълга пауза. — Защо иначе ще предприема такова дълго пътуване въпреки трагедията в Тоцука?

Стъписан, Огиу изгърва купата и бъркалката. Пенест зелен чай плисна на пода. Съдията започна да го попива със салфетка. Така... Мидори е в храма Канон... Ето защо Сано бе хукнал натам — да я разпита. Сега лъжата придоби смисъл. Какво възмутително неподчинение! Даже убийството на Цунехико не го бе спряло. И колко унижително за Огиу да го научи по този начин. Защо собствените му шпиони не са разбрали и не са го уведомили? За какво им плаща?

— Не знаех, че заварената ви дъщеря е станала монахиня — измънка Огиу. — Нямах представа, че е в Хаконе...

Ироничният поглед на господарката Ниу проследи как той почисти разляното. Беше ядосана, макар да не го показваше. Огиу знаеше, че ако поиска, тя може да го унищожи. Потърси спасение в строгите условности на церемонията, като ѝ подаде купата с чая. Тя я завъртя в ръце според изискванията на ритуала и каза:

— Каква красива купа! Докато пия, ще мисля за грънчаря, който я е сътворил, и за всички онези знатни люде, които са я докосвали с устни преди мен.

Баналните любезности означаваха, че вече е казала онова, заради което бе дошла, и че не се кани да му причини зло. Огиу въздъхна с благодарност.

Отърсил се от страха и несигурността, той започна да се наслаждава на церемонията. Господарката Ниу отпи и похвали чая. Обърса купата там, където устните ѝ я бяха докоснали, и му я върна, цитирайки свое стихотворение. Огиу също отпи и отговори на предизвикателството със собствени стихове. Повториха ритуала. Красноречието на съдията достигна шеметни висини. Представи се като идеален домакин, а гостенката му — като съвършена компаньонка — красива, начетена, с безупречни маниери. Докато я изпращаше при портала, той се впусна в галантни словоизлияния:

— Благодаря ви, че почетохте бедната ми колиба с височайшето си присъствие. Дори не смея да се надявам, че отново ще ми погостувате. Как бих могъл да получа обещанието ви? Само назовете желанието си.

— Удоволствието и честта са изцяло мои — отвърна господарката Ниу, свеждайки глава. — Има нещо, което можете да направите за мен. Ще ми позволите ли да говоря направо?

Стомахът му се сви от мъчителен страх.

— Разбира се — отвърна и направи опит да се усмихне. Излиза, че тя просто е отложила истинската цел на посещението си, за да не провали церемонията. Какъв ли глупак е изглеждал с илюзорното си чувство за сигурност!

Погледът ѝ стана студен и твърд. Привидната ѝ любезност изчезна напълно, когато каза:

— Разследването на *йорики* Сано Ичиро е предизвикало интереса на *мецуке*.

— Шпионите на *шогуна*? — ужаси се Огиу. Само това липсваше — да привлече вниманието им към работата на отдела му. Кой знае какво можеше да излезе наяве.

— Наистина ли?

— Зная го от много сигурен източник — отвърна господарката Ниу. — И нещо повече. Те допускат, че моята заварена дъщеря Юкико и онзи мъж Норийоши са жертва на убийство, както очевидно твърди и вашият йорики.

— Значи е било убийство — изстена Огиу и ръцете му се разтрепериха. Ами ако шогунът си мисли, че той се опитва да прикрие такова тежко престъпление? В най-добрия случай ще го порицае, а в най-лошия — ще го уволни. Сега съжали, че не бе се вслушал в думите на Сано. Но нали всичко сочеше, че смъртта на двамата е *шинджу*! Кой би могъл да го обвини, че е искал да спести на фамилията Ниу неприятностите около едно разследване? Никой не знаеше за властта, която господарката Ниу имаше над него.

Тя поклати глава нетърпеливо.

— Не ставайте смешен. Това си е самоубийство. *Мецуке*, тези презрени интриганти, си позволяват да сеят интриги за скандал в дома на владетеля Ниу. Само си представете богатството, което би се изсипало в хазната на Токугава, ако отнемат феодалното владение на съпруга ми! — гласът ѝ стана дрезгав от ярост. — При това се канят да подхванат собствено разследване. Това трябва да се предотврати. На всяка цена!

— Да се предотврати... — повтори като ехо Огиу. — Но как?

Господарката Ниу се изсмя рязко и сухо.

— Това ще решите вие, съдия Огиу сан — отвърна тя, наблягайки на титлата му.

— Аз ли? Защо? Как? — стомахът му се преобърна при мисълта да се заеме с такава опасна конспирация. Представи си съсипаната си кариера, заточението, което го чакаше, или дори смъртното наказание...

— Да, вие. И мисля, че знаете защо. А „как“, ще решите сам — господарката Ниу отвори портата и пристъпи навън. Преди да се качи в чакащия на улицата паланкин, добави през рамо: — Не се съмнявам, че ще измислите нещо — и си тръгна.

Огиу затвори портата и се облегна на нея с притворени очи. Няколко пъти пое дълбоко въздух. „Не забравяй кой си — каза си той. — Досега винаги си бил победител и пак ще бъдеш!“ Спомни си своя съперник за длъжността на главен паж преди десетки години. Набеди момчето в кражба и така успя да си осигури службата. Откакто бе станал магистрат, периодично се опитваха да го провалят, но той всеки път оцеляваше. Използваше връзките и влиянието си, за да назначат хулителите му на длъжности далеч извън Едо. Едва ли господарката Ниу бе по-опасна от другите, с които се бе сблъсквал досега.

Постепенно силите му се възвърнаха. Огиу отвори очи и се затътри към вратата. Запита се защо господарката Ниу толкова държи да осуети разследването, но тревогата за самия него бързо заглуши любопитството. Трябваше да пристъпи към действие, за да избегне провала. Сега чувстваше по-малко страх, отколкото преди срещата, защото заплахата доби ясни форми и вече не му изглеждаше толкова непреодолима. Влезе в къщата и нареди на слугата, който го посрещна на прага:

— *Йорики Ямага и йорики Хаяши да се явят тук незабавно!*

Ще се разпореда да предотвратят разследването на *мецуке* и веднъж завинаги да сложат край на намесата на Сано в делата на фамилията Ниу.

ОСЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

Внезапен тропот на копита разпръсна тълпата пред кварталната гостилница, където Райден довършваше обяда си. Борецът вдигна поглед от купата си и видя двама конници с богато украсени кожени одежди, метални шлемове и маски на лицето. Размахвайки мечове, те заковаха галопиращите си коне точно пред него.

— Ей, ти! — извика единият от тях.

Райден се ядоса, че прахта от конските копита се посипа по храната му. Изгледа свирепо двамата ездачи. Запрати купата настрана, изправи се и застана предизвикателно, скръстил ръце и раздалечил крака.

— На мен ли викаш? — изръмжа той на застаналия отпред ездач.

— Да, на теб — маската изкривяваше гласа му, но не скриваше неизречената заплаха. Две студени очи отвърнаха на погледа му. — Ти ли си Райден, сумистът?

Райден отстъпи крачка назад. Гневът му угасна с първите тръпки на страх — разпозна гербовете на доспехите им и крилатите орнаменти на шлемовете им. Това бяха *йорики* и появата им по улиците винаги означаваше неприятности.

— И какво, ако съм? — попита Райден, като се напрягаше да изглежда дързък. Но гласът му затрепери и сърцето му започна да блъска в гърдите.

Вместо да отговорят, двамата *йорики* дръпнаха юздите на конете си, отстъпиха назад и освободиха улицата пред Райден. Тогава този, който го бе попитал за името, изрева:

— Хванете го!

Изведнъж цяла група *дошини* се нахвърлиха върху него. Двама го сграбчиха за ръцете и го измъкнаха от гостилницата с вдигнати *джите*. Райден се смути. Усети, че го обзема нарастваща паника. Направи опит да се освободи.

— Ей, пуснете ме. Какво правите? Какво искате от мен?

— Арестуван си за убийството на Норийоши, художник, и Юкико, дъщеря на владетеля Ниу! — изкрещя отстрани главният *йорики*. После изрева към другите: — Водете го в затвора!

— Има някаква грешка — запротестира Райден. — Не съм убил никого.

Но още докато говореше, усети познато смущаващо съмнение. Демонът в главата му понякога засягаше паметта и хората често му казваха, че е правил неща, за които той нямаше никакъв спомен. Не е изключено да бе убил тези хора и после да бе забравил! Или поне Норийоши. Мисълта за затвора го разтревожи. Трябва веднага да убеди полицията, че е невинен.

— Не сте хванали, когото трябва — извика. Внезапно заслепяващ гняв заклокочи в гърдите му.

С яростен рев сумистът замята масивното си туловище надясно и наляво. Мъжете, които бяха хванали ръцете му, го изпуснаха. Райден блъсна един настрана и събори друг с мощен удар в челюстта. Прегази през нападалите мъже, за да се измъкне, но *дошините* и помощниците им го превъзхождаха. Засипаха го с удари на палките си. Въпреки това Райден продължи да се съпротивява. Обсебен от своя демон, той не чувстваше болка, нито осъзнаваше жив ли е или мъртъв.

После така внезапно, както се бе появил, демонът се скри. Страхът и паниката се върнаха.

— Не! — изкрещя Райден.

Вдигна ръце, за да прикрие лицето си, но твърде късно. Болка заля страните и устата му. Усети вкус на кръв и изплю един зъб. Палките се сипеха по ръцете, гърдите и гърба му. Свлече се на земята, хлипащ от ужас. Притиснат под нападателите си, лежеше задъхан и стенеше като ранено животно. Виковете на тълпата отекваха в ушите му. Някой завърза китките му. Въжето се вряза в плътта. Друг го изправи на крака. Затвориха го в клетка. Нечие *джите* се вряза в гърба му и притежателят му изкрещя в ухото му:

— Тръгвай!

Все още хлипащ от болка и ужас, Райден се заклатушка напред. Сведе глава, за да прикрие срама си. Знаеше какво ще види, ако вдигнеше поглед. Беше наблюдавал много подобни шествия. Най-напред — гордите *йорики* на коне, следвани пешком от *дошини*, и на края — помощниците им с овързания и затворен в клетка пленник.

Събираха се тълпи зяпачи, освиркваха и замеряха с камъни затворниците. Сега жертвата бе самият той. Камъните целеха него.

— Това е грешка! — изкрещя Райден, когато един го улучи по челото. Сви се в клетката, но и други влетяха между пръчките и го улучиха в гърдите и гърба. — Аз не съм убиец! — трябваше да ги накара да го чуят и да му повярват, преди да стигнат до затвора, защото тогава ще е твърде късно. — Моля ви... Нека обясня....

Той вдигна умолителен поглед към своите мъчители, но видя гневната тълпа — злобни лица, жестоки погледи, заплашително размахвани ръце, крещящи уста, жадни за кръв викове.

— Моля ви...

Ново смушкване в гърба.

— Млъквай и върви напред!

Най-накрая процесията спря и Райден се озова пред портите на затвора. Нова вълна на ужас изостри сетивата му.

— Моля ви, не ме водете вътре, не искам! — нареждаше той, докато придружителите му го измъкваха от клетката. Райден знаеше много добре какво става в затвора. Озовеш ли се вътре, край с надеждата да видиш отново бял свят.

Повлякоха го и го заблъскаха нататък по мрачен вонящ коридор. Собственият му вик се смеси с нечовешкия вой на другите затворници. Някой отвори врата. Силен тласък го запрати в полутъмно помещение. Строполи се ничком в ъгъла. Груби ръце завързаха глезените му. Вратата се затръшна.

Райден се обърна по гръб. Беше сам в малка килия с висок, препречен с решетки прозорец. Загърчи се на земята в усилие да се развърже.

— Пуснете ме! — отекна викът му.

Никакъв отговор. Накрая, омаломощен, се отказа. Потърси упование в самодисциплината, която дваисетте години тренировки по сумо бяха възпитавали у него. С облекчение усети как съзнанието му се успокоява и го обзема онзи прилив на смелост, който усещаше винаги щом стъпеше на ринга.

Вратата се отвори рязко. Двама пазачи влязоха в килията. Носеха тояги, къси копия и камшик. Райден се стараше да не гледа мъжете и оръжията им, а да се съсредоточи в себе си. Да правят каквото си щат.

По-ниският затвори вратата и застана до нея, облегнат на тоягата си. Вторият — огромен едноок бабаит — се надвеси над Райден.

— О-о, Райден, великият борец — присмя му се той. — Виж се сега. Проснат на земята като вързано прасе. Кажу истината: ти ли уби Ниу Юкико?

— Не, не съм. И ако не ме измъчвате, ще ви възнаградя богато.

Едноокият прихна.

— С какво? — той се пресегна и разкъса износеното кимоно на Райден. Намери кесията му и изсипа на пода три зени. — С това ли? — после се обърна към спътника си: — Сега ще докажа, че великият Райден лъже.

Захвърли настрана тоягата си и измъкна камшика. Замахна с него във въздуха и шибна Райден по гърдите толкова силно, че борецът едва успя да сдържи вика си.

— Не съм я убил аз — прошепна той.

— Ти си, ти — възрази му едноокият. — Ти си я убил, убил си и Норийоши и после си ги хвърлил в реката. Признай си!

— Не!

Камшикът изплющя отново.

— Ти си ги убил!

— Не!

— Да. Кажу: Аз убих Ниу Юкико и Норийоши.

Отново камшик и отново обвинения.

— Не... не съм аз... Добри хора... добри самураи... не, не! — крещяха разкъравените му подуту уста.

После едноокият захвана да го мушка с копието. Сълзи рункаха по лицето на Райден, когато острието се заби в плътта му. Мускулите му се сгърчиха в мъчителна болка, мехурът и червата му се охлабиха. Подът под него стана хлъзгав от кръв, урина и изпражнения. Въпреки това все още упорито повтаряше:

— Не, не съм убил никого.

Накрая едноокият отстъпи.

— Жилав е — каза на другия. — Може пък да казва истината.

Ниският тъмничар измърмори нещо, което Райден не разбра. После двамата излязоха от килията и заключиха вратата.

— Благодаря ти, милостиви Буда! — изстена Райден с признателност.

Въздъхна с облекчение и зачака някой да дойде и да го освободи. Но времето минаваше и никой не идваше. Какво толкова се бавеха? Ръцете и краката му бяха изтръпнали от врязалите се в тях въжета. Искаше да го развържат, да се махне от това ужасно място. Искаше баня, питие и мехлем за раните си.

— Ей! — извика той с дрезгав глас — Върнете се! Пуснете ме!

Вратата се отвори. Двамата му мъчители се появиха отново. Зловещата усмивка на едноокия накара Райден да изтръпне от страх. Ноздрите му се свиха от острия мирис на нажежен метал, който се носеше от каменната кана в ръцете на дребосъка. И тогава Райден разбра.

— Не! — изкрещя той. — Не *нето земе*^[1]! Не!

Едноокият го обърна по корем. Райден просеше милост и плачеше с лице досами мръсния под.

— Не-е! — изстена, когато острието на копието прокара дълъг срез по гърба му. Скърцаше със зъби от пронизващата болка, но продължи да ги увещава: — Моля ви, ще платя... каквото поискате... нямам много... но ще намеря пари отнякъде...

Тогава едноокият разтвори раната с ръце. Райден усети, че дребосъкът се надвесва над него и...

— Ааааа!

Струйка топена мед потече в отворената рана. Пареща болка заля гърба му и го тласна към ръба на лудостта. Докато крещеше и виеше, той чуваше как месото му цвърчи и се пържи. Ръбовете на раната почерняваха и се сгърчваха.

— Ти ли уби Ниу Юкико и Норийоши? — гласът на едноокия звучеше далечен и неясен.

Все още скован от болка, Райден не можа да отговори. Изпищя отново, усещайки нова струя мед да прониква в плътта му.

— Отговори, свиньо! Ти ли ги уби?

С частица от разума си Райден осъзнаваше, че признае ли, с него е свършено. Но не можеше да понесе повече *нето земе*. Страданието бе нетърпимо.

— Не помня — изплака той с надеждата, че с това ще задоволи мъчителите си.

— Ти си ги убил. Признай!

Внезапно върху гърба му се изля поток течен огън. Викът остана заклещен в гърлото му. Дребосъкът бе изсипал цялото съдържание на каната.

Райден успя само да изхрипти:

— Да. Аз ги убих.

После в полусъзнание усети, че го слагат на носилка и го отвеждат в съда. През мъгла от болка и смут чу гласа на съдията, който изрече:

— Райден, ти си признал, че си убил Ниу Юкико и Норийоши. Осъждам те на смърт.

Последва изпълнено с кошмари пътуване на носилка. Той ту идваше на себе си, ту отново потъваше в мрачна бездна. Накрая се събуди. Лежеше на земята под бледото безцветно небе. Около него се виеха валма мъгла, а призрачният бял диск на слънцето висеше досами хоризонта. Някъде наблизо се долавяше плисък на вода. Райден с мъка обърна глава.

— О, не! — прошепна той.

Ято кресливи гарвани пляскаха с крила и грачеха доволно около два разлагащи се обезглавени трупа недалеч от него. По-нататък двама мъже сглобяваха груб дървен кръст. Това бе мястото за екзекуции край реката. Какъв позор за един самурай да умре по този начин.

Срамът се примеси с мъката, че скоро ще умре. Усети ридание в гърлото, но го преглътна. Зачака със стоическо примирение края на страданията си. Поне злият демон щеше да умре заедно с него.

Мъжете го вдигнаха от носилката и го завързаха на кръста. Изправиха го с лице към реката. Брегът бе осеян с отсечени и набучени на копия глави. До него имаше още два кръста и на тях се полюшваха трупове. Мъгла се стелеше над мътните води. Няколко рибари наблюдаваха безмълвно от лодките си. Райден отправи последен поглед към света. После затвори очи.

Смразяващият вик на палача. Копие, пронизващо гърдите му. Нетърпима болка, идваща да сложи край на страданията му.

Райден изпищя за последен път. Чу кръвта си да блъска в слепоочията — огромен червен пулс, който бързо започна да избледнява. Видя ринга за борба, който толкова години бе очертавал границите на живота му. Видя безликия си противник. Залитна извън

кръга. В последния миг сграбчи злия демон и го повлече със себе си.
Заля го вълна от ликуваща радост.

И нищо повече.

[1] *нето земе* (яп.) — мъчение, при което се излива разтопен метал в прясна рана по протежение на гръбначния стълб ↑

ДЕВЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Сано се върна в Едо пет дни след като бе заминал, но му се струваше, че бе минала цяла вечност.

Докато яздеше печален и уморен по огрените от следобедното слънце улици, изненадан осъзна, че само след три дни е Сецубун^[1]. Домакини и търговци премигнаха пред праговете си, почистваха домовете и магазините си в подготовка за празника.

— *Они ва сото, фуку ваучи*^[2]! Дяволите вън! Сполуката вътре! — припяваха те като заклинание.

Борови клонки, бамбукови стъбла и гирлянди украсяваха всяка врата. По рамки и прозорци висяха оризови питки *мочи*^[3], оставени там да пропъждат злите духове. Навсякъде из града цареше жизнерадостна възбуда в навечерието на пролетта.

Празничното настроение не успя да разведри потъналата в печал душа на Сано. Самотното пътуване му предостави твърде много време за размисъл. Урната с праха на Цунехико, която бе взел на връщане през Тоцука, издуваше дисагите му и непрестанно напомняше за всичко, което трябваше да свърши: да хване един убиец и да отмъсти за смъртта на своя приятел, да разгадае тайната, която се криеше зад усилията на господарката Ниу да осуети разследването, да се пази от евентуалните нападения на неизвестния преследвач, да убеди съдията Огиу, че разследването е необходимо и че се налага да разпита младия господар Ниу...

Сано горчиво изкриви уста. Какъв шанс имаше за успех? Огиу, който така страстно защитаваше фамилията Ниу, изобщо нямаше да се зарадва, като научи за посещенията му при Мидори. Но без нейните показания той нямаше доказателства срещу младия господар. Налагаше се да му разкаже за Хаконе.

Още щом влезе в къщата на съдията, разбра, че нещо не е наред. Всички служители, вестители и слуги зарязаха работата си и се втренчиха в него. Сано спря на прага. От смущение лицето му пламна.

Главният чиновник заговори от писалището си, без да вдига поглед от счетоводните книги:

— Очакват ви в приемната на съдията Огиу, *йорики Сано сан*.

Сано мина по коридора към приемната, изпълнен с тревога. Поколеба се пред вратата, долавяйки тих разговор, пое си дълбоко въздух и почука.

— Влез — прозвуча гласът на Огиу.

С пресъхнала уста и лепкави от пот ръце Сано отвори вратата. Вътре видя трима коленичили мъже — двама от дясната страна и един отляво на Огиу.

— Коничиуа, добър ден, ваша светлост. Хаяши *сан*. Ямага *сан* — поклони се Сано. После се обърна към широкоплещестия мъж отляво на Огиу, последния човек на света, когото би искал да види точно в този момент: — Добър ден, Кацурагава *сан*.

Какво означаваше присъствието на двамата *йорики*? И нещо повече — какво правеше тук покровителят му? Не бе виждал Кацурагава Шундай, откакто баща му го бе завел при него.

Всички отвърнаха на поздрава му сдържано и официално. Сано коленичи пред Огиу, опитвайки се да разчете нещо по предназначено безизразното му лице.

— След дълъг размисъл — започна Огиу — реших, че сте били прав за Ниу Юкико и Норийоши.

Сано премигна изненадан.

— Наистина ли?

— Да. Те не са извършили *шинджу*. Били са убити.

Сано грейна от възторг и забрави да попита как така Огиу е променил становището си. Мислеше само колко по-лесно ще му бъде официално да провежда разследването си, вместо да действа скришом както досега. Представи си как вратите на целия град ще са отворени за него, как вече няма да има спънки по пътя към истината. Понечи да благодари на своя началник.

— Ваша светлост...

Огиу вдигна ръка, за да го спре.

— Тъй като отсъствахте, нямах друг избор, освен да прехвърля разследването на Ямага *сан* и Хаяши *сан*. Те ще ви обяснят какво се случи.

Сано се помъчи да запази самообладание. Разследването, заради което бе рискувал толкова много, е прехвърлено на друг!

— Проведохме нужните разпити и задържахме бореца Райден — поясни *йорики* Ямага. — Вчера той бе осъден за двойното убийство и рано тази сутрин бе екзекутиран.

— Не! — Сано извърна изумен поглед към Огиу и Кацурагава. Изражението на съдията остана безстрастно, а на лицето на Кацурагава се изписа стаено напрежение. — Не може да бъде! Какви разпити? Какво ви накара да мислите, че убиецът е Райден? Какво става тук?

Хаяши се изкашля неловко.

— Райден направи самопризнания — каза той.

Сано се изсмя — високо, рязко, при което колегата му трепна.

— Е, да, разбира се, как не! — извика той, спомняйки си изтезавания затворник, когото бе видял в Едо. — Но какви са ви доказателствата, че Райден е убил когото и да било. Хайде, разкажете ми за тези ваши разпити!

— Как смееете да ме обиждате? — Хаяши пламна и посегна към меча си.

Сано също се изправи. С удоволствие щеше да излее гнева си върху Хаяши, ако не се бе намесил Огиу.

— Моля ви! — съдията поклати глава. — Не се карайте като деца! — после се обърна към Сано: — Вие самият не включвахте ли Райден в числото на заподозрените?

Чак сега Сано разбра каква беше истината. Огиу продължаваше да защитава семейство Ниу, но просто бе сменил тактиката. Какъв подобър начин да приключи разследването от това да арестува, да осъди и да екзекутира една изкупителна жертва, тласната в ръцете му от самия Сано! Ямага и Хаяши вероятно бяха предпочели Райден пред Кикуноджо, защото не желаеха да засягат високопоставените покровители на актьора. А Райден беше от простолюдието и нямаше кой да го защити. Сано се почувства виновен за смъртта на още един човек.

— Никога не съм смятал, че убиецът е Райден! — възкликна той. Вече не можеше да помогне на бореца, освен да изтрие петното от името му.

— Райден признал на тъмничарите, че не си спомня дали е извършил тези убийства — поясни Хаяши хладно. — Бил е луд. В лудостта си е убил двама души и после пак лудостта е заличила престъплението от съзнанието му.

Сано се замисли. Може би наистина „демонът“ на Райден го бе тласнал първо към убийство и после към безпаметност. Нима Цунехико умря само защото Сано не бе успял да прозре вината на Райден и да го арестува преди фаталното пътуване?

— Райден не е бил единственият изнудван от Норийоши — плахо рече Сано. — Пък и не е имал мотив да убива Юкико. Мисля, че знам кой го е сторил.

— Само предположения! — изсмя се Ямага, а Хаяши кимна утвърдително.

Сано не искаше да разкрива повече от онова, което бе установил, след като видя как бяха използвали досегашните му разкрития, но отчаяно се нуждаеше от официалното одобрение на съдията. Затова бързо обясни какво е научил в Хаконе и завърши с думите:

— Смятам, че младият господар заслужава подробно разследване. И като начало ще проуча дали онзи, който ме проследи до Тоцука и уби Цунехико, не е някой от приближените на Масахито или дори самият той — само благодарумието го възпря да обвини открито Огиу, че прикрива семейство Ниу.

Огиу въздъхна и поклати глава:

— Всичко това са фантазии на една девойка, все още дете. А и съм склонен да вярвам, че злощастната смърт на вашия секретар е просто едно от онези убийства, които понякога стават по пътищата. Колкото до семейство Ниу, и дума не може да става отново да им сервираме неприятности. Истинският убиец е... наказан.

— Но... — възропта Сано.

— Въпросът е приключен — прекъсна го Огиу и кимна към Ямага и Хаяши: — Вие можете да тръгвате.

Двамата йорики станаха и се поклониха. Сано улови презрителните им погледи.

— Държа да продължа разследването — настоя Сано.

Преди да отговори, Огиу размени кос поглед с Кацурагава.

— Опасявам се, че повече няма да разследвате нито този, нито който и да е друг случай, Сано сан. От днес нататък сте освободен от

длъжността *йорики* и от всички съпровождащи поста задължения и привилегии.

Думите се стовариха върху Сано като чук. Такъв позор за него и за семейството му. Как щеше да се отрази на баща му всичко това? Олюля се и ушите му забучаха. Само откъслечни фрази достигаха до слуха му от тирадата на Огиу:

— Непростимо неподчинение... липса на компетентност... предателство... грешка от самото начало... неподходящ характер... незабавно освободете канцеларията и жилището си... Разбирате ли защо ви уволнявам?

Сано отвори уста, но не отрони и дума.

— Решението ми е окончателно. Ясно ли е?

— Да, ваша светлост — успя да прошепне.

— И бъдете така добър да оставите праха на Хамада Цунехико при моя управител. Официален пратеник ще отнесе урната на родителите му и ще поднесе съболезнования.

Сано кипна от възмущение. Как можеше Огиу да го лишава от възможността да изпълни дори този свой дълг? Но си наложи да замълчи и само кимна покорно.

— Тогава сте свободен — Огиу направи пауза и добави: — Надявам се да постигнете успех в бъдещите си начинания.

В този момент Кацурагава се обърна към Сано:

— Аз ще ви придружа.

Сано хвърли отчаян поглед към покровителя си. Не желаше да разговаря с никого. Искаше да освободи кабинета си и да напусне по възможно най-бързия начин. Мислеше само как ще каже на баща си. Но Кацурагава застана до него и сложи ръка на рамото му.

— Трябва да поговорим, Сано сан — каза той и го поведе към изхода.

Известно време вървяха мълчаливо. Сано поглеждаше крадешком своя покровител. Стойката на Кацурагава излъчваше увереност, премерените му движения и бавната, целеустремена крачка издаваха сила и мощ. До него Сано се чувстваше дребен и незначителен, макар че на ръст бе по-висок.

— Като твой покровител имам известни отговорности за това, което се случи с теб — каза Кацурагава. — Вероятно в желанието си да изпълня едно отдавнашно задължение, съм действал прибързано.

Насочил съм те към длъжност, за която нямаш качества. Но вината си е и твоя... — той се обърна, за да изгледа Сано в очите. — Поне опита ли се да спазиш изискванията на началника си? Помъчи ли се да компенсираш качествата, които ти липсват, с вяност и подчинение?

Изтръгнат от безмълвието си, Сано отвърна:

— Какво общо имат недостатъците ми? Уволниха ме не защото не се справих, а защото се справих твърде добре. Разкрих убийство, което съдията Огиу искаше да потули. Как очаквате да бъда лоялен към човек, толкова корумпиран, че да осъди на смърт невинен? Не виждате ли, че нещо се потулва?

— Сано сан — Кацурагава се спря по средата на пътя и скръсти ръце. — Точно това имам предвид, когато говоря за липса на качества. Разбира се, че се потулва! И ако ти беше подходящият човек за тази длъжност, веднага щеше да разбереш защо. Какво, мислиш, ще стане, ако се разчуе, че някой от дома на владетеля Ниу е убил Юкико? И че този „някой“ е член на семейството му? И какво, ако шогунът реши да осъди на смърт целия род и конфискува земите им? Представи си само какво ще стане тогава! Хиляди и хиляди *ронини*, жадни да отмъстят за смъртта на своя господар. Многобройни *даймио* — до един съмишленици на Ниу, ненавиждащи управлението на Токугава и търсещи подходящ повод за бунт. Събери всичко това и какво се получава? — Кацурагава се приведе към него. Мургавото му лице излъчваше сурова власт. — Кръвопролития. Още пет века война. Това ли желаете? Толкова силно ли е любопитството ти, кой точно е убил онзи селяндур и разглезеното богаташко девойче? Нима животът на някакъв си жалък сумист, *войчер* при това невменяем, ти е толкова скъп, че не можеш да го жертваш в името на мира?

Сано не бе разсъждавал върху смисъла на тези убийства с такива мащабни размери. Да, разясненията на Кацурагава звучаха достатъчно логично, но нещо в тях куцаше. Как да повярва, че Огиу е действал по този начин единствено и само в името на държавния мир?

— Защо съдията не ми обясни всичко това?

— Вероятно е смятал, че разбираш — Кацурагава се обърна и отново пое бавно напред.

Сано го последва.

— Наистина ли вярвате в това, което ми казахте? Нали ако е самурай, убиецът има право да извърши сепуку! Семейството му няма

да бъде наказано, както би станало с хора от простолюдието. Пък и другите даймио няма да рискуват да се вдигнат на бунт срещу Токугава...

Кацурагава замълча, а после рече:

— Сано сан, готов съм да ти помогна да си намериш нова работа. Може би дори по-добра от тази, която току-що загуби. Имам много връзки... А колкото до сватбата ти, която баща ти иска да се уреди, с удоволствие бих предложил услугите си като посредник и поръчител.

Кацурагава му предлагаше нова длъжност, вероятно по-висока и с по-голямо възнаграждение, доживотна осигуреност и финансова стабилност, с които би имал шанс да сключи изгоден брак и да влезе в аристократичните среди. Показваше му възможност да възстанови социалното си положение и честта си и да спести разочарованието на баща си. Наистина щедро обещание, но духовете на Цунехико и Райден искаха друго.

— Да разбирам ли, че ще ми помогнете, само и само за да прекратя разследването? — попита, подчертавайки недвусмислено очевидната изгода.

Кацурагава изкриви устни.

— Да, точно така.

— Не мога — отвърна Сано.

Кацурагава спря на пътя.

— Ти си глупак! Не виждаш ли какво причиняваш на баща си? Вече не си *йорики*. Никой няма да отговаря на въпросите ти или да изпълнява заповедите ти. Ако дръзнеш да провеждаш частно разследване, ще бъдеш арестуван и наказан сурово за намеса в държавните дела. Край, Сано сан. Нищо повече не можеш да направиш. Откажи се!

— Не! — извика Сано и разбра, че с това окончателно прекъсва отношенията си със своя покровител. Обзе го въодушевяващо чувство за свобода. Влиятелният господар е мечта за всеки самурай, а току-що той отхвърли благосклонността на своя.

Кацурагава тръсна ядосано глава, сякаш напълно да се отърси от задължението си към бащата на Сано, и пое надолу по улицата. Не беше изминал и десет крачки, когато се обърна:

— Знаеш ли защо със съдията Огиу решихме, че от теб ще излезе добър *йорики*? Защото смятахме, че липсата на опит ще те

направи безобиден, а моралната ти задълженост — лесен за манипулиране — Кацурагава се изсмя подигравателно. — Тогава събъркахме, но знай, че продължиш ли по този абсурден път, скоро ще си мъртъв.

Когато Сано стигна до дома на родителите си, вече се здрачаваше. Все още мъкнеше багажа от пътуването. Двама носачи пристъпваха зад него, натоварени с вещите от общежитието. Сано им помогна да разтоварят вързопите пред входа, плати им и ги отпрати. И остана сам с мрачните си мисли.

Като самурай знаеше, че можеше да дойде време, когато да му се наложи да извърши сепуку, за да избегне позора или за да го изкупи. Явно това време беше дошло. След всичко, което се бе случило, само ритуалното самоубийство можеше да възстанови честта на семейството му. Но нямаше право да слага край на живота си, преди да отмъсти за Цунехико, да очисти името на Райден и да постигне справедливост за Юкико, Норийоши и Глициния.

Сано прибра коня в конюшната и пренесе вързопите в антрето на къщата. После отвори вратата към всекидневната. Да забие кинжал в корема си, щеше да му е по-лесно. Ужасяваше се да застане пред баща си, ужасяваше се да види отново белезите на смъртта по лицето му.

Вратата към спалнята на родителите му стоеше отворена. Сано видя майка си, застанала до прозореца с гръб към него. Баща му лежеше на футона със затворени очи. Приглушена хъхреца кашлица разтърсваше тялото му почти непрестанно. Сано изтръпна от страх. Никога не бе виждал баща си да си ляга толкова рано. Болничните принадлежности край леглото му — купи за чай, леген, намачкани кърпи, бурканчета — говореха, че не е ставал цял ден или дори по-дълго.

— Отосан! — промълви Сано.

Баща му се размърда. Бавно отвори очи и смръщи измършавяло лице. В следващия миг гримасата изчезна, сякаш дори лекото движение на лицевите мускули изчерпи силите му.

— Ичиро — каза майка му с напрегната усмивка. — Каква изненада. Не те очаквахме.

Сано отиде при нея и я прегърна. Тази твърда, енергична жена сега изглеждаше смалена и крехка.

— Сине мой — прошепна баща му. — Защо си тук? Не трябваше ли да си на работа? Не те ли чакат в общежитието...

Дали да не измисли някакво извинение, поколеба се Сано. Ще признае на баща си, че е загубил работата и покровителя си, когато старецът позакрепне.

Немощната десница на бащата се подаде изпод завивката и докосна ръката на сина.

— Отивай — каза и го подбутна едва доловимо. Остър пристъп на кашлица го задави. — Не бягай от задълженията си.

— Отосан — Сано преглътна, за да премахне буцата, заседнала в гърлото му. Не можеше да лъже. Баща му бе безкомпромисно честен и изискваше от него същото. — Съжалявам, но трябва да ти съобщя нещо лошо.

И му разказа всичко, което се беше случило от самото начало на разследването до раздялата му с Кацурагава Шундай. Когато свърши, събра сили в очакване на бащините обвинения.

Но старецът не каза нищо. Само премигна веднъж, бавно. Сано видя как едва мъждукащото пламъче в очите му намаля съвсем.

— Отосан, съжалявам — отрони Сано, разтревожен не толкова от безмълвната присъда, колкото от съзнанието, че може би току-що бе унищожил последната възможност баща му да се съвземе. — Моля те, прости ми. Не се предавай! — той взе в ръка бащината си длан. Тя потръпна от докосването му. За стареца той вече не съществуваше. Сега Сано изпита съжаление, че не извърши сепуку. Баща му би предпочел синът му да е мъртъв, отколкото опозорен.

— Отосан!

Майка му застана до него и нежно го дръпна за ръката.

— Остави баща си да почива — помоли го тя. — Не би ли искал да си подредиш нещата и да се изкъпеш преди вечеря?

Сано се извърна и тръгна към вратата.

— Къде отиваш? — извика майка му. — Кога ще се върнеш?

— Не знам.

Навън валеше и скоро Сано подгизна целият. Дъждът се сипеше монотонен и неспирен, трополеше по керемидените покриви и се стичаше от стрехите. Светлините на лампите превръщаха прозорците в размити жълти квадрати. Върховете на пожарните кули се губеха в

мъгливия здрач. От време на време го подминаваше случаен минувач, забързан под чадъра си. Сано вървеше от часове, краката го боляха, но съзнанието му не му даваше покой: дали да възстанови отношенията си с Кацурагава или да си направи сепуку. И в двата случая трябваше да се откаже от разследването на убийствата, а това му се струваше недопустимо. Крачеше безцелно из града, докато накрая се озова пред стените и рова на затвора в Едо. По бойниците премигваха факли и сградата просветваше в мъглата като обитаван от призраци замък. Едва ли си бе и помислял отново да се върне на това противно място, но сега прекоси бързо моста и без капка колебание се отправи към стражите.

— Аз съм *йорики* Сано Ичиро — каза на пазачите с надеждата, че все още не са научили за промяната. — Искам да видя д-р Ито Генбоку.

Желанието му не бе продиктувано от осъзнато намерение, но сега си даде сметка, че постъпва правилно. Един разговор с човека, направил толкова жертви в името на идеалите си, можеше да му помогне да реши собствената си дилема.

Стражите го пуснаха. Един от тях го преведе през дворове и коридори до една колиба в най-далечния край на затвора. Единственият ѝ прозорец светеше слабо, а от комина се издигаше пушек. Пазачът отвори вратата, без да чука.

— Ито, един човек е дошъл да те види — той се поклони на Сано и си тръгна.

Сано остави обувките си пред вратата, приведе глава, за да не се блъсне в ниската рамка на вратата, и застана на прага на една-единствена стая в цялата колиба. Ито бе коленичил в средата до малък мангал с дървени въглища, а пред него имаше лампа и книга. В ъгъла Мура — *ета*, переше дрехи в една кофа. Докторът погледна Сано без изненада.

— Бях сигурен, че ще дойдете отново — каза му той. — Не стойте там треперещ, елате и се сгрейте. Мура *сан!* *Саке* за нашия гост, моля. И купичка оризова каша.

Мура отиде да изпълни поръчката, а Сано коленичи при мангала изпълнен с благодарност. Тялото му се тресеше от студ, а зъбите му тракаха. Не можеше да държи треперещите си ръце неподвижни над жаравата. Ито стана, извади от шкафа една завивка и му я подаде.

— Не, благодаря — възпротиви се той. Завивката бе на собственика — явно единствена.

Ито настоя:

— Свалете тези мокри дрехи и се увийте с това, иначе ще се разболеете — после добави: — Моля, послушайте ме. Имам толкова малко възможности да предложа гостоприемство.

Сано се подчини. Изпи сгрялото *sake* и изяде топлата оризова каша, която му донесе Мура. Когато топлината се върна в тялото му, разказа на д-р Ито всичко, което се бе случило след срещата им.

Ито слушаше, без да го прекъсва. Когато Сано свърши, попита:

— И какво ще правите сега?

— Не зная — призна Сано. — Мислех, че вие ще ми помогнете да реша.

— Разбирам. И защо искате моя съвет?

— Защото знаете какво означава човек да изпадне в такова положение. И защото дълбоко ценя мнението ви.

За момент Ито го изгледа изпитателно, погледът му бе строг, но изпълнен със съчувствие. Накрая каза:

— Сано *сан*, когато ме осъдиха, се простих с дома си, със съпругата, семейството, богатството, общественото положение, прислугата, уважението на колегите, здравето и свободата си. Тази стая и моргата сега са целият ми свят. Все още имам моите науки — той посочи към книгите — и един приятел — Мура, който ми помага, защото така е решил. Всичко друго вече не съществува. Живея опозорен; и ще умра опозорен. Болката и срамът понякога наистина са непоносими. Затова аз съм последният човек на този свят, който ще ви посъветва да захвърлите бъдещите си възможности заради идеалите си.

Сано се почувства като човек, отворил скрито ковчеже само за да види, че вътре няма нищо. Толкова се надяваше, че д-р Ито ще му каже нещо по-различно от баналните думи, които би могъл да чуе от всекиго.

Ученият продължи:

— Но също така съм и последният човек на този свят, който ще ви посъветва да пожертвате идеалите си, защото, направите ли го, никога вече няма да живеете в хармония със себе си. *Гири, нинджо.*

Татемае, хоне — завърши той с въздишка. — Дългът срещу желанието, съобразяването срещу волеизявлението.

— Да — кимна Сано, като си мислеше колко добре илюстрират собственото му положение двата класически конфликта, които Ито цитира. — Всеки трябва сам да реши кое е по-важно за самия него.

— О, не! Всеки трябва да знае кога е решил и какво е решението, което е взел. Мисля, че вие го знаете, Сано *сан*.

Сано остана неподвижен и загледан в пламъка на лампата. В съзнанието му започнаха да изплуват образи: умиращият му баща и щедро обещаващият Кацурагава Шундай от едната страна; горящото тяло на Юкико, ридаетата Глициния, обърканото изражение на Райден и засменият Цунехико — от другата.

Времето минаваше. Пламъкът на лампата погълна сложната плетеница на колебанията му и остави съзнанието му ясно и чисто. Той осъзна, че д-р Ито е прав. Бе взел решението отдавна и щеше да продължи издирването на убиеца. Дори това да му костваше сигурността, благоденствието или живота. Трябваше или да възвърне честта си, следвайки собствения си път, или да я загуби завинаги. Животът на баща му зависеше от готовността му да стигне докрай.

— Благодаря ви за гостоприемството, Ито *сан* — каза той. — Не бива да ви се натрапвам повече.

Той понечи да стане, но д-р Ито го спря:

— Късно е, градските порти вече са затворени. Не можете да се върнете вкъщи тази вечер. Мура ще ви приготви постеля. Наспете се, защото на сутринта ще трябва да имате силата и мъдростта да постъпите така, както ви повелява дългът.

[1] Празник за ознаменувано края на зимата и началото на пролетта, възприеман като символично начало на Новата година — бел.ред. ↑

[2] *они ва сото, фуку ва* (яп.) — учи дяволите въвн, сполуката вътре — заклинание при празнично почистване на дома ↑

[3] *мочи* (яп.) — оризова питка ↑

ДВАДЕСЕТА ГЛАВА

Следващото утро завари Сано край портите на великия *даймио* Ниу. Нахлузил дрипава сламена пелерина и широкопола сламена шапка, той кръстосваше нагоре-надолу просторната улица пред имението, като се правеше, че събира смет, а всъщност скришом наблюдаваше вратите към имението. От време на време набучваше по някой боклук на заострената си пръчка и го слагаше в коша досущ като уличен чистач. Надяваше се да заблуди пазачите пред богаташкото *яшики*, за да не познаят, че бившият *йорики* Сано Ичиро, комуто бе забранено да се мярка край имението на владетеля Ниу, сега извършва тайно наблюдение над младия господар. Ако някой разкриеше какво върши, Сано щеше да бъде арестуван или убит на място.

Знаеше, че няма друг шанс, освен да чака и да се надява, че младият господар ще се появи и сам ще му предостави доказателства, че е извършил убийствата. Сано не разполагаше с власт или с подкрепа, нито с достатъчно пари, за да плати за сведения, а нямаше и друг начин да избегне вездесъщите шпиони в Едо. Трябваше на всяка цена да намери потвърждение за онова, което Мидори му бе казала в Хаконе; да научи, и то бързо, какво е извършил господарят Ниу, че е готов да убива, само и само да го запази в тайна.

Трийсет и седем крачки до главната порта на имението. Никой не влизаше, нито излизаше. Петдесет и девет — до края на улицата. Сано се обърна и тръгна обратно. Трима самураи с герба на Ниу влязоха в *яшики* и почти веднага излязоха отново. Младият господар все така не се появяваше. Сано чувстваше, че започва да привлича вниманието. Задържа се още малко пред къщата и после пое на поредната обиколка.
— Ей, ти!

В първия миг Сано не реагира. Хората не се обръщат така непочтително към самураите. После си спомни, че е предрешен, и извърна глава по посока на гласа.

— Улицата вече е чиста — викаше единият от стражниците пред къщата на Ниу. — Писна ми да те гледам. Разкарай се, мръсно

животно!

Мръсно животно! Самурайският му дух въстана срещу обидата. Сано впи гневен поглед в пазача и посегна към меча, който липсваше.

— Хайде, какво чакаш? — пазачът тръгна към него, стиснал запалена клечка. През смях извика към другарите си: — Да го подпаля ли? Да го накарам ли да затанцува? — и после към Сано: — Хайде, изчезвай!

— Да, господарю!

Сано се поклонил дълбоко в съответствие с мизерното си социално положение. Стисна пръчката си и бързо се скри зад ъгъла. Наложил си да овладее гнева и обидата. После сви по страничната уличка между каменните зидове на имението и съседския имот. През по-малките странични порти, охранявани от по двама стражи, непрестанно се точеше поток от носачи и слуги. Сано се питаше как да продължи разследването. Можеше да потърси свидетели, видели някой да хвърля в реката голям вързоп. Или да се върне в Йошивара, за да разпита останалите познати на Норийоши. Рано или късно, все някой щеше да го разпознае и да съобщи на Огиу?

Докато се чудеше, една от страничните порти се отвори и от там излязоха четирима самураи и черен паланкин без отличителни белези. Кой ли от семейството излизаше така инкогнито? Сано се опита да надникне през капациите на паланкина, но завесите бяха плътно спуснати.

Внезапно една от тях се раздвижи. Някой отвътре бързо каза нещо на носачите и после отново се скри. Лицето му бе скрито под сламена шапка, но Сано веднага го разпозна.

Беше младият господар.

Макар и озадачен от тайнствения начин, по който Масахито Ниу излизаше от собствения си дом, Сано не се поколеба и пое след него. Оживените улици на Нихонбаши улесняваха преследването и не позволяваха на носачите да ускорят крачка.

Младият Ниу посети магазина на един майстор на мечове, размени няколко думи с другите клиенти и излезе, без да купи нищо. После отиде в доста неугледна школа за бойни изкуства, посещавана главно от ронини, и проведе тренировка по бой с мечове. Сано се повъртя пред отворената врата да наблюдава. Господарят Ниу се биеше със стоманен меч вместо с дървен и независимо от недъгавия си лъв

крак изпълняваше блестящо всички удари и притежаваше светкавични рефлексии. Уменията му предизвикаха искреното възхищение на Сано. Дано никога не му се наложи да се изправи в истински бой срещу съперник като владетеля Ниу!

След това младият господар и още трима от трениращите отидоха в една гостилница недалеч от школата. Сано последва примера им и използва времето да си купи нещо за ядене от уличните търговци. Най-накрая господарят Ниу излезе от гостилницата и се качи в паланкина. За жалост носачите се отправиха обратно към къщата на Ниу. Сано бе ужасно разочарован. Както вървеше, можеше и да не дочака убиецът да се разкрие сам. Но ето че носачите подминаха имението на даймио и продължиха нататък по криволичещи улички към моста Нихонбаши, после покрай каналите, през богати и бедни махали и от там свиха на север. Постепенно напуснаха очертанията на града и продължиха през откритата местност.

Скоро носачите изоставиха главния път към Уено и свърнаха по тясна гориста пътека. Сано изостана малко по-назад, за да не го видят. Случайна стрела, която се заби в дървото до него, му подсказа, че се намира в ловния район на някой владетел. Избърза напред, за да не изпусне от поглед носилката и внезапно да не се озове сред група ловджии. За негово облекчение пътеката свършваше малко по-нататък пред порта с керемиден покрив и герба на фамилията Ниу.

От своето прикритие зад дърветата Сано проследи с поглед как портата се отвори, пропусна паланкина и после отново се затвори. Вероятно това бе лятната вила на младия господар. Сано се надяваше, че вилата не се охранява особено строго. Приблужи се отстрани, придвижвайки се далеч от пътеката и портите. Точно когато доближи дворната стена, чу шум от стъпки. Бързо приклепна зад един храст и оттам видя патрул от двама въоръжени с лъкове и стрели самураи. Когато го подминаваха, той долови част от разговора им:

— С радост ще се върна в Едо. Тук е прекалено спокойно.

— Не и тази нощ — изсмя се другият.

Какво означаваше това? Пристигането на владетеля Ниу в лятната вила извън сезона, при това в паланкин без отличителни белези, предполагаше някаква зловеща цел. Сано изчака да се отдалечат и пое в посоката, от която бяха дошли. Движеше се покрай стената, докато изгуби от погледа си пътя и вратите. Спря и се послуша.

Наблюдателните кули, разположени през равни разстояния покрай стената, бяха празни. Гората изглеждаше безлюдна, а мракът все повече се сгъстяваше. Само дъждът монотонно се сипеше между клоните на дърветата. Сано започна да се катери по стената, търсейки случайни пролуки между камъните, за да се задържи. Сламената му наметка изшумоля. Добра се догоре и се просна задъхан върху зида. После плахо погледна от другата страна. Гората продължаваше и в двора. Изчака още миг. Не видя никого и се прехвърли от другата страна. Докато се спускаше по стената, сламената му наметка се разкъса и той я зарови под купчина сухи листа. Тъмното му кимоно и панталони щяха да бъдат по-добро прикритие в падащия здрач. Тръгна към портата и скоро видя пред себе си широка, покрита с чакъл пътека, която отвеждаше към къщата далеч вляво. Главната постройка, *шинден*^[1], представляваше издигната на подпори дървена къща в старинен стил с изглед на юг. Пред входа ѝ бе оставен паланкинът на господаря Ниу. Двама стражи вардеха широката веранда. От двете страни на главната къща излизаха закрити коридори към две подобни, но по-малки постройки. Зад дървените решетки по прозорците трепкаха светлини. Отзад вероятно бяха разположени стаите за гости, жилищата за слугите и за васалите, кухните и конюшните.

Сано се придвижваше предпазливо от дърво на дърво, докато стигна до задната част на къщата. В градината имаше малко езеро с островче по средата, свързано с брега с красиви извити мостчета. Сано сниши глава, защото забеляза още двама пазачи — на задната веранда. Любопитството му се разгоря — нима всички *даймио* поддържаха такава охрана извън сезона в летните си имения? Или тези мъже бяха тук със специална цел? Имаше ли в къщата и други? Как да доближи господаря Ниу при подобно обкръжение?

Отчаян и изтощен, Сано клекна под павилиона, за да обмисли какво да прави оттук насетне. Докосна нещо твърдо и инстинктивно се отдръпна да види какво е. С изненада откри, че е лодка — стабилна плоскодънна лодка с яки дървени гребла. Защо не е в езерото? Кой ли я е набутал тук, под дървените подпори на къщата? Сано я огледа отвътре. Пръстите му напипахав навита на руло рогозка. Стисна я и усети нещо в средата. Започна да я развива, ослушвайки се за стъпки. Надяваше се, че от такова разстояние стражите няма да доловят лекото шумолене на татами. Последно отгръщане. На земята до него

изпаднаха два меки предмета. Той ги вдигна. В душата му лумна триумф.

В едната си ръка държеше сламен сандал, силно износен от вътрешната страна на петата. В другата стискаше кълбо намотано въже. Беше виждал еша на този сандал при д-р Ито, в залата за аутопсии — сандала на Норийоши. Колкото до въжето — готов бе да заложи живота си, че с него е бил пристегнат вързопът с двата трупа, докато са ги пренасяли от тук до реката. На младия господар не му е било особено трудно да привлече жертвите си тук, във вилата — съблазнил е Норийоши с обещание за пари, а за Юкико е било достатъчно да я покани. После ги е убил, отнесъл е тежкия вързоп с телата им на кон до реката, а от там е продължил с тази лодка. Сано мушна придобивките под наметалото си. За първи път от два дни в ъгълчетата на устата му трепна усмивка — най-после разполагаше с някакви улики. Но вместо да се отправи обратно към града и да ги предаде на властите, той се поколеба. Все още не знаеше защо Норийоши и Юкико е трябвало да умрат. Отсъствието на мотив обезсилваше обвинението му срещу младия владетел Ниу. Трябваше да разбере причината, дори и да се наложеше да дебне цяла нощ.

Огледа се и забеляза, че двата коридора от *шинден* към страничните къщи също са повдигнати. По тесния тунел лесно можеше да се добере до отсрещния павилион, където светлината бе най-ярка и се чуваха гласове. Предпазливо запълзя натам, но някъде по средата чу гласовете на стражите от верандата и приближаващи стъпки откъм входа. Притисна се към земята, с ръце върху главата. Дъсченият под над него заскърца — някой минаваше по него. Стъпките продължиха по застланата с чакъл пътека. Някакъв мъж извика:

— Привет! Какво ви забави толкова? Господарят ви очаква.

Сано не чу отговора. Стражите бяха отишли да посрещнат новодошлите. Той се промъкна към предната част на къщата. Сега вече долавяше откъслечни фрази:

— ...значи това?

— ...настояваше да дойде... иначе няма да достави стоката... знае, че няма да му хареса, но...

Сано надникна между подпорите на къщата и видя осем мъже — двамата пазачи, четирима самураи на коне и двама носачи с паланкин. В мрака Сано не можеше да различи добре лицата на новодошлите или

да разпознае някакъв герб по облеклото им. Стражите ги бяха поздравили като приятели, значи също бяха хора на младия господар.

Внезапно от паланкина се разнесе отчаяно блъскане. Носачите го оставиха на земята. Вратата се отвори рязко и навън гневно се втурна дребен приведен мъж.

— Веднага ме отведете при господаря Масахито! — изкрещя той.

Сано веднага разпозна устата и брадичката с моравото петно — Любителя на вишни, работодателя на Норийоши. Каквато и работа да бе довела търговеца на *шунга* тук, някога тя бе включвала и Норийоши. Само ако можеше да разбере!

Стражите блъснаха Любителя на вишни обратно към носилката. Той се строполи в безформена купчина на земята до нея.

— Разтоварете стоката и отведете тази напаст обратно в Йошивара — нареди на носачите един от стражите.

— Няма да тръгна преди да съм разговарял с господаря Ниу! — разкрещя се Любителя на вишни и започна да блъска и да рита по паланкина.

Сано чу отваряне на врата и после се разнесе резкият глас на младия господар:

— Какво става тук?

— Господарю, колко ми е приятно да ви видя — търговецът се приведе в поклон. — Истинска чест е за мен, че ме посрещате с такова гостоприемство — Любителя на вишни направи няколко крачки към къщата и падна на колене пред Ниу Масахито. — Простете нахалството, но трябва да обсъдя нещо с вас, господарю.

— Какво е то?

Сано си представи раздразнението, изписано по лицето на Ниу.

— Опасявам се, че цената на услугите ми се е повишила — заяви търговецът. — Може би ще предпочетете да обсъдим въпроса вътре... насаме?

— Имахме уговорка — отвърна младият господар. — Не виждам причина да я променяме.

Любителя на вишни потърка ръце, а червеното петно се разля в подкупваща усмивка.

— За съжаление поради смъртта на Норийоши промяната е наложителна...

Сано очакваше господарят Ниу да възрази. Но синът на даймио, изглежда, загуби интерес към разговора.

— Добре — каза той с раздражение. — Колко?

Любителя на вишни назова сума, която за Сано прозвуча възмутително. Нима търговецът се опитваше да заеме мястото на Норийоши като изнудвач? Господарят Ниу каза само:

— Ела утре в семейното имение в Едо. Парите ти ще са там — после нареди на носачите: — Махнете го от тук и ми донесете стоката му. По-бързо. Няма време.

Вратата се затръшна.

Сано проследи с поглед носачите, които се наведоха да извадят нещо от паланкина. Замръзна слисан, когато видя как измъкват неподвижно тяло, увито в одеяло, и го понасят като чувал с картофи към къщата. Беше тяло на млад мъж — главата му се полюшваше, очите бяха затворени, а лицето — бледо и безкръвно.

— Мъртъв ли е? — попита стъписан един от самураите.

Търговецът махна с ръка.

— Не, не. Само е упоен, както заръча господарят. Няма да се свести поне още два часа.

Търговецът на *шунга* влезе в паланкина. После показа глава и извика:

— Според мен предостатъчно дълго, ха-ха-ха!

Сано изостави своя наблюдателен пункт и се втурна нататък под коридора, който свързваше страничната постройка с *шинден*. Трябваше да установи какво възнамерява да прави господарят Ниу с този човек. Може би сега ще узнае с какво Норийоши бе изнудвал младия Ниу и защо бе намерил смъртта си? Коридорът над главата му заскърца — носачите минаха с товара си. Сано пропълзя обратно при страничната къща. Дори оттам отчетливо чу тупването, когато оставиха тялото на пода. Дали да не се изкатери горе и да надникне в стаята? Не, не още — чифт крака в панталони приближаваха към къщата. Сано се скри дълбоко в сянката. Мъжът спираше на равни интервали да забива запалени факли в земята. Скоро искряща ивица танцуващи пламъци заобиколи скривалището на Сано и освети пътеката към портата. Откъм жилищата на слугите се разнесоха забързани стъпки. Отвориха се и се затвориха врати. Сано изпълзя, за да погледне към градината, и видя слугини с отрупани подноси. Каква бе тази суматоха? Какво

предстоеше? Пиршество? Сано осъзна колко е гладен. Бръкна под наметалото си и извади една питка мочи. Отхапваше малки парчета и ги дъвчеше продължително, за да успокои бунта на стомаха си.

Постепенно суматохата утихна. С настъпването на нощта вилата потъна в тишина. Въздухът стана по-студен, но и по-свеж. Сано въздъхна с облекчение. Предпазливо се придвижи покрай страничната стена на къщата, приведен под равнището на прозореца. При ъгловата стая постепенно се изправи в цял ръст, но прозорците бяха плътно затворени и в осветената стая се виждаха само неясни тъмни силуети. Опря ухо до дървената плоскост. Долови някакви неясни звуци, подобни на стенание. Трябваше да види какво става!

Огледа стената за дупки или пукнатини, но не намери нито една. Прокара ръка по гладката дървена повърхност. Опипвайки внимателно, пръстите му попаднаха на леко издаден чеп. Сано извади кинжала си, заби го в средата на чепа и го завъртя. Нищо. Опита отново. Този път усети някакво помръдване и дръпна леко. Чепът излезе с едва чуто изскърцване и Сано се шмугна обратно под къщата. Дали господарят Ниу беше чул? Замръзна неподвижен, стиснал кинжала си, в очакване на викове и суматоха. Не последва нищо подобно. Вилата все така тънеше в тишина. Той отново изпълзя навън, огледа си и после долепи око до дупката от чепа.

Кръг от запалени свещи осветяваше положеното на пода тяло. Беше мъж, по-точно — юноша самурай, с бръснато теме и оставен отпред дълъг кичур, който показваше, че младежът все още не е преминал тържествената церемония за посвещаване в мъжественост. Лежеше неподвижен, със затворени очи. Над него се бе надвесил господарят Ниу — гол и възбуден. Мускулите му лъщяха от пот. Покритият с белези десен крак изглеждаше като уродлив придатък към иначе безупречното му тяло. Очите горяха трескаво, устните проблясваха влажно, дишаше учестено. Коленичи до момчето, хвана с ръка собствения си орган и започна да го гали.

Гледката извика у Сано едновременно отвращение и разочарование — проституцията с деца бе законна, обичайна и социално приемлива. Младият господар Ниу не можеше да бъде обвинен в нищо друго, освен че задоволява сексуалните си прищевки извън определения от закона район Йошивара. Едва ли е плащал на Норийоши и го е убил, за да не издаде подобна тайна.

После господарят Ниу се пресегна със свободната си ръка някъде зад себе си и взе един нож. Вдигна го високо над себе си и острието проблесна на светлината на свещта. Застина за миг като хипнотизиран. Езикът му се плъзна по полуотворените му устни. Ръката върху органа му се задвижи по-бързо. С бавен жест той свали ножа и го задържа над шията на упоеното момче. Пак така бавно го прокара по розовата плът. Изпод острието изби тънка кървава нишка.

Изтръпнал от ужас, Сано твърде късно усети, че зад него стои някой.

[1] *шинден* (яп.) — главна постройка в имение ↑

ДВАДЕСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

Беше жена с широко отворени от страх очи. Тя отвори уста, за да изпищи. Инстинктът взе връх над разума — без да разсъждава, Сано я сграбчи и я завлече в гората, далеч от къщата. Притискаше я здраво до себе си и с една ръка запушваше устата ѝ, а с другата държеше кинжала пред лицето ѝ. Тя скимтеше и риташе. Той усети как бясно бие сърцето ѝ, докато се опитваше да се изтръгне от хватката му.

— Няма да ти сторя нищо лошо — прошепна той в ухото ѝ. — Моля те, недей да крещиш!

Милостиви Буда, не искаше да я убива, но не можеше да ѝ позволи да вдигне тревога. Със закъснение я позна — слугинята на Ниу.

— Охиса, аз съм *йорики* Сано. Дойдох в *яшики* и после на погребението на госпожица Юкико. Ще мълчиш ли, ако те пусна?

Тя кимна и изхлипа. Престана да се съпротивява и Сано я пусна предпазливо, готов всеки миг да я сграбчи отново. Охиса се обърна към него и кимна към къщата:

— Пак го прави, нали? — попита шепнешком.

Лицето ѝ се сгърчи, сякаш всеки миг щеше да се разплаче.

— Пак? Значи го прави често... убива деца за собствено удоволствие? — Сано изживя отново шока от сцената, в която младият господар прерязва гърлото на момчето. — Юкико знаеше ли за това?

— Не, не! — размаха ръце слугинята и Сано се изненада, че Юкико не е знаела. После Охиса поясни: — Господарят не ги убива. Само ги порязва малко и после ги пуска да си ходят.

Сано не ѝ повярва. Изтича обратно до къщата и надникна през дупката. Господарят Ниу седеше на колене в средата на стаята с гръб към Сано, наметнат с бяло долно кимоно. До него двама пазачи увиваха момъка в одеяло. Очите на момчето бяха все така затворени, но той тихо стенеше. Повърхностният разрез, изчистен от кръвта, обрамчваше гърлото му като червена нишка.

Облекчението изтръгна от Сано дълбока пресеклива въздишка. Той прибра кинжала в ножницата си и се върна при Охиса.

— И аз първо не бях разбрала — изхлипа тя. — Затова вината, че госпожица Юкико е мъртва, е моя.

— Какво искаш да кажеш? Не си я убила ти... нали?

Сано я погледна изпитателно.

Охиса отново избухна в сълзи. Сано я хвана за раменете и я разтърси здраво.

— Кажи ми какво имаш предвид!

Риданията ѝ секнаха изведнъж и тя се втренчи в него слисана и възмутена. После избухна.

— Госпожица Юкико умря, защото аз мислех, че младият господар убива момчетата — тя отметна глава назад. — Честта изисква сама да си отнема живота, но аз съм страхливка. Затова арестувайте ме, моля ви!

Сано я пусна и хвърли напрегнат поглед към къщата.

— Защо не ми обясниш всичко подред?

Изгаряща от нетърпение да сподели тайните си, Охиса избликна в порой от думи:

— Дойдох да работя за господарката миналата есен — каза тя. — След като прекарах три седмици в *яшики*, икономът ме прати тук да прислужвам на младия господар. Времето беше топло. Прозорецът на къщата беше отворен и аз случайно надникнах вътре. Видях... каквото и вие. Две вечери по-късно... същата работа, само че с друго момче. Реших, че ги убива. Цялата тая кръв, пък и те лежаха тъй неподвижни. По-късно слугите идваха и отнасяха момчетата. Първо не казвах на никого. Не е редно да издавам собствения си господар. Но след третия път вече не можех да мълча и казах на госпожица Юкико, която беше много мила с мен... — гласът на Охиса секна.

— И какво направи тя? — нетърпеливо попита Сано.

— Не ми повярва. Обичаше брат си и не можеше да допусне нищо лошо за него. Но сигурно е искала лично да се увери. Следващия път, когато младият господар дойде тук, тя го проследи. Аз бях там... — тя посочи към прозореца — и наблюдавах, когато тя пристигна. Отвори вратата, без да чука и влезе в стаята — Охиса преглътна.

Сано се сети, че Мидори бе споменала за една нощ, в която Юкико била излязла съвсем сама. Тогава това му се бе сторило

несъществено. Сега вече знаеше, че е дошла тук. Възхити се на смелостта на Юкико.

— А младият господар пак е бил с момче — предположи той.

Охиса енергично кимна.

— Момчето имаше срязвания на гърлото и гърдите. Младият господар точно се обличаше. Когато видя госпожица Юкико, много се вбеси. Скара ѝ се, че влиза в стаята му без позволение, и я зашлеви през лицето. Юкико се разплака. Попита го как смее да убива невинни момчета и го умоляваше да престане. Аз също се разплаках, толкова ме беше страх. Младият господар се разкрещя, че момчетата са само упоени, а не мъртви, и че не им правел нищо лошо. Точно в този миг момчето се окопоти и седна. Видя госпожица Юкико и младия господар, видя раните по тялото си и се разкрещя: „Какво сте ми сторили? Кой сте вие? Къде съм?“ Госпожица Юкико също изпищя. Господарят им нареди да млъкнат. О, беше бесен. И понеже момчето не преставаше да крещи, той... той... — гласът на Охиса стана толкова тих, че Сано трябваше да се приведе към нея, за да чува. — ... грабна мечата си и му отсече главата — тя зарови лице в шепите си и избухна в ридания.

Сано поклати глава и мислено довърши историята. Оплисканата с кръв стая. Ужасът, залял Юкико. Охиса, свита от страх пред прозореца отвън. Господарят Ниу, угасил гнева си с този внезапен изблик на насилие и изправен пред задачата да прикрие убийството. Защо тогава предпочита момчета от собствената си класа вместо *ета* или други от простолюдието, които би могъл да убива безнаказано?

— Госпожица Юкико припадна — продължи през плач Охиса. — Младият господар повика хората си да изнесат госпожица Юкико от стаята. После дойдоха слугите и отнесоха тялото на момчето. Когато си тръгнаха, чух госпожица Юкико да плаче в коридора. А младият господар изкрещя: „Ако кажеш някому, ще те убия!“

Ето добър мотив, защо младият Ниу е отнел живота на собствената си сестра. Вероятно Норийоши също е разбрал за убийството — като е шпионирал или когато Ниу не е върнал доставеното му момче.

— Той знаеше, че тя ще каже на някого, и затова я уби — прошепна Охиса, потвърждавайки предположението на Сано. — А ако бях проговорила аз, сега тя щеше да е жива. Мой дълг бе да се жертвам

за нея, а аз не намерих сили. Духът ѝ ме преследва в сънищата ми. За да му дам покой, трябва да умра. Затова моля, арестувайте ме!

Сано я хвана.

— Не е твоя вината, Охиса — успокой я той. — Ако това, което казваш, е истина, младият господар е единственият виновник за смъртта на госпожица Юкико. Ще ми помогнеш ли да го разобличим и да го накараме да си плати?

Охиса зяпна слисана.

— Аз ли? — прошепна тя. — О, не!

— Само така можеш да успокоиш духа на госпожица Юкико — настоя Сано. — Моля те.

— Но какво мога да сторя аз?

— Ела утре с мен пред съвета на старейшините — каза Сано. — Разкажи им какво си видяла. Те ще осъдят справедливо младия господар Ниу.

Очите на Охиса потъмняха. Сано я наблюдаваше как премисля предложението. Накрая тя поклати глава:

— Не, не мога да предам господаря си. Той ще си отмъсти на семейството ми, а аз не мога да допусна такова нещо — тя отстъпи няколко крачки. — Вече трябва да тръгвам... Отсъствах твърде дълго... ще ме търсят.

Сано си даваше сметка, какъв риск я кара да поеме, но реши да опита още веднъж:

— Господарят Ниу сигурно подозира, че ти знаеш за убийството — предположи той. — Наясно е кой е бил тук онази нощ. Засега те е оставил жива, защото колкото по-малко слуги знаят за странните му привички, толкова по-добре. Дори и да продължиш да мълчиш, той може да реши, че все пак е по-сигурно да те убие, точно както е постъпил с госпожица Юкико. Единственият начин да защитиш и себе си, и семейството си е да го предадеш на властите, преди да е пристъпил към действие. Не разбираш ли?

Охиса стоеше безмълвна. Местеше поглед отчаяно, сякаш се опитваше да съзре друга възможност, освен току-що описания сценарий. Накрая каза:

— Добре. Младият господар се връща в Едо утре сутрин. Ще дойда с вас пред съвета на старейшините.

— Благодаря ти, Охиса — Сано скри облекчението си зад деловия тон. — Искаш ли да се видим някъде по пладне? Пред магазина на Мусаши, майстора на мечове?

— Да. Добре. Довиждане — Охиса се поклони припряно, обърна се и пое забързана към постройките за прислугата.

Сано я изпрати с поглед. Дали щеше да промени решението си до утре? Сега нямаше време да се тревожи за това. До този момент късметът бе на негова страна, но трябваше да се махне, преди да го открият. И все пак се поколеба. Пазачите говореха за нещо по-различно, господарят Ниу беше явно нетърпелив, пък и подготовката за пиршеството... Какво ли всъщност предстоеше?

Сано запълзя през гората към фасадата на къщата. Приклекна зад няколко дебели ствола и продължи да наблюдава. Скоро от външната страна на зида се разнесе конски тропот. Портите се отвориха и пропуснаха двама самураи на коне. След малко пристигна друга двойка, а след тях — самотен ездач. Последваха други, все по двойки или поединично. Много скоро пред вратите вече имаше двайсетина коне. Сано изгаряше от желание да надзърне в къщата. Това събиране вероятно криеше някаква цел — иначе защо господарят Ниу ще го организира тук, след като имаше далеч по-големи удобства в имението в Едо.

Внезапно отляво се появиха две светли петна — двама стражи с фенери се приближаваха към мястото, където бе срещнал Охиса. След миг долови гласовете им:

— Икономката каза, че е чула непознат глас някъде оттук.

— Вероятно си въобразява, дъртата глупачка.

— Не можем да поемаме този риск. Пронизително изсвирване разцепи тишината. Единият от стражите при портата напусна поста си и избърза към другите двама. Сано изтръпна — насочваха се към него. Вече се намираха на по-малко от стотина крачки. Той се обърна и хукна навътре в тъмната гора. Помъчи се да се движи безшумно, но не виждаше къде стъпва. Невидими клони издайнически шумоляха, а краката му неволно шляпаха в скрити от тъмнината локви.

— Струва ми се, че чувам нещо там.

Стражите се спуснаха след него. Покрай ухото му пропищя стрела и падна на земята с тих пукот. Друга се заби в дървото, което току-що бе подминал. Сано се просна по очи на земята и остана да

лежи неподвижно. Стъпките на стражите също спряха. После започнаха да се приближават предпазливо и крадешком. Сано продължи напред пълзешком и едвам успя да сподави вика си, когато внезапно се търкулна надолу по някакъв стръмен наклон. Удари се в каменистата земя. Наблизо проблесна малък поток, а на брега му Сано успя да различи огромен дънер. Корените му образуваха хралупа при самата вода. Той се сгуши вътре.

Тихи стъпки спряха над него — тримата стражи. Лампите им хвърляха жълта светлина над потока. Сано затаи дъх от страх, че могат да видят тънката струйка пара от издишания въздух. После някой каза:

— Май че дойде насам.

— Не — рече друг глас. — Сигурно е прескочил оградата.

Трети глас:

— Ще продължим да търсим, докато се уверим, че няма никой. Нали помните какво нареди младият господар... никакви натрапници.

Гласовете постепенно се отдалечиха и заглъхнаха. Сано изпъзля от скривалището си и надникна отвъд баира — светлините подскачаха между дърветата. Той си отдъхна. Тогава му хрумна нещо. Без тримата, които бяха хукнали да го търсят, къщата оставаше не чак толкова строго охранявана. Освен това всички щяха да очакват „натрапникът“ да се отдалечава, а не да се приближава към нея. Можеше да мине под постройките и да се отпрати към стената от другата страна на портата.

Сано започна бавно да се придвижва към къщата. Пристъпваше предпазливо, за да не вдига шум. Стигна до края на сечището. Залегна там и внимателно огледа къщата.

Стражникът при входната врата бе останал на поста си и се взираше след другарите си. Друг пазач охраняваше страничната стена на вилата. Сано го изчака да направи две обиколки, за да схване модела на движение. Вървене към предната част на къщата, спиране, оглеждане, завой, вървене покрай страничната стена, покрай закрития коридор до павилиона, завой и обратно. Изчака, докато пазачът стигна мястото за завой при павилиона, притича приведен през откритото пространство и се шмугна между подпорите на къщата. Мина под страничната къща и покрития коридор и стигна до *шинден*. Чу приглушени гласове и скърцане на дърво над главата си. Господарят Ниу и гостите му. Допълзя до задния ъгъл на *шинден* и надзърна изпод

къщата. Не видя никого нито на задната веранда, нито в градината. Измъкна се изпод дъските. Гласовете, долитащи през хартиените прозорци между решетките, се усилиха. Мъжете говореха развълнувано, не се изслушваха и думите им не се разбираха. Окуражен от шума в къщата, Сано проби дупка в прозореца и предпазливо долепи око.

Газени лампи и мангали с дървени въглища изпълваха просторната стая с трепкаща светлина и приятен дим. В средата седяха в полукръг двајсетина мъже и спореха, забравили напълно за всичко около себе си. Сано разпозна в тях някои от мъжете, с които господарят Ниу се бе срещнал в работилницата за мечове и в школата за бойни изкуства. Значи чрез тези „случайни“ срещи е целял да събере мъжете на това съвещание. Сега те стояха срещу него, а той бе коленичил пред тях с гръб към богато изрисуван параван. Настъпи тишина. Сериозното изражение по всички лица и осезаемото напрежение в стаята сочеха, че това не е събиране по обикновен повод. Освен това мъжете бяха въоръжени, което противоречеше на обичая за пребиваване в частен дом. Сано едва не подсвирна от изненада, когато разпозна гербовете на кимоната им — на клановете Маеда, Дате, Хосокава и въобще на всички по-важни владетели, с изключение на рода Токугава.

— Мисля, че планът е твърде рискован — заговори мъжът от фамилията Маеда. — Едва ли ще успее. Предлагам да обсъдим отново другите възможности.

Останалите тутакси го подкрепиха с гневни възгласи.

— Той е прав!... Не! Няма да стане!... Няма време за губене, трябва да действаме!... И аз съм против!...

— Достатъчно! — младият господар Ниу, който наблюдаваше с тънка усмивка как другарите му спорят, сега ги накара да млъкнат с една-единствена безапелационна заповед.

Те се подчиниха със смес от страх, уважение и възхита. Сано мислено се удиви какво магнетично въздействие упражняваше синът на владетеля Ниу над събралите се мъже. Дребното му тяло изглеждаше внушително, очите му искряха, дори кожата му, все още румена от скорошното сексуално изживяване, издаваше вътрешен огън, който се предаваше на присъстващите. За какъв ли заговор ги бе

събрал? Сано се запита дали всичко това имаше някаква връзка с убийствата или той ненужно рискуваше живота си да подслушва.

— Край на дискусиите! — отсече господарят Ниу и се изправи с лека несигурност. — В случай че сте забравили, нека ви напомня защо е наложително да действаме и какво трябва да спечелим.

Гласът му се повиши — и като височина, и като сила. Той бе господар на положението в стаята и докато крачеше по подиума, останалите седяха като приковани към местата си.

— Омръзнало ни е до смърт от репресиите на нашите потисници. Бащите и дедите ни са лишени от собствените им феодални владения, от наследството на предците им и принудително са изтикани в помалки и по-неплодородни земи. Страдат от униженията на наложеното временно пребиваване в Едо и от арестите по именията им. Няма право да идват и да си отиват, когато пожелаят...

Сред мъжете премина гневен ропот. Гърбовете се изправиха, юмруците се свиха.

— Нима трябва все така да позволяваме на Токугава да източва богатствата ни, нима трябва да плащаме за поддръжката на неговите замъци, пътища, водопроводи? — господарят Ниу извиси глас. — Защо да финансираме правителството? За да може *шогунът* да пилее парите ни за харема си от млади самураи и актьори? Защо позволяваме да ни диктува как да обзавеждаме домовете си и дори как да се обличаме? Трябва ли да понасяме да ни шпионира? И да търпим отвратителния тормоз на инспекторите му, когато пътуваме по Токайдо?

Ропотът премина в яростна гълчава.

— Няма да търпим повече! — изкрещя някой.

Другите мъже подеха вика му и млъкнаха едва когато господарят Ниу отново извиси глас.

— Токугава Цунайоши е безпомощен глупак, който оставя дворцовия управител Янагисава да се разпорежда с държавата и войската, докато той се забавлява с жените и дъщерите на министрите си. Насилственият му мир, рано или късно, ще ни принизи до моралната му поквара. Ще му позволим ли да ни лиши от законното ни право — да служим на честта си, като воюваме?

— Не! Не! Долу Токугава!

Сано с усилие успя да потисне изненадата си. Усети, че трепери от възбуда. Срещата, проведена в такова уединение, тайното пристигане на участниците и подстрекателската реч на господаря Ниу означаваха само едно — заговор срещу управлението на Токугава, държавна измяна! Ето за какво, ако бъде хванат, господарят Ниу ще бъде екзекутиран и опозорен. И цялото му семейство ще сподели наказанието му. Значи Юкико бе умряла, защото бе разкрила заговора. А Норийоши? Как бе узнал за конспирацията?

— Ще оставим ли Цунайоши да ни лиши и от самурайските ни ценности и наследство, като ни превърне в жалки бюрократи и в сбирщина най-обикновени безделници, които се бият по улиците от нямане какво да правят? — попита господарят Ниу.

— Не! — извикаха в отговор двайсетимата.

— Тогава трябва да действаме незабавно. Да се сражаваме, каквото е призванието ни по рождение. Да върнем на родовете си честта и славата, от която са били лишавани толкова дълго!

След като се съвзе от първоначалния шок, Сано усети скрит фалш в изпълнението на господаря Ниу. Краченето напред-назад, жестовете, гневът в гласа и честолюбивото изражение изглеждаха прекалено театрални. Той играеше пред своята публика като актьор, възползвайки се от техния основателен гняв към клана Токугава. Дали наистина го беше грижа за несправедливото отношение на *шогуна* към другите *даймио* и техните кланове?

Но мъжете откликваха с бурен ентузиазъм на сценичното му изкуство.

— Да! Да! — подът се разтресе, когато всички скочиха на крака. Наизвадиха мечовете си, размахаха ги над главите си и въздухът засвистя.

Господарят Ниу се пресегна зад цветния параван. Взе от там два предмета — изписан наполовина свитък и четка.

— Тогава е време да положим клетва! — обяви той.

Коленичи на подиума и остави до себе си свитъка и четката. Извади кинжала си. Стаята потъна в тишина. Той прокара острието по дланта си. Потопи четката в избилата кръв и положи инициалите си под текста. Лицето му по никакъв начин не издаваше болката, която вероятно бе изпитал, но някои от мъжете трепнаха. Един по един те се

качваха на подиума, срязваха дланта си, подписваха се върху свитъка и се връщаха на местата си.

Когато свършиха, господарят Ниу се изправи:

— Едно стихотворение, с което ознаменуваме този случай — обяви той и лукава усмивка повдигна крайчеца на устните му. Той размаха навития свитък и изрецитира:

*Над равнината слънцето захожда.
Щастието с Новата година
приближава...*

Сано не бе чувал това стихотворение. Стори му се нескопосано и смисълът му убягна. Но заговорниците го посрещнаха с възторжени викове и смях. Господарят Ниу продължи да крещи обидни епитети срещу клана Токугава и възпламени у хората си още по-голям гняв. Къщата ехтеше от виковете им.

После внезапно шумът вътре стихна. Сано надникна отново през дупката. Видя, че в стаята бе влязъл единият от стражите.

— Какво има? — попита господарят Ниу.

Пазачът се поклони.

— Съжалявам, че ви прекъсвам, господарю, но трябва да ви предупредя, че в района е проникнал нарушител. За малко да го хванем в гората, но успя да се измъкне.

Сано замръзна.

— Шпионин? — ахна един младеж от клана Хосокава.

Последва порой от тревожни въпроси и окайвания:

— О, не! Нима сме разкрити? Кой ни е предал? Какво ще правим сега? — изглеждаха толкова млади, толкова лесно се въодушевяваха и поддаваха на страха, че Сано се запита как ли биха осъществили каквото и да било план.

Господарят Ниу пристъпи към предната част на подиума. Не проявяваше никакви признаци на страх.

— Глупци! — възкликна той с подигравателен смях. — Защо си губите времето да се вайкате? Просто излезте, убийте го и той няма повече да ни създава неприятности.

— Точно така! Хайде!

И мъжете се втурнаха навън с извадени мечове.

— И не търсете само в западния край на гората... огледайте целия район — извика след тях господарят Ниу.

Сано не изчака кръвожадната орда да се изсипе от къщата. Обърна се и хукна обратно през гората право към зида. Изкатери се по оградата и скочи от другата страна — в мрака на сигурността, която се простираше извън вилата на Ниу.

ДВАДЕСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

Майсторът на мечове, облечен като шинтоистки свещеник, измъкна с клещите си нажежен до червено къс стомана от пещта. Помощникът му хвана другия край и прегъна на две гъвкавия метал. После двамата започнаха да го коват с тежките си чукове. Всеки удар отекваше звънко в ясното утро. Чираци се суетяха около тях и носеха вода за каляването.

Сано стоеше облегнат на ниската дървена ограда и местеше поглед от работилницата към уличката. Щом се приближеше жена, той се изправяше в очакване, но щом видеше, че не е Охиса, отново заемаше предишната поза.

Хората на господаря Ниу не успяха да го хванат предната нощ. Горещата баня и краткият, но здрав сън в една крайпътна странноприемница го ободриха и изпълниха с нови сили. Препасан с двата си меча, се чувстваше готов да посрещне с успех всяко предизвикателство на новия ден. В душата му покълна надежда — че ще възвърне предишния си пост на *йорики*, че ще осуети заговора срещу правителството, че ще възстанови семейната чест...

Пладне дойде и отмина. Уличките утихнаха, докато майсторите обядваха, и после пак се оживиха, щом всички се върнаха на работа. Охиса още я нямаше. Оптимизмът на Сано започна да гасне. Опита се да ѝ измисли разни извинения — младият господар е решил да остане по-дълго във вилата и е задържал прислугата; господарката Ниу или друга дама са я забавили с някоя задача; нещо се е случило в имението и Охиса не може да се измъкне... А може да е променила решението си. Или да е била разкрита и насила принудена да мълчи. Така или иначе, ако тя не дойде, той губи шанса си да възстанови семейната чест и надеждата да спаси баща си.

В един миг го обзеха паника и безразсъдство и той хукна по Нихонбаши към имението на *даймио* Ниу. Тъкмо приближаваше портите, когато те се отвориха. Надеждата проблесна и после отново угасна. Отвътре излезе не Охиса, а самурай на кон. Сано изтръпна.

Беше Ниу Масахито.

За един миг Сано трябваше да претегли шансовете си. Можеше да чака Охиса, без да е сигурен, че тя ще се появи, или да последва господаря Ниу и да научи нещо повече за заговора. Желанието да действа се оказа решаващо и той забърза след младия господар. Този път следенето се оказа по-трудно от предния ден. Макар че Сецубун официално започваше едва по тъмно, улиците на Нихонбаши вече се пълнеха с шумни тълпи в празнично настроение, готови за веселба.

Внезапно иззад ъгъла се появи орда самураи на коне. Носеха знамена с герба на *даймио* Асано. Хората се разбягаха или побързаха да коленичат с изопнати напред ръце и притиснати о земята чела. Всички знаеха, че самураите имат право да посекаат всеки, закъснял да коленичи пред процесията на такъв велик *даймио*. Сано не успя да прекоси улицата навреме и се наложи да коленичи до останалите хора. Колоната се проточи безкрайно: първо конници, после стотици слуги, след тях войници пешаци, накрая пищният паланкин на самия *даймио*. Сано бе принуден да изчака цялото шествие и когато улицата се освободи, от господаря Ниу нямаше и следа. Сано изруга лошия си късмет и хукна по съседните улички, разпитвайки собственици на магазини или пешеходци:

— Да сте видели оттук да минава млад самурай на кон?

Никой не му отговори утвърдително. Явно шествието бе погълнало цялото им внимание и един обикновен ездач не представляваше достойна за запомняне гледка.

Сано не се отчая. Изкачи се по паянтовата стълба на най-близката противопожарна кула и погледна надолу към гъмжащите улици. В далечината съзря няколко конници, но не успя да разпознае господаря Ниу в никого от тях. После, точно когато вече се готвеше да слиза, мярна позната фигура пред една странноприемница нататък по уличката. Беше Любителя на вишни. Оглеждаше се, сякаш търсеше някого. На рамото му се поклащаше голям вързоп.

Сано скочи тежко на земята и се завтече след него. Спомни си, че господарят Ниу бе казал на търговеца да си прибере парите днес. Може би двамата имаха уговорена среща? Е, ако Любителя на вишни не го отведе при господаря Ниу, Сано ще се върне пред работилницата за мечове да чака Охиса.

Търговецът на *шунга* непрестанно се озърташе, сякаш се страхуваше да не бъде проследен. Току свиваше внезапно зад някой ъгъл и се скриваше зад табелите на гостилниците и дюкяните. Шмугваше се в магазини или чайни, изчакваше малко, после надничаше, за да се огледа, и чак тогава отново излизаше на улицата. Веднъж се забави толкова дълго, че Сано се запита дали чайната няма и втори изход. Заобиколи карето точно навреме, за да забележи как Любителя на вишни се измъкна от задната врата и бързо се отдалечава. За малко да го загуби на рибния пазар покрай канала до моста Нихонбаши. Любителя на вишни се сля с гъмжилото, но не след дълго Сано го мярна далеч пред себе си пред една сергия с водорасли. Сано се приближи и чу как Любителя на вишни крещеше на търговеца:

— Парите ми трябва сега! Върни ми ги!

— Нямам толкова — възрази мъжът.

Любителя на вишни изрева от отчаяние. Обърна се и хукна обратно. Сано се втурна след него. Защо ли Любителя на вишни така спешно се нуждаеше от пари, след като бе успял да измъкне от господаря Ниу цяло състояние? Може би трябваше да разпита търговеца на водорасли. Не, не биваше да изпуска Любителя на вишни.

Стигнаха до канала и Сано забеляза, че Любителя на вишни оглежда всяка лодка. По увисналите му рамене се разбра, че не бе намерил онази, която търсеше. Размени по две-три думи с няколко рибари и Сано долови откъслечни фрази:

— Виждал ли си... лодката трябваше да чака...

Хората само поклащаха отрицателно глава в отговор и скоро Любителя на вишни пое обратно към пазара. Прекоси улицата и се вмъкна в едно неугледно заведение с мръсни порутени стени.

Сано се поколеба дали да влезе. Надписът пред вратата приканваше: **ВИНАГИ ПРЯСНО СУШИ**. Любителя на вишни се забави. Сано реши да мине покрай прозорците на гостилницата, за да погледне вътре. Търговецът на *шунга* стоеше в края на тезгяха с гръб към вратата и разпалено разговаряше с някакъв мъж.

Помещението беше полутъмно и потънало в дим от лулите на клиентите. Сано влезе и се приближи към тезгяха, през две места от Любителя на вишни.

— Какво ще обичате? — извика готвачът към Сано.

— Нещо хубаво — отвърна той разсеяно и наостри уши към Любителя на вишни.

Търговецът на *шунга* бе оставил настрана вързопа си, погълнат изцяло от разговора:

— Да, зная, че са много пари и повече, отколкото се бяхме разбрали — в гласа му се долавяше тревога. — Само че на мен ми трябват, и то незабавно!

Събеседникът му не беше господарят Ниу, а дрипав сивокос дебелак. Сано напрегна слух да чуе отговора му. Лихвар ли беше? Или поредната жертва на търговеца за изнудване? Готвачът избра точно този момент да извика:

— Танцуващо суши, най-доброто в града — и плъзна по тезгяха една чиния към Сано.

— Благодаря — Сано хвана с клечките една полужива скарида от порцията си и я лапна премлясквайки, за да накара готвача да го остави на мира. Бе пропуснал отговора на дебелака.

— Лесно е да кажеш: „Не се тревожи“ — избухна Любителя на вишни. — Ама ти не се чудиш как да си спасяваш кожата...

Сано изяде скаридите, без да усети вкуса им. Сега чак проумя значението на големия вързоп, паническото бягство и нуждата от пари и от лодка. Някой бе изплашил Любителя на вишни дотам, че да иска незабавно да изчезне от Едо. Господарят Ниу ли? Може би търговецът на *шунга* бе получил от него не пари, а смъртна заплаха? Сано отново не чу отговора на дебелака.

— Трябва да тръгна незабавно — каза Любителя на вишни. — Казвай къде са парите, които ми дължиш?

Готвачът плъзна към Сано още две чинии и обяви на висок глас:

— Риба тон и спарид.

Сано вдигна ръка в знак, че не иска повече. Видя как дебелакът извади изпод широкото си наметало малка кесия и я подаде на Любителя на вишни. Сано се сепна — ръцете, които я държаха, бяха твърде бели, тънки и грациозни за такъв грамаден човек. Освен това му изглеждаха познати. Внезапно си представи как държат ветрило вместо кесия. Взря се по-внимателно в дебелака и замръзна.

Сивата перука и подплатеното облекло успешно променяха възрастта и телосложението, а лицето изглеждаше пълно вероятно защото бе натъпкал памук в бузите и ноздрите си. Но не можеше да

скрие ръцете си. Именно те разкриха на Сано истинската му самоличност. Дебелакът бе не някой друг, а самият Кикуноджо, великият актьор от театър Кабуки.

Сано се извърна, преди Кикуноджо да го бе познал. Да, беше го изключил като заподозрян, но внезапната му поява тук поставяше твърде важни въпроси. Актьорът очевидно лъжеше, че е престанал да плаща на изнудвачи, значи може да е излъгал и за другите неща. Наистина ли тайната му любовна връзка бе с омъжена жена... или с Юкико? Възможно ли е да е убил нея и Норийоши, защото се е страхувал, че някой от тях може да го издаде на семейство Ниу, които със сигурност биха го унищожили? Той ли бе преследвачът на Сано по Токайдо и той ли бе убил Цунехико?

В това време Любителя на вишни отново взе думата:

— ... не трябваше да му искам повече пари... не знаех колко опасно... ще ми кльцне гръцмуля, ако не изчезна веднага...

След това сниши глас до нервен шепот, но Сано разбра какво имаше предвид. Господарят Ниу бе отказал да търпи повече изнудване. Вярваше ли търговецът на шунга, че господарят Ниу е убиец? Ако се съдеше по страха му, да. Но тогава защо е рискувал да го изнудва?

Кикуноджо измърмори нещо.

— Но първоначално идеята не изглеждаше лоша! — Любителя на вишни изостави предпазливостта и отново се развика: — Мислиш ли, че съм толкова глупав да вървя по стъпките на онзи нещастник Норийоши? Просто поисках да ми се увеличи комисионата. Заради онова момче, убитото. Платих цяло състояние на семейството му, за да не се оплачат в полицията. Откъде да знам, че господарят... — той се усети и зашептя — ... ще си помисли, че и аз съм информатор на *мецуке* и искам парите, за да не издам заговора на властите?

Сано замалко да се задави с хапка риба. Никога не бе допуснал, че Норийоши е бил информатор на шпионите на *шогуна*. Тази неочаквана новина засилваше неимоверно мотива на владетеля Ниу. Колко по-опасни бяха сведенията в ръцете на един информатор, отколкото на един най-обикновен изнудвач!

— Заговорът на двайсет и единия... и всички са на тази възраст — все по-истеричен, Любителя на вишни нямаше спиране: — Всички по-млади синове на даймио. Норийоши каза, че искат да възвърнат някогашната слава на своите кланове. Опасно, и още как! Владетелят

Ниу е луд за връзване и няма да се спре пред нищо, докато не постигне целта си — Любителя на вишни надигна бутилката саке, пресуши я, закашля се и избърса устата си. — Норийоши каза, че колкото и да изглежда невъзможно, те ще успеят! Каза още...

Хайде, давай, мислено го подкани Сано. *Вече знам кои са, знам и какво искат. Кажете ми какво възнамеряват да правят.*

Сякаш в отговор Любителя на вишни каза:

— Те наистина ще извършат покушение... върховната държавна измяна!

При тези думи Сано потръпна от ужас. Значи заговорът на двайсет и единия целеше убийството на *шогун*! Милостиви Буда! И какво ще стане после? В най-добрия случай гневът на Токугава ще се изсипе върху всичките им родственици. В най-лошия — всеки от великите даймио ще претендира за овакантия пост на върховен военен диктатор и ето ти нова гражданска война. Лудост!

В този момент една ръка тупна Сано по рамото.

— Сано сан!

Сано изпусна клечките, стреснат от собственото си име. Мигом се обърна да види кой го вика, и забеляза, че Любителя на вишни също рязко извърна глава.

— Какво ви води насам, господарю? Мислех, че сега работите за съдията. *Йорики*, нали такъв станяхте? — беше жизнерадостният уличен търговец на риба от махалата на родителите на Сано.

— Шшш! — Сано му направи знак да замълчи, но бе твърде късно. Кикуноджо и Любителя на вишни гледаха право към него, а тревогата по лицата им недвусмислено показваше, че са го познали. В следващия миг те скочиха едновременно и се втурнаха в различни посоки. Кикуноджо профуча покрай Сано и изчезна през входната врата. Отвън тичешком захвърли неудобното наметало с подпльнките, които му придаваха вид на дебелак. Любителя на вишни светкавично грабна вързопа си, шмугна се зад тезгяха и изчезна зад завесата, скриваща входа на кухнята.

— Вчера разговарях с майка ви — продължаваше търговецът, озадачен от странния поздрав на Сано. — Баща ви май не е добре, а? Много жалко. Следващия път като дойда, ще му донеса черен дроб от кит... Сано сан, за къде бързате толкова?

Сано хвърли някакви пари на тезгяха, за да плати храната си. Не му се нравеше мисълта да изпусне Кикуноджо, но трябваше да тръгне след Любителя на вишни и да научи повече за заговора. Махна завесата и се втурна в кухнята. Мина през задната врата и изскочи навън. Озова се на малка зловонна уличка, водеща към канала, и мярна в далечината забързаната фигура на Любителя на вишни.

— Чакай! — извика Сано. — Искам само да разговарям с теб!

Любителя на вишни продължи да бяга, но вързопът му пречеше. Сано стигна края на улицата точно навреме, за да види как Любителя на вишни прецапа през водата и се качи на една рибарска лодка.

— Почакай! — извика той отново.

— По-бързо, давай! — изкрещя Любителя на вишни към лодкаря и го подкани с толкова енергични жестове, че за малко да обърне лодката.

Рибарят оттласна лодката от брега и я насочи на изток, към река Сумида. Сано нагази до колене в студената мръсна вода на канала и се помъчи да ги стигне.

— Спри! — викна той към Любителя на вишни. — Трябва да ми кажеш нещо повече за заговора. Кога възнамеряват да убият *шогуна*? Къде? Как? Трябва да бъдат спрени, нима не разбираш? Чуй ме, моля те!

Любителя на вишни го ритна силно по ръцете:

— Махай се! Остави ме на мира!

Лодката се заклати и се обърна. Любителя на вишни и лодкаря се озоваха във водата сред пръски и ругатни. Сано спипа за яката блъскащия напосоки търговец на *шунга*. Топна главата му във водата веднъж, после пак и пак.

— Кажи! — всеки път, когато се озоваваше на повърхността, Любителя на вишни пръхтеше и стенеше, но клатеше глава и отказваше да говори. Сано го натисна под водата и го държа така, докато жертвата му почти престана да се съпротивява. Тогава го измъкна: — Кога! Къде? Как? — попита настоятелно.

Със зачервено лице и изцъклени от ужас очи търговецът на шунга поклати отрицателно глава и рече:

— Убий ме, ако трябва, но това няма да ти помогне. Хабер си нямам нито кога, нито къде или как господарят Ниу смята да убие *шогуна*!

ДВАДЕСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА

Охиса седеше с неохота в шивашкото ателие в имението на семейство Ниу и правеше дрехи за куклите на господарските дъщери, зорко следена от главната шивачка Ясуе. Уговореният час за срещата със Сано вече минаваше, мисълта ѝ витаеше към оръжейната работилница, където той я чакаше, за да я отведе пред съвета на старейшините. Но нямаше друг избор, освен да седи и да шие.

— Щом свършиш това — каза Ясуе, — захващай другите — и тя махна с ръка към ярките платове, разстлани по пода. — До кукления фестивал остава още месец, а ние трябва да облечем двеста кукли. Не бива да докарваме лош късмет на къщата, като не сколасаме — докато говореше, очите ѝ нито за миг не се откъсваха от Охиса.

Момичето въздъхна. До неотдавна щеше да се зарадва на подобна работа, защото ѝ напомняше за щастливите дни от детството. Майка ѝ и баба ѝ бяха вдовици и изкарваха оскъдната си прехрана с шиене. Представи си ги и сега — как майка ѝ въпреки умората благо и търпеливо я учи да крои и да шие, а сляпата ѝ баба с топла усмивка я окуражава, докато сама като по чудо тропосва и подгъва дрехи, които не може да види. Когато Охиса стана на десет години, точно преди да напусне своя дом, за да се хване на работа, баба ѝ я успокои с думите:

— Не плачи, Охиса. Ще ни дойдеш на гости в първия ден от Новата година, когато всички слуги получават позволение да посетят близките си.

— Бъди смело и послушно момиче — добави майка ѝ, свеждайки глава, за да скрие сълзите си.

Девојката въздъхна отново. Толкова ѝ беше мъчно, така копнееше да се върне у дома!

Изкривените от артрит пръсти на Ясуе отдавна вече не можеха да стискат иглата. Охиса знаеше, че я държат на тази работа, за да уведомява господарката за всичко, което става в помещенията на прислужничките.

До Ясуе седеше слугинята Оаки. Набита, сурова, с огромни ръце, които изглеждаха достатъчно силни да извият волски врат. Другите слугини я отбягваха, защото ги ковладеше и за най-малкото прегрешение. Веднъж беше хванала помощника на готвача да краде ориз от килера. Преди да го отведе при господарката, му беше счупила ръката.

Охиса чуваше как другите слугини бързат да свършат с предпразничното почистване на къщата. Децата крещяха и се гонеха по коридорите. От женското крило долиташе смях. Там дъщерите на даймио мереха новите одежди, с които щяха да се пременят тази вечер за празненствата. Охиса се бе надявала, че във всеобщата суматоха ще успее да се измъкне тайно и да отиде на срещата със Сано. Но ето че ѝ бяха възложили тази работа и сега нямаше как да се измъкне незабелязано. Господарят Ниу никога не бе разговарял с нея, нито бе показвал по някакъв начин, че знае за тайната ѝ. И въпреки това от смъртта на Юкико насам Охиса чувстваше, че я следят непрестанно. А откакто се върна тази сутрин от лятната вила, мрежата на наблюдението се затегна съвсем. Ясуе и Оаки я посрещнаха на прага и нито за миг не я изпускаха от очи.

Сега тя хвърли към тях напрегнат поглед. Какво ли ще стане, ако изведнъж скочи и хукне? Дали Оаки ще ѝ счупи ръката? Или просто Ясуе ще уведоми господаря Ниу? А може би той ще заповяда да я убият? Охиса знаеше, че за предателство към господаря заслужава да умре. Но предната нощ пак сънува госпожица Юкико — тъмни умоляващи очи, смъртнобледо лице, дълги черни коси, виещи се в бурни води... Щом йорики Сано смята, че тя може да даде покой на този тъжен призрак, като му помогне да изправи на съд младия господар, тогава тя с охота ще го направи. Пък и той я убеди, че това е единственият начин да предпази семейството си от гнева на господаря. Само трябва да измисли някакъв начин да се отскубне от своите пазачи.

Откъм коридора прозвучаха гласовете на две слугини:

— Изчисти ли павилиона в северната градина?

— Не. Мислех, че ти си го поела.

— Я по-добре да се захващаме веднага. Иначе господарката ще се ядоса.

Северната градина беше близо до задния вход.

— Може би трябва да им помогна — предложи хрисимо Охиса.
Ясуе се намръщи.

— Ти ще стоиш тук.

Девојката видя как Оаки кимна самодоволно, и усети, че сърцето ѝ се сви от безпокойство. После ѝ хрумна блестяща идея. Стана и се поклони с невинна, смутена усмивка.

— Къде тръгна? — попита рязко Ясуе.

— Към мястото за усамотение, моля — каза тя, като назова тоалетната с приетия за дамите евфемизъм.

Ясуе сви устни, очевидно подразнена, че не може да откаже на подобна молба.

— Добре, гледай да не се бавиш много-много. Оаки, иди с нея.

Под сянката на своя мрачен ескорт Охиса отиде до тоалетната за слугините — малка пристройка встрани от голямата къща. Девојката затвори вратата на тясната стая без прозорци и изрече наум кратка молитва.

После със свит от погнуса стомах запретна полите си и ги овърза около кръста, за да не ѝ пречат. Само ако можеше да си сложи обувките. Но по-добре да избяга боса, отколкото никак. Пое си въздух и коленичи пред дупката на тоалетната.

Въпреки честото почистване и щедро ползваните ароматни билки от отвора се носеше тежка миризма на урина и изпражнения. Охиса надникна в полутъмното отделение под повдигнатия под и видя пълен до половината леген. Потисна спазъма да повърне, седна и плахо спусна краката си в отвора.

Височината на пространството отдолу бе доста по-малка от собствения ѝ ръст. Вкопчила се в ръба, Охиса задържа дъха си и се опита с крак да определи къде е легенът. Намери го и докато се спускаше, се залюля назад, за да не стъпи в него, но не прецени правилно разстоянието. Кракът ѝ ритна легена и го преобърна. Лепкави нечистотии опръскаха краката ѝ и напоиха чорапите ѝ. Зловонието я задуши и тя повърна. Затисна с ръка уста, молейки се Оаки да не е чула шума и да не отвори вратата. Мракът ѝ пречеше да се ориентира. Къде беше вратичката, от която слугите изнасяха легена да го почистят? Протегна ръце, напипа я и успя да я отвори. Измъкна се навън, забравяйки преди това да се увери, че никой не гледа. Свободна! За миг остана легнала на земята. Вдишваше с облекчение

чистия въздух. После с усилие се изправи на крака, спусна кимоното си и побягна. От страх мускулите ѝ омекнаха, а сърцето и заби до пръсване. Черпеше сили и смелост единствено от мисълта за майка си и баба си. След като двамата със Сано се явят пред съвета на старейшините, ще се прибере у дома завинаги. Повече никога няма да се върне в имението на фамилията Ниу.

Спря за миг да си поеме дъх. Накъде беше задната порта? Нямаше време за губене. Всеки момент Оаки щеше да отвори вратата на тоалетната и като види, че я няма, да съобщи на Ясуе.

Докато бързаше по тясна пътечка към задната порта, Охиса долови стържещ звук. Отваряща се врата? От устата ѝ се изтръгна неволен вик. Обърна се рязко и паниката ѝ малко се уталожиха, когато видя източника на звука — клон, който драскаше по някаква стена. Почти беше стигнала до портата в отсрещния край на градината, когато дочу стъпки по чакъла зад гърба си. Без да спира, погледна през рамо. Понечи да извика, когато разпозна преследвача си. Но писъкът не успя да се изтръгне от гърлото ѝ.

Невидимо въже изсвистя над главата ѝ и се впи във врата ѝ. В мозъка ѝ избухна ален мрак, тя се закашля, започна да се задушаваша. Отчаяно вплете пръсти във въжето. В ушите ѝ забуча кръв. Зъбите ѝ се склупиха около езика в мъчителен спазъм. Посегна към ръцете на своя невидим нападател; пръстите ѝ сграбчиха въздуха. Опита се да извика за помощ. От гърлото излетя само глух хрип. Аленият мрак стана лилав и лепкав. Охиса усети, че започва да се върти в замайващи, все по-бързи кръгове. Докато съзнанието я напускаше, пред очите ѝ отново се мярна лелеяният образ на родния дом с майка ѝ и баба ѝ, седнали до печката. Усмивката ѝ се ласкаво и приканващо. Сърцето ѝ се устреми към тях. С последни сили тя се бореше за живот. Трябваше да оцелее, за да ги види отново. Но образът бързо потъмня и изчезна, заменен от друг. Госпожица Юкико — лъчезарна, с усмивка на безкрайно състрадание протягаше ръка към Охиса, за да я посрещне в смъртта.

ДВАДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Замъкът Едо се издигаше мощен и непревземаем — град в града, зад чиито масивни каменни зидове се помещаваха домът на *шогуна* и на най-близките му съратници заедно с цяла армия воители, служители и прислуга.

Сано се изкачи до ограждащия ров и впери поглед в замъка. За първи път си даде сметка за безумието на владетеля Ниу. Само един луд би посмьл да отпрати предизвикателство към Токугава. Безброй самураи стояха по стражници и наблюдателници. Над стените се извисяваше централната крепостна кула, оградена от множество по-малки. Островърхите им покриви и защитените с решетки прозорци предоставяха удобни стрелкови позиции; измазаните с хоросан стени и покритите с керемиди покриви можеха да устоят на огнени стрели и на куршуми. Долу цяла армия стражи охраняваха обкованата с желязо главна порта. Вържени с мускети и мечове, строго проверяваха всеки влизащ и излизащ.

Посетителите бяха предимно самураи, най-вероятно на служба в замъка. Сано доста се постресна. Никога не бе прекрачвал в седалището на *шогуна*. Семейството му бе твърде незначително, а рангът му — прекалено нисък, за да бъде удостоен с подобна чест. Но той знаеше, че там някъде се намира щабът на шпионската мрежа на клана Токугава. На някое скришно място *мецуке* сравняваха и тълкуваха информацията, събрана от агентите в цялата страна, и я представяха на *шогуна* и съветниците му. Именно на тях трябваше да съобщат за предателската конспирация на дваисет и единия.

И все пак бе обзет от колебание. Освен плещенето на Любителя на вишни Сано нямаше други доказателства, че заговорът цели убийството на *шогуна*.

Не знаеше нито кога, нито къде или как точно ще бъде извършено покушението. Как да убеди властите, че владетелят Ниу е убил Юкико и Норийоши, за да прикрие заговора? В края на краищата Райден бе екзекутиран заради тяхното *шинджу*, а смъртта на Цунехико

официално се смяташе за нещастен случай по Токайдо. Трябваше просто да разкаже историята си от самото начало и да се надява, че *мецуке* ще си направят съответните изводи. Пое дълбоко въздух, изпъна рамене и пое по моста над оградния ров.

— Бих искал да се срещна с *мецуке* — каза той на стражите, след като се представи.

Те го огледаха с досада. Единият му каза:

— Покажете си пропуска.

— Нямам такъв. Но съм дошъл по въпрос от изключителна важност. Нося много ценна информация за *шогуна* — добави той. — Моля, позволете ми да я съобщя на *мецуке*.

— Много ценна, значи? — стражът се облегна на копието си. — Я тогава обяснете за какво се отнася. Аз ще се погрижа да стигне, до когото трябва.

Сано поклати глава.

— Трябва да разговарям с *мецуке* лично.

— Не е възможно — стражът изостави привидната си любезност и тонът му стана рязък. — Оставете съобщение и ако *мецуке* искат да ви видят, ще ви повикат. Или се махайте. Тук си имаме работа — и му обърна гръб.

Сано бе успял да изтръгне още една информация от Любителя на вишни, преди да освободи подгизналия и побеснял търговец на *шунга* — самоличността на *мецуке*, комуто Норийоши бе докладвал. Но Любителя на вишни не беше сигурен дали точното име бе Йодо Икиу или Тода Икиу. Сано реши да рискува:

— Тода Икиу ще ви вземе главите, ако не ме отведете при него незабавно.

Стражът тутакси се обърна.

— Ама ти ли си агентът на Тода? — намръщеното му лице се отпусна и се разля в разбираща самодоволна усмивка. Потропа с копието по портата и отвътре излезе още един пазач: — Отведи този човек при Тода Икиу.

Другият направи знак на Сано да го последва. Зад портите няколко стени оформяха квадратно ограждение, замислено като капан за нахлуващи вражески сили, успели да пробият външната отбрана на замъка. На пост стояха най-малко още двайсетина стражници, строги и неподвижни. Те взеха мечовете на Сано и го претърсиха за скрити

оръжия. После отвориха друга врата, която отвеждаше в просторен закрит двор, изпълнен с безброй поставки за мечове, лъкове, копия и мускети. Тук вътре имаше втори ров, над него — мост, а зад тях се издигаше още една стена. Преминаха през една последна врата, която ги отведе до вътрешната ограда на самия замък. Там няколко отряда стражи охраняваха луксозна на вид градина с чинари, пинии и големи обли камъни. Широка, застлана с чакъл алея водеше до самия дворец.

Сано спря неволно, за да се наслади на тази гледка, която никога не се бе надявал, че може да види. Ниският, разгърнат по площ дворец беше с бели хоросанови стени и тъмни кипарисови греди, врати и капаци на прозорците. Над тъмния керемиден покрив се издигаха различни по височина кули, всяка от тях увенчана с позлатен дракон. Строг и елегантен, дворецът тънеше в спокойствие, далеч от гъмжащите улици на Едо. Само далечни тонове от музика и приглушеният шум от фишеците нарушаваха покоя — някъде зад стените вече празнуваха Сецубун. Стражникът го побутна:

— Побързай!

Прекосяха градината и минаха през богато украсената с дърворезба врата на двореца. Пазачът го поведе по много тесен, сумрачен коридор и от него — през единствената отворена врата. Вътре прегради от дърво и хартия деляха просторното помещение на десетки малки отделения, всяко със собствен прозорец. Минавайки покрай тях, Сано видя писалища и лавици, отрупани с книги, свитъци, кутии за съобщения и принадлежности за писане. По стените висяха карти, някои от тях закрепени с цветни кабарчета. Значи това бе седалището на разузнаването. Стелеше се тежък мирис на тютюн, но *мецуке* сега не бяха тук. Повечето прозорци бяха със спуснати капаци, никъде не горяха лампи, с изключение на последното отделение в дъното.

Там пред стена от рафтове стоеше облечен в черно мъж. При звука от стъпките им той спря да подрежда един ред книги, обърна се и попита:

— Какво има? Кой е този човек?

— Един от вашите информатори, Тода сан — отвърна с изненада пазачът.

Сано се взря с любопитство в Тода Икиу — първия *мецуке*, когото срещаше в живота си. Рядко бе виждал толкова труден за

характеризиране човек. Тода не беше нито висок, нито нисък, нито дебел, нито слаб, на неопределена възраст, с правилни черти, без видими дефекти или достойнства — изобщо лице, което трудно можеш да запомниш. Сигурно тази пълна липса на отличителност е главното преимущество за човек с професията на Тода.

— Той не е мой информатор — каза Тода с уморен глас, — никога не съм го виждал.

— Но... но той каза...

Тода го прекъсна.

— Не ме е грижа какво е казал. Отведи го. И се погрижи днес да нямам повече посетители. Ще се справиш ли или да разговарям с началника ти?

Лицето на стражника помръкна.

— Хайде, тръгвай — каза той и бутна Сано към вратата. — Ще се разправям с теб навън.

— Почакайте — обади се Сано. — Тода сан — той се поклони. — Моля ви, отделете ми само минута от времето си. Разполагам с важна информация... Заговор срещу *шогуна*... Свързана е с починалия наскоро Норийоши, вашия информатор...

Искрица интерес съживи очите на Тода.

— Добре — отвърна той. — Но само една минута.

Когато останаха сами, Тода коленичи и направи знак на Сано да стори същото.

— Представете се, за да знам с кого разговарям.

Сано назова името и потеклото си. Тода се навъси и каза:

— Вие не сте ли онзи *йорики*, когото наскоро съдията Огиу уволни?

— Да — призна Сано. — Но ви моля да потиснете предубежденията си към мен и да изслушате това, което имам да ви кажа. После решете дали говоря истината — и без да чака позволение, се впусна в своята история още от самото ѝ начало.

Безличният Тода все пак имаше една особеност. С върха на десния си показалец той разсеяно поглаждаше един по един ноктите на лявата си ръка. Когато Сано млъкна, мецуке остана втренчен в лицето му цяла вечност. Накрая каза:

— Значи вие твърдите, че Ниу Масахито, а не езекутираният борец Райден е убил Норийоши, за да му попречи да разкрие заговора

на двайсет и единия?

— Точно така.

Дали *мецуке* му вярваше? Безстрастният му тон не изразяваше нищо. Сано се опита да се окуражи с това, че Тода все пак не го изхвърли веднага. Сети се, че трябва да покаже сандала и въжето. Извади ги и ги остави на пода.

— Ето ви моето доказателство.

— Смятате също, че младият владетел Ниу е убил собствената си сестра, или защото е разкрила конспирацията, или защото е станала очевидец на убийство. И че убийството на вашия секретар всъщност представлява неуспешен опит да бъде отнет собственият ви живот и той отново е дело на владетеля Ниу?

— Да.

Тода кимна бавно и пак започна да поглажда с пръст ноктите на лявата си ръка.

— Много оригинална измислица — измърмори.

Сърцето на Сано се сви.

— Вие не ми вярвате — мислено се наруга за абсурдните си надежди.

— Моите извинения, че подлагам на съмнение правдивостта на сведенията ви, Сано *сан* — каза Тода. — Виждам, че искрено вярвате на своята история. Мотивите ви са ми напълно ясни, дори и да не ги отчитате. Първо, търсите отмъщение срещу фамилията Ниу заради онова, което според вас е техният принос във вашата зла участ. Второ, искате да докажете, че знаете по-добре от бившия си началник как да разкриете едно убийство. И, трето, желаете да облекчите съвестта си във връзка със смъртта на секретаря си. Как очаквате някой да ви повярва?

— Не! — извика Сано. — Не съм измислил всичко това и вие грешите...

После спря, защото си даде сметка, че Тода го бе лишил от доверието си в момента, в който бе чул името му. Тази несправедливост го изпълни с възмущение, но той овладя емоциите си с ясното съзнание, че сега има по-важни грижи от наранената си гордост. Не можеше да позволи на Тода да се настрои още повече.

— Преди да отхвърлите сведенията ми, поне разследвайте владетеля Ниу и неговите приятели — помоли той. — Заради *шогуна*.

Ако съществува и най-малка вероятност за покушение, не трябва ли да му съобщите?

— *Шогунът* е добре охраняван. И то срещу действителни заплахи. Военната му мощ е абсолютна и група заговорници, каквито вие описвате, дори и наистина да съществуват, нямат никакъв шанс за надмощие. Освен това мога да ви уверя, че клановете на *даймио*, в това число на владетеля Ниу, имат огромна изгода да поддържат настоящия режим. Те управляват своите провинции и голяма част от богатството на страната. В една война срещу клана Токугава биха изгубили всичко.

— Заговорниците са безразсъдни и амбициозни и не притежават инстинкта за самосъхранение на бащите си — възрази Сано. — А и младият владетел Ниу не е от онези, при които логиката ръководи поведението. Вероятно заради лудостта в семейството...

— Ние отдавна сме информирани за склонностите на младия Ниу. Няма нещо, което да ни кажете за него, без то вече да не ни е известно. Ниу Масахито не представлява заплаха за *шогуна*.

— Вероятно подценявате младия Ниу заради недъга му — настоя Сано.

Но Тода придоби още по-отегчен вид и поклати глава. Стана, отиде до лавицата и извади един тефтер. Коленичи отново и го разгърна в скута си.

— Ниу Масахито — проследяваше с пръст редовете, които четеше: — Роден с недъгав десен крак поради... — цитира мнението на лекарите и астролозите, присъствали на раждането му. — Живее с майка си в Едо, защото баща му не желае да го вижда... — Тода отгърна няколко страници. — Петнайсетгодишен убива един ронин в дуел, предизвикан от самия него. Същата година оглавява банда, която напада селище на *ета* и убива десет души. На шестнайсетгодишна възраст пребива до смърт един момък проститутка, в резултат на което завинаги му е забранено да стъпва в Йошивара. Оттогава му водят момчета в лятната семейна вила в Уено. Предпочита мастурбация и повърхностно нараняване на партньора пред реално съвкупление. На седемнайсетгодишна възраст...

Списъкът продължаваше още дълго. Инцидент след инцидент, един от друг по-шокиращи, изпълнени с най-лични подробности от живота на владетеля Ниу. Отвратен от ексцесиите на младия господар, Сано се възхити от богатата информация, която *мецуке* бяха събрали.

Може би наистина знаеха всичко, което заслужаваше да се знае за младия Ниу. Може би заговорът бе просто една игра, подхваната от група млади безделници?

— Всички тези инциденти са потулени благодарение на парите и властта на фамилията — приключи Тода. — Но това не ни попречи да се сдобием с информация за тях. Сега вече се убедихте, надявам се, че разполагаме с достатъчно сведения, за да преценим характера на владетеля Ниу. Не го подценяваме, но не го и надценяваме.

— Убедени ли сте, че шпионската ви мрежа действа достатъчно добре? — попита Сано. — Защо наемате изнудвачи за информатори, като Норийоши?

— Норийоши не беше наш информатор. Просто от време на време го държахме под око, както постъпваме с всички обитатели на Йошивара, които имат вземане-даване с високопоставени граждани. Но никога не е бил на служба при мен. Както сам изтъкнахте, от изнудвачи не се получават доверени информатори.

Сано се втрени в Тода озадачен. Беше сигурен, че *мецуке* лъже. Но защо? Заради престижа? Да защити мрежата?

— Вие ми разрешихте аудиенция само защото знаех, че Норийоши е работел за вас — напомни той на Тода.

Ироничното отрицание в жеста на Тода за миг разклати убедеността му в собствената му версия. Нима наистина си бе измислил всичко? Значи и в съвета на старейшините няма да му повярват, ако се яви пред тях без Охиса.

— Бяхте готов да ме изслушате, докато не разбрахте кой съм...

— Разреших ви аудиенция, защото щеше да бъде немарливост от моя страна да не обърна внимание на твърдението ви, че разполагате с нещо важно за нас — поправи го Тода меко. — Противно на вашето мнение с радост приемаме достоверна информация от всякакви надеждни източници. Проучваме всичко, което оправдава едно разследване. А сега, Сано сан, надявам се, ще ме извините — той плесна с ръце, за да повика стражника. — Вашата минута изтече. Приятен ден.

Премръзнал, гладен и почти в несвяст от умора, Сано забави крачки, приближавайки махалата на родителите си. Колкото и да не му се щеше да види баща си отново, все пак предпочиташе уюта и

сигурността на родния дом пред тъжната безличност на странноприемницата. Освен това вече нямаше сили да се добере до която и да е от тях. Физическото изтощение бе съчетано с не по-малко изнурителното съзнание за пълно поражение.

Сега трябваше да признае, че собствената му амбиция, заради която бе пожертвал амбицията на баща си, се бе оказала безплодна. Добра се до истината, но не съумя да извлече смисъл от нея. Разкри планирано от младия Ниу покушение срещу *шогуна*, но не можеше да го осуети. Неизпълненото обещание на Охиса провали и последната му надежда за успешен край на това разследване. Без нейните свидетелски показания оскъдните му улики — къс въже и скъсан сандал — не струваха и пукната пара. Смъртта на Цунехико, Норийоши и Юкико щеше да остане неотмъстена.

Това е краят, каза си той. Ще трябва да се върне към живота, който бе водил, преди да стане *йорики*. Нека версията за справедливост на съдията Огиу се окаже по-убедителната; нека Тода и хората му бранят *шогуна*, както умеят. Тези неща вече няма да го засягат. Но подобни утешителни мисли само засилваха болката му. Духът му негодуваше, отказваше да приеме, че няма друг изход, освен да се примири с поражението. Ако сега изостави всичко, цял живот ще се измъчва и самообвинява.

Докато вървеше по моста над канала, вниманието му бе привлечено от свиреп лай някъде долу. Надвеси се над парапета — мътна тинеста вода се влачеше между обраслите с храсталаци брегове. Три кучета ръмжаха и се хвърляха едно срещу друго под увиснала върба. Най-голямото — загладена черна хрътка, яростно вардеше пляката си при корените на дървото. Сано реши, че гладните псета се бият за трупа на някой свой събрат. Указите за защита на кучетата забраняваха хорска намеса в кучешките дела, но не бе изключено някое дете да се е удавило в канала. Затова Сано се почувства длъжен да прогони кучетата, преди да оръфат тялото. Втурна се към края на моста и се спусна по брега. Щом се приближи, внезапно спря, изтръпнал от ужас и потрес.

Озъбеното черно куче се бе надвесило над голото тяло на млада жена със сплетени дълги коси и заоблен ханш. Беше просната по очи, а изнесените напред и свити в лактите ръце завършваха с кървави

остатъци, отсечени в китките. Ходилата до глезените, прасците и капачките на коленете ѝ също липсваха.

При вида на чудовищно обезобразения труп в гърлото му заседна буца и той с мъка преглътна. Дълбоки рани по краката и торса оголваха кости и кървава плът. Тъмни синини покриваха задните ѝ части. Около врата се виеше друга синина — явно следа от въжето, с което убиецът я бе удушил.

— Милостиви Буда! — изстена той и устните му неволно зашепнаха молитва.

Черното куче излая и се хвърли към Сано. При този сигнал другите две започнаха да ръмжат злобно. Настъпиха към него, за да го прогонят от плячката. Превъзмогнал сковаващия ужас, Сано възвърна гласа си и се разкрещя:

— Марш! — и ритна към тях във въздуха. — Чиба!

Кучетата отстъпиха с ръмжене. Сано коленичи до трупа. След аутопсията на Норийоши и обезглавеното тяло на Цунехико си мислеше, че вече нищо не може да го стъписа. Но безсмислената варварщина тук го потресе. Що за чудовище можеше да извърши подобно убийство?

Сано погледна към моста и улицата. Трябваше да извика охраната и полицията. Но първо искаше да види лицето на жената. Ако беше момиче от съседските семейства, по-добре той самият да уведоми близките ѝ, отколкото някой *дошин* или друг служител. Внимателно обърна трупа по гръб. Стомахът му се преобърна, когато видя, че гърдите ѝ бяха отрязани и на тяхно място зееха кръгли кървави рани. Вдигна поглед към лицето. Видя изцъклените очи и израза на див ужас в тях, хлътналите страни и правилния нос. Познати черти, променени от смъртта, но не съвсем...

— Охиса! — прошепна той.

ДВАДЕСЕТ И ПЕТА ГЛАВА

Светът се завъртя пред очите му, докато се опитваше да проумее ужасяващата си находка. Кой беше убил Охиса и защо? Вината и омерзението, които почувства след убийството на Цунехико, го връхлетяха отново с пълна сила. Охиса бе умряла заради него. Сега на съвестта му тежеше още една смърт, този път дори по-страшна, защото той беше наясно с рисковете. Но какво е правила тук? Не е възможно да е идвала на среща с него, та той не ѝ е казвал къде живее. Сано бързо се огледа. До трупа имаше съвсем малко кръв и никакви следи от отсечени крайници или разкъсани дрехи. Значи е била убита другаде. Тогава кой е хвърлил тялото ѝ тук, на стотина крачки от дома му? И защо?

По дървения мост горе отекнаха бързи стъпки. Сано се обърна. Отговорите на всички въпроси изведнъж нахлуха в главата му и той се вцепени. Към него бързаха трима мъже — един *дошин* и двамата му помощници. Носеха тояги с шипове и навито въже.

Дошинът стигна до края на моста и се спусна по брега на канала с викове:

— Убиец! Ще те осъдим като най-обикновен престъпник, Сано Ичиро! До утре главата ти ще стърчи край реката, набучена на кол!

Капан! Бяха му скроили обвинение в убийството на Охиса. Нямаше значение, че по меча му нямаше кръв, че липсваха свидетел, мотив, доказателства. Богатството и влиянието на клана Ниу вече бяха предопределили съдбата му. Съдията Огиу щеше да подпечата присъдата, въпреки че самураите обикновено не се третираха като обикновени престъпници. Чудовищно обезобразеният труп на Охиса превръщаше това убийство в перверзия, наказуема с позорна смърт. Нищо не можеше да го спаси от екзекуция.

Съзнанието за всичко това прониза Сано като светкавица. Знаеше, че не бива да им позволи да го хванат. Също като Райден и безброй други след мъчителни изтезания в затвора вероятно ще признае каквото поискат от него. Единственият му шанс за оцеляване

бе да остане на свобода и да докаже, че владетелят Ниу е убиец и изменник.

— Няма смисъл да се биеш — извика *дошинът*, когато го наближи. — Ние сме трима, а ти си сам. Приеми съдбата си като истински самурай.

Сано отстъпи, панически оглеждайки се за път за бягство. Познаваше идеално родната си махала. На няколко стъпки зад него бреговете на канала ставаха стръмни, почти отвесни. Като дете много пъти бе опитвал да ги изкачи, но все не успяваше и падаше във водата. По това време на годината и самата вода беше плитка, но дъното беше тинесто и краката затъваха. Да се бяга през нея, нямаше смисъл. Попаднал в капан, той направи единственото, на което беше способен — извади меча си.

Помощникът, който пръв пристигна, твърде късно видя меча и не успя да спре и да подложи тоягата си. Острието го посече диагонално от врата до кръста. Той изпищя и се строполи на земята, притиснал с ръце срязаната предница на кимоното си, тутакси потъмняла от кръв.

Другият помощник и *дошинът* се препънаха в него и паднаха с викове на изненада и гняв. Сано се възползва от объркването им и побягна. Докато ги заобикаляше, разпозна *дошина*, чието разследване на пожара бе инспектирал в деня, когато му възложиха разследването на *шинджу*. Колко отдавна му се струваше!

Втурна се нагоре по стръмнината към моста. Надяваше се, че мъжът, когото посече, е само леко ранен, както го беше замислил, а не мъртъв. *Дошинът* и помощникът му се бяха окопитили и вече бяха по петите му.

— Спри! Заповядам ти да спреш! — помощникът бързо го настигна и го удари с тоягата си.

Шиповете се забиха в плътта на Сано, но той продължи да тича. Не искаше да влиза в схватка и да убива, но и не искаше да умре заради престъпление, което не бе извършил. Арестуването, присъдата и екзекуцията му щяха да ускорят смъртта на баща му, но убийствата на Норийоши, Юкико, Цунехико и Охиса изискваха възмездие. Имаше и още една, даже по-важна причина да живее — Сано знаеше, че владетелят Ниу е замислил покушение над *шогуна* и трябваше на всяка цена да го осуети.

Побягна по моста. Минувачите се отдръпваха с викове на ужас.

— Това е синът на Сано Шотаро!

— Какво е сторил?

— Изглежда, е убил някого!

Това, че хората мислеха, че е убиец, изпълни сърцето му със срам. Искаше да спре и да обясни, че са му устроили капан, но трябваше да бяга, за да спаси живота си.

— Спрете го! — изкрещя помощникът.

— Ти си мъртъв, Ичиро Сано! Не можеш да бягаш вечно! — викаше *дошинът* някъде по-назад.

Сано размаха окървавения си меч. Тълпата се разпръсна. Хората се притиснаха в перилата, за да се отстранят от пътя му. Някой прескочи парапета и цопна в канала. Сано профуча през моста. Отчаянието му вдъхваше нови сили и той бягаше все по-бързо. Успя да се откъсне от преследвачите си. Когато приближи портите, видя, че там го чака нова беда — двамата стражи.

— Хванете го! Убиец! — извика към тях помощникът. — Хванете го!

Сано едвам бе подминал портите, когато двамата пазачи се включиха в преследването. Сега сърцето му биеше бясно. Гърдите му хриптяха при всяко поемане на дъх. Долови и други викове. Чу свистене на мечове, трополене на четири вместо на два чифта тичащи след него нозе. Гмурна се в лабиринта от тесни улички, но нещо го преряза отляво. Не можеше да тича по-бързо. Хвърли трескав поглед през рамо и видя, че преследвачите бързо го догонват. Вече усещаше тежкото им дишане във врата си. Побиха го тръпки, очакваше всеки миг над главата му да изсвисти меч и да се забие в гърба му. И тогава зърна своето спасение. Един от съседите му — възрастен самурай, тъкмо възсядаше коня си.

— Съжалявам, Уада сан — извика Сано и го смъкна от седлото. — Простете, но трябва да взема на заем коня ви. Обещавам да го върна.

Яхна животното и го пришпори в галоп.

Рискува да погледне назад. Видя, че преследвачите му бързо изостават. *Дошинът* размаха меча си, изкрещя нещо, после спря и притисна с ръка корема си.

Най-после свободен! Може би не за дълго. *Дошинът* щеше да вдигне на крак другарите си от целия град и скоро всички щяха да

издирват под дърво и камък убиеца Сано Ичиро.

Сано сви в тъмна неприветлива уличка покрай ред порутени къщи с общи тоалетни, които пръскаха зловоние и мръсна вода. Слезе от коня на Уада и се опита да събере мислите си.

Засега бе успял да избегне ареста. Следобедът превалеше и улиците постепенно се изпълваха с гуляйджии, празнуващи Сецубун. Но повишената бдителност на полицията беше явно осезаема — пазителите на реда оглеждаха всеки, сякаш търсеха някого. Него.

Сано прокара трепереща ръка по лицето си. Трябваше внимателно да планира следващия си ход. Не биваше да пилее нито миг от скъпоценната си свобода. Преди да намери трупа на Охиса, имаше избор, дали да се върне към стария си живот, или да продължи преследването на владетеля Ниу. Сега вече не можеше да загърби събитията от последните две седмици и мирно да се прибере вкъщи. Вече не можеше да потъне в удобна неизвестност, като избяга в някоя затънтена провинция. Доказването на истината вече означаваше начин да оцелее.

Шум от стъпки го изтръгна от мрачните му размишления. Предпазливо надникна и с облекчение видя, че приближава не някой *дошин*, а мъж в пищно лилаво наметало и странна плоска шапка на главата. Очевидно пиян, той вървеше на зигзаг по улицата в посока към тоалетните. Сано забеляза, че всъщност това на главата му не е шапка, а маска, повдигната, за да не му пречи. Когато мина край него, с две резки движения Сано грабна маската от главата му и дръпна наметалото от раменете му.

— Ей, ти какво... — мъжът се завъртя и се строполи по задник.

Сано мушна наметалото под мишница и пришпори коня, надявайки маската на собственото си лице. Каква ирония — в своя кръстоносен поход срещу един престъпник самият той се бе превърнал в такъв. Първо задигна коня на Уада, а сега открадна дрехите на пияния. Обърна се, извади няколко монети от кесията си и ги хвърли към мъжа.

— Вземи ги като плата — извика.

Не искаше, ако сега го заловяха, последното му действие като свободен човек да е кражба, пък била тя и необходима. Освен това вече нямаше защо да пести тези пари. Ако оцелееше тази нощ, ако планът му успееше, все щеше да намери начин да спечели и други. Ако ли не,

монетите, с които разполагаше, нямаше да стигнат дори за погребението му. Сега съжали, че не беше платил на Уада за коня, който може би никога нямаше да върне.

Сано се насочи на югозапад, излезе от Нихонбаши и се отправи към жилищния район на *даймио*. Спря при портата на един *шинтоистки* храм, влезе и коленичи пред малкия олтар. После пусна монета в кутията за дарения, удари гонга и плесна два пъти с ръце в молитва. Чувстваше се безкрайно сам, знаеше, че няма кой да му помогне в това изпитание. Помоли свещеника за една малка услуга:

— Може ли да получа четка, туш и лист хартия?

Свещеникът му направи знак да го последва навън до една колиба в дъното на двора. Там, в малка стаичка — едновременно хранилище, кухня и кабинет, той подреди исканите неща на писалището, кимна и го остави сам.

Сано стри туша, смеси го с вода и топна в него четчицата.

Сецубун, Генроку
Майко и татко,

написа, съжалявайки че няма време за подходящите изрази на уважение, с които иначе би започнал писмо до своите родители.

Когато получите това писмо, сигурно вече няма да съм между живите. Затова искам сега да ви се закълна най-тържествено, че не съм извършил убийството, в което ме обвиняват. Не искам да приема безропотно съдбата си и да умра заради чуждо престъпление, затова трябва да докажа невинността си и да изправя пред съда истинския убиец.

За да го сторя, за да предоставя на властите необходимите доказателства, първо трябва да открадна един свитък, притежаван от владетеля Ниу Масахито. Той разкрива вината му, уличава го в държавна измяна и подкрепя увереността ми, че е убил четирима души и е скалпил обвинението срещу мен, за да потули заговора за покушение над шогуна.

Надявам се да изпълня дълга си към нашия върховен владетел, като предотвратя смъртта му.

Разделям се с вас с ясното съзнание, че може би никога вече няма да ви видя. Моля да ми простите за страданието, което ви причиних.

С вечна благодарност, любов и уважение

Ичиро

Сано прочете отново набързо съчиненото послание. Молеше се то да успокои родителите му и поне отчасти да им обясни постъпките му. Попи туша, после сгъна и запечата писмото. Написа пълните имена на родителите си, както и указания, как да се стигне до къщата им. После надяна отново маската и излезе навън при свещеника. Старецът кимна и прие писмото с мрачно изражение:

— Няма ли връщане назад от опасния път, по който си решил да поемеш?

Сано сведе поглед.

— Не — отвърна глухо.

Съдбата му бе предопределена. Нямаше връщане назад.

ДВАДЕСЕТ И ШЕСТА ГЛАВА

Когато стигна до жилищния район на *даймио*, приближаваше полунощ. Сецубун беше в разгара си. Кръгли фенери висяха по всички къщи и оранжевата им светлина сгряваше студената нощ. Портите бяха широко отворени, по улиците се движеха шествия от пищно украсени паланкини, маскирани самураи язدهа или крачеха жизнерадостно и се поздравяваха с бурни възгласи. Жонгльори, актьори и музиканти поднасяха своите изпълнения с надеждата да измъкнат някоя и друга монета от богатите. Просяци молеха за милостиня на висок глас; монаси продаваха талисмани за щастие през новата година.

Все така предрешен с маската и наметалото, Сано препусна към къщата на фамилията Ниу. Сърцето му биеше в бързия ритъм на конските копита. Трябваше да се промъкне в имението и да открие свитъка още тази вечер, докато маскарадният костюм му позволяваше да се движи свободно сред пъстрите тълпи. Но когато стигна до портите, видя, че там стои *дошинът*, който за малко не го арестува при канала. Разговаряше с пазачите на имението, а наблизо го чакаха още един *дошин* и петима помощници.

Сано се насили да мине безгрижно покрай полицията. Заобиколи и се озова от задната страна на *яшики*. Навлезе в тясната уличка, която делеше имота на семейство Ниу от този на съседите. Слезе от коня и продължи навътре пеша, като се оглеждаше и ослушваше. Не срещна никого. От вътрешната страна на зида не се долавяше никакъв шум. Задната порта бе точно срещу тази на съседа — *даймио* Курода. И двете не се охраняваха. Единствено от тук можеше да се влезе в имението незабелязано.

Сано огледа зида. Беше гладък и нямаше никаква опора за ръцете. Над него защитените с решетки прозорци на караулното бяха твърде високо, за да може да ги стигне. Само на едно място леко се издигаха — при стражницата, над тежките дървени порти. Извитите им декоративни върхове стърчаха точно под покрива. Сано извади въжето изпод наметалото си, размота го, направи примка в единия край

и я завърза с хлабав възел. Огледа се крадешком и метна примката. Първите два опита се оказаха неуспешни. Започна да се изпотява. Маската залепна върху лицето му. Хвърли възето отново. Този път примката попадна на място и той дръпна силно, за да затегне възела. Поколеба се за момент — не можеше да остави коня си тук, защото патрулиращите *дошини* щяха да го открият. Най-добре беше да го напъди, но пък не искаше да се раздели с единственото си средство за бягство. Въпреки огромния риск, щом се озовеше вътре, трябваше да го вкара през портата.

Закачи юздите за един кол. Сграбчи възето и започна да се катери нагоре по стената. От усилията се запъхтя. Най-накрая се добра до покрива на стражницата. Просна се там грохнал, без сили да помръдне. Отдъхна си няколко минути, после вдигна глава и отправи поглед към вътрешността на имението.

Отвъд тъмния двор се открояваха силуетите на потънали в мрак жилищни постройките. Нищо не помръдваше, не се долавяше нито звук. Всички ли бяха излезли навън в празничната вечер, или просто се намираха в предната част на имението?

Сано бързо развърза възето и го натика обратно под наметалото си. Не искаше да оставя следи, а и можеше пак да му потрябва. После се плъзна по полегатия покрив, хвана се за стрехите и овеси тяло към земята. Тъкмо се канеше да скочи, когато отвън се разнесоха бързи стъпки и мъжки гласове. Стражите на Ниу! Ако го чуеха да тупва на земята, щяха да се разтичат да видят откъде идва шумът. Вкопчи се в стрехите и остана да виси високо над земята.

Пазачите приближиха. Вече долавяше какво си говореха.

— Тук е по-тихо и от гроб.

— Проверяваме бързо и се връщаме отпред.

Сано разпозна втория глас — беше на *дошина*.

Безпокоеше се за коня, вързан на открито точно срещу вратата на Ниу. Мислено се помоли преследвачите да си заминат по-бързо.

В този момент *дошинът* каза:

— Тук няма никой. Да тръгваме.

Стъпките и гласовете заглъхнаха. Сано мълчаливо благодари на боговете за некадърната полиция. Какъв късмет, че този *дошин* бе небрежен не само при разследване на палежи, но и при преследване на бегълци. Пусна се от стрехите. Твърдата земя полетя нагоре и се

блъсна в него. Той присви колене и се претърколи назад, за да не счупи краката си от удара. Раната на лявото му рамо — от удара на тоягата с шиповете — пое цялата тежест на падането и прокърви. За малко да изкрещи от болка. Овладея се, прехапвайки устни до кръв. Наложил си да стане и да плъзне встрани тежките железни прътове на портата. После я отвори и прибра вътре коня. Върза го за един кол с надеждата, че ще го намери тук, когато... ако се върне.

Пое към къщата. Предстояха му куп трудности. Как ще открие свитъка? Дали изобщо е тук? И ако все пак го намери, как ще избяга с документа, как ще се добере до по-висши инстанции, без да бъде заловен и убит?

Бързо прекосил открития двор. Заобиколил изкуствения водоем, където хората на *даймио* се упражняваха в плуване и бой с оръжия. Стигнал до отсрещните постройки, обзет от предчувствие за близки опасности. И те не закъснях. Първата го връхлетя, докато минаваше край конюшните. Заедно с пръхтенето и тропота на конете той долови смях. В помещенията на конярите горяха лампи. Светеше и в крилата за прислугата. Сано се приведе под прозорците и се шмугна между постройките. Прекосил втора градина и най-накрая се озова пред огромната представителна къща. Белите ѝ стени се открояваха призрачно на лунната светлина. Множеството покриви над тях се издигаха и се снишаваха като тъмни вълни. Сано видя, че домът се състои от множество постройки, свързани със закрити коридори. Даде си сметка, че разположението е много по-сложно, отколкото на лятната вила. Нямаше никаква представа, къде може да се намират жилищните помещения на младия Ниу, какво оставаше за свитъка!

Най-близката врата го отведе до тясна пътека, която се виеше между гладките огнеупорни стени на складовете. Продължи, докато пътеката свърши, и сви вляво. Нова пътека го поведе в лабиринт от високи дървени огради. Сано изгуби ориентация. Надяваше се, че върви към централната част на къщата, но зидовете създаваха грешна представа, откъде долитат звуците — дали приближаваше към широката улица отвън, или се отдалечаваше във вътрешността? После наскреп пътеката изникна нова порта. Сано леко я бутна. Тя се отвори със скърцане и вътре се разкри нова просторна градина с три постройки, опасани със закрити веранди. Всички прозорци бяха тъмни и нищо не подсказваше кои са обитателите на тези къщи. Той се

промъкна до най-близката веранда и пробва вратата. Беше заключена. После леко я разклати, защото често в богатите домове ключалките бяха доста хлабави — защо да се харчат пари за скъпи брави, когато обикалящите наоколо патрули вършат много по-добра работа за осигуряване на безопасността? Опитите му да я отвори с бутане не дадоха резултат. Опитва другите врати със същия успех и се обърна към прозорците, които бяха обезопасени с тънки дървени решетки. Използва меча си, за да счупи решетката. После срязва и разкъса хартиения пласт на прозореца и надникна през пробития отвор.

Празен коридор минаваше покрай ред затворени врати, разделени от дълги хартиени стени. Все така стискайки меча си, Сано се покатери през прозореца. Прекоси предпазливо коридора и отвори напосоки една от вратите. Тя водеше към друг вътрешен коридор, потъмен и също празен, с още повече врати. Въздухът ухаеше на парфюм с мирис на цветя. В най-близката стая малкото мебели бяха предимно скринове, огледала и тоалетни масички. Сано се спъна в атлазените дипли на разхвърляни по пода кимона. Явно се бе озовал в женските жилищни помещения. На пръсти се промъкна нататък, притиснал гръб до стената.

Изведнъж застина. От другата страна на коридора към него се движеше трепкащо светло петно. Газена лампа в ръцете на момиче, което пристъпваше безшумно по чорапи. Той тръгна безшумно назад, но в този момент чу как някъде зад него се отваря врата и тежки стъпки все повече го приближават. Устата му пресъхна, стомахът му се сви на топка. Отпред стъпките ставаха все по-отчетливи, а в гърба му момичето си тананикаше някаква мелодия вече съвсем близо. Бягството му бе отрязано и в двете посоки, затова той отвори най-близката врата, но за зла участ попадна не на стая, а на голям килер, претъпкан със сандъци и кутии. Пристъпи навътре и кутиите се строполиха отгоре му. Вдигна такъв шум, че момичето се спря и извика:

— Крадец! Помощ!

Сано се втурна по коридора към момичето, профуча край него, шумугна се през най-близката врата и се озова в дълъг тесен проход. Момичето зад него продължаваше да крещи. Той продължи напред. Носеше се из лабиринт от коридори и врати. Колкото и да му беше

неприятно, налагаше се да се измъква без свитъка. Незабавно. Преди да са дошли стражите.

Коридорът правеше чупка и преминаваше в друг. Блъсна го студена струя въздух. Идваше откъм отворената градинска врата. Хукна натам, но на хартиената стена пред него се появи светъл правоъгълник. Някой бе запалил лампа в една от стаите. Чу се плъзгане на врата и в коридора се разля светлина. Висока женска фигура препречи пътя му. Сано профуча покрай нея и се хвърли към вратата. Изскочи в градината, готов да продължи бягството си.

— Еиичан! — разнесе се отзад властен женски глас.

Твърде късно Сано забеляза черния силует, който изникна от сенките вдясно. Отстъпи встрани, но не бе достатъчно бърз. С цялата си тежест преследвачът се стовари отгоре му и го притисна към земята. Ударът го разтърси и маската изхвърча от лицето му. Той изпусна меча си. В лявото му бедро, което бе поело удара при падането, избухна ослепителна болка. Опита се да достигне меча си, за да се отбранява, но силните ръце на нападателя го обърнаха по корем и притиснаха лицето му в прахта. Еиичан заби тежките си колене в кръста на Сано и в същото време сграбчи гърдите и раменете му в жестока прегръдка. Бавно и безмилостно ги изви назад. Сано изпусна неволен вик. Още едно движение и гръбнакът му щеше да се строши! Със стиснати зъби и обляно в пот лице, опита да се освободи. Уви! Почти усещаше хрущането...

— Не! — изкрещя заповеднически женският глас. Нападателят отпусна хватката. Сано почувства безкрайно облекчение. Тежестта се вдигна от тялото му и той се превъртя по гръб. Над него стоеше господарката Ниу. Косите ѝ падаха свободно върху раменете, а покритото с белило лице изглеждаше призрачно на слабата светлина от фенера. В ръцете си стискаше копие, насочено към гърдите му. Устните ѝ се разтеглиха в усмивка и тя бавно отдръпна копието.

— Довлечи го в къщата, Еиичан — нареди тя на слугата до нея. — Няма да го убиваме... засега.

ДВАДЕСЕТ И СЕДМА ГЛАВА

Жестокият триумф в очите на господарката Ниу уби и последната искрица надежда у Сано. Край! Няма спасение! Господарката се обърна рязко и влезе в къщата. Еиичан се надвеси над Сано, сграбчи го, изправи го на крака толкова рязко, че ръката му за малко да излезе от рамото, и грубо го тласна към къщата. После го вдигна за яката, така че краката му почти се отделиха от земята. Сано направи опит да се съпротивява, но после застина, защото усети хладно стоманено острие опряно във врата му. Еиичан го повлече нагоре по стълбите и Сано усети вкуса на собствената си смърт. Прониза го див, животински страх. Долови тежкия мирис на застояло, който лъхаше от слугата — особен, но странно познат. В съзнанието му се мярна неясен спомен, но изчезна тутакси, когато Еиичан го блъсна в стаята и го принуди да коленичи.

— Завържи го! — заповяда господарката Ниу и се настани върху една копринена възглавница.

Еиичан хвана китките и глезените на Сано и ги върза толкова здраво, че почти веднага краката и ръцете му почнаха да изтръпват. После взе дългия му меч и го хвърли на пода като боклук. През цялото това време Сано не откъсваше очи от господарката Ниу. Забеляза, че лицето ѝ е бяло, но не от грим, както бе помислил в началото, а от болезнена болка. На малка масичка до нея имаше димяща чаша с ароматна билкова отвара — същата, която баща му пиеше против главоболие.

След едно последно затягане на въжетата слугата отстъпи назад. Прекоси стаята и застана на почетно разстояние. Посегна към гърдите си, хвана кожената кесийка, повесена на врата му, и за момент я поднесе към носа си. После скръсти ръце и впери безизразен поглед право пред себе си, готов за мигновено действие.

— Вие ме заинтригувахте, Сано сан — подхвана господарката Ниу така любезно, сякаш се бяха събрали на светско общуване. Отпи от отварата и продължи: — Преди Еиичан да се разправи с вас, бих

искала да разбере защо продължихте своето абсурдно разследване, щом то бе причината да загубите работата си, а сега ще ви коства и живота. Защо увеличавате неприятностите си, нахлувайки в моя дом като най-долен крадец? Знам, че сте интелигентен човек. Моля ви, обяснете поведението си.

Времето, което му оставаше да живее, зависеше от този отговор. Сано реши да се включи в играта с надеждата, че ще открие вратичка, през която да се измъкне.

— Дойдох тук, за да събера доказателства, че синът ви е виновен за престъпленията, които знам, че е извършил — каза той с безизразен глас.

— Нима? — господарката Ниу повдигна вежди в любезна изненада. — И какви са тези престъпления?

Докъде стигаше информацията, с която тя разполагаше? Можеше ли да я свари неподготвена и да спечели преднина?

— Убийствата на сестра му Юкико и на художника Норийоши, на моя секретар Хамада Цунехико, когото е сбъркал с мен, убийството на един млад самурай, когото е използвал за плътски наслади и на прислужницата ви Охиса... — Сано млъкна, когато видя, че господарката Ниу го наблюдава със самодоволна усмивка. Не изглеждаше нито стъписана, нито дори изненадана. — Всичко това, разбира се, вече ви е известно — продължи той с гневен тон. — Знаете какво е извършил синът ви и не ви е грижа!

Тя поклати глава и се усмихна по-широко:

— Сано сан, разочарована съм от вас. Вероятно съм надценила интелигентността ви.

И тогава Сано прозря. Всички онези незначителни на пръв поглед подробности, които бе пренебрегнал, се навързаха и оформиха в главата му цялостната картина — съвсем различна от онази, която си бе изградил, отчитайки само най-важните факти.

Сляп ли е бил досега? Господарката Ниу се бе оплакала от него на съдията Огиу. Не братът, а мащехата на Мидори я бе пратила в Хаконе. И тази странна смрад на слугата й, идеща от кесията на врата му — най-вероятно пълна с някакви лековити билки. Да, това бе особената миризма в стаята в нощта на убийството на Цунехико. И пресните драскотини по ръцете на Еиичан — без съмнение и Охиса, и нощният пазач в Тоцука са се съпротивявали на своя удушвач. Сано

смяташе, че младият Ниу бе извършил престъпленията, за да се защити. Сега си даде сметка, че господарката Ниу е използвала слугата си Еиичан, за да защити своя син. Бе открил верния мотив, но го бе приписал на погрешен човек. Сано поклати глава — най-накрая бе открил истината, която толкова търсеше, и тя се оказа много разочароваща.

— Виждам, че разбрахте грешката си — засмя се господарката Ниу. — Макар и твърде късно, за да ви е от полза.

Сано знаеше, че трябва да я подтиква да говори — само така можеше да отложи неизбежното.

— Вие сте изпратили Юкико във вилата в Уено — привидно се възмути той. — Пак вие сте примамили Норийоши там с щедри обещания за пари, с които да си отвори собствен магазин. Докато сте гостували у господаря Курода, Еиичан ги е убил и ги е хвърлил в реката, нали?

Господарката Ниу отново се засмя:

— Да. Сега вече доволен ли сте? — после се обърна към слугата: — Убий този натрапник и предай тялото му на *дошините*.

Еиичан го изправи на крака. Сано направи последен отчаян опит:

— Няма защо да извършвате поредното убийство заради сина си. Не можете да го опазите от самия него. Няма как да скриете държавната измяна, нали? Освен това ще го убият, преди да успее да извърши покушението...

Господарката Ниу не промени нито изражението си, нито позата, но видимо се напрегна.

— Държавна измяна? — повтори тя. — Сано сан, боя се, че подобни обиди и безпочвени обвинения ще превърнат смъртта ви в едно безкрайно мъчение.

Гласът ѝ остана невъзмутим, но скритият трепет му подсказа, че бе успял да я разтърси. Значи не знаеше за заговора, замислен от сина ѝ! Излизаше, че бе организирала четири убийства само за да потули далеч по-невинните му престъпления. Сано наблюдаваше очите ѝ, които издаваха вътрешната ѝ борба — от една страна, не искаше да повярва, че синът ѝ е изменник, но, от друга, прекрасно си даваше сметка, на какво бе способен.

В този миг Еиичан го повлече към вратата и Сано продължи припряно:

— Вашият син заедно със синовете на други *даймио* планират да убият *шогуна* и да сложат край на управлението на Токугава!

Вече бяха прекрачили прага, когато господарката Ниу извика:

— Чакай, Еиичан, върни го обратно! Откъде знаете, Сано сан?

Той ѝ разказа всичко. Когато свърши, тя не проговори. Смръщи лице, дълбоко замислена.

Той чакаше напрегнат. Как ли щеше да постъпи? Имаше ли шанс да спаси живота си?

Най-после лицето на господарката Ниу се проясни:

— Имате впечатляващо въображение, Сано сан, щом сте съчинили подобна история — заяви тя. — Само не разбирам: нима наистина вярвате в съществуването на този свитък, че рискувате живота си да дойдете тук, за да го откраднете?

— А вие можете ли да заявите със сигурност, че свитъкът не съществува? — контрира я той. — Не е ли възможно например да се намира сред вещите на сина ви и вие изобщо да не подозирате? Какво мислите, че прави Масахито, когато ходи в лятната ви вила през зимата? Защо просто не идем в жилището на младия господар и да се уверим сами? Какво по-красноречиво доказателство, че греша, ако не го намерим?

Сано заложи живота си на убеждението, че господарката Ниу не би могла да устои на такова открито предизвикателство. И не се разочарова.

— Много добре — отвърна тя, презрителна и високомерна. — Отиваме веднага. А после верният Еиичан ще се погрижи да страдате двойно повече заради това, че ми пилеете времето — тя стана и взе една лампа.

Жилищните помещения на младия господар се намираха в самостоятелна постройка в противоположния край на градината. Най-отпред вървеше господарката, а подире ѝ — Сано, следван плътно от Еиичан. Тя отвори вратата и влезе. Сано се изуми колко малко и голо е жилището на младия Ниу — съвсем различно от всичко, което бе видял до този момент в къщата. Приличаше по-скоро на монашеска килия. Очакваше синът на един *даймио* да живее в разточителство и разкош, а не в строга, сурова воинска аскетичност.

— Сега ще ви покажа, че грешите по отношение на сина ми — заяви господарката Ниу. Гласът ѝ бе прекалено звънък, сякаш се

опитваше да убеди не него, а себе си. Остави лампата на пода и започна да отваря един подир друг стенните шкафове.

Сано я наблюдаваше мълчаливо. Ами ако свитъка го нямаше? А и да го намереше, какво? Сигурно веднага щеше да го унищожи. И в двата случая Сано щеше да умре. По кожата му изби студена пот. Господарката Ниу се приведе, за да претърси последното отделение от шкафа — един рафт с бельо. Накрая се изправи и разпери ръце.

— Виждате ли? — каза тя с явно облекчение и искрена усмивка. — Свитъкът, който описахте, не съществува. Няма никакво доказателство за какъвто и да било заговор — усмивката ѝ изчезна и тя скръсти ръце на гърдите си. — Ще платите скъпо за тази обида. Еиичан, действай.

Точно когато Еиичан грабна въжето и го дръпна към вратата, Сано хвърли последен отчаян поглед към шкафа. Видя нещо, което не бе забелязал досега, и извика:

— Погледнете! Там... в шкафа. Под онзи рафт... Виждате ли? Точно под рафта с бельото, голата правоъгълна дъска. Зад нея има тайник! Сигурен съм!

Господарката Ниу се приближи отново към рафта и почука по дъската. Прокънтя на кухо и тя бързо отдръпна ръка.

— Нищо... Просто дефект в изработката... — гласът ѝ секна и тя вдигна тревожен поглед към Сано.

Той с изненада откри, че те двамата с господарката Ниу си приличат в едно: също като него тя не намираще покой, преди да е разбрала истината. Това прозрение му вдъхна смелост, защото вече знаеше какво щеше да бъде решението ѝ. Остави я да се бори сама със себе си, докато го достигне.

— Еиичан, махни тази дъска! — нареди господарката Ниу.

Слугата отиде до шкафа, извади късия си меч и го мушна в процепа. Господарката Ниу доближи лампата. С единствено рязко движение Еиичан натисна дръжката надолу, прозвуча остро изщракване, дъската изскочи и падна на пода. Откри се малка ниша, колкото човек да пъхне две ръце. Господарката Ниу бръкна вътре. Стъписаното ѝ изражение подсказа на Сано какво бе намерила, още преди да измъкне ръцете си.

Бавно, като в транс тя подаде лампата на Еиичан и извади свитъка. После развърза копринения ширит, с който бе завързан.

Лицето ѝ пребледня още повече. Очите ѝ трескаво пробягаха по колоните от йероглифи върху листа. Безкръвните ѝ устни помръдваха безмълвно. После се свлече на колене и сведе глава.

Сано пристъпи към нея и прочете в разгънатия лист:

Заговорът на двайсет и единия

Ние, долуподписаните със собствената си кръв, от днес нататък посвещаваме живота си на целта да отхвърлим господството на Токугава. Смърт на Токугава Цунайoshi! Свобода и чест за нашите славни родове, законни владетели на тези земи!

Ниу Масахито
Маеда Йошиаки
Икеда Хиротака
Хосокава Таданао
Яманучи Хиденари
Хосокава Тадао
Хачисука Садао
Куроода Накамура
Куроода Нагакира
Асано Наокацу
Тодо Йошинобу
Тодо Йошихиро
Дате Такатора
Мори Кагекацу
Йесуги Тадасато
Йесуги Тадатеру
Арима Йехиса
Сатаке Мацатоши
Торий Огами
Набешима Йорифуса
Ми Масанори

Сано откъсна поглед от свитъка и видя, че господарката Ниу е вдигнала глава. Тъжните ѝ очи се взираха нейде в пространството. Той разбра, че вече бе приела истината за измяната на своя син и сега си представя последствията от делата му. Със сигурност синът ѝ щеше да загине — предаден от някой слуга или довчерашен съзаклятник и убит от телохранителите на Токугава или от палачите... Дори и да успееше да убие *шогуна*, чакаше го безмилостно преследване, при което нямаше да има кътче в страната, където можеше да е в безопасност. Щеше да умре безславно, рано или късно, успял или не, от ръката на враг или от собствената си ръка, за да избегне плен или позор.

Сано виждаше всички тези мисли изписани по сгърченото ѝ от мъка лице. После тя заговори с необичайно тих и глух глас:

— Не може да успее. Само ще се погуби.

Сано осъзна, че сега вече има шанс да отърве кожата, затова внимателно подбра думите си:

— Можете да спасите Масахито, като му попречите да убие *шогуна*.

Господарката Ниу поклати глава. В очите ѝ блестяха сълзи.

— Вие не разбирате... От дете синът ми не се подчинява никому. Никой не може да сломи своенравния му дух. А аз, която съм го обичала безкрайно и съм му дала всичко, имам най-малко влияние върху него. Не мога да го спра — гласът ѝ се прекърши в мъчително ридание.

— Трябва да опитате — настоя Сано тихо. — Иначе... — той млъкна със съзнанието, че не е необходимо да довършва изречението. Тя знаеше не по-зле от него, че наказанието за държавна измяна е смърт не само за предателя, но и за цялото му семейство. — Поне говорете с него — опита се да я убеди. — Идете при него. Незабавно, докато все още не е късно.

— Не, той няма да ме чуе. Освен това не знам къде е. Каза, че ще се среща с някого, който щял да се маскира като дама от „Приказка за Генджи“^[1], и заедно щели да празнуват Сецубун. Изглеждаше много въодушевен...

— Ами баща му? — попита Сано. — Ако му кажете, той сигурно ще...

— Не! — избухна господарката Ниу. Сведе глава и зариди безмълвно.

— В такъв случай трябва да съобщите на властите за заговора — продължи Сано. — Заради вас самата, както и в името на съпруга ви и на цялата фамилия. Знаете, че не можете да прикриете едно покушение срещу *шогуна*, както скрихте убийствата на Норийоши и Юкико. Истината ще излезе наяве. А разчуе ли се, нищо няма да спаси сина ви от последствията на собствените му дела... Сега заедно ще отидем в съвета на старейшините и ще им покажем свитъка. Те ще... — канеше се да каже „арестуват сина ви“, но реши да се изрази другояче: — Те ще се погрижат младият господар да не навреди никому. Елате. Знаете, че нямате друга възможност.

Тя продължи да плаче. Сано чакаше. Щеше ли да се съгласи? Колко много неща зависеха от решението ѝ! Заедно с нея и въоръжения ѝ ескорт безпрепятствено щяха да стигнат до замъка Едо, а веднъж стъпеха ли там, лесно щеше да я убеди да си признае за убийствата и така щеше да докаже собствената си невинност...

Господарката Ниу вдигна глава и изтри сълзите от очите си. Изпъна рамене и отново заприлича на гордата съпруга на *даймио*, каквато бе доскоро.

— Прав сте — каза с хладен и решителен глас. — Нямам друг избор. Еиичан отвържи нашия гост и му върни оръжието. После ела в покоите ми. Сано сан, извинете ме, докато се приготвя.

— Разбира се — Сано въздъхна дълбоко и с облекчение, когато слугата сръза въжетата около китките му. — Може ли да получа свитъка? — попита той. Вярно, че сега съдействието на господарката Ниу бе по-важно от самия документ, но все пак бе рискувал живота си за този къс хартия и не искаше да го губи от поглед.

Господарката Ниу нави свитъка и отново завърза копринения шнур. Стана и го подаде на Сано с поклон. Стори му се, че поведението ѝ е прекалено официално за случая, но въпреки това отвърна на поклона ѝ с подходящия респект. После тя излезе, следвана от Еиичан, а Сано остана сам в стаята на младия господар.

Прибра свитъка под наметалото си, където все още носеше сандала и въжето, и препаса меча. Слугата му бе върнал и маската и докато крачеше из стаята, той разсеяно я въртеше из ръцете си. Времето минаваше, а господарката Ниу не се връщаше. Какво толкова се приготвяше? Нима бе променила решението си да тръгне с него? Да, осъждаше деянията на сина си, но все пак той бе нейна плът и кръв и

тя го обичаше. В състояние ли бе да го предаде дори ако противното означаваше позор за цялото ѝ семейство? Какво ли бе намислила? Изглеждаше толкова примирена, сякаш достигнала най-правилното решение...

Внезапно замръзна наред крачката си, зашеметен от внезапно предчувствие.

— Не! — възкликна, когато прозря истинския ѝ избор.

Втурна се през вратата нататък по коридора. Бързо прекоси тъмната градина и връхлетя в покоите на господарката Ниу. Чу висок, изпълнен с болка стон.

Беше закъснял. Замръзна на прага при вида на онова, от което толкова се страхуваше.

— Не! — изтръгна се от гърдите му отчаян вик. — Не!

Господарката Ниу бе коленичила върху специална рогозка. Ръцете ѝ стискаха стърчащата от гърлото ѝ дръжка на ритуален кинжал. От бледата плът бликаше кръв и се стичаше върху кимоното ѝ. До нея стоеше Еиичан с меч в протегнатите си напред ръце.

— Не! — изкрещя Сано отново и се втурна напред. Мечът на Еиичан проблесна, описвайки рязка дъга, и се стовари върху шията на господарката. Глухо тупване, кратко търкулване и отсечената глава се спря с лицето нагоре точно пред Сано. Огромен фонтан кръв бликна от обезглавеното тяло и обагри стените и тавана в червено. Топли капки пръскаха лицето на Сано, но той стоеше като вкаменен. Гледаше към слугата, който току-що бе помогнал на господарката си да извърши джигай, женския вариант на ритуалното самоубийство.

После премести поглед към осакатения труп на господарката Ниу. Ръцете ѝ все още стискаха кинжала. Сано забеляза, че бе завързала глезените си, за да я намерят в благопристойна поза, независимо от предсмъртната агония. Не почувства никакво удовлетворение от това, че видя смъртта на човек, отнел живота на четирима невинни. Напротив, обзе го мъка заради тази жена, доведена до гибел от безкрайната си майчина любов. Жаждата му за отмъщение изчезна и го остави опустошен и потресен. Изобщо не бе допускал, че ще изпита жалост към убиеца на Юкико, Норийоши, Цунехико и Охиса, но сега от все сърце му се искаше господарката Ниу да се съживи. За седмица, за ден, за час дори.

Иначе как щеше да спре младия Ниу и как щеше да докаже собствената си невинност?

[1] Богато илюстриран класически роман от придворната писателка Мурасаки Шикибу (ок. 978 — ок. 1016), описващ живота на принц Генджи и на аристокрацията от началото на периода Хеян — бел.ред. ↑

ДВАДЕСЕТ И ОСМА ГЛАВА

Еиичан стоеше загледан в бликащата от обезглавеното тяло кръв на любимата господарка. В съзнанието му изплува спомен — един ден преди много години в имението на баща ѝ, когато той беше едва на десет, но вече ужасяващо грозен и отблъскващ, младите самураи — синовете на васалите на баща ѝ, се нахвърлиха върху него с дървените си мечове и с викове:

— Убийте грозния демон! Смърт на уродливото чудовище!

Въпреки внушителния за годините си ръст и сила Еиичан бе слуга и нямаше право да се съпротивява. Вече виждаше собствената си смърт, когато се появи тя — прекрасната седемгодишна дъщеря на господаря. Един жест на малката ѝ ръчичка и нападателите се оттеглиха. Тогава тя се приближи до него, погали го по главата, усмихна се и каза:

— От днес нататък ще бъдеш мой слуга.

Той мълчеше, неспособен да изрази благодарността си, и мълчанието му явно ѝ харесваше. Оттогава единственото му желание бе да изпълнява заповедите ѝ. И не бе допускал, че някоя от тях може да му причини такава болка и страдание...

— Еиичан, чуваш ли ме? Разбираш ли какво ти казвам? — викаше Сано с нарастващо отчаяние. Смъртта на господарката Ниу значително намаляваше шансовете му да спаси собствения си живот и чест. Но може би все още имаше шанс да спаси *шогуна*. От тайното съвещание в лятната вила на младия Ниу Сано бе разбрал, че покушението ще бъде скоро. Може би мълчаливият Еиичан знаеше нещо или разполагаше с информацията, която му бе необходима. — Знаеш ли къде е младият господар и кога възнамерява да убие *шогуна*? — искаше му се да хване слугата и да го разтърси, но се боеше достатъчно, за да стои на почтително разстояние. — Ако знаеш, кажи ми. Моля те!

Слугата не даваше никакви признаци, че го е чул или разбрал. Вместо това положи меча си до тялото на мъртвата си господарка.

После отиде при писалището до прозореца и посочи листа хартия, който лежеше там.

Прощално писмо на господарката Ниу!

Сано го грабна нетърпеливо с надеждата, че нейното послание по някакъв начин ще му помогне. Погледът му пробяга по страницата. Усети, че го обзема отчаяние.

До моя скъп и единствен син Масахито

Искам с това мое последно послание да те уверя, че те обичам повече от всичко и от всички на този свят. За да те защитя, поръчах да бъдат убити Юкико, Норийоши и Охиса. Освен това наредих на Еиичан да убие Сано Ичиро, но секретарят му намери смъртта си вместо него. Приеми тези ужасни деяния като доказателство за обичта ми, която ти никога не би ми позволил да изразя открито с думи или жестове.

Сега, независимо от дълга към баща ти, цялото ни семейство и върховния ни господар шогуна, аз не мога да понеса да те предам. Затова избирам джигай, единствената възможност, която ми остава, за да спася честта си, след като съм се провалила пред теб и пред всички, на които дължа вярност.

Предсмъртните ми желания са две. Първото е да засвидетелстваш почитта си към духа ми, като не извършиш замисленото предателство, защото то ще те погуби. Зная, че ако остана жива, няма да уважиш тази моя молба, затова те моля — уважи я сега. Не позволявай да се окаже, че съм умряла напразно.

Второто ми желание е Сано Ичиро да те възпре и да спаси семейството ни от смърт и опозоряване, тъй като аз не мога.

Сега се сбогувам с теб, скъпи мой сине. С волята на милостивия Буда един ден може да се срещнем отново в отвъдното.

Майка ти

Сано се облегна отмалял на стената. Най-после разполагаше с доказателство за убийствата и за собствената си невинност — предсмъртната изповед на господарката Ниу. Едва ли щеше да му е от особена полза, ако преследвачите го убият, преди да се добере до съвета на старейшините. А и няма да спаси *шогуна*...

— Чети. Писмо. На мен — гласът на Еиичан прекъсна размислите му и Сано рязко вдигна глава. Никога не бе чувал слугата да говори и смяташе, че е ням.

— Чети! — повтори Еиичан, събрал ръце като за молитва.

Сано нямаше защо да губи повече време в *яшики*. Трябваше да предостави на властите свитъка и писмото на господарката Ниу, за да могат да арестуват младия Ниу и да предотвратят убийството на шогуна. Трябваше да докаже невинността си, преди някой да го е убил. Но може би ако изпълни желанието на слугата, това ще го накара да му каже каквото знае за плановете на господаря Ниу. Сано прочете писмото на глас. Когато свърши, Еиичан изръмжа:

— Това. Всичко? — лицето му изразяваше изненада.

— Да — отвърна Сано. — Еиичан, чуй ме! Твоята господарка иска да спра сина ѝ, но аз не знам къде е. Тъй че, ако знаеш, моля те, кажи ми. Заради нея!

Поклащане на глава, свиване на рамене и нищо повече.

— Знаеш ли кога и къде възнамерява да нападне *шогуна*?

Но Еиичан само го бутна встрани с мощната си ръка. Прекоси стаята и коленичи до тялото на господарката Ниу. Кръвта ѝ попи в дрехите му, но той, изглежда, нито забеляза, нито го беше грижа. Взря се скръбно в отсечената глава, сякаш всичко останало вече не съществува.

Отчаян, Сано прехвърли наум фактите, които бе научил за младия Ниу. Но нито един от тях не подсказваше поне с нещо къде и кога ще бъде извършено покушението. Разгърна отново свитъка с надеждата да разчете някакво скрито съобщение между редовете. Вече се канеше да го прибере под наметалото си, когато се вцепени. Както се вираше в него, погледът му се замъгли и в съзнанието му изплува една забравена подробност. Спомни си как на тайното съвещание в лятната вила младият Ниу размахваше свитъка и рецитираше онези стихове: „*Над равнината слънцето захожда. Щастieto с Новата*

година приближава...“ Сега със закъснение разчете смисъла на стиховете.

— Залез и настъпваща Нова година... Сецубун! — произнесе той с разтреперан от внезапното прозрение глас. — „Щастие“ и „равнина“... Йошивара, „Равнината на щастieto“, както наричат квартала на удоволствията — Сано въздъхна шумно.

Доскоро незначителният факт сега допълни картината. Господарката Ниу бе казала, че синът ѝ бил много въодушевен, тъй като щял да се среща с някой, маскиран като дама от „Приказка за Генджи“.

Шогунът, празнуващ Сецубун, предрешен като жена. В Йошивара. Тази нощ.

Сано се обърна и се втурна навън. Тревогата вля свежи сили в изтощеното му, сковано от болка тяло. Отдавна минаваше полунощ, а той се намирал далеч от Йошивара. Не знаеше точното време и място на покушението, нито как щеше да бъде извършено. И въпреки това може би щеше да успее да предупреди *шогуна* за опасността. Все пак оскъдната информация бе по-добра от пълната липса на информация. Дали щеше да се окаже достатъчна?

ДВАДЕСЕТ И ДЕВЕТА ГЛАВА

Сано препускаше по широкия път към Йошивара. Кварталът се озаряваше от непрекъснати фойерверки, вече се чуваха виковете, смехът и гърмежите на фишеци.

Само ако знаеше повече подробности! И ако бе рискувал да помоли за помощ! Но все още бе беглец и макар че разполагаше с писмото и със свитъка, не можеше да се доближи до съдията Огиу, полицията или стражата на замъка. Щеше да загине, преди да успее да им каже каквото и да било. Ех, ако сега тук бяха приятелят му Коемон и възпитаниците от школата на баща му — до един способни и храбри бойци, верни на *шогуна* и на своя сенсей. Но и дума не можеше да става да припари до своята махала — кой знае колко *дошини* вардеха там, в случай че се върне.

Сано мина през оставените без надзор порти на Йошивара. Стражниците се бяха събрали от едната страна и щедро наливаха *саке* в чашите си. Кварталът на удоволствията го потопа в светлини, глъч и суматоха. Хиляди фенери сияеха от стрехите на постройките по Наканочо. Хора по покривите изстрелваха ракети. Дим от огромен огън, запален на открито, лъхна Сано и очите го засмъдяха. Йошивара гъмжеше от самураи в пълни бойни одежди, от селяни с препаски и сандали, от актьори и музиканти. Маскирани лица подскачаха около него. Музика и крясъци се сливаха в оглушителна врява. Пияници се клатушкаха, прегърнали стъкленици със *саке*, някои *юджо* напускаха витрините си и се смесваха с тълпата, издокарани в пищни костюми, деца се гонеха и пицяха, жени се смееха. Всички заведения бяха претъпкани до краен предел. Многобройна публика се трупаше пред един изкусен жонгльор. Сано се отчая. Как в този ад да открие Токугава Цунайоши и младия Ниу?

Изведнъж видя как някакъв *дошин* спря излизащ от близката чайна самурай, смъкна маската му и разгърна пелерината му. Започна да му крещи някакви въпроси. Наблизо помощниците му задържаха друг самурай на кон. Сано проследи с поглед как смъкнаха жертвата от

седлото и опряха копие във врата му. И двамата самураи бяха приблизително с неговия ръст, телосложение и възраст. Вторият яздеше кон, подобен на този, който бе взел от Уада. Без съмнение дори и в празничната нощ полицията спираше и претърсваше хора, които отговаряха на собственото му описание. Явно Тода Икиу като всеки добросъвестен *мецуке* бе докладвал на полицията за посещенията му и им бе съобщил за сандала и въжето, които Сано неизменно носеше у себе си — какво по-добро доказателство за самоличност!

Забърза в обратна на *дошина* посока. С мъка се промъкваше през тълпата и трескаво се оглеждаше. От илюстрациите в „Приказка за Генджи“ имаше представа, как трябва да изглежда шогунът тази вечер — жените от онзи период носели кимона от няколко разноцветни пласта, без колан, с дълги шлейфове и закриващи ръцете ръкави. Косите им падали свободно, срасани на среден път. Но къде да го търси? Сано се опита да се постави на мястото на Токугава. Къде би отишъл човек, изгарящ от нетърпение да се отърве от бремето на властта и славата поне за една нощ? Пищният костюм предполагаше, че ще се смеси с тълпата по улиците — значи можеше да бъде навсякъде. Вероятно телохранителите му ще са облечени в костюми от същия период. Сано продължи да си пробива път надолу по улицата. Единствената му надежда бе, че и младият Ниу едва ли разполага с повече информация за плановете на *шогуна*.

А къде се намираха заговорниците? На тяхно място Сано би причакал Токугава във вратата на квартала, където имаше условия за чисто убийство, далеч от празничната суматоха и път за лесно бягство.

Тъй като кварталът беше голям, а нощта напредваше, Сано започна да спира някои от хората, които идваха срещу него, и да ги пита: „Да сте виждали...“ и после описваше компанията на *шогуна* така, както си я представяше. Отговорите бяха различни, „не“, „да“, „може би“, „не знам“, а портиерът на един публичен дом възкликна:

— Дама от едно време? И защо ви е, след като тук има толкова хубави съвременни момичета?

Споменаването на *юджо* окуражи Сано. Глициния! Тя му бе помогнала преди време, може би щеше да го стори и сега. Сигурно имаше много приятели в Йошивара, които да се присъединят към диренето, и достатъчно обожатели самураи, които да се изправят срещу хората на господаря Ниу. Хукна към Двореца на божествената

градина и тутакси зърна чудноватите ѝ кръгли очи пред входа. Всъщност, ако не бяха те, нямаше да я познае — Глициния бе отслабнала и бледа, облечена в просто памучно кимоно, оставена в ръцете на разни окаяни пияници. Сано нямаше време да се запита какво ли бе принудило тази първокласна красавица да падне толкова ниско.

— Глициния, Глициния! — извика той.

Успя да се добере до нея и повдигна маската си, за да може тя да види лицето му.

— Ти! — изкрещя тя с блеснал от омраза поглед. — Аз ти помогнах. Отдадох ти се. Виж докъде стигнах заради теб!

Сърцето на Сано се сви. Явно след като бе докладвал на съдията Огиу за нейните сведения, началникът му бе наредил да я понижат в проститутка за простолюдието, да я превърнат в нищожество, за да не може да разказва истории за убийството на Норийоши пред високопоставени клиенти.

— Глициния, прости ми! Нуждая се от помощта ти. Трябва да намеря....

Тя се освободи от подпийналия си клиент, обърна се и хукна в обратна посока. Нямаше смисъл да я гони, защото с крайчеца на окото си видя, че един *дошин* си пробива път през множеството към него. Бързо слезе от коня и го поведе за юздите. От земята вече не можеше да оглежда тълпата, но пък така оставаше скрит за преследвачите си. Внезапно на трийсетина крачки по-нататък забеляза тъмнокоса глава, която стърчеше над обкръжението си. Моментно раздвижване на тълпата му позволи да види едро, намазано с белило лице и дълги развети коси на среден път. Човекът вдигна ръка и бухналият ръкав на дрехата му се плъзна назад, за да разкрие отдолу други четири кимона — червено, зелено, синьо и бяло. Токугава Цунайоши! Точно в този миг тълпата притисна Сано плътно отвсякъде. Можа да види само, че трима самураи с маски на лицата, но в делнични дрехи вървяха пред *шогуна* и проправяха пътека през струпалите се хора. Още шестима телохранители — трима на коне и трима пешаци — го пазеха отстрани и в гръб. Сано започна да разблъсква телата, които му препречваха пътя към средата на улицата. Трябваше да спре *шогуна*, преди да изчезне сред морето от празнуващи. Завърза юздите на коня за някакъв кол и се мушна между двама от телохранителите. Продължи да се

промъква напред, за да стигне до *шогуна* и да го предупреди. Заговорниците всеки момент можеха да пристъпят към действие.

В този миг прозвуча далечен тътен. Тълпата замлъкна, хората замръзнаха насред приказки, песни и танци и вдигнаха глави в напрегнато очакване. *Шогунът* и неговите придружители също вдигнаха глави. Последва нов тътен, после още един. Внезапно нощта оживя със звъна на хиляди гонгове и камбани — ту висок и нежен, ту дълбок и отекващ. Кварталът се огласи от възторжени възгласи. Свещениците по храмовете из цяло Едо прогонваха злото от Старата година и приканваха със звън доброто от Новата. Сано също вдигна глава и се заслуша в благоговейната музика. И тогава вдясно долови някакво раздвижване. Обърна се. Самурай с черно наметало и маска пълзеше по близкия покрив. Сано видя как мъжът коленичи, извади стрела от колчана на рамото си, нагласи я в лъка и опъна тетивата, прицелвайки се с право в *шогуна*.

— Внимавайте, ваше превъзходителство! — извика Сано, като сочеше нагоре. — Там, на покрива! — гласът му потъна в звъна на камбаните. — Ваше превъзходителство!

Видя, че така няма шанс, затова се върна при коня, отвърза юздите и го яхна. Подкара животното срещу масата от тела. Изправи се на стремената, замаха и закрепя. *Шогунът* не обръщаше никакво внимание, загледан в небето с възхита. С нарастваща паника Сано забеляза, че още двама стрелци са заели позиция по покривите.

— Спрете! Пазете шогуна! Спрете!

Последният му вик по чудо съвпадна с моментното затишие преди следващия камбанен звън. Двамата стрелци се целеха в Токугава, но единият се обърна към него и пусна стрелата. Сано почти не успя да се отмести. В следващия миг конят му изцвили и се изправи на задните си крака — от врата му стърчеше стрела. Почти веднага животното залитна и се строполи на една страна. Докато падаше заедно с него, Сано видя как стрелците от покрива отново пускат стрелите си. *Шогунът* изчезна, сякаш някой го бе дръпнал към земята.

Внезапна истерия хвърли уличката в трескав смут. Хората блъскаха и ритяха, бягаха напосоки, търсейки убежище. Виковете им заглушиха звъна на камбаните. Сано успя да се измъкне изпод коня си и се изправи на крака точно навреме, за да види как двама от телохранителите на *шогуна* се катерят по покрива и се втурват след

оттеглящите се стрелци. Останалите стражи склучиха защитен кръг около своя паднал господар. Сано изтръпна от ужас. Нима *шогунът* бе мъртъв?

— Разчистете улицата! — разкрещяха се телохранителите. — Хайде, движение! Всички! Незабавно!

Появиха се един *дошин*, стиснал своето *джите*, и двамата му помощници, въоръжени с палки. Тълпата се понесе към Наканочо. Викове и писъци изпълниха въздуха:

— Какво има? Какво стана? Помощ!

Сано тръгна срещу връхлитащия човешки поток, за да види, че на улицата... лежи убит човек. От гърдите му стърчеше стрела. Сано въздъхна с облекчение, когато видя, че беше един от телохранителите. Токугава Цунайoshi стоеше сред телохранителите си невредим, но явно стъписан. Той посочи към трупа и после към покривите. Навъси се и заудря хората си с юмруци. Женските му одежди контрастираха рязко с твърде необичайния за една дама гняв. Вероятно настояваше да разбере кои са нападателите и как са научили за присъствието му в Йошивара.

Внезапно планът на владетеля Ниу стана кристално ясен за Сано. Без да обръща внимание на *дошина*, втренчил в него пълен с подозрение поглед, той хукна към *шогуна*. Стрелбата с лък бе просто хитрост, за да разпръсне тълпата и да отклони вниманието на телохранителите. Само прелюдия към истинското покушение. Трябваше веднага да предупреди Токугава, че остават още осемнайсет убийци.

— Ей, ти! — извика след него *дошинът*. — Я ела тук.

Без да обръща внимание на опасността, Сано погледна зад *шогуна* към отсрещния край на улицата. Сред бягащата тълпа забеляза трима самураи, които изобщо не бързаха. Облечени в обикновени тъмни кимона и сламени шапки, заслоняващи лицата им, те спокойно приближаваха към обкръжението на *шогуна*. Щом скъсиха разстоянието, ускориха крачка и водачът им вдигна глава за бегъл поглед към покривите. Фенерите осветиха младежкото му лице. Сано разпозна владетеля Маеда от тайното съвещание в лятната вила на Ниу.

— Ваше превъзходителство! — извика Сано и се хвърли напред. — Зад вас! Внимавайте!

Вместо да се обърнат, *шогунът* и стражите се втренчиха в него. Маеда бе на няколко крачки от телохранителя на Токугава. Ръката му се пресегна към ножницата на меча му. В този миг — дали заради предупреждението на Сано, или защото предусети опасността, телохранителят се обърна. Маеда изтегли меч си и замахна, но преди да успее да го стовари върху жертвата си, стражът бързо извади своя меч и жестоко го посече през гърдите. Заговорникът изрева и с последни сили заби острието си дълбоко в гърлото на своя противник. Смъртно ранени, и двамата се строполиха на земята.

Дошинът сграбчи Сано за ръката.

— Кой си ти? — попита той. — Какво знаеш за това?

Сано не му обърна внимание.

— Прикрийте се! — изкрещя той към *шогуна*. Има и други!

Но времето за бягство бе отминало. Изневиделица се появиха още мъже в тъмни кимона и бързо заобграждаха групата на *шогуна*. Улицата се изпълни от самураи с проблясващи мечове. Телохранителите храбро отблъскваха атаките на нападателите. Стомана звънтеше о стомана. В средата на този хаос единствен невъоръжен стоеше Токугава Цунайоши, военният диктатор, който предпочиташе изящните пред бойните изкуства и трактатите на Конфуций пред държавните дела. Прикриваше се зад хората си — нелеп и смешен в женските си дрехи и дългата си перука.

Дошинът пусна Сано, извика помощниците си и се впусна в битката. Сано извади меч си и също се хвърли в мелето. Един от хората на младия Ниу се втурна към него с вдигнат меч. Сано отстъпи встрани и се завъртя. Посече врага си през гърба. Мъжът изкрещя и се просна по очи. Сано по-скоро почувства, отколкото видя, че някой го напада в гръб. Отпусна се на едно коляно, извъртя се и нанесе нисък удар, който промуши врага в стомаха и го просна мъртъв. Стана толкова бързо, че нямаше време да мисли. Рутината, придобита от годините тренировки, ръководеше действията му. Бе убил за първи път в живота си, но сега не беше време да го изживява и премисля. Правеше онова, което смяташе, че никога няма да има честта да извърши — сражаваше се, бранейки своя върховен господар. Изпълняваше най-висшата цел на всеки самурай и това го изпълваше с въодушевление и плам.

Един поглед наоколо охлади ентузиазма му. *Дошинът* и двамата му помощници лежах мъртви. Улицата чернееше от труповете на телохранителите и на заговорниците. Един от хората на владетеля Ниу посече двама случайни самураи, които също се бяха включили в битката. Останаха четирима нападатели срещу четиримата телохранители на *шогуна*, образували защитен обръч около своя господар. Обръчът все повече се свиваше, тъй като конспираторите изтласкваха защитниците към каменната стена. Кръв обагреше одеждите на всички бойци. В този миг Сано видя фигура в тъмно кимоно, която излезе от една врата на улицата. Мъжът бе прикрил лицето си, но пристъпваше с познато накуцване. Младият владетел Ниу.

Единият от стражите изкрещя от болка и падна, оставяйки празно място в щита от човешки тела около *шогуна*. Преди другите да го забележат и запълнят, владетелят Ниу се втурна напред, вадейки меч от ножницата.

— Не! — извика Сано и се хвърли пред Токугава Цунайоши. Мечът му пресрещна със звън острието на Ниу.

Доволството, изписано по лицето на младия господар, премина в ярост. Със светкавичен жест той отхвърли маската от лицето на Сано с върха на меч си и оголи зъби в свирепа усмивка:

— Пак ти! Продължаваш да се бъркаш в работите ми. Никога ли няма да си научиш урока?

Сано се стъписа. Този небрежен удар на младия господар можеше да му коства живота. Увереността, която му бяха вдъхнали първите две победи, се срина.

Неволно си спомни впечатляващото изпълнение на владетеля Ниу в тренировъчната зала. Мечът трепна в ръката му. Той навлажни внезапно пресъхналите си устни и си наложи да заговори:

— Аз, Сано Ичиро, няма да ти позволя да убиеш *шогуна*! — заканата му обаче прозвуча плахо дори в собствените му уши.

Ниу се разсмя гръмко — силен, демоничен кикот, от който косите по тила на Сано настръгнаха. Ноздрите на противника му потръгнаха, сякаш бе надушил страха на жертвата си.

— Не можеш да ме спреш — каза той, — а опитах ли се да го сториш, само ще си намериш смъртта. Но щом си решил, тъй да бъде! — и без да откъсва поглед от Сано, той приклепна с вдигнат меч.

Сано се опита да пренасочи част от съзнанието си навътре, към своя духовен център. Потърси спокойствието, мисловната яснота и вътрешната хармония, която ръководи война и му дава сила по време на битка. Но намери там само хаос и смут, които не излъчваха никаква енергия. Не можеше да прогони болката и страха, не успяваше да постигне онова състояние на концентрация, без което самураят е просто трениран механизъм, лишен от водеща сила. Беше загубен.

Владетелят Ниу нанесе своя удар. Мечът му разсече със свистене пространството и Сано парира, но с миг по-късно, отколкото трябваше. Острието разсече рамото му. Парещата болка изтръгна тих вопъл от гърлото му. Той се хвърли в контраатака с хаотични удари, а владетелят Ниу с лекота ги избягваше. Усети топлината на бликналата от раната кръв. Сякаш животът му изтичаше с тази кръв. Стражите все още се биеха с хората на Ниу и не можеха да му окажат помощ. Те не разбираха, че водачът на заговорниците представлява по-голяма заплаха за *шогуна* от останалите трима конспиратори, взети заедно. Но ако Сано не можеше да спаси Токугава, поне щеше да му подаде оръжие, с което да се защити сам. Той се приведе, когато мечът на владетеля Ниу със свистене описа кръг над главата му. С лявата ръка извади късия си меч от ножницата. Без да се обръща, хвърли меча през рамо към шогуна и извика:

— Дръжте, ваше превъзходителство!

Нямаше време да види дали Токугава успя да го хване. Свистящите удари на владетеля Ниу се стоварваха върху него отново и отново. Сано успяваше да нанесе едва един удар срещу два на съперника си. Тласкан от отчаяние, прибягна до словесна атака:

— Майка ти е мъртва — изкрещя той към младия господар. — Самоуби се тази вечер, когато разбра, че си изменник.

Владетелят Ниу с нищо не даде да се разбере, че е чул. Сано пробва друга линия:

— Дори и да ме убиеш, дори и да убиеш *шогуна*, никога няма да се измъкнеш жив от Едо!

Ниу го атакува така стремително, че Сано изобщо не видя удара, който изби меча от ръката му. Инстинктивно потърси късия си меч, забравил, че преди минути го бе подал на шогуна. О, не! Милостиви Буда, помогни ми!

Спусна се назад, като трескаво оглеждаше земята — къде ли отхвърча оръжието му? Владетелят Ниу се втурна след него. Твърде късно Сано видя трупа на дошина, проснат на пътя му. Препъна се и се строполи върху убития. Владетелят Ниу се надвеси над него.

— Ти си един невероятен досадник, Сано Ичиро — каза той задъхано. — Е, вече няма да ми се натрапваш. Сбогом, враже мой! — и застрашително вдигна меча си.

Сано видя собствената си смърт в пламтящите му очи и в блестящото стоманено острие. Пригответи се да я посрещне със смелостта на истински самурай, но в този миг ръката му неволно сграбчи някакъв метален прът с два остри върха над дръжката му — *джите*, отбранителното оръжие на полицията.

Още щом го докосна, нещо се случи вътре в него. Страхът изчезна. Всичко, което пречеше на концентрацията му, престана да съществува, *джите* — символът на реда и закона, оръжието срещу анархията и хаоса — сякаш вля във вените му безстрашие и мощ. За един миг той се изправи срещу съдбата си.

С оглушителен вик владетелят Ниу стовари меча си върху него, описвайки дъга по диагонала. Сано вдигна *джите* над тялото си и оръжието на мъртвия *дошин* посрещна и парира удара. Куката захвана острието на противниковия меч. Сано дръпна рязко встрани, възползвайки се от изненадата и от инерцията на нападателя си. Отбранителната маневра наруши равновесието на владетеля Ниу и той политна напред. Преди да успее да се изправи и да освободи меча си, Сано дръпна *джите*, описа пълен кръг с него и го стовари в лицето на врага. Младият Ниу се строполи на земята. Да, беше велик майстор на меча, но не владееше изкуството на *джите*. Сано скочи на крака, за да се възползва от спечелената преднина. Владетелят Ниу също се изправи. Ударът бе счупил челюстта му и сега лицето му изглеждаше изкривено в свирепа усмивка. Водачът на заговорниците се хвърли напред и искрящото му острие проблесна във въздуха.

Лявата ръка на Сано на практика бе неизползваема, а дясната бе изтощена от несекващите удари на владетеля Ниу. Но сетивата му се бяха изострили до степен на неподозирана мисловна яснота. Действаше несъзнателно, предусещаше и умело парираше ударите на младия господар. Макар че вниманието му бе приковано в противника, регистрираше всичко, което ставаше наоколо: битката продължаваше

да се вихри свирепа и необуздана, а един от стражите преряза почти едновременно гърлата на двама души.

Настъпвайки все по-настървено, Сано използва и другото предимство, което имаше пред владетеля Ниу — подвижността. Спускаше се напред и после бързо отскачаше, принуждавайки противника си да го следва. Няколко пъти намушка тялото му с остриетата на *джите*. Плати за допълнителния риск, когато противникът поряза бузата му, но новата болка стана и нов източник на сила. Внезапно Сано прозря основната истина за своя враг — владетелят Ниу искаше да убива, но бе не по-малко готов да намери смъртта си. Затова бе избрал за покушението място, от което почти нямаше шанс за бягство.

Един бърз удар в здравия крак на противника и Сано го събори на колене. Използва преднината, за да премести *джите* в лявата си ръка и да се наведе, за да вземе собствения си меч с дясната. Заля го вълна на възторг. Предвкуси победата.

Владетелят Ниу замахна отново. Сано парира с *джите* и прехвана върха на противниковото оръжие, след което изви рязко. Мечът на младия господар се счупи в основата при дръжката. Дългото острие отхвърча. Владетелят Ниу замръзна. Погледна първо счупения си меч и после Сано. Очите им преплетоха погледи и Сано видя омраза, гняв и страх. И после — примирение.

Захвърли вече ненужното *джите* и стисна меча с две ръце. Завъртя го със замах и го вдигна високо над главата си. Изрева победоносно и с всички сили стовари острието му върху главата на владетеля Ниу. Стоманата разсече черепа на две. За момент Сано замръзна неподвижен, с ръце, склучени около дръжката на меча. Енергията му внезапно секна. Припламна някъде дълбоко вътре като засипан огън и после угасна. Остротата на възприятията изчезна. Всичко наоколо загуби цвят и живот. Миг след края на душевната екзалтация вече нямаше и спомен за нея. Стоеше празен и вцепенен. Втрени се в своя паднал враг — владетелят Ниу лежеше по гръб, със свити нозе, стиснал дръжката на счупения си меч. Кръв и мозък се стичаха по острието, забито в черепа му, и се събираха на локва под него. Смъртта бе угасила злия пламък в очите му и лицето изглеждаше странно невинно и спокойно в своя последен сън.

Сано пусна меча си. Отстъпи назад и се свлече изнемощял на колене. Откъсна очи от владетеля Ниу и се огледа наоколо.

Земята бе осеяна с трупове — двайсетте и един заговорници, пазителите на реда, телохранителите на *шогуна*, самураите, които се бяха включили в битката, въоръжената стража от портите, конят на Уада и още един, принадлежащ на някой от хората на Токугава. На улицата цареше тишина. Шогунът и двама оцелели телохранители стояха наблизо и го наблюдаваха. Сано притвори очи, за да прогони картината на клането. Свърши се, помисли си той, и после рухна на земята. Само смътно усети как хората на Токугава го вдигат на носилка и го покриват с одеяло. После долови стъпките им, докато го изнасяха от Йошивара и тръгнаха по някакъв тъмен път. Пред замъгления му поглед се мерзелееше необятното, осеяно със звезди небе. Полагаше отчаяни усилия да не изпадне в несвяст, за да може да обясни на *шогуна* всичко, което бе довело до присъствието му при опита за покушение. В този миг усети, че го качват на лодка, окичена с фенери и знамена с герба на Токугава. Зърна надвесено над себе си тревожното лице на Токугава Цунайоши и чу глас, който нареди на лодкарите да потеглят. Някой срязва дрехите му и наложи раните с нещо парещо и смъдящо. После отново затвори очи.

Докато лодката го отнасяше надолу по реката към Едо, Сано потъна в милостива несвяст.

ТРИДЕСЕТА ГЛАВА

Сецубун бе приключил. Първият ден от Новата година обгръщаше Едо с тишина и ведро спокойствие. По улиците само случайно забравен от метачите боклук — захвърлена маска или скъсани ивици цветна хартия — припомняше безмълвно за бурните празненства от изминалата нощ. Слънцето блестеше ярко от леденото небе и градът изглеждаше като обсипан с кристали.

Сано яздеше бавно към дома на родителите си. Предната нощ *шогунът* бе отменил заповедта за арестуването му и сега той бе свободен човек. Мислите му се върнаха към остатъка от нощта, прекарана в замъка Едо. Там лечители бяха намазали с мехлем полеките рани, бяха зашили дълбоката рана на рамото и го бяха превързали с билкови лапи за облекчаване на болките. Слуги го бяха изкъпали, сресали, облекли в чисти и топли дрехи и му бяха поднесли чай. После се озова на лична аудиенция при *шогуна* в присъствието на дворцовия управител и на съвета на старейшините.

Токугава Цунайوشي седеше на подиума в огромната приемна. Беше свалил карнавалния си костюм и сега носеше официално черно кимоно. Лицето му изглеждаше изопнато, тревожно и по-възрастно за неговите четирийсет и три години. Дворцовият управител Янагисава и петимата старейшини бяха коленичили в основата на подиума.

— Вие ми спасихте живота, Сано Ичиро — изрече *шогунът* с мек глас. Сано не очакваше върховният главнокомандващ на държавата да говори толкова светски. — Затова искам да изразя своята благодарност. Но най-напред моля да ми обясните как научихте за заговора на младия владетел Ниу.

Сано разказа цялата история. Представи сандала и въжето, прочете на глас свитъка на заговорниците и предсмъртното писмо на господарката Ниу. Щом свърши, всички заговориха в един глас.

— Безчинство!

— Господарката Ниу убийца?

— Ниу Масахито трябва да е бил обладан от демони. Как иначе би му хрумнало да опитва подобно нещо?

— Истина ли е, че съдията Огиу е възпрепятствал разследването?

Дворцовият управител Янагисава повиши глас над останалите:

— Предлагам да оставим почитаемия магистрат сам да говори за себе си.

Той плесна с ръце. При този сигнал двама стражници въведоха съдията Огиу. Сано се вторачи в него. Доскорошният му началник изглеждаше така, сякаш изненадващо бяха го измъкнали от леглото — загърнат с плащ направо върху нощните одежди и със замаяно от сън лице. Щом видя Сано, той изхленчи и отстъпи към вратата. Но стражниците го дръпнаха напред и го принудиха да коленичи пред *шогуна*.

— Ваше превъзходителство, каква чест! — заекна Огиу, докато се покланяше.

Шогунът го изгледа строго.

— Опитайте ли се да попречите на *йорики* Сано Ичиро да разследва убийствата на Юкико и Норийоши?

— Ама... как... не, ваше превъзходителство — смутено запелтечи Огиу, неспособен да излъже убедително.

Шогунът размени погледи с Янагисава.

— Знаете ли, че господарката Ниу е поръчала тези убийства, за да защити сина си? — попита Токугава. — Ако Сано Ичиро не бе продължил разследването въпреки вашите заповеди, извършеното от владетеля Ниу покушение срещу мен щеше да бъде успешно.

— Не, покушение... О, не! — изстена Огиу и се простря треперещ в краката на *шогуна*. — Ваше превъзходителство, моля ви, разберете... Уверявам ви, че ако знаех... никога не бих...

— Достатъчно! — гласът на *шогуна* прекъсна воплите му. — За грубо пренебрегване на задълженията ви и за предателско застрашаване на моя живот ви освобождавам от поста магистрат на Едо и ви осъждам на доживотно заточение на остров Хачиджо. Корабът ще отплава след три месеца, а дотогава ще бъдете държан в затвора Едо! — и той кимна на стражите: — Отведете го.

— Не! — изкрещя Огиу. — Моля ви, ваше превъзходителство, моля за милост!

Стражите го хванаха. Той риташе и се дърпаше, но те бързо го изнесоха от залата. Сано сведе глава, разтърсен от внезапното падение на един доскоро толкова знатен противник. Изблик на жалост разми удовлетворението, че магистрат Огиу бе получил справедливо наказание.

После един от старейшините попита:

— Какво ще предприемем във връзка с атентата?

Янагисава заговори пръв:

— Трябва да направим така, че възможно най-малко хора да научат за него. Не бива да се разчува, че негово превъзходителство за малко не е бил убит или че се е получил пробив в охраната. Не можем да допуснем другите *даймио* да смятат, че *шогунът* е уязвим при нападение. Това би подронило авторитета на клана Токугава и може да вдъхнови нови въстания. Ще ви кажа защо и как можем да постигнем нужното.

Старейшините и Токугава слушаха с уважение. Явно Янагисава наистина бе обсебил значителна част от властта на *шогуна* — точно както бяха намекнали колегите му йорики при онази отдавнашна закуска в трапезарията.

— Затова предлагам — продължи дворцовият управител — да разпространим следната история, която ще бъде записана и в официалния рапорт: Тази вечер в Йошивара разбойническа банда е нападнала съперническа банда и в последвалото стълкновение са били убити много невинни граждани, притекли се на помощ на силите на реда. Между тях са младият владетел Ниу и още двайсет негови приятели. Оцелелите престъпници са отведени на съд и впоследствие екзекутирани.

Настъпи тишина, докато всички обмисляха чутото. Шогунът кимна, а старейшините си размениха одобрителни погледи. Сано бе подразнен от изкривяването на истината, но не можеше да отрече съществените преимущества в плана на Янагисава.

Главният старейшина се обади колебливо:

— Да, звучи правдоподобно. Наистина, много малко хора знаеха, че негово превъзходителство е бил в Йошивара тази вечер. Всички заговорници са мъртви. Господарката Ниу и нейният слуга Еиичан също. Можем да използваме определени методи — тонът му подсказваше „заплахи и подкупи“, за да не допуснем очевидците да

разпространяват слухове. Освен това никой, свързан със семейство Ниу или с други кланове на *даймио*, няма да признае, че е участвал в заговор за държавна измяна. Но законът постановява роднините на предателите също да бъдат наказани. Няма ли да се съобразим с него?

Сано изтръпна само като си представи Мидори и сестрите ѝ, владетеля Ниу Масамуне и цялата му челяд, многочислените семейства на другите заговорници и всичките им васали — стотици невинни, осъдени на смърт за престъпление, което не са извършили. Испита облекчение, когато Янигасава заговори отново:

— Както сам посочихте, виновниците вече са мъртви. Понататъшните наказания биха удовлетворили закона, но не и потребността от мир за страната.

Мехлемите и билковите лапи притъпиха болките на Сано, горещият чай го отпусна и клепачите му се затвориха, докато *шогунът* и старейшините приемаха плана на Янигасава и обсъждаха подробностите за осъществяването му. Стресна се и се разбуди едва когато *шогунът* произнесе името му.

— Сано *сан*, простете, че ви задържахме толкова дълго. Вие сте много изморен. Затова бих искал да решим въпроса с възнаграждението ви. Като отплата за вярната ви служба към мен имате право на такова възнаграждение, каквото сам си изберете — заяви Токугава.

Сано бе поразен от тази неочаквана щедрост.

— Благодаря ви, ваше превъзходителство — заекна той. Единственото му желание в този миг бе да се разтовари от чувството си за вина. — Моля куртизанката Глициния да бъде освободена от Двореца на божествената градина и да получи достатъчно пари, за да заживее като свободна гражданка.

Шогунът се приведе напред със замислено изражение.

— Много добре. Но това е доста банална услуга. Поискайте нещо друго.

Окуражен, Сано добави:

— Моля на гроба на моя секретар Хамада Цунехико, загинал при изпълнение на служебния си дълг, да бъде издигнат паметник — признанието на *шогуна* до голяма степен щеше да утеша семейството на момъка и да удовлетвори собствената му потребност да им осигури

някакво обезщетение. — И нека Ниу Мидори бъде пусната от метоха в храма Канон и бъде върната в дома ѝ в Едо.

— Той не иска нищо за себе си! — възкликна *шогунът* към останалите, искрено изненадан и възхитен. — Все за другите! — обърна се към Сано и каза: — Нещата, които пожелахте, ще бъдат сторени. А като признание за безкористната ви щедрост ще ви възнаградя, както аз намеря за добре.

Сега Сано мина през портата за родната махала. Докато пресичаше канала, сведе поглед към великолепия кон, който Цунайоши Токугава му бе дал вместо коня на Уада, убит предната нощ. Дисагите му бяха издути от новогодишни дарове — фини изделия от лакирано дърво, керамика и сребро, красиво увити пакети с *мочи* и мандарини — за семейството и за приятелите му. После огледа и себе си — богато подплатено наметало и копринено кимоно от личния гардероб на *шогуна* бяха украсени с герба на Токугава. Докосна разкошните мечове, подарък от признателния му благодетел, почувства тежестта на кесията си, която съдържаше десет жълтици. И всичко това беше нищо в сравнение със същинската му награда.

Пред къщата на родителите си Сано слезе от коня. Още щом влезе през портата, на прага се появи баща му — немощен, прегърбен и на вид по-болен от всякога. С една ръка се опираше на рамката, а в другата държеше писмото, което Сано им бе пратил по свещеника. В погледа на хлътналите му очи се четеше смесица от надежда, несигурност, подозрение, страх и безпомощна любов.

Чувство за вина сграбчи сърцето на Сано. Никога нямаше да си прости, че бе причинил такава мъка на баща си. Понечи да каже нещо, но гърлото му се бе сковало. Парливи сълзи на срам изпълниха очите му.

— Ичиро! — баща му протегна ръка, в която стискаше писмото, но после я отпусна, сякаш не знаеше дали да го покани вътре, или да му препречи входа. Мъчителна кашлица разтърси тялото му. След като се съвзе, промълви: — Връщаш ли се у дома? — в плахия въпрос се съдържаха хиляди неизречени.

Сано се изкашля неловко.

— Отосан — каза той с поклон. — Идвам си само за празниците. Шогунът ме назначи за свой специален агент. Щом си тръгна от тук,

ще получа подслон в замъка и ще започна работа... с плата, десет пъти по-висока от предишната... Ако ме пуснеш вътре, ще ти обясня.

Баща му се навъси, без да може да повярва. Погледът му се премести последователно върху коня, дрехите и мечовете. Старецът пребледня, а ръката, с която се опираше на рамката, затрепери. Започна да се свлича на земята.

— Отосан!

Сано пусна юздите и се втурна напред да го подхване. В същия миг на прага се появи и майка му. Радостният ѝ поздрав премина в тревожно възклицание, когато видя пепелявото лице на съпруга си. С нейна помощ Сано въведе баща си в къщата и го настани под топлите завивки до мангала с дървени въглища. После излезе отново, за да прибере коня в конюшната.

— Ичирочан, толкова се разтревожихме, какво се случи с теб? — попита майка му, когато Сано се върна във всекидневната. — Къде беше? — тя се взря с благоговение в дрехите и мечовете на сина си, както и в издутите от дарове дисаги. — Какво означава всичко това?

Сано коленичи пред родителите си. Токугава Цунайоши му бе позволил да им каже истината, но ако се закълнат, че ще пазят тайна.

— Ако някой ви пита, просто ще казвате, че шогунът ме е повишил заради заслугите ми като *йорики* — добави той, след като приключи дългия си разказ. Ето как Янагисава и старейшините изкусно бяха подсигурили съучастничеството му в измамата.

Майка му посрещна новината с радост.

— О, Ичирочан, ти си герой! И каква чудесна награда за твоята смелост! — очите ѝ се изпълниха със сълзи. — Всичко се оправи!

Де да можеше да мисли като нея! Незнайно защо се боеше, че новото му назначение ще се окаже колкото награда, толкова и наказание. Но сега не му беше до това.

Баща му кимна и каза:

— Ти донесе чест за фамилното ни име, сине! — старецът видимо възвръщаше цвета, силата и жизнеността си.

Майката на Сано се засмя и стана.

— С тези наши вълнения съвсем забравих яденето! — и забърза към кухнята.

През празничния ден Сано си наложи да яде само за да достави удоволствие на майка си. Истинското удоволствие бе не във вкусната

храна, а в успокоението, че баща му яде с необичайно добър апетит, което вещаеше скорошно оздравяване.

Единственото, което искаше, бе да остане сам, за да можеше да осмисли всичко, което му се случи, откакто бе научил за *шинджу*. Трябваше да проумее значението на този внезапен обрат на съдбата, да осъзнае чувствата, които започваха да се избистрят в сърцето му след първоначалния шок.

Най-накрая дългото угощение приключи. Сано се сбогува с родителите си.

— Трябва да се отбия до Уада сан и да му дам новия кон — обясни той. Взе и няколко пакета с мочи и мандарини, които да поднесе на съседите си.

Скоро след това вървеше из улиците на града с последния останал подарък в ръка и размишляваше върху скорошните събития. Можеше ли да предотврати голямата трагедия, без да причинява други, по-малки? Окончателната победа компенсираше ли многобройните му поражения? И защо се ужасяваше да започне новата си служба?

Ето че отново се озова пред затвора Едо. Значи бе имал нужда не от самота, а от подходяща компания. Този път д-р Ито изглеждаше изненадан, когато му отвори вратата на стаичката си. Прие подаръка от Сано и каза:

— Трябва да призная, че не се надявах да ви видя отново, приятелю. Носят се странни слухове. Какво ви води насам? Очевидно сте оцелели и... — той повдигна вежди, щом видя герба на Токугава по одеждите му: — както личи, забогатели?

Сано не отвърна нищо. Толкова имаше нужда да разголи душата си, че сега, когато д-р Ито стоеше и чакаше да чуе истинската причина за визитата му, не знаеше откъде да започне.

Д-р Ито наруши тишината.

— Радвам се, че дойдохте, Сано сан. Пристигате точно навреме, за да участвате в моя специален новогодишен ритуал. Последвайте ме! — и той го преведе през серия охранявани врати и коридори до един двор, където от основата на външната стена на затвора ред каменни стъпала извеждаха до западната стражница върху стената. Докато се качваха по стъпалата, д-р Ито обясни: — Това е денят, в който

поглеждам отвъд тези зидове и се наслаждавам на Едо и околностите му.

За момент състраданието към приятеля накара Сано да забрави собствените си грижи.

— Искате да кажете, че само веднъж в годината ви позволяват да погледнете отвъд стените на затвора? — възкликна той ужасен. В сравнение с такава доживотна присъда собственото му изпитание изглеждаше банално, а възнаграждението на *шогуна* — съвършена благодат.

— О, не — отвърна д-р Ито и се засмя иронично. — Стражите биха ме пуснали тук, когато пожелаея. Аз лекувам болестите им, а в замяна те ми отпускат привилегии, които нашето славно правителство би ми отказало. Не, аз самият предпочитам да дозирам удоволствията си. Така живея в очакване и имам основания да размишлявам колко много съм загубил.

Стигнаха до горния край на стълбата и тръгнаха по широкия равен зид. Вятърът развяваше полите на кимоната им, докато съзерцаваха града в далечината.

— Красиво е, нали? — попита д-р Ито тихо. — Началото на Новата година е време за надежди, а моята е, че един ден отново ще бъда свободен — той се обърна и изгледа Сано с характерния си проницателен поглед. — Но вие не сте дошли тук да слушате за моите неволи.

Окуражен от вниманието на своя приятел и от благотворното му присъствие, Сано му разказа как бе прекарал Сецубун. Д-р Ито го изслуша мълчаливо. Когато Сано се обърна, за да види реакцията му, той кимна:

— Значи вече сте герой. Но както изглежда, вие самият не мислите така.

Проницателната забележка отприщи потока от емоции, които Сано с усилие бе потискал.

— О, да, герой съм — каза с горчивина. — Спасих живота на *шогуна* и убих един изменник. Може би дори предотвратих събарянето на режима на Токугава и още пет века гражданска война. Разкрих действителния убиец и станах причина за смъртта на една любяща майка. Но заради мен умряха трима невинни — Цунехико, Райден и Охиса. Всички те — жертва на моето упорито дирене на истината,

жертва на моята суета. Ако знаех, че ще стане така, вероятно щях да постъпя другояче... нямаше да се намеся... и тогава *шинджу* щеше да си остане *шинджу*. Бях глупак. Горделив, непохватен глупак... и си получих заслуженото... — тласкан от мъка и омерзение към себе си, той закрачи напред-назад.

Д-р Ито го хвана за ръката и го спря с благ жест.

— Разбирам защо се чувствате така. Но подобни самообвинения са излишни. Вие сте изпълнили дълга си към върховния господар, комуто дължите най-голяма вярност. Сигурно на останалите им е било писано да умрат, точно както на вас ви е било писано да спасите *шогуна*. Знаете, че е така.

Сано поклати глава. Съчувствието и разбирането на д-р Ито не му носеха особено успокоение, нито чувство за опрощение. Но започна да проумява защо перспективата да служи като специален агент на Токугава го безпокоеше толкова.

— Когато спасих живота на *шогуна*... когато убих младия господар Ниу, си мислех, че с това злочестините ми свършват — каза той, като с мъка намираше думите. — Но тази постоянна необходимост да избираш между личното желание и дълга, когато нито едно от тях не ти се струва напълно правилно или погрешно... това водене на разследвания, без да е ясно какво ще се разкрие или кой ще бъде засегнат... За всичко това не съм подготвен и мога да разчитам само на инстинкта си. И рискувам не само живота си, но и честта си... — Сано се засмя. — И какво представлява новият ми пост, ако не същото, но в по-голяма степен? Оттук нататък животът ми няма да бъде различен.

— Така ли? — тихо попита д-р Ито.

Сано срещна ироничния поглед на своя приятел и тутакси разбра какво иска да каже. С подкрепата на *шогуна* той ще притежава огромна власт над живота на хората, ще има дори по-голяма възможност да причинява трагедии, да среща опасността и да разкрива страшни тайни. И противоречието вътре в него все повече ще се засилва. Потребността му от истината няма да намалее, но горко му, ако дръзне да не се подчини на новия си господар! Сано кимна и въздъхна.

— Ясно.

Той спря да крачи и отправи взор към града. Над заснежените покриви на Нихонбаши се издигаше бялата кула на замъка Едо, където

му предстоеше да прекара още много дни. Съзнателно избегна именията на *даймио* и обърна поглед към хълмовете на запад, към плетеницата от канали и към плътната тинеста ивица на река Сумида. Погледна на север към Уено и Йошивара, после на юг, към района на театрите. Обгърна с поглед дребните, смалени човешки фигури, забързани по улиците. Накрая проследи нишките на пътищата, които водеха въвн от Едо към далечните провинции.

— Дори сега нещо, което се случва там, може би се нуждае от вашето разследване — каза д-р Ито, изразявайки на глас мислите на Сано.

— Да — Сано застана до самия ръб на стената. Чувстваше се така, сякаш бе надвесен над бездната на несигурното си бъдеще — там, където го очакваха врагове, далеч по-опасни от господарката Ниу и сина ѝ.

— Не ви завиждам, Сано сан. Изправяте се пред голямо предизвикателство.

Неочаквано Сано почувства ведрина в душата си. Нова година бе време за надежда, както бе казал д-р Ито. Тя предлагаше шанс за изкупление. Раните ще зараснат. Времето и опитът ще го дарят с онази мъдрост, която ще стане неговият най-силен съюзник в търсенето на истината. За миг видя как спасява хора, как предава на правосъдието престъпници, как трупа още чест и слава за своята фамилия. В гърдите му плахо се надигна светла вяра, а с нея и нетърпение да пристъпи към новите си задължения като специален агент на *шогуна*.

— Приемам го — отвърна Сано.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.